

အသွင်ကူးပြောင်းရေးကာလ ကြားဖြတ်ဦးဆောင်အဖွဲ့ ဖွဲ့စည်းရန် ပြည်တွင်းဒီမိုကရေစီအင်အားစုများ တညီတညွတ်တည်းတောင်းဆို

မြန်မာနိုင်ငံ၏ လက်ငင်းလိုအပ်ချက်အရ အမျိုးသားဒီမိုကရေစီအဖွဲ့ချုပ် (အန်အယ်လ်ဒီ)၊ တိုင်းရင်းသားအင်အားစုများနှင့် တပ်မတော်ခေါင်းဆောင်များပါဝင်သော ကြားဖြတ်ဦးဆောင်အဖွဲ့ ဖွဲ့စည်း၍ ဒီမိုကရေစီအသွင်ကူးပြောင်းရေးကာလတခုကိုဖြတ်သန်းကြရန် (၅၀) နှစ်မြောက် လွတ်လပ်ရေးနေ့တွင် အဖွဲ့ချုပ်က တောင်းဆိုလိုက်သည်။

အမျိုးသားဒီမိုကရေစီအဖွဲ့ချုပ် ၂၀၀၅ ခုနှစ် ဦးဆောင်ရွှေ

ရွှေဂုံတိုင် အဖွဲ့ချုပ်ရုံးတွင် ဇန်နဝါရီလ (၄) ရက်နေ့က ကျင်းပသော (၅၀) နှစ်မြောက် လွတ်လပ်ရေးနေ့အခမ်းအနား၊ သဘာပတိမိန့်ခွန်းတွင် အမျိုးသားဒီမိုကရေစီအဖွဲ့ချုပ် အတွင်းရေးမှူးဦးလွင်က “နိုင်ငံတော်တွင် စစ်အာဏာရှင်စနစ်ကြီးစိုးပေါ်ပေါက်လာတာနဲ့အမျှ တလျှောက်လုံး ပင်ပင်ပန်းပန်း ကြိုးပမ်းလာတဲ့ပြည်သူများရဲ့ လွတ်လပ်မှုနဲ့ ဒီမိုကရေစီဟာ သမိုင်းမှာ လက်လွတ်ဆုံးရှုံးခဲ့တာ နှစ်ပေါင်း (၄၀) ကျော်ဖြစ်ပါတယ်။ မျိုးဆက်တခုမျှကြာခဲ့ပြီမို့ ရှေ့မျှော်မှန်းချက်များကို တမဟုတ်ချင်းရောက်မယ်ဆိုတာ လက်တွေ့မှာ မဖြစ်နိုင်ပါ။ အချိန်တခုသတ်မှတ်ပြီး၊ အသွင်ကူးပြောင်းရေးကာလတခုကို ဖြတ်သန်းရမှာ ဖြစ်ပါမယ်။ ဒီအတွက် လက်ရှိတာဝန်ရှိ နိုင်ငံတော်အေးချမ်းသာယာရေးနှင့်ဖွံ့ဖြိုးရေးကောင်စီ၊ (၁၉၉၀) မှာ ဥပဒေအရပြည်သူက ရွေးကောက်ခံထားရတဲ့ နိုင်ငံရေးပါတီများမှ ကိုယ်စားလှယ်များနဲ့ တိုင်းရင်းသားအင်အားစုများပါဝင်တဲ့ အဖွဲ့ (၃) ရပ်တို့က ဦးဆောင်အဖွဲ့အစည်းအဖြစ် ဖွဲ့စည်းပြီး ဖြစ်ထွန်းသောအရေးယူဆောင်ရွက်နိုင်ရန်မှာ ယနေ့ နိုင်ငံတော်မှာအလိုအပ်ဆုံးကိစ္စတခု ဖြစ်ပါတယ်”ဟု ပြောကြားသွားသည်။

အခမ်းအနားကို နံနက် (၁၂) နာရီခန့်တွင် ဂျိုးငှက်များလွှတ်ပေးခြင်းဖြင့် စတင်ခဲ့ပြီး၊ ပြည်သူ့လွှတ်တော်ကိုယ်စားပြုကော်

မတီအဖွဲ့ဝင်များ၊ ဝါရင့်နိုင်ငံရေးသမားများ၊ (၈၀) မျိုးဆက်ကျောင်းသားများ၊ တိုင်းရင်းသားနိုင်ငံရေးအဖွဲ့အစည်းများမှ ကိုယ်စားလှယ်များ၊ ပြည်နယ်နှင့်တိုင်းများမှ အဖွဲ့ချုပ်ဝင်များ၊ အာရှနှင့်ဥရောပနိုင်ငံများမှ နိုင်ငံခြားသံတမန်များ၊ ပြည်သူများပါဝင်သော ပရိသတ် (၅၀၀) ကျော်တို့က ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်လွတ်မြောက်စေကြောင်း သံပြိုင်ဆုတောင်းခဲ့ကြသည်။

အဖွဲ့ချုပ်ကကျင်းပသော အခမ်းအနားသို့ ပေးပို့သော တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများ ဒီမိုကရေစီအဖွဲ့ချုပ်၏သဝဏ်လွှာတွင် “(၁၉၄၀) ဇန်နဝါရီလ(၄) ရက်နေ့တွင် တိုင်းတပါးဖိနှိပ်အုပ်ချုပ်မှုအောက်မှတိုင်းပြည်လွတ်မြောက်ခဲ့သော်လည်း ပြည်သူတို့မျှော်လင့်တောင့်တနေသော နိုင်ငံရေး လွတ်လပ်ခွင့်၊ လူမှုရေးလွတ်လပ်ခွင့်နှင့် ကိုယ့်ကံကြမ္မာ ကိုယ်ဖန်တီးနိုင်သော ကိုယ်ပိုင်ပြဌာန်းခွင့်စသည့် နိုင်ငံသားများ၏ အခြေခံလွတ်လပ်ခွင့်ကို ယနေ့ထက်တိုင်ရရှိခံစားနိုင်ခြင်းမရှိသေး”ကြောင်းဖော်ပြထားသည်။

အခမ်းအနားသို့ မင်းကိုနိုင် ဦးဆောင်သော (၈၀) မျိုးဆက်ကျောင်းသားများက လည်းဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်ပုံပါသော ရင်ထိုးများဝတ်ဆင်၍ အခမ်းအနားတက်ရောက်ခဲ့ကြသည်။ အခမ်းအနားသို့ ပေးပို့သော (၈၀) မျိုးဆက်ကျောင်းသားများ၏ သဝဏ်လွှာတွင် “ သမိုင်းကိုပြန်ကြည့်လျှင်

ကျွန်ုပ်တို့မြန်မာနိုင်ငံ၏ လွတ်လပ်ရေးကို တဦးတဖွဲ့တည်းကြောင့်ရခဲ့ခြင်းမဟုတ်ဘဲ၊ တမျိုးသားလုံး သင့်မြတ်ညီညွတ်စွာပူးပေါင်းကြိုးပမ်းမှုအင်အားကြောင့်ရခဲ့ခြင်းဖြစ်ကြောင်းကျွန်ုပ်တို့ရှင်းလင်းစွာသိနားလည်ထားပါသည်။ တမျိုးသားလုံးဆိုင်ရာ၌ နိုင်ငံရေးနှင့် ပတ်သက်သည့် အမျိုးသားများသာမက ပြည်ထောင်စုသားအားလုံး စိတ်တူကိုယ်တူ ပူးပေါင်းလုပ်ကိုင်လှမ်းဟု ကျွန်ုပ်တို့ယုံကြည်ထားသည်။ ယနေ့အချိန်တွင်လည်း နိုင်ငံသားများ၏ မျှော်လင့်ချက်နှင့်အညီ ဒီမိုကရေစီနှင့် လွတ်လပ်ရေးအရသာကို အပြည့်အဝခံစားနိုင်ခွင့်မရှိသေးပေ။ ဒီမိုကရေစီနှင့် လူ့အခွင့်အရေးပြည့်ဝသော ငြိမ်းချမ်းသာယာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်သော နိုင်ငံတခုတည်ဆောက်ကြရာတွင် တဦးတဖွဲ့ထဲသဘောထားဖြင့် စီမံသွား၍မရပေ။ အမျိုးသားအင်အားစုအားလုံးနှင့်ညီနိုးတည်ဆောက်ရမည် ဖြစ်ပေသည်။ ထိုသို့တည်ဆောက်ရန်လည်း တဦးအပေါ်တဦး နာကြည်းမှု၊ အာဏာ၊ ခွင့်မလွှတ်နိုင်မှု စသည့် စိတ်နှလုံးအခံများဖြင့် မရနိုင်ပေ။ ထို့ကြောင့် ခံစားချက်များကို ဦးစားမပေးဘဲ အမြော်အမြင်ရှိရှိ၊ သဘောထားများဖြင့် အမျိုးသားအင်အားစုများအားလုံး စုစည်း ညီညွတ်စွာ အမျိုးသားပြန်လည်သင့်မြတ်ရေးအတွက်အပြောမဟုတ်၊ လက်တွေ့ကျကျ ဖြေ ရှင်းကြပါရန် ကျွန်ုပ်တို့တိုက်တွန်းပါသည်။” ဟုဖော်ပြထားသည်။

ဝါရင့်နိုင်ငံရေးသမားများကလည်း သခင်သိန်းဖေ၏စက်ရုံဝင်းအတွင်း အထိမ်းအမှတ်အခမ်းအနားကျင်းပခဲ့ပြီး လွတ်လပ်ရေးတိုက်ပွဲဝင်သခင်ချန်ထွန်းက “အခြေအနေကတော့တော်တော်ကိုဆုတ်ယုတ်နေတယ်။ ဒါကြောင့်မို့လို့ တပ်မတော်ခေါင်းဆောင်များကို မေတ္တာရပ်ခံချင်တာကတော့ အမျိုးသားပေါင်းစည်းရေး၊ ညွန့်ပေါင်းဖွဲ့ဖို့ဆွေးနွေးကြပါ”ဟု တိုက်တွန်းသွားသည်။

အလားတူ မန္တလေးတိုင်းအဖွဲ့ချုပ်ရုံးတွင်လည်း လွတ်လပ်ရေးနေ့အခမ်းအနားတရပ်ကျင်းပနိုင်ခဲ့သော်လည်း လွတ်လပ်ရေးနှင့်ပတ်သက်၍ ဟောပြောရန် အခမ်းအနားသို့ဖိတ်ကြားထားသော ဆရာကြီးဦးကြည်အောင်နှင့် ကိုကိုလေး (အင်းဝဂုဏ်ရည်) တို့ကို အာဏာပိုင်များက အနှောင့်အယှက်ပေးသောကြောင့် ရောက်မလာနိုင်ခဲ့ကြောင်း မန္တလေးတိုင်းအဖွဲ့ချုပ်မှ ဒေါ်ဝင်းမြမြ ကဆိုသည်။

ဒီမိုကရေစီအင်အားစုများက အမျိုးသားသင့်မြတ်ရေးအတွက် တောင်းဆိုနေသော်လည်း နအဖကကျင်းပသော လွတ်လပ်ရေးနေ့ အခမ်းအနားသို့ ပေးပို့သော ဗိုလ်ချုပ်မှူးကြီးသန်းရွှေ၏ သဝဏ်လွှာတွင် လမ်းပြမြေပုံ ဆက်လက်အကောင်အထည်ဖော်ရန်နှင့် မြန်မာနိုင်ငံ၏ပြည်တွင်းရေးကို ပြည်ပအင်အားကြီးနိုင်ငံများက ဝင်ရောက်စွက်ဖက်နေသည်ဟုသာ ဖော်ပြထားသည်။ ❖

မြန်မာနိုင်ငံဆိုင်ရာကုလသမဂ္ဂကိုယ်စားလှယ်
မစ္စတာ ရာဇာလီအစ္စမေးလ်တာဝန်မှ
နှုတ်ထွက်သွားပြီ
စာမျက်နှာ (၅)

မင်းသိုးကို မိုးတီး ဝစ်ပြီ

အယ်ဒီတာ့အာဇာနည်

“ပြည်တင်းပါလို့ မင်းမခံနိုင်”

(၅၀) ကြိမ်မြောက် မြန်မာ့လွတ်လပ်ရေးနေ့အခါသမယ၌ အန်အယ်လ်ဒီပီတီက ပြည်သူတရပ်လုံးအတွက် လွတ်လပ်ရေးနေ့လက်ဆောင်အဖြစ် မြန်မာနိုင်ငံတော်နှင့် အသင့်လျော်ဆုံးသောလုပ်ငန်းစီမံချက်တခုကို အဆိုပြုတင်ပြခဲ့သည်။ (၂၀၀၆) ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ (၄) ရက်နေ့တွင် အဖွဲ့ချုပ်ရုံး၌ကျင်းပသော လွတ်လပ်ရေးနေ့အခမ်းအနား၌ သဘာပတိဦးလွင်က “ဒီအတွက် လက်ရှိတာဝန်ရှိ နိုင်ငံတော်အေးချမ်းသာယာရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးကောင်စီ၊ (၁၉၉၀) ပြည့်နှစ်မှာ ဥပဒေအရ ပြည်သူများကရွေးကောက်ခံထားရတဲ့နိုင်ငံရေးပါတီများမှ ကိုယ်စားလှယ်များနှင့် တိုင်းရင်းသားအင်အားစုများပါဝင်တဲ့ အဖွဲ့ (၃) ရပ်တို့ဟာ မဟာဦးဆောင်အဖွဲ့အစည်းအဖြစ် ဖြစ်ထွန်းပေါ်ပေါက်တဲ့အရေး ယူဆောင်ရွက်နိုင်ရန်မှာ ယနေ့နိုင်ငံတော်မှာအလိုအပ်ဆုံးကိစ္စဖြစ်ပါတယ်”ဟု မြန်မာနိုင်ငံရေးအင်အားစုအားလုံးသို့ ဖိတ်ခေါ်ခဲ့ပါသည်။

ဦးလွင်၏ ယင်းသို့ဖိတ်ခေါ်ကမ်းလှမ်းချက်သည် ယနေ့ကာလနိုင်ငံရေးလိုအပ်ချက်ကိုအတည်မတ်ဆုံး၊ အမှန်ကန်ဆုံးဖြစ်စွမ်းချက်ဟု ယူဆရပေသည်။ (၂၁) ရာစုအဝင် မြန်မာနိုင်ငံသည် လွတ်လပ်ပြီးခွန်အားပြည့်ဝသောနိုင်ငံတနိုင်ငံအဖြစ် ဆက်လက်ရပ်တည်ရေးအတွက် အကြီးအကျယ်စိန်ခေါ်ခြင်းခံနေရသည်။ လက်ရှိမြန်မာနိုင်ငံ၏ လူမှုရေး၊ စီးပွားရေး၊ ပညာရေးအညွှန်းပြကိန်းများက မကြာမီပျက်သုဉ်းနိုင် (Failed State) ဖြစ်လာတော့မည်ဟူသော အချက်အလက်များကို ဖြည့်ဆည်းပေးနေသည်။ ဤအခြေအနေအထားကို အမျိုးသားသွေးစည်းညီညွတ်ရေးအင်အားဖြင့်သာ ကာကွယ်တားဆီးနိုင်မည်ဖြစ်သည်။ အမျိုးသားသွေးစည်းညီညွတ်ရေးကို အမှန်တကယ်တည်ဆောက်မည်ဆိုပါက ဦးလွင်ထောက်ပြသော အင်အားစု (၃) ရပ်စလုံးပါဝင်နိုင်မည့် အခြေအနေကိုဖန်တီးရမည်ဖြစ်သည်။ အာဇာနည်တော်စင်ရေ၊ အမျိုးသားပြန်လည်သင့်မြတ်ရေး၊ အထွေထွေသဟဇာတဖြစ်ရေးစုများကို အပြောသမာမကလက်တွေ့ပါကျင့်သုံးနိုင်မည့် အဖွဲ့ချုပ်ခေါင်းဆောင်များ၏နိုင်ငံပြုစိတ်ဓါတ်သည် မော်ကွန်းတင်ထိုက်စရာဖြစ်သည်။

ဦးလွင်၏အဆိုပြုချက်တွင် အန်အယ်လ်ဒီပီသက်သက်ကိုသာ ကိုယ်စားပြုသည်မဟုတ်။ ဒီမိုကရေစီအင်အားစုအားလုံးနှင့် တိုင်းရင်းသားအင်အားစုများအားလုံး၏ မျှော်မှန်းချက်များကို ကိုယ်စားပြုတင်ပြလိုက်ခြင်းဖြစ်သည်။ အသွင်ကူးပြောင်းရေးကာလတရပ်ကိုသတ်မှတ်ပြီး ယင်းကာလတွင် နအဖစစ်အစိုးရ၊ (၁၉၉၀) ပြည့် အနိုင်ရနိုင်ငံရေးပါတီများနှင့် တိုင်းရင်းသားအင်အားစုအားလုံးပါဝင်သည့် ကြားဖြတ်အာဏာပိုင်အဖွဲ့ ဖွဲ့စည်းရေးကို (၂၀၀၁) ခုနှစ်ကတည်းကပင် သခင်သိန်းဇေဦးဆောင်သော ဝါရင့်နိုင်ငံရေးသမားကြီးများက တိုင်းပြည်သို့ထုတ်ဖော်အကြံပြုခဲ့သည်။

ဗမာပြည်ကွန်မြူနစ်ပါတီကလည်းထောက်ခံခဲ့သည်။ ညှိနှိုင်းမထားသော်လည်း အံ့ဩကွယ်ရာတူညီသည့်မှာ အန်စီယူဘီ၊ အန်စီဂျီယူဘီအစရှိသည့်အင်အားစုများကလည်း ကြားဖြတ်ကာလအာဏာပိုင်အဖွဲ့ (Transition Authority) ကို ဘက်သုံးဘက်မှပုဂ္ဂိုလ်များပါဝင်စေရန်ရည်ရွယ်ခဲ့သည်။ (၁၉၉၇) စက်တင်ဘာလတွင်ကျင်းပသော အန်အယ်လ်ဒီ (အယ်လ်အေ) ဗဟိုကော်မတီအစည်းအဝေးကလည်း အသွင်ကူးပြောင်းရေးကာလတရပ်တွင် ယခုဦးလွင်အဆိုပြုခဲ့သကဲ့သို့ ဘက်သုံးဘက်မှပုဂ္ဂိုလ်များ အညီအမျှပါဝင်သော ယာယီကြားဖြတ်ညွှန်ပေါင်းအစိုးရအဖွဲ့ ဖွဲ့စည်း ရေးပေါ်လစီကို လက်ခံအတည်ပြုခဲ့သည်။ သို့သော်... ဤသို့သော်ကား အင်မတန်ကြီးမားလှသည့် သို့သော်ဖြစ်သည်။ နအဖကမူ တိုင်းပြည်၏ပကတိအခြေအနေကို မျက်ကွယ်ပြုရန် ၎င်း၏လမ်းညွှန်မြေပုံ (၇) ချက်ကို ဆက်လက်အကောင်အထည်ဖော်ဆဲဖြစ်သည်။ အမျိုးသားညီလာခံကိုအဆုံးသတ်နိုင်ရေးကြိုးပမ်းနေဆဲဖြစ်သည်။ ပိုမိုထင်ရှားစွာမြင်တွေ့လာရသည့်ကား နအဖစစ်အုပ်စုကတစ်ဖက်၊ ကျန်ပြည်သူလူထုကြီးကတစ်ဖက် ဖြစ်ပွားနေသောပဋိပက္ခသည် အမြဲသားဆုံးဆုံမှတ်သို့ရောက်ရှိနေခြင်းပင်ဖြစ်သည်။

အဓမ္မသမားတို့ကား ယာယီအသားစီးရသည့် သာဓကများရှိသော်လည်း အဆုံးသတ်အောင်ပွဲသည် ဓမ္မဝါဒီတို့အတွက်သာဖြစ်သည်။ အန်အယ်လ်ဒီ နှင့်ပြည်သူတို့က အားလုံးပါဝင်သောဘုံလုပ်ငန်းစဉ်ကို တောင်းဆိုသည်။ စစ်အုပ်စုကိုပင် မပစ်ပယ်ဘဲ သဘောထားကြီးစွာ၊ တိုင်းပြည်ထူထောင်ရေးအတွက်ဖိတ်ခေါ်နေသည်။ စစ်အုပ်စုက ပယ်ချမည်လော၊ လက်ခံမည်လော။ တနည်းအားဖြင့် ပြည်ကားတင်းလေပြီ၊ မင်းကားခံနိုင်မည်လော၊ လိုက်လျောမည်လော။ မည်သို့ဆိုစေ၊ အဓမ္မဝါဒီတို့ကျဆုံး၍ ဓမ္မဝါဒီတို့၏ အောင်ပွဲကား မြေကြီးလက်ခတ်မလွဲပင်ဖြစ်ပေသည်။

ကြိယာကို နိုင်ငံရေးပါတီအသွင်ပြောင်းမည်ဟု နအဖပြောပြီ

လမ်းညွှန်မှာကြားမှုများကိုဂရုတစိုက်မှတ်သားနာယူနေကြသော ကြိယာအဖွဲ့ဝင်များ

စစ်တပ်ပြီးလျှင်နအဖ၏ အဓိကကျောထောက်နောက်ခံအဖွဲ့ဖြစ်သောပြည်ထောင်စုကြံ့ခိုင်ရေးနှင့်ဖွံ့ဖြိုးရေးအသင်းကို ပါတီအသွင်ပြောင်းမည်ဟု ဒီဇင်ဘာလ (၆)ရက်နေ့တွင် နအဖပြောရေးဆိုခွင့်ရှိသူက တရားဝင်ပြောဆိုလိုက်သည်။

သတင်းထောက်များကို ဖိတ်ခေါ်ပြုလုပ်သော ပြည်ထောင်စုကြံ့ခိုင်ရေးနှင့်ဖွံ့ဖြိုးရေးအသင်း၏ သတင်းစာရှင်းလင်းပွဲတွင် အသင်းအထွေထွေအတွင်းရေးမှူး ဗိုလ်ချုပ် ဌေးဦးက “လူထုရဲ့ဆန္ဒအရပြောင်းလဲခြင်း”ဖြစ်သည်ဟု ဆိုသော်လည်းမြန်မာလူထုကထိုကိစ္စအပေါ်မည်သို့သဘောထားရှိသည်ကိုရှင်းရှင်းလင်းလင်း မသိရပေ။

ဗိုလ်ချုပ်ဌေးဦးက“လမ်းမှာ လူနှစ်

ယောက်ရပ်နေရင် တယောက်ဟာ ကြိယာအဖွဲ့ဝင်ဖြစ်တယ်”ဟု ပြောဆိုသော်လည်း အမည်မဖော်လိုသောကြိယာအဖွဲ့ဝင် လယ်သမားတဦးက “အိမ်တွေမှာ စာရင်းလိုက်ကောက်တယ်၊ အသက် (၁၀) နှစ်ပြည့်ရင်

“အိမ်တွေမှာ စာရင်းလိုက်ကောက်တယ်၊ အသက် (၁၀) နှစ်ပြည့်ရင် ပြည်ရင် အသင်းဝင်ဆိုပြီးတော့ စာရင်းသွင်းလိုက်တော့တာပဲ၊ မဝင်ချင်လို့လည်းမရဘူး”

အသင်းဝင်ဆိုပြီးတော့ စာရင်းသွင်းလိုက်တော့တာပဲ၊ မဝင်ချင်လို့လည်းမရဘူး” ဟုဆိုသည်။

နအဖသတင်းစာက အဖွဲ့ချုပ်ကို ပုတ်ခတ်တိုက်ခိုက်

နအဖအဘော် မြန်မာ့အလင်းသတင်းစာက အဖွဲ့ချုပ်သည် ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်၏ အသုံးချခံဖြစ်နေပြီ၊ အမျိုးသားညီလာခံကိုဖျက်ဆီးနေကြောင်း ပုတ်ခတ်ရေးသားလိုက်သည်။

ဒီဇင်ဘာ (၂၇) ရက်နေ့ထုတ် မြန်မာ့အလင်းသတင်းစာပါ “ညီလာခံ (၁၉၉၆) ခုနှစ်တွင် ယာယီရပ်ဆိုင်းခဲ့ရသည့်အကြောင်း” ဆောင်းပါးတွင် ဆောင်းပါးရှင် ကေတုနီလာ

၏ရေးသားချက်နှင့်ပတ်သက်၍ အဖွဲ့ချုပ်က တာဝန်ခံမှုမရှိသောလုပ်သားဖြစ်၍ တုံ့ပြန်စရာအကြောင်းမရှိဟုဆိုသည်။

အဖွဲ့ချုပ်ပြောခွင့်ရသူ ဦးဟန်သာမြင့်က နအဖ၏တရားဝင်သဘောထားဟု မယူဆသည့်အတွက်အဖွဲ့ချုပ်အနေဖြင့် တုန့်ပြန်မှုမပြုလိုကြောင်း၊ ဆောင်းပါးရှင် ဘယ်သူမှန်းမသိ၊ တာဝန်ခံမှုလည်းမရှိသောကြောင့် တုံ့ပြန်ရန်မလိုအပ်ဟုဆိုသည်။

နအဖ၏ ကိန်းဂဏန်းများအရ ကြိယာအဖွဲ့တွင် လယ်သမား (၃၅) ရာခိုင်နှုန်း၊ ကျောင်းသား (၃၀) ရာခိုင်နှုန်းနှင့် အလုပ်သမား (၂၃)ရာခိုင်နှုန်းပါဝင်ပြီး အသင်းဝင် (၂၂) သန်းရှိသည်ဟု ဖော်ပြထားသည်။

ဝါရင့်နိုင်ငံရေးသမား ဦးဝင်းနိုင်က “နိုင်ငံတော်အစိုးရက ကမကထပြုပြီးတော့ ဖွဲ့စည်းပေးထားတဲ့ အဖွဲ့အစည်းကြီးဖြစ်တဲ့ အတွက် အင်အားကြီးအဖွဲ့အစည်းဖြစ်လိမ့်မယ်။ အဲဒီကနေတဆင့်ပေါ့လေ။ ရေရှည်မှာ ကျနော်စိတ်ပူပန်မိတာကတော့ဖြင့်ရင် ဒီလိုပြောင်းလဲခြင်းသည် မြန်မာနိုင်ငံမှာ မဆလခေတ်ကိုပြန်များရောက်သွားမလား၊ တနည်းအားဖြင့်တော့ တပါတီစနစ်မျိုးကို ပြန်များရောက်သွားမလားဆိုပြီး စိုးရိမ်မိကြတယ်ပေါ့”ဟု ဆိုသည်။

ပြည်ထောင်စုကြံ့ခိုင်ရေးနှင့်ဖွံ့ဖြိုးရေးအသင်းကို (၁၉၉၃) ခုနှစ်တွင် ဗိုလ်ချုပ်သန်းရွှေဖွဲ့စည်းခဲ့စဉ်က နိုင်ငံရေးအဖွဲ့အစည်းမဟုတ်ကြောင်း ကြေညာခဲ့သော်လည်း နိုင်ငံရေးဆန်းစစ်သူများက နိုင်ငံရေးအဖွဲ့အစည်းတခုဖြစ်လာမည်ဟု ခန့်မှန်းထားကြသည်။

နအဖက ယခုကဲ့သို့ ကြိယာအဖွဲ့ကို နိုင်ငံရေးပါတီအဖြစ် ပြောင်းလဲမည်ဟု လေသံပစ်လိုက်ခြင်းသည် သူ၏ကျောထောက်နောက်ခံအဖွဲ့ကို ရွေးကောက်ပွဲတွင် ပါဝင်ယှဉ်ပြိုင်နိုင်ရန် ပြင်ဆင်လိုက်ရာရောက်သဖြင့် အများက စိတ်ဝင်စားနေကြသည်။

အာဆီယံကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့ကို လက်မခံနိုင်ဟု နအဖပြောပြန်ပြီ

ပျဉ်းမနားသို့ မြို့တော်ပြောင်းရွှေ့သည့် ကိစ္စအတွက်မအားမလပ်ဖြစ်နေ၍ အာဆီယံ ကိုယ်စားလှယ်၏ မြန်မာပြည်လာရောက်မည့် ကိစ္စကိုလက်မခံနိုင်ကြောင်း နအဖက ပြောဆို လိုက်သည်။

မြန်မာနိုင်ငံတွင် ဒီမိုကရေစီနှင့်လူ့အခွင့် အရေးအခြေအနေများတိုးတက်မှုနှောင့်နှေး နေခြင်းအပေါ် ဖိအားတိုးလာနေသဖြင့် အခြေအနေကိုစုံစမ်းရန်အတွက် အာဆီယံ အဖွဲ့က ကိုယ်စားလှယ်စေလွှတ်လိုသည့် အပေါ် ပြီးခဲ့သည်လ အာဆီယံထိပ်သီးဆွေး

ပြန်သည်။

ရန်ကုန်နိုင်ငံခြားရေးရုံးတွင် သတင်း ထောက်များနှင့်တွေ့ဆုံရာတွင် ဦးဉာဏ်ဝင်း က “ဇန်နဝါရီထဲ ဖြစ်နိုင်မယ်မထင်ဘူးဗျ။ မြို့တော်ရွှေ့နေတာနဲ့ ကျနော်တို့အလုပ်တွေ များနေတယ်” ဟုဆိုသည်။

ဖေဖော်ဝါရီလအတွင်းမှာဖြစ်နိုင်မလား ဆိုသော သတင်းထောက်များ၏ မေးခွန်းကို ဦးဉာဏ်ဝင်းက “ကျနော်တို့ ဒီကိစ္စအတွက် ရက်အတိအကျ မသတ်မှတ်ရသေးဘူး” ဟု ပြန်လည်ဖြေကြားခဲ့သည်။

မလေးရှားနိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီး မစ္စတာ ဆစ်ဟာမစ်

နွေးပွဲတွင် နအဖကသဘောတူခဲ့သည်။

နေ့ရက် အတိအကျ သတ်မှတ်မထား သော်လည်း မလေးရှားနိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီး ဦးဆောင်မည့် အာဆီယံကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့ ကို ယခုလအတွင်း လက်ခံမည် ဟုနအဖက ကတိပေးခဲ့သည်။

သို့သော် ယခုလ (၆) ရက်နေ့တွင် နအဖနိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီး ဦးဉာဏ်ဝင်းက မိမိတို့အစိုးရအနေဖြင့် အာဆီယံကိုယ်စား လှယ်အဖွဲ့ကို ဇန်နဝါရီလအတွင်း လက်ခံ တွေ့ဆုံနိုင်မည်မဟုတ်ကြောင်း ပြောဆိုလိုက်

နအဖသည် နိုင်ငံဘာလက စစ်ရုံးချုပ် အပါအဝင် အစိုးရဝန်ကြီးရုံးများကို ရန်ကုန် မှ မြောက်ဘက်ပိုင်း (၂၀၀) ကျော်ဝေးသော သစ်တောထူထပ်ရာပျဉ်းမနားသို့ ပြောင်းရွှေ့ မည်ဖြစ်ကြောင်း ကြေညာခဲ့သည်။

မလေးရှားနိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးက ညူ၏ မြန်မာပြည်ခရီးစဉ်အတွင်း ဒီမိုကရေစီဖြစ် ပေါ်တိုးတက်မှု သက်သေအထောက်အထား များကို မြင်ရမည်ဟုမျှော်လင့်ကြောင်း မကြာသေးခင်ကပင်ပြောဆိုခဲ့သည်။

မြန်မာနိုင်ငံသို့ အာဆီယံကိုယ်စားလှယ်သွားရောက်မည့်ကိစ္စ ကိုဖိအာနန်ထောက်ခံ

မြန်မာနိုင်ငံတွင်ဒီမိုကရေစီဖြစ်ပေါ် တိုးတက်မှုများ အရှိန်မြှင့်ဆောင်ရန်နှင့် နိုင်ငံရေးအကျဉ်းသားများ အမြန်ပြန်လွှတ်ပေး ရန်အာဆီယံခေါင်းဆောင်များ၏ တောင်း ဆိုမှုကို ကုလသမဂ္ဂအထွေထွေအတွင်းရေးမှူး ချုပ်ကိုင်ဖိအာနန်က ထောက်ခံလိုက်သည်။

မစ္စတာအာနန်က ပထမအဆင့်အနေ ဖြင့် မြန်မာနိုင်ငံတွင် ဒီမိုကရေစီရေးဆောင် ရှက်မှုများရှိမရှိစုံစမ်းရန် အာဆီယံကိုယ် စားလှယ်လွှတ်မည့်ကိစ္စကို မိမိကြိုဆိုကြောင်း ပြောဆိုလိုက်ပြီး၊ နအဖအနေဖြင့်လည်း အာဆီယံကိုယ်စားလှယ်ကို လက်ခံရမည်ဟု ဆိုသည်။ မြန်မာနိုင်ငံတွင် ပြုပြင်ပြောင်းလဲ ရေးအတွက်တိုက်တွန်းရန် အာဆီယံကို ကုလ သမဂ္ဂက ယခင်ကလည်း ပြောဆိုခဲ့ပြီးဖြစ် သည်။

အာဆီယံကိုယ်စားလှယ်

အာဆီယံကိုယ်စားလှယ်၏ တာဝန်မှာ မြန်မာနိုင်ငံတွင် ဒီမိုကရေစီအမြန်ဖော်ဆောင် ရန်နှင့် ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်ပြန်လည်လွတ် မြောက်ရေးအတွက် နအဖကိုတောင်းဆို ရန်ဖြစ်သည်။

မြန်မာနိုင်ငံ၏ အခြေအနေအမှန်ကို သိရှိ နိုင်ရန် အာဆီယံကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့တဖွဲ့ မြန်မာနိုင်ငံသို့ မကြာမီသွားရောက်မည်ဟု ဖီဇင်ဘာလဆန်းပိုင်းက မလေးရှားနိုင်ငံတွင် ပြုလုပ်သောအာဆီယံဝန်ကြီးများအစည်း အဝေးတွင် ကြေညာခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။

ယင်းကိစ္စကို မြန်မာကလည်း သဘောတူ လက်ခံထားပြီးဖြစ်သည်။

အာဆီယံနိုင်ငံများအဖွဲ့ကို ထိုင်၊

ကုလသမဂ္ဂအထွေထွေအတွင်းရေးမှူးချုပ် ကိုဖိအာနန်

အင်ဒိုနီးရှား၊ မလေးရှား၊ ဖိလစ်ပိုင်၊ ဗီယက် နမ်၊ ကမ္ဘောဒီးယား၊ လာအို၊ မြန်မာ၊ စင်ကာပူ နှင့် ဘရူနိုင်းနိုင်ငံများဖြင့် ဖွဲ့စည်း ထားခြင်းဖြစ်သည်။

“အာဆီယံရဲ့မူဝါဒအရ တနိုင်ငံရဲ့ ပြည်တွင်းရေးကို တနိုင်ငံက ဝင်မစွက်ရဘူး ဆိုတာမှန်ပါတယ်။ အခုရီးစဉ်ဟာ မြန်မာ နိုင်ငံဟာ တခြားအာဆီယံနိုင်ငံတွေရဲ့ လမ်း ကြောင်းပေါ်မှာ မြန်မာနိုင်ငံရှိတာ ဟုတ်မ ဟုတ်ကျနော်တို့သိချင်တာပါ” ဟု အာဆီယံ ကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့ကို ဦးဆောင်မည့် မလေးရှားနိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီး မစ္စတာ ဟာမစ်က ဆိုသည်။

မြန်မာက အာဆီယံဥက္ကဋ္ဌအဖြစ် ဆောင်ရွက်လျှင် အာဆီယံအစည်းအဝေး များကို သပိတ်မှောက်မည်ဟူသော အမေ ရိကန်နှင့် ဥရောပသမဂ္ဂတို့၏ဒြပ်စင်ခြောက် မှုများကြောင့် ပြီးခဲ့သည့်ဇူလိုင်လ အာဆီယံ

ဥက္ကဋ္ဌနေရာကို မြန်မာက စွန့်လွှတ်လိုက် ရသည်။

ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်

စစ်တပ်အုပ်ချုပ်သော မြန်မာနိုင်ငံရှိ (၅၂) သန်းသော ပြည်သူများသည် စစ်အုပ်စု က (၁၉၉၀) ရွေးကောက်ပွဲရလဒ်ကို ငြင်းပယ် ခဲ့ပြီးကတည်းက နိုင်ငံတကာစီးပွားရေးပိတ် ဆို့မှုများနှင့်ရင်ဆိုင်နေရသည်။ ပြီးခဲ့သည့်နှစ် ဇွန်လတွင်အသက် (၆၀) ပြည့်သွားသော အမျိုးသားဒီမိုကရေစီအဖွဲ့ချုပ် အထွေထွေ အတွင်းရေးမှူး၊ ငြိမ်းချမ်းရေးနီဗယ်ဆုရှင် ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်ကို နအဖက (၂၀၀၃) ခုနှစ်၊ မေလကစ၍ နေအိမ်အကျယ်ချုပ်ဖြင့် ထိန်းသိမ်းထားပြီး၊ ဖီဇင်ဘာလအတွင်းက နောက်ထပ် (၆) လ အကျယ်ချုပ်သက်တမ်း ထပ်တိုးခဲ့သည်။

အာဆီယံကိုယ်စားလှယ်ခရီးစဉ်အပေါ် မစ္စတာရာဇာလီမေးခွန်းထုတ်

ယခုလအတွင်း မြန်မာပြည်သို့သွား ရောက်မည့် အာဆီယံကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့ ခရီးစဉ်က ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည် နေအိမ် အကျယ်ချုပ်ဘဝမှ လွတ်မြောက်ရေးမျှော် လင့်ချက်ကို ဖြည့်စွမ်းပေးနိုင်မည့်အလား အလာနှင့်ပတ်သက်၍ ကုလသမဂ္ဂအထူးကိုယ် စားလှယ်ရာဇာလီအစ္စမေးက သံသယဖြစ် မိသည်ဟု ပြောဆိုလိုက်သည်။

ဒီဇင်ဘာ(၁၅)ရက်နေ့ကသတင်းထောက် များ၏အမေးကို မစ္စတာ ရာဇာလီအစ္စမေး က “အာဆီယံက ဒီခရီးစဉ်အပေါ်တော်တော် မျှော်လင့်ထားပုံရတယ်။ ကျနော်အထင်ပြော ရရင် ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည် ပြန်လွတ်လာ လိမ့်မယ်ဆိုတာမျိုးကတော့ ဖြစ်နိုင်ခြေ အင်မတန်နည်းတဲ့ကိစ္စပါ။ စစ်ဗိုလ်ချုပ်တွေ ဟာ တခြားကိစ္စတွေ ဆွေးနွေးကောင်း ဆွေးနွေးပါလိမ့်မယ်။ ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည် လွတ်မြောက်ဖို့မျှော်လင့်ချက်ကတော့ တကယ် မလွယ်တဲ့ကိစ္စပါ” ပြန်လည်ဖြေကြားခဲ့သည်။

ရာဇာလီအစ္စမေးလ်

ဆက်လက်၍ မစ္စတာ ရာဇာလီက “နအဖကိုမျှော်လင့်ဖို့ မြန်မာနိုင်ငံကိုယ် စားလှယ်အဖွဲ့စေလွှတ်တဲ့ အာဆီယံရဲ့ကြိုး ပမ်းချက်ဟာ ထူးခြားပါတယ်။ ဒါပေမယ့် အဓိပ္ပါယ်ပြည့်ဝတဲ့ခရီးဖြစ်ဖို့ ကျနော်မျှော် လင့်ပါတယ်” ဟုဆိုသည်။

ပြီးခဲ့သည့် ဒီဇင်ဘာလက မလေးရှား နိုင်ငံတွင်ကျင်းပသော အာဆီယံထိပ်သီး ဆွေးနွေးပွဲတွင် အာဆီယံနိုင်ငံခေါင်းဆောင် များက မြန်မာနိုင်ငံတွင် ဒီမိုကရေစီတိုးတက် မှုများ အမှန်တကယ်ဖြစ်ပေါ်နေခြင်းရှိမရှိ စစ်ဆေးရန်အတွက် ကိုယ်စားလှယ်တဖွဲ့ စေ လွှတ်ရန် ဆုံးဖြတ်ချက်ချခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။

အစည်းအဝေးတွင် အာဆီယံခေါင်း ဆောင်များက ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်ကို ပြန်လွှတ်ပေးရန် နအဖကိုတိုက်တွန်းခဲ့သည်။

မလေးရှားနိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီး ဦး ဆောင်မည့် အာဆီယံကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့၏ ဇန်နဝါရီခရီးစဉ်တွင် ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည် ကိုသွားရောက်တွေ့ဆုံဖွယ်ရှိပြီး၊ ဒေါ်အောင် ဆန်းစုကြည်နှင့် နိုင်ငံရေးအကျဉ်းသားများ ကိုလွှတ်ပေးရန် နအဖကိုထပ်မံတောင်းဆို မည်ဟု ခန့်မှန်းကြသည်။

မြန်မာပြည်အာဆီယံအာရုံစူးစိုက်

မြန်မာနိုင်ငံတွင် သိသာထင်ရှားသော ဒီမိုကရေစီဖြစ်ပေါ်တိုးတက်မှုများကိုမမြင် ရပါက အာဆီယံအဖွဲ့အနေဖြင့် နိုင်ငံတကာ မျက်နှာစာတွင်အခက်ကြုံရမည်ကို မိမိစိုးရိမ် ကြောင်း မလေးရှားနိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီး (Syed Hamid) က ဇန်နဝါရီ (၂) ရက်နေ့ ကပြောဆိုလိုက်သည်။

မစ္စတာဟာမစ်က “အာဆီယံဟာ မြန်မာအရေးနဲ့ပတ်သက်လို့ အခက်ကြုံနေ ရတယ်။ ရန်ကုန်ဗိုလ်ချုပ်ကြီးတွေကလည်း ဘာတိုးတက်မှုကိုမှ မပြသနိုင်ဘူး။ မြန်မာကို ဒီအတိုင်းထားထားရင်တော့နိုင်ငံတကာဖိအား တွေကမြန်မာတနိုင်ငံတည်းအပေါ်ကိုမဟုတ် ဘူး၊ အာဆီယံအပေါ်ကိုပါကျလာမှာ” ဟု ပြောကြောင်း အေအက်ဖ်ပီသတင်းကဆို

သည်။

မစ္စတာဟာမစ်က ဇန်နဝါရီလအတွင်း သွားရောက်မည့် မိမိခရီးစဉ်နှင့်ပတ်သက်၍ “ညီလာခံကာလထဲမှာသွားမယ့် ကျနော်ခရီး စဉ်အတွင်းမှာ မြန်မာနိုင်ငံမှာဒီမိုကရေစီ တိုးတက်ရေးတွေမြင်ရမယ်လို့ မျှော်လင့်ပါ တယ်” ဆိုသည်။

မလေးရှားနိုင်ငံတွင် နိုင်ငံဘာလကပြု လုပ်သော အာဆီယံအစည်းအဝေးက မလေး ရှားနိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီး မစ္စတာဟာမစ်ကို စစ်တပ်အုပ်ချုပ်သော မြန်မာနိုင်ငံတွင်ဒီမို ကရေစီဖြစ်ပေါ်တိုးတက်မှုများနှင့်ပတ်သက်၍ စုံစမ်းရန်အတွက် တာဝန်ပေးအပ်ထားခြင်း ဖြစ်သည်။

အဆုံးမရှိ

(၁၉၇၄) ဒီဇင်ဘာ (၁၀) ရက်ဟာ ဦးသန့် ဈာပနကို အကြောင်းပြုပြီး ကျောင်းသားများ၊ သံဃာများနဲ့ ပြည်သူများ မဆလစစ်အစိုးရကို အံတုဖိဆန်နေခဲ့တဲ့ နောက်ဆုံးရက်ဖြစ်ပါတယ်။ စစ်အစိုးရဟာ လွန်ခဲ့တဲ့သုံးလေးရက်ကတည်းက ထောက်ကြံ့ရာဘာတောထဲမှာစစ်တပ်တွေ၊ တင့်ကားတွေ အသင့်ပြင်ထားခဲ့တယ်။ ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်ကျောင်းဝင်းထဲမှာ ဗကပနဲ့ကေအဲန်ယူအမာခံတွေလက်နက်တွေနဲ့ ရောက်နေတယ်ဆိုပြီး သူတပ်တွေကို စစ်ဝါဒမှိုင်းသွင်းထားတယ်။ (ယ) ရက် (န) နာရီတိုတော့ ဒီဇင်ဘာ (၁၁) ရက်၊ မနက် (၃) နာရီသတ်မှတ်ထားတယ်။ (၁၀) ရက်နေ့ ညသန်းခေါင်မှာစစ်တပ်တွေနဲ့ပုလိပ်တွေက တက္ကသိုလ်ကျောင်းဝင်းတခုလုံးကို ဝိုင်းပိတ်ထားလိုက်တယ်။

သတ်မှတ်ချိန်ရောက်တဲ့အခါ ကျောင်းသားတွေကပိတ်ဆို့ထားတဲ့ အဓိပတိလမ်းမဂိတ်တံခါးကို ကရိုနီးကားနဲ့ ဆွဲဖွင့်ပစ်ပြီး ပုလိပ်တွေ ရွေ့ဆုံးကဝင်လာတယ်။ ကျောင်းသားတွေဟာ ညသန်းခေါင်ယံ စစ်တပ်တွေ နေရာစယူကတည်းက သမဂ္ဂအဆောက်အဦးနေရာမှာရှိတဲ့ ဦးသန့်ဂူဗိမာန်ကိုဝိုင်းပတ်ကာရံနေရာယူထားပြီးဖြစ်ပါတယ်။ ပုလိပ်တွေဝင်လာတဲ့အခါမှာတော့ အားလုံးဟာ တယောက်ကိုတယောက် လက်ချင်းချိတ်ပြီး ငြိမ်းချမ်းစွာနဲ့ ကြွေးကြော်သံတွေ အော်ကြပါတယ်။ အထပ်ထပ်ဝိုင်းထားတဲ့ကျောင်းသားတွေကို ရှင်းဖို့ ပုလိပ်တွေက မျက်ရည်ယိုဗုံးတွေစပစ်ပါတယ်။ နောက်တနေ့ စစ်အစိုးရမီဒီယာမှာ မျက်ရည်ယိုဗုံးတလုံးပစ်ပြီး ရှင်းလင်းပစ်ခဲ့တယ်လို့ဆိုပါတယ်။ တကယ်တော့ ကျောင်းသားတယောက်ကို မျက်ရည်ယိုဗုံးတစ်လုံးနှိုးပစ်တာပါ။ မန္တလေးဆောင်ရွှေမှာပစ်တဲ့ မျက်ရည်ယိုဗုံးကြောင့် အင်းဝဆောင်မှာရှိတဲ့ ကျောင်းသားတွေတောင် အသက်မရှူနိုင်အောင်ဖြစ်ရတယ်ဆိုတော့ မျက်ရည်ယိုဗုံး ဘယ်နှစ်လုံးပစ်တယ်ဆိုတာ စဉ်းစားသာကြည့်ပါတော့။ ဒီလောက်မျက်ရည်ယိုဗုံးတွေပစ်နေပေမဲ့ ကျောင်းသားတွေဟာ ဦးသန့်ဂူကိုလက်ချင်းချိတ် ဝိုင်းထားတာအပျက်မခံပါဘူး။ လက်ချင်းချိတ်ရက်နဲ့ပဲ ကြွေးကြော်သံတွေအော်၊ ‘ကမ္ဘာမကြေ’ သီချင်းဆိုကြပါတယ်။ မျက်ရည်ယိုဗုံးငွေတွေကြောင့် မူးမေ့လဲကျသွားသူတွေကိုရော မလဲကျသူတွေကိုပါ နံပတ်ဒုတ်တွေနဲ့ဝင်ရိုက်ကြတယ်။ တနေရာမှာတော့ ဝင်လာတဲ့ရဲတွေ စစ်သားတွေကို ကျောက်ခဲတွေနဲ့ပေါက်ကြဲလို

ဒါပေမယ့် ဒါဟာ ဦးသန့်အရေးတော် ပုံရဲ့နောက်ဆုံးမဟုတ်သေးပါဘူး။ အရေးတော်ပုံရဲ့အဓိကအင်အားတွေ၊ အဓိကခေါင်းဆောင်တွေ ပါသွားတာအမှန်ပါပဲ။ ဒါပေမယ့် စစ်အာဏာရှင်ဆန့်ကျင်ရေးအင်အားတွေဟာ ကုန်သွားတတ်တာမျိုးမဟုတ်ပါဘူး။ လွယ်လွယ်နဲ့ ဦးကျိုးမသွားတတ်ပါဘူး။ ဖိနှိပ်မှုရှိသရွေ့ တော်လှန်ပုန်ကန်မှုရှိနေမှာမြေကြီး လက်ခတ်မလွဲတဲ့ နိယာမဖြစ်ပါတယ်။

ရဲတွေစစ်သားတွေ ပြန်ဆုတ်သွားကြတယ်။ ဒီလိုမျိုးတက်လာလိုက် ခဲ့တဲ့ထုလို့ပြန်ဆုတ်သွားလိုက်သုံးခါဖြစ်ပြီးမှ (ထုစရာခဲလည်းကုန်သွားတော့မှ) ဦးသန့်ဂူကို မဆလလူတွေလုံးလုံးစီးမိသွားတယ်။ ဦးသန့်ရုပ်ကလာပ်မြှုပ်ထားရာအုတ်ဂူကို ဘူဒိုဇာနဲ့တွန်းဖျက်ထိုးကော်ပြီး အခေါင်းကိုယူသွားပါတော့တယ်။ မေ့မော့လဲကျသွားသူတွေကိုတော့ ပုလိပ်တွေစစ်သားတွေက ရိုက်နှက်ထုထောင်းပြီးဆွဲထုတ်သွားကြတယ်။ အသာတကြည်လိုက်သွားသူတွေမရှိပါ။ ဒီလိုရွေ့တိုးနောက်ငင်ဖြစ်နေစဉ်မှာ စစ်တပ်ကရိုသရီး၊ ဂျီဖိုးတွေကို ကျောင်းသားတွေခေါင်းပေါ်ကျော်ပြီးချောက်ပစ်ကြတယ်။ တချက်ချင်းရောအတွဲ လိုက်ပါပစ်သံတွေ ပြတ်တောင်း ပြတ်တောင်းကြားနေရတယ်။ ကျောင်းသားတွေအုပ်ထဲကို ပစ်ထည့်တာတွေမရှိခဲ့ဘူး။

(၁၁) ရက်နေ့ မနက်လင်းအားကြီးအချိန် ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်ကို စီးနင်းမှုမှာ ကျောင်းသူကျောင်းသား၊ ရဟန်းသံဃာ၊ သီလရှင်၊ ပြည်သူလူထုနဲ့ ဈေးသည်မကျန်လူပေါင်း (၇၀၀၀) လောက်တပြိုင်နက် အဖမ်းခံရတယ်။ အင်းစိန်ထောင်ကတိုက်တွေမှာတခန်းကိုလူ (၃၀) လောက်အထိထည့်ထားရတဲ့အခြေဆိုင်သွားတယ်။

ဒါပေမယ့် ဒါဟာ ဦးသန့်အရေးတော် ပုံရဲ့နောက်ဆုံးမဟုတ်သေးပါဘူး။ အရေးတော်ပုံရဲ့အဓိကအင်အားတွေ၊ အဓိကခေါင်းဆောင်တွေ ပါသွားတာအမှန်ပါပဲ။ ဒါပေမယ့် စစ်အာဏာရှင် ဆန့်ကျင်ရေးအင်အားတွေဟာ ကုန်သွားတတ်တာမျိုးမဟုတ်ပါဘူး။ လွယ်လွယ်နဲ့ ဦးကျိုးမသွားတတ်ပါဘူး။ ဖိနှိပ်မှုရှိသရွေ့ တော်လှန်ပုန်ကန်မှုရှိနေမှာမြေကြီးလက်ခတ်မလွဲတဲ့ နိယာမဖြစ်ပါတယ်။

ဦးသန့်အရေးတော်ပုံကာလ ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်သပိတ်စခန်းမှာ ကျောင်းသားတွေဟာ (၂၄) နာရီရှိနေပေမဲ့ ဒီ (၂၄) နာရီစလုံး ဒီကျောင်းသား ဒီကျောင်းသားပဲ တသမတ်တည်းရှိနေတာမဟုတ်ပါဘူး။ တချို့က အိမ်ပြန်အိပ်၊ တချို့က ကိုယ့်အကြောင်းနဲ့ကိုယ် တနေရာသွားကြနဲ့ မိုးလင်းတဲ့အခါ

ကို ဘူဒိုဇာနဲ့တွန်းဖို့ပြီး ရုပ်ကလာပ်ကိုသယ်သွားတဲ့အကြောင်းသိရတဲ့အခါ ဒေါသတွေပေါက်ကွဲပါတော့တယ်။

အဲဒါနဲ့ စုဝေးမိတဲ့ကျောင်းသားတွေနဲ့ ပြည်သူလူထုဟာ လှည်းတန်းကနေ ရန်ကုန်မြို့ထဲကို ချီတက်ကြပါတယ်။ လှည်းတန်းမီးပွိုင့်တွေကိုစကျွေးကြပြီး လမ်းတလျှောက်တွေ့သမျှ အစိုးရပိုင်ဌာနဆိုင်ရာ မော်တော်ကား၊ ဘတ်စ်ကားတွေကို ဖျက်ဆီးရိုက်ခွဲမီးရှို့ပစ်ကြတယ်။ ညဘက်ဝင်ဖမ်းတာမှာ ပါမသွားတဲ့နေ့ဘက် လုံခြုံရေးတာဝန်ကျကျောင်းသားတွေဟာအခုတော့ လုံခြုံရေးရပ်စရာမလိုတော့တဲ့အတွက် ဖျက်ဆီးရေးကိုပဲ အင်တိုက်အားတိုက်လုပ်ပါတော့တယ်။ လမ်းခတ်မီးတိုင်း၊ မီးပွိုင့်၊ ပြည်သူ့ဆိုင်၊ သမဆိုင်စတဲ့ မဆလပိုင်အဆောက်အဦးပစ္စည်း ပစ္စယအားလုံးတွေသမျှကို ဖျက်ဆီးပစ်ကြတယ်။ ပထမတော့ စစ်တပ်နဲ့ပုလိပ်က မျက်ရည်ယိုဗုံးနဲ့လိုက်ပစ်သေးတယ်။ လမ်းဆုံတွေကပိတ်တယ်။ အဲဒီအခါ တခြားကကွေ့ပတ်ပြီးဖောက်ထွက်တယ်။ စစ်အစိုးရထင်ထားတာက တက္ကသိုလ်ဝင်းထဲက ကျောင်းသားတွေကို အကုန်ပိတ်ဖမ်းလိုက်ရင် ပွဲသိမ်းပြီလို့ထင်ခဲ့တယ်။ ဒါပေမယ့်တကယ်တော့ အခုမှပွဲကစတာပါ။ (၁၉၆၂) ခုနှစ်ကစပြီး အောင်းထားခဲ့တဲ့ လူထု

ဒေါသအခုမှပေါက်ကွဲတာဖြစ်တယ်။ ဦးသန့်အရေးတော်ပုံမတိုင်ခင် လွန်ခဲ့တဲ့ (၆) လက နောင်တော်အလုပ်သမားကြီးတွေကို စစ်အစိုးရက ရက်ရက်စက်စက် လူသတ်ပွဲခင်းခဲ့တာကို နာကျည်းထားတဲ့ကျောင်းသားတွေ၊ ကျောင်းသူတွေနဲ့ သာမန်ပြည်သူတွေဟာ အခုအခါ မိမိတို့ဒေါသတွေကို စိတ်ရှိလက်ရှိ ရဲရဲဝံ့ဝံ့ဖွင့်ထုတ်ပစ်နေတယ်။

အထက၊ အလက ကျောင်းသားလေးတွေဟာ လုံခြုံရေးတာဝန်ယူရာမှာ လေးစွတွေပါ ပါကြပြီး လက်လည်းပြောင့်တဲ့အတွက် ဓာတ်တိုင်ထိပ်ကမီးလုံးတွေကို တစ်ချက်တစ်လုံးကျွေးကြတဲ့အခါ ဘေးကကြည့်နေတဲ့လူထုတွေကလက်ခုပ်တီး ဩဘာပေးကြတယ်။ ပုလင်းထဲခတ်ဆီထည့်ပစ်လို့ ဗိုလ်ချုပ်လမ်းပေါ်ကယူဇာနဲ့တော်ဝင် ဆိုတဲ့စစ်အစိုးရပိုင်ရုပ်ရှင်ရုံနှစ်ရုံ လုံးဝပြာကျသွားတယ်။ (အဲဒီနေရာကို မဆလခေတ်တလျှောက်လုံး ကွက်လပ်အတိုင်းပဲထားခဲ့ပြီး အခု (၈၈) နောက်ပိုင်းကျမှ စင်ထရယ်ဟော်တယ် ပြန်ဆောက်ထားတယ်။) ပြည်သူ့မုန့်တိုက် (အခုထရေးဒါးဟော်တယ် ပြန်ဆောက်ထားတယ်) နဲ့အိုးအိမ် ဦးစီးဌာနလည်း အကြီးအကျယ်ပျက်စီးသွားတယ်။ ဟီးနီးကားတွေ၊ လေးဘီးတက္ကဆီကားတွေမနည်းမနောပျက်စီးမီးလောင်ကုန်တယ်။ စစ်အစိုးရက ဒါဟာကုလားဒိန်တွေ၊ ဂျလေဘီတွေရဲ့ လက်ချက်ဆိုပြီး သိက္ခာချတယ်။ ဒါပေမယ့် အခုလိုအံ့ကြွပေါက်ကွဲမှုအတွင်းမှာ ပုဂ္ဂလိကပိုင်ပစ္စည်းတွေကို ဖျက်ဆီးတာ၊ လုတာမရှိခဲ့ပါဘူး။ ပုဂ္ဂလိကဆိုင်ခန်းတွေ အဖောက်မခံရပါဘူး။ ဗိုလ်ချုပ်ဈေးဘေးက ဖြတ်သွားပေမဲ့ လက်ဖျားနဲ့တောင်မတို့ခဲ့ပါဘူး။ စစ်အစိုးရပိုင်ပစ္စည်းတွေ အဆောက်အဦးတွေကိုသာ သေသေချာချာပစ်မှတ်ထားပြီးကျွေးတာဖြစ်ပါတယ်။ (၁၁) ရက်နေ့တနေ့လုံး ရန်ကုန်မြို့အနှံ့ အဲသလိုတိုက်ပွဲဝင်ကြတယ်။ မဆလတပ်ကလည်း လူအုပ်တွေရှိရာတွေကို လိုက်ပိတ်ပြီးပစ်တယ်။ ဒီအခါမှာ ကျောင်းသားတွေနဲ့ လူထုတွေကတခြားဘက်ကို ကွေ့ပတ်ထွက်ပြီး ထပ်ကျွေးကြပြန်တယ်။

စစ်တပ်ကထပ်လိုက်လာပြီး ပစ်ပြန်တဲ့အခါ နောက်တနေရာကို ဖောက်ထွက်ပြီး ဆော်ပြန်တယ်။

ကျောင်းသားတွေ ကျောင်းသူတွေနဲ့ သံဃာတွေ၊ ပြည်သူလူထုတွေဟာ အတွင်းဝန်ရုံးကိုသွားသိမ်းဖို့ ဒါမှမဟုတ် ဖျက်ဆီးမီးရှို့ပစ်ဖို့ကြိုးစားပေမဲ့ ပိတ်ဆို့ပစ်ခတ်နေတဲ့ စစ်တပ်အင်အားကများလွန်းတာကြောင့် ကပ်လို့မရဘဲဆုတ်ခဲ့ရတယ်။ စစ်တပ်ဟာ နောက်ဆုံးမှာ တင့်ကားနဲ့ ဘရင်းကယ်ရီယာပေါ်က စက်လတ်တွေနဲ့ပါလိုက်ပစ်လို့ တဖြည်းဖြည်းနဲ့ လူစုကွဲသွားရတော့တယ်။ အဲဒီနေ့က ရန်ကုန်တမြို့လုံးအနှံ့ သေနတ်သံတွေကြားနေရပြီး မီးခိုးလုံးတွေအလိပ်လိပ်တက်နေတာတွေ တွေ့နေရပါတယ်။ မနက်က စကြားရတဲ့သေနတ်သံဟာ ညနေစောင်းကျမှတိတ်ပါတယ်။ (၁၁) ရက်နေ့မှာပဲ စစ်အုပ်ချုပ်ရေးကြေညာလိုက်တယ်။

ဒါပေမယ့် အဲဒါနောက်ဆုံး မဟုတ်သေးပါဘူး။ (၁၂) ရက်နေ့မှာ ကျောင်းသားတွေနဲ့လူထုတွေဟာ ဆူးလေဘုရားနားမှာ ထပ်စုကြပြန်တယ်။ နောက်တခါထပ်ချကြတယ်။ ဒီတခါတော့ ရန်ကုန်မြို့ထဲမှာ စစ်သားတွေစီနေအောင်ချထားပြီးဖြစ်လို့ (၁၁) ရက်နေ့လောက်ကြာကြာတိုက်ပွဲဝင်လို့မရဘဲ ပစ်ခတ်သတ်ဖြတ်ခံရပြီး ငြိမ်သွားရတယ်။ ဒီအံ့ကြွမှုနှစ်ရက်အတွင်း စစ်အစိုးရရဲ့ထုတ်ပြန်ချက်အရ (၃၁) ယောက်သေတယ်လို့ဆိုတယ်။ ဒီတော့ တကယ့်အရေအတွက် သိချင်ရင် အနည်းဆုံး (၁၀) နဲ့မြောက်လို့ဘယ်တော့မှ မမှားနိုင်ပါဘူး။

ဒီတိုက်ပွဲကို မင်းမဲ့စရိုက် ဒါမှမဟုတ် အကြမ်းဖက်ဝါဒလို့ ပြောချင်လည်းပြောပါ။ ရပါတယ်။ ကျောင်းသားတွေဟာ လုံးဝကို ငြိမ်းချမ်းစွာနဲ့ ဆန္ဒပြတောင်းဆိုခဲ့တာကို စစ်အာဏာရှင်တွေကစပြီး အကြမ်းဖက်ဖြိုခွဲတာဖြစ်တယ်။ အဓိကခေါင်းဆောင်တွေအားလုံးလိုလို ထောင်ထဲရောက်သွားတဲ့အခါ ကျန်တဲ့ကျောင်းသားတွေကို ထိန်းနိုင်တဲ့သူမရှိတော့လို့ အခုလိုပေါက်ကွဲပွင့်ထွက်သွားတာတကယ်တော့ ဘာမှမဆန်းပါဘူး။ ကျောင်းသားဆိုတာကလည်း ဘယ်ခေတ်မှာမှသီပေါမင်းစိတ်ဓာတ်၊ ကင်းဝန်မင်းကြီးစိတ်ဓာတ်မျိုးမရှိခဲ့ပါဘူး။ ထောင်ထဲရောက်တဲ့ကျောင်းသားတွေကလည်း အလံမလှဲဘဲတိုက်ပွဲတွေ တခြိမ်းခြိမ်းဆက်တိုက်ကြတာ

စာမျက်နှာ (၁၉) ကော်လံ (၅) သို့

ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်ကို

ကုလအထွေထွေအတွင်းရေးမှူးခန့်ရန် အမျိုးသမီးအခွင့်အရေးလှုပ်ရှားသူများအဆိုပြု

အမေရိကန်အခြေစိုက် အမျိုးသမီး အခွင့်အရေးလှုပ်ရှားသူများက မြန်မာဒီမိုကရေစီခေါင်းဆောင် ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်ကို

ကုလသမဂ္ဂ အထွေထွေအတွင်းရေးမှူးအဖြစ် လျာထားရန် အဆိုပြုလိုက်သည်။
(Equality Now) ခေါ် အမျိုးသမီး (၁၀) ဦးပါသောအဖွဲ့က (၂၀၀၆)နှစ်ကုန်ပိုင်း တွင်သက်တမ်းကုန်ဆုံးတော့မည့် လက်ရှိကုလ အထွေထွေအတွင်းရေးမှူးချုပ် ကိုဖီအာနန် နေရာတွင် အရည်အချင်းရှိသောအမျိုးသမီး ငြိမ်းချမ်းရေးနီဗယ်ဆုရှင်ကို ခန့်ထားရန် အဆိုပြုခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။
(Equality Now)အဖွဲ့၏ ဒါရိုက်တာ မစ္စဂျက်ကီဟန့် (Ms Jackie Hunt) က “ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်သည် နိုင်ငံရေးတွင် ခြွင်းဆက်ဆံခြင်းခံထားရသော အမျိုးသမီး များအားလုံးကိုကိုယ်စားပြုသည်”ဟုဆိုသည်။

မြန်မာအရေးဘန်ကောက်ဆွေးနွေးပွဲ ပြန်စဖွယ်ရှိ

(၂) နှစ်ကြာရပ်ဆိုင်းထားသော မြန်မာ့ အရေး ဘန်ကောက်ဆွေးနွေးပွဲပြန်စဖွယ် ရှိသည်ဟု ထိုင်းဝန်ကြီးချုပ်က ဒီဇင်ဘာ (၁၇) ရက်နေ့တွင် အရိပ်အမြွက်ပြောကြား လိုက်သည်။
နိုင်ငံသို့ပြောကြားသော သူ၏အပတ်စဉ် မိန့်ခွန်းတွင် မစ္စတာတက်ဆင်က “နအဖက တကယ်လိုလားရင် ဗမာပြည်အမျိုးသားပြန် လည်ရင်ကြားစေရေးအတွက် ဘန်ကောက် ဆွေးနွေးပွဲ (Bangkok Process) ကို ပြန်စ ရန်” နအဖကို သူပြောဆိုထားသည်ဟု ဆိုသည်။
“မလေးရှားနိုင်ငံမှာ ဒီဇင်ဘာ (၁၁) ရက်နေ့မှ (၁၄) ရက်နေ့အထိပြုလုပ်တဲ့ (၁၁) ကြိမ်မြောက် အာဆီယံထိပ်သီးအစည်းအဝေး မှာ ကျနော်နအဖဗိုလ်ချုပ်တွေကို ဒီကိစ္စပြော ခဲ့တယ်”ဟု မစ္စတာတက်ဆင်ကဆိုသည်။
မြန်မာနိုင်ငံတွင် အမျိုးသားရင်ကြား

စေ့ရေးအတွက် ပြည်ပပညာရှင်များ၏အကြံ ဉာဏ်ရယူရန်ရည်ရွယ်၍ ထိုင်းအစိုးရက ကမကထလုပ်ပေးသော ဘန်ကောက်ဆွေး နွေးပွဲကို (၂၀၀၃) ဒီဇင်ဘာတွင်ကျင်းပခဲ့ပြီး အတန်ကြာရပ်ဆိုင်းနေခြင်းဖြစ်သည်။
လွန်ခဲ့သော (၂) နှစ်က ပြုလုပ်သော ဆွေးနွေးပွဲသို့ ထိုစဉ်က နအဖဝန်ကြီးချုပ် ဗိုလ်ချုပ်ခင်ညွန့်နှင့် နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီး ဦးဝင်းအောင်တို့တက်ရောက်ခဲ့ပြီး၊ ကုလ သမဂ္ဂကိုယ်စားလှယ် မစ္စတာရာဇာလီအစ္စ မေးလ်၊ အနောက်နိုင်ငံများမှ ပညာရှင်များ၊ အာဆီယံခေါင်းဆောင်တချို့ တက်ရောက်ခဲ့ သည်။
ထိုင်းဝန်ကြီးချုပ်က ဘန်ကောက် ဆွေးနွေးပွဲ ပြန်စရန်အကြံပြုသော်လည်း နအဖဖက်မှလက်ခံခြင်းရှိမရှိ ရှင်းရှင်း လင်းလင်း မသိရသေးပေ။

ထိုင်းဝန်ကြီးချုပ် တက်ဆင်ရှိနာဝပ်ထရာ

မြန်မာနိုင်ငံဆိုင်ရာ ကုလသမဂ္ဂအထူးကိုယ်စားလှယ် မစ္စတာရာဇာလီအစ္စမေးလ် အမှတ်တံဆိပ်တူ

မစ္စတာ ရာဇာလီအစ္စမေးလ်

စစ်အုပ်စုက (၂) နှစ်ကြာအောင် နိုင်ငံ ဝင်ခွင့်ပိတ်ပင်ခြင်းခံခဲ့ရပြီးနောက် ကုလ သမဂ္ဂအထွေထွေအတွင်းရေးမှူး၏ မြန်မာ နိုင်ငံဆိုင်ရာကိုယ်စားလှယ်၊ “မြန်မာနိုင်ငံ အပြောင်းအလဲအတွက် အကောင်းမြင်သူ အဖြစ် အများကသတ်မှတ်ခြင်းခံရသူ” မစ္စတာ ရာဇာလီအစ္စမေးလ်သည် ယခုအခါ ၎င်း၏တာဝန်မှ နုတ်ထွက်သွားပြီဖြစ်သည်။
“ကျနော်တာဝန်သက်တမ်းက ပြီးခဲ့တဲ့ ဒီဇင်ဘာလကပြီးဆုံးသွားတယ်။ နအဖ ကလည်း ကျနော်ကိုပြည်ဝင်ခွင့်ပေးမှာမဟုတ်

ဘူးဆိုတာအတိအကျပဲ။ ကိုဖီအာနန်ကလည်း ကျနော် နုတ်ထွက်တာကိုလက်ခံတယ်။ အဲတော့ဗျာ ဒီအချိန်ဟာ ကျနော်တာဝန်က နုတ်ထွက်ရတော့မယ်အချိန်ပဲ”ဟု မစ္စတာ ရာဇာလီက အေအက်ဖ်ပီသတင်းဌာနသို့ ယခုလ (၈) ရက်နေ့က ပြောကြားသွားသည်။

အကြိမ်ခရီးစဉ်တွင် မစ္စတာရာဇာလီသည် စစ်အုပ်စုနှင့် ဒီမိုကရေစီခေါင်းဆောင် ဒေါ် အောင်ဆန်းစုကြည်တို့အကြား တွေ့ဆုံဆွေး နွေးရေးဖြစ်ထွန်းအောင် ကြားဝင်ဆောင် ရွက်ပေးနိုင်ခဲ့သည်။
မစ္စတာရာဇာလီသည် မြန်မာနိုင်ငံတွင်

“...နအဖ ကလည်း ကျနော်ကိုပြည်ဝင်ခွင့်ပေးမှာမဟုတ် ဘူးဆိုတာအတိအကျပဲ။ ကိုဖီအာနန်ကလည်း ကျနော်နုတ်ထွက်တာကိုလက်ခံတယ်...”

(၂၀၀၀) ခုနှစ်ကတည်းက မြန်မာ နိုင်ငံ၏ နိုင်ငံရေးအခြေအနေများကို စုံစမ်း ရန် ကုလသမဂ္ဂက တာဝန်လွှဲအပ်ထားခြင်း ခံထားရသူ မလေးရှားသံတမန်ဟောင်း မစ္စတာရာဇာလီသည် လွန်ခဲ့သော (၂) နှစ် ခန့်ကစ၍ မြန်မာနိုင်ငံအတွင်းသို့ ပြည်ဝင် ခွင့်ပိတ်ပင်ခံခဲ့ရခြင်းဖြစ်သည်။
ကိုဖီအာနန်၏ ကိုယ်စားလှယ်အဖြစ် (၂၀၀၀)ခုနှစ်၊ သူ၏မြန်မာနိုင်ငံသို့ ပထမဆုံး

အပြောင်းအလဲများဖြစ်ပေါ်ရန် အလားအလာ နှင့်ပတ်သက်၍ အစဉ်တစိုက် အကောင်းမြင်ခဲ့ သူအဖြစ်သတ်မှတ်ခံရပြီး၊ ပြီးခဲ့သည့်လကပင် အာဆီယံခေါင်းဆောင်များ၏ ဒေါ်အောင် ဆန်းစုကြည်လွတ်မြောက်ရေး ဖိအားပေး တောင်းဆိုမှုသည် မြန်မာနိုင်ငံတွင်အပြောင်း အလဲဖြစ်ပေါ်စေမည့် နည်းလမ်းတခုမဟုတ် ကြောင်းဝေဖန်ခဲ့သည်။

စာနယ်ဇင်းသမားများထောင်ချသည့်နေရာတွင် မြန်မာက ဆဌမ

ကမ္ဘာပေါ်တွင်သတင်းသမားအများဆုံး ထောင်ချခံရသော ဆိုးရွားသောနိုင်ငံစာရင်း တွင် မြန်မာကရှေ့ကပြေးနေကြောင်း နိုင်ငံ တကာသတင်းသမားများကာကွယ်ရေးအဖွဲ့ (စီပီပီပီ)၏ ဒီဇင်ဘာလတွင်ထုတ်ပြန်သော အစီရင်ခံစာတွင် ဖော်ပြထားသည်။
တနှစ်တကြိမ်ထုတ်ပြန်သော ယင်းအစီ ရင်ခံစာ၏ ထိပ်ဆုံးအဆုံးဆုံးနိုင်ငံများစာရင်း တွင် တရုတ်နှင့်ကျူးဘားကရှိနေပြီး၊ မြန်မာ က ဆဌမလိုက်ခဲ့သည်။
နအဖသည် ဝါရင့်သတင်းစာဆရာကြီး

ဦးဝင်းတင်အပါအဝင်၊ ဆရာငြိမ်းသစ်၊ ဦး နေမင်း၊ ဦးအောင်ထွန်းနှင့် ဦးမောင်မောင် လေးငွေတို့ကို မတရားအကျဉ်းချထား သည်ဟု စီပီပီပီ၏အစီရင်ခံစာကဆိုသည်။
ဒီဇင်ဘာ (၁၀) ရက်နေ့ကလည်း နယ်သာလန်အခြေစိုက် နိုင်ငံတကာလွတ်ငြိမ်း ချမ်းသာခွင့်အဖွဲ့ကြီးက အဖမ်းဆီးခံနေရဆဲ နာမည်ကြီး သတင်းစာဆရာ (၅) ဦးထဲမှ အသက်အကြီးဆုံးဖြစ်သူ ဦးဝင်းတင် လွတ် မြောက်ရေးလှုံ့ဆော်ပွဲတရပ်ကျင်းပခဲ့ကြောင်း သိရှိရသည်။

အခမ်းအနားသို့လူ (၂၀၀) ကျော်တက် ရောက်ခဲ့ပြီး၊ အသက် (၇၅) နှစ်အရွယ်ဝါရင့် သတင်းစာဆရာကြီး ဟံသာဝတီဦးဝင်းတင် နှင့် တခြားနိုင်ငံများမှ သတင်းစာဆရာ (၉) ဦးလွှတ်မြောက်ရေးအတွက် တောင်းဆိုခဲ့သည်။
ဟံသာဝတီဦးဝင်းတင်သည် မြန်မာနိုင်ငံ တွင် သက်တမ်းအရှည်ကြာဆုံးနှင့် အသက် အကြီးဆုံးနိုင်ငံရေးအကျဉ်းသားဖြစ်ပြီး (၁၉၈၉) ခုနှစ်မှယနေ့အထိ ထောင်သက် (၁၇) နှစ် ရှိသွားပြီဖြစ်သည်။

သတင်းထောက်များကို ဖမ်းဆီးထိန်းသိမ်းထားသော နိုင်ငံများစာရင်း

တရုတ် - ၃၂ ကျူးဘား- ၂၄ အီရတ်ထရီးရား-၁၅ အီသီယိုးပီးယား-၁၃ ဥဇဘက်ကစ္စတန် - ၆ မြန်မာ - ၅ မော်ရိုကို -၁	အမေရိကန်ထိန်းသိမ်း (အီရတ်) - ၄ ဗီယက်နမ်- ၃ အယ်ဂျီးရီးယား- ၃ မာလ်ဒိုက်- ၃ အီရန် - ၃ တူနီးရှား -၂ ကွန်ဂို - ၁	တာဂျစ်ကစ္စတန် - ၁ အာဖဂန်နစ္စတန် - ၁ နီဂျာ - ၁ တူရကီ - ၁ လစ်ဗျား - ၁ နီပေါ - ၁	ဆိုမာလီးယား - ၁ ရဝမ်ဒါ - ၁ နိုင်ဂျီးရီးယား -၁ ကမ္ဘောဒီးယား -၁ အမေရိကန်ထိန်းသိမ်း (ဂွါတာနာမိုအကျဉ်းစခန်း) - ၁
စုစုပေါင်း - ၁၂၅			

စီးပွားကုန်သွယ်မှုနှင့် သတ်ချုပ်ချယ်မှုအများဆုံး အာရှနိုင်ငံများတွင် မြန်မာပါဝင်

စီးပွားရေးလွတ်လပ်ခွင့်နှင့် ပတ်သက်၍ ကန့်သတ်ချုပ်ချယ်မှုအများဆုံးနိုင်ငံများ စာရင်း တွင်မြန်မာပါဝင်သည်ဟု ဝါရှင်တန် အခြေစိုက် ဟာရစ်တေ့ချ်ဖောင် ဒေးရှင်းက ထုတ်ပြန်သည်။
မြန်မာ၊ လာအိုနှင့်မြောက်ကိုးရီးယား သည် ကန့်သတ်ချုပ်ချယ်မှုအများဆုံးစာရင်း တွင်ပါဝင်ပြီး မြောက်ကိုးရီးယားကနံပါတ်

(၁၅၇)၊ မြန်မာက (၁၅၅)၊ အီရန် (၁၄၉) နှင့်လာအိုက (၁၄၉) နေရာတွင်ရှိသည်။
တကမ္ဘာလုံးအနေနှင့် ခြုံငုံပြောရလျှင်မူ လွတ်လပ်စွာစီးပွားကုန်သွယ်ခွင့်မှာ ယမန်နှစ် ကထက်ပို၍လွတ်လပ်လာသည်ဟု ထိုတိုင်းထွာ မှုကညွှန်းသည်။
ဟောင်ကောင်နှင့်စင်ကာပူနိုင်ငံတို့သည် ပွင့်လင်းလွတ်လပ်သည့် ကုန်သွယ်ရေးနှင့်

ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုလုပ်ငန်းတို့တွင် ကမ္ဘာကြီးအား ရှေ့မှဦးဆောင်နေသည်ဟု ထိုထုတ်ပြန်ချက် ကဆိုသည်။
တရုတ်နှင့်အိန္ဒိယနိုင်ငံတို့သည် စီးပွား ရေးအလျင်အမြန် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်လာသော် လည်းတရုတ်သည် လွတ်လပ်စွာစီးပွားကုန် သွယ်မှုတွင်နံပါတ် (၁၁၁) နေရာတွင်ရှိပြီး အိန္ဒိယက (၁၂၁) တွင်ရှိသည်။

အရက်ဦးမှာ

ပန်းသစ်ပွင့်စေ

မနက်ဖြန်ဆို (၂၀၀၆) ခုနှစ်ကိုရောက်တော့မယ်။

ဒီညဟာ.... (၂၀၀၅) ခုနှစ်ကို လက်ပြနှုတ်ဆက်ပြီး (၂၀၀၆) အရက်နုသစ်ကို ကြိုဆိုထွေးပွေ့ရတော့မယ့်ညပါပဲ။

ည (၁၂) နာရီတိတိမှာ ကာသိုလိတ် ချာချီက ခေါင်းလောင်းသံကို သာယာချိုမြိန်စွာပဲကြားလိုက်ရပါတယ်။

တပြိုင်နက်တည်းမှာပဲ (Happy new year, Happy new year) ဆိုတဲ့အနာဂါတ် နေ့သစ်များကို ကြိုဆိုမျှော်လင့်လိုက်တဲ့အသံတွေ ဟိန်းဟိန်းညည်းသွားအောင်ကြားရပြန်တယ်။

လူသားအားလုံးဟာ မနက်ဖြန်များစွာအတွက် ပုံသဏ္ဌာန်အမျိုးမျိုးနှင့် လှုပ်ရှားရုန်းကန်နေကြရတယ်။ တဦးစီ တဦးစီတိုင်း မှာလည်း အနာဂါတ်ဆိုတာရှိစမြဲ၊ အိပ်မက်ဆိုတာရှိစမြဲပဲမဟုတ်လား။

(၂) သတိကြီးသူတိုင်းဟာ ကိုယ်ဖြတ်သန်းခဲ့ရ၊ ကြုံဆိုခဲ့ရသမျှတွေကို ပြန်လည်သုံးသပ်တတ်ကြတယ်။

အားနည်းချက်ကဘာလဲ။ အားသာချက်ကဘာလဲ။

အမှားတွေကဘာလဲ။ အမှန်တွေကဘာလဲ။

အားနည်းချက်တွေကို အားကောင်းလာသည်ထိ ကြိုးစားတတ်ကြတယ်။

အားသာချက်တွေကို ပိုပြီးအားကောင်းသထက် ကောင်းလာအောင်လုံးပန်းသွားဖို့ ဆုံးဖြတ်တတ်ကြတယ်။

အမှားတွေထဲက သင်ခန်းစာကိုထုတ်ယူပြီး ရှေ့ဆက်လှမ်းကြရမည့်ခရီးတာအတွက် ပြင်ဆင်တတ်ကြတယ်။

အမှန်တွေကို ပိုပြီးမှန်ကန်သထက်မှန်ကန်အောင်နှင့် ပိုမိုပြီးဘက်ပေါင်းစုံပြည့်စုံသွားတဲ့အဆင့်ထိရောက်ရှိသွားအောင် ဆက်ပြီးကြိုးစားတတ်ကြတယ်။

ဒီလိုပြန်လည်သုံးသပ်တာဟာ လူတိုင်းချင်းစီအတွက်သည်ပင်လျှင် မလွဲမသွေလုပ်ကြရမှာဖြစ်ပါတယ်။

ပါတီတရပ်၊ အဖွဲ့အစည်းတရပ်၊ တပ်ပေါင်းစုတရပ်အဖို့ဆိုရင်တော့ အသေအချာကိုပဲ ဂရုတစိုက်ပိုပြီးတောင်ဆောင်ရွက်သွားကြရမှာဖြစ်တယ်လို့ ကျနော်စဉ်းစားကြည့်မိတယ်။

မိမိပါတီ၊ မိမိအဖွဲ့အစည်းရဲ့ လုပ်ရပ်တွေကို အသေအချာသုံးသပ် ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့်လေ့လာ၊ နက်နက်ရှိုင်းရှိုင်း ဘက်ပေါင်းစုံကကြည့်မြင်၊ ဒေသဆိုင်ရာ ဂလိုဘယ်ဆိုင်ရာတွေနဲ့ မိမိတို့ရောက်ရှိနေတဲ့ အနေအထားကို အချိုးကျပေါင်းစပ်၊ အမှားတွေအပေါ်က သင်ခန်းစာကိုထုတ်ယူ၊ နောက်ထပ်လှမ်းမယ့်ခြေလှမ်းများအတွက် ထုတ်နုတ်ထားတဲ့သင်ခန်းစာတွေကို အလုပ်လမ်းညွှန်အဖြစ်

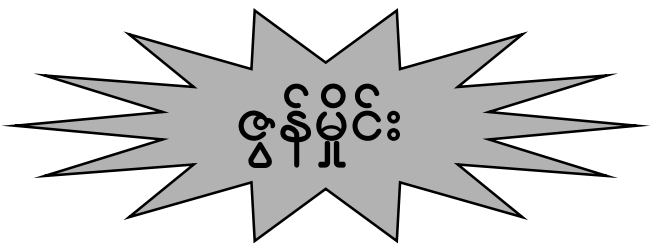
ပြဌာန်း၊ အဲဒီလိုမှ.... အနာဂါတ်ကိုယုံကြည်စွာနှင့်၊ ပြည်သူလူထုကြီးရဲ့ အကန့်အသတ်မဲ့တဲ့ စွမ်းပကားတွေကို ယုံကြည်စွာနှင့်၊ မိမိပါတီရဲ့ ပေါ်လစီနှင့်လုပ်ငန်းများကို ယုံကြည်စွာနှင့် ရဲရဲရင့်ရင့် ချီတက်နိုင်ပေလိမ့်မယ်။

(၃) (၂၀၀၅) မှာဘာတွေဖြစ်ခဲ့သလဲ။ အထူးတလည်ထင်ရှားတာတွေကို ကျနော်တို့ပြန်စဉ်းစားကြည့်ကြရအောင်၊ နအဖစစ်အုပ်စုဟာ (၂၀၀၄) မေ (၁၇) က ပြန်စလာတဲ့ ညောင်နှစ်ပင်ညီလာခံကို ဆက်ပြီးတော့လုပ်နေတယ်။

အပစ်အခတ်ရပ်စဲထားသော လက်နက်ကိုင်တော်လှန်ရေးအင်အားစုများရဲ့ ညီလာခံမှာတင်ပြချက်တွေကိုပယ်ချတယ်။

အပစ်အခတ်ရပ်စဲထားသော လက်နက်ကိုင်တော်လှန်ရေးအင်အားစုတွေကို အတင်းအကြပ်လက်နက်ချခိုင်းတယ်။

ရှမ်းခေါင်းဆောင်တွေဖြစ်တဲ့ ခွန်ထွန်း

လူတချို့ဟာ လမ်းတဝက်မှာပဲ တော်လှန်ရေးရထားကြီး ပေါ်ကခုန်ချပြီး ဆင်းကျန်ရစ်.... အကင်းပါးတဲ့သူ တချို့ကျတော့ ကိုယ့်ဟာကိုယ် တရားတခုထူထောင်ပြီး ဒိုင်အာခီအတွေးအခေါ်ကို သနပ်ခါးလိမ်း၊ ပန်းပန်ပြီးပွဲထုတ်လာ.... ဟိုဘက်လှည့်ပြ၊ ဒီဘက်လှည့်ပြသူတရားနှင့် သူ့အတွေးအခေါ်ကို ဈေးကွက်ထဲ နည်းအမျိုးမျိုးနဲ့ အတင်းထိုးတင်လာ.... အော်တာနစ်တစ် (Alternative) မဖြစ်ဘူး။ (Proactive) မဖြစ်ဘူး။ ဖောက်ထွက်ပြီးမကစားတတ်ဘူး စတဲ့နှစ်ပေါင်းရာစုတဝက်ကျော်ကျော် ဒီမိုကရေစီရေး၊ ငြိမ်းချမ်းရေးအတွက်တိုက်ပွဲဝင်ခဲ့၊ အခုလဲဘဝတွေပါ ပုံပေးပြီး တိုက်ပွဲဝင်နေဆဲအင်အားစုတွေအပေါ် ခပ်လှောင်လှောင် သရော်စော်ကားပြောဆိုလာ....

ဦး၊ စိုင်းညွန့်လွင်နှင့် ဗိုလ်ချုပ်ဆေထင်တို့ကို တရားမဲ့စွာ နှစ်တစ်ရာ၊ နှစ်ကိုးဆယ်ထောင်ချခဲ့ပြီး ဝေးလံသိမ်မွေ့တဲ့ထောင်တွေဆီ တထောင်စီခွဲပြီးပို့ပစ်တယ်။

ဒေါ်စုကို နောက်ထပ် (၆) လ တိုးပစ်လိုက်တယ်။

တပ်တွင်းအကွဲအပြား ဖုံးလွှမ်းလို့မရအောင်ကြိုးလာတယ်။

ပြည်တွင်းကလေး၊ နိုင်ငံတကာကပါ အံ့အားသင့်ယူရလောက်အောင် စစ်ဌာနချုပ်နဲ့ဝန်ကြီးဌာနတွေကို လျှပ်တပြက်ပြောင်းမိန့်ထုတ်လိုက်တယ်။

ခါတ်ဆီဈေးကို (၉) ဆ ခုန်တက်လိုက်တယ်။

အာဆီယံအလှည့်ကျ သဘာပတိနေရာကို (၂၀၀၆) မှာ ဒီမိုကရေစီပြောင်းလဲရေးနှင့်အမျိုးသားပြန်လည်သင့်မြတ်ရေးတွေကို စောက်ချပြီး လုပ်ချင်လို့ပါဆိုတဲ့အကြောင်းပြချက်နဲ့ ဒီနှစ်မယူသေးဘူးလို့ ငြင်းလိုက်တယ်။

ကျနော်တို့ဘက်မှာ ဘာတွေထူးထူးခြားခြားဖြစ်နေပြီလဲ။

အဲဒီအယ်လ်ဒီက သင်ပုန်းချေရေးကစတင်ပြီး တွေ့ဆုံဆွေးနွေးဖို့ ဆက်ပြီးတောင်းဆိုထားတယ်။

စီအာရ်ပီပီကလည်း အဲဒီအယ်လ်ဒီရဲ့ တောင်းဆိုမှုကို အပြည့်အဝထောက်ခံတယ်။

ဝါရင့်နိုင်ငံရေးသမားကြီးများက အမျိုးသားညွန့်ပေါင်းအစိုးရဖွဲ့စည်းပြီး ပြဿနာ အရပ်ရပ်ကိုဖြေရှင်းဖို့ (Road Map) တခုကို တင်ပြလိုက်တယ်။

ညောင်နှစ်ပင်ညီလာခံကို ဆက်တက်မလား၊ မတက်ဘူးလားဆိုတဲ့ မေးခွန်းဟာ အပစ်အခတ်ရပ်စဲအဖွဲ့တွေအတွက် စိန်ခေါ်ချက်တွေဖြစ်ခဲ့တယ်။

မွန်ပြည်သစ်ပါတီကတော့ ဆက်တက်ဖို့ မသင့်လျော်တဲ့အကြောင်းကို အချက်အလက်အပြည့်အစုံဖော်ပြပြီး မတက်ရေးကို ရဲရဲရင့်ရင့်ဆုံးဖြတ်လိုက်တယ်။

(၈၈) မျိုးဆက်ကျောင်းသားခေါင်းဆောင်တွေပြန်လွတ်လာပြီး အမျိုးသားပြန်လည်သင့်မြတ်ရေးအတွက်၊ တွေ့ဆုံဆွေးနွေးရေးဖြစ်ပေါ်လာရေးအတွက် အားတက်သရောဆောင်ရွက်နေကြတယ်။

အတွင်းမှာ အဲဒီအယ်လ်ဒီ၊ ယူအဲန်အေ၊

ရကြောင်း၊ ယူအဲန်အက်စ်စီ (ကုလသမဂ္ဂလုံခြုံရေးကောင်စီ) က ဆောင်ရွက်ပေးဖို့တောင်းဆိုထားတဲ့ (Report) တစောင်ထွက်လာတယ်။ (Global Fund) အဖွဲ့ကြီး ရုပ်သိမ်းသွားတယ်။

ရှေ့ဆင့်နောက်ဆင့်မှာပဲ (EU Commission) က ယူရိုငွေသန်း (၄၀) လူသားချင်းစာနာသည့်အကူအညီ (H/A) အဖြစ်ပေးဖို့ ပြင်ဆင်ညှိနှိုင်းနေတယ်။

လူ့အခွင့်အရေးဆိုင်ရာ မဟာမင်းကြီး မစ္စတာပင်ပေးရီးရဲ့ အစီရင်ခံစာထွက်လာတယ်။

“နအဖရဲ့ လက်ရှိအမျိုးသားညီလာခံက ပြည်သူလူထုကို အမှန်တကယ်ကိုယ်စားပြုတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေ အနိုင်ရပါတီရဲ့ကိုယ်စားလှယ်တွေ မပါဝင်တဲ့အတွက် လုံးဝအဓိပ္ပါယ်ပြည့်စုံမှုမရှိကြောင်း၊ အဲဒီလိုအနေအထားနှင့် ဆက်လုပ်မှာဆိုရင်တော့ ညောင်နှစ်ပင်မှာလုပ်လည်း ဘာမှ ဖြစ်လာမှာမဟုတ်ဘူး။ အဲဒီလိုမှ အားမရသေးလို့ အင်္ဂါဂြိုဟ်ပေါ်သွားလုပ်မယ်ဆိုရင်လည်း ဘာမှဖြစ်လာမှာမဟုတ်ဘူး” လို့ ပွင့်လှောင်လင်းလင်း ဒဲဒီးဝေဖန်လိုက်ပါတယ်။

ဒီအတွက် နအဖက အညှိုးကြီးစွာဖြင့် မစ္စတာပင်ပေးရီးရဲ့ မြန်မာနိုင်ငံအတွင်း ဝင်ရောက်ဆောင်ရွက်ခွင့်ကို နအဖက လက်မခံတော့ဘူး။

ကုလသမဂ္ဂအထွေထွေအတွင်းရေးမှူး

ချုပ်ရဲ့ ကိုယ်စားလှယ် ရာဇာလီအစ္စမေးလ်ကိုလည်း လက်မခံတော့ဘူး။

ဣန္ဒြေမဲ့စွာဖြင့် အကြိမ်ကြိမ် ငြင်းဆန်နေပြန်ပါတယ်။

မစုစုနွေးလိုအမျိုးသမီးတွေ၊ အမျိုးသားတွေ တိုးပွားလာနေတယ်။

လှိုင်သာယာ၊ ရွှေပြည်သာနှင့် မင်္ဂလာဒုံစက်မှုဇုန်

တွေမှာ အလုပ်သမားသပိတ်တွေ ဆက်တိုက်ဆိုသလိုဖြစ်ပေါ်နေတယ်။

ယူအဲန်အက်စ်စီနိုင်ငံတွေနှင့် မစ္စတာကိုဖီအာနန်တို့ တွေ့ဆုံတဲ့စကားပိုင်းမှာ မြန်မာနိုင်ငံမှာ လူ့အခွင့်အရေးအကြီးအကျယ်ချိုးဖောက်ခံနေရပြီး ဒီမိုကရေစီပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုဘာမှမတွေ့ရကြောင်း မစ္စတာကိုဖီအာနန်ရဲ့ လက်ထောက်က ရှင်းလင်းတင်ပြခဲ့တယ်။

အာဆီယံများသည်ပင်လျှင် “ပြည်တွင်းရေးဝင်မစွက်ဖက်ရေး” အခြေခံမူကို ကျော်ပြီး ဒေါ်စုအပါအဝင်နိုင်ငံရေးအကျဉ်းသားအားလုံးကိုလွှတ်ပေးရေး၊ ဒီမိုကရေစီရေး၊ ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးတွေသွက်လက် မြန်ဆန်စွာဆောင်ရွက်နိုင်ရေးကို တောင်းဆိုကြရုံသာမက မလေးရှားနိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးအား အာဆီယံရဲ့ကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့ခေါင်းဆောင်အဖြစ်တာဝန်ပေးကာ မြန်မာ့ကိစ္စကို အကဲဖြတ်သုံးသပ်နိုင်ရန် လာရောက်ကြည့်ရှုလေ့လာခွင့်ကိုတောင်းဆိုထားပါတယ်။

လူထုရဲ့ အနေအထားကတော့ စီးပွားရေး၊ ပညာရေး၊ ကျန်းမာရေး၊ လူမှုရေး စတာတွေမှာ ဘယ်တုန်း၊ ဘယ်အခါထက်မဆို

စာမျက်နှာ (၁၉) ကော်လံ (၁) ဆို့

ကုလလုံခြုံရေးကောင်စီတွင် ပထမအကြိမ် မြန်မာ့အရေးဆွေးနွေး

မြန်မာနိုင်ငံတွင် လူ့အခွင့်အရေးချိုးဖောက်မှုများသည် စိုးရိမ်ဖွယ်ဖြစ်လာနေသည်ဟု ဒီဇင်ဘာလ (၁၆) ရက်နေ့က လုံခြုံရေးကော်မရှင်ချုပ်ချယ်မှုများကို

(၁၁၄၇) ဦးကို ဖမ်းဆီးထားသလို လုပ်အားပေးခိုင်းစေမှုများနှင့် ကျေးဇူးပေါင်း (၂၄၀) ကို ဖျက်ဆီးခြင်းစသော ရာဇဝတ်မှုများကို

မစ္စတာအိဗရာဟမ် မြန်မာ့အရေးဆွေးနွေးနေစဉ်

ရေးကောင်စီ၏ တံခါးပိတ်ဆွေးနွေးပွဲတွင် ကောင်စီလက်ထောက်အထွေထွေ အတွင်းရေးမှူး အိဗရာဟမ်ဂန်ဘာလီ (Ivrahim Gambari) က သတိပေးပြောဆိုလိုက်သည်။ ကုလသမဂ္ဂ အထွေထွေအတွင်းရေးမှူးကိုဖိအားနုတ်ကိုင်တိုက်ရောက်သော လုံခြုံရေးကောင်စီဝင် (၁၅) နိုင်ငံ၏ တံခါးပိတ်ဆွေးနွေးပွဲတွင် မစ္စတာ အိဗရာဟမ်ဂန်ဘာလီက နအဖသည် စစ်မှန်သော ဒီမိုကရေစီအသွင်ကူးပြောင်းရေးလုပ်ငန်းစဉ်ကို ပိတ်ဆို့ထားပြီး၊ လူ့အခွင့်အရေးချိုးဖောက်မှုများနှင့် တိုင်းသူပြည်သားများကို ငတ်မွတ်မှုဘေးကြုံအောင် ဖန်တီးနေသည်ဟု အပြစ်ဖို့လိုက်သည်။

“စစ်အုပ်စုဟာ နိုင်ငံရေးအကျဉ်းသား

ကျူးလွန်နေတယ်။ အကျိုးဆက်အဖြစ် တောတောင်ထဲတွင်ထွက်ပြေးနေရသော ဒုက္ခသည်များသည် အစာရေစာငတ်ပြတ်ပြီး ပညာရေးနှင့်ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုလည်း မရသည့်အခြေအနေကို မစ္စတာအိဗရာဟမ်ဂန်ဘာလီကထောက်ပြခဲ့သည်။

အများကထင်ကြေးပေးထားသလိုတရုတ်နှင့်ရုရှားတို့က အပြင်းအထန်ကန့်ကွက်ခြင်းမရှိပေ။

ယခုဆွေးနွေးမှုသည် လုံခြုံရေးကောင်စီတွင် ပထမဆုံးအကြိမ် မြန်မာ့အရေးဆွေးနွေးခြင်းဖြစ်ပြီး၊ အမေရိကန်အစိုးရ၏မြန်မာ့အရေးကြိုးပမ်းမှု တစ်စိတ်တစ်ဒေသဖြစ်သည်။ ရှေ့နှစ်တွင်လည်း အလားတူဆွေးနွေးမှုများ ရှိလာနိုင်သေးသည်ဟုဆိုရသည်။❖

ကုလသမဂ္ဂလုံခြုံရေးကောင်စီကမြန်မာ့အရေးကို အကြောင်းကြားစင်ပြစ်ချပေးသင့်လဲ...

“ဒီမိုကရေစီနည်းဖြင့်ရွေးကောက်ခံထား ရသောအစိုးရကိုဖြုတ်ချခြင်း” စစ်အုပ်စုသည် (၁၉၆၂) ခုနှစ်က စပြီး ဒီမိုကရေစီနည်းဖြင့်ရွေးကောက်ခံရသောအစိုးရကိုဖြုတ်ချကာ တိုင်းပြည်ကို မတရားအုပ်ချုပ်နေခြင်း၊ ရန်ကုန်ဗိုလ်ချုပ်ကြီးများသည် (၁၉၉၀) ရွေးကောက်ပွဲရလဒ် ပြည်သူ့ဆန္ဒကိုလုံးဝအသိအမှတ်မပြုခြင်း။

“လူမျိုးစုများနှင့်ဖြစ်နေသောပဋိပက္ခ” မြန်မာစစ်တပ်နှင့် ကိုယ်ပိုင်ပြဌာန်းခွင့် တောင်းဆိုသော လူမျိုးစုများအကြားဖြစ်ပွားသောတိုက်ပွဲများ နှစ်ကာလရှည်ကြာ၍ ပြင်းထန်လာနေခြင်း။

“လူ့အခွင့်အရေးချိုးဖောက်မှုများနှင့်လူ လူချင်းညှဉ်းပန်းနှိပ်စက်မှုများ” နအဖအုပ်စုသည် တိုင်းသူပြည်သားများ အပေါ်ရက်စက်ပြင်းထန်သော လူ့အခွင့်အရေးချိုးဖောက်မှုများကို စနစ်တကျကျူးလွန် နေခြင်း။

“ဒုက္ခသည်များပျံ့နှံ့မှု” စစ်တပ်၏ဗိုလ်ကျအုပ်စိုးမှုကြောင့် မကြာသေးမီနှစ်များအတွင်း လူပေါင်း (၇) သိန်းသည် ဒုက္ခသည်အဖြစ်ရွှေ့ပြောင်းထွက် ပြေးနေရခြင်း။

“မူးယစ်ဆေးထုတ်လုပ်၊ ရောင်းဝယ်ခြင်း” စစ်ကောင်စီအုပ်စိုးသောမြန်မာနိုင်ငံသည် ကမ္ဘာပေါ်တွင် ဟီးရိုင်းအင်းနှင့် အမ်ဖက်တမင်း အများဆုံးထုတ်လုပ်သော နိုင်ငံစာရင်းဝင် ဖြစ်နေခြင်း။

❖ ကုလသမဂ္ဂလုံခြုံရေးကောင်စီဆိုတင်သွင်းခဲ့သည့် ငြိမ်းချမ်းရေးနိဗ္ဗာန်ဆိုင်ရာ ခက်ခဲမှုနည်းတူနှင့် ချက်သမ္မတဟောင်းဗားကလပ်ဟာဗယ်လ်တို့၏ အဆိုပြုချက်အနှစ်ချုပ်

အမေရိကန်၏ သံတမန်ရေး ကြိုးပမ်းမှုပုံစံသစ်

ဒေသတွင်းနိုင်ငံများအကြားမှာ အမေရိကန်တန်ဖိုးတွေကို လက်ခံခြင်းရှိ မရှိစမ်းသပ်မှုအဖြစ် အမေရိကန်သမ္မတဘုရားရှင်ဟာ ရန်ကုန်စစ်အုပ်စုကို အကြပ်ရိုက်စေမယ့် သံတမန်ရေးကြိုးပမ်းချက်တရပ်ကို စတင်လိုက်ပါတယ်။

ဒီကြိုးပမ်းချက်ဟာ အောက်တိုဘာလအတွင်းက အသက် (၂၄) နှစ်အရွယ် လူ့အခွင့်အရေးကြိုးပမ်းသူ ရှမ်းအမျိုးသမီး နန်းချန်တောင်းကို သမ္မတဘုရားရှင်မိန့် (၅၀) ကြာ ဆွေးနွေးမှုမှာစတင်ခဲ့တာဖြစ်ပြီး၊ နိုင်ငံဘာလအာရှနိုင်ငံများရဲ့ စီးပွားရေးထိပ်သီးဆွေးနွေးပွဲမှာ အာရှနိုင်ငံများကိုသမ္မတဘုရားရှင် မြန်မာ့အရေးနှင့်ပတ်သက်လို့ ဆက်ဖိအားပေးခဲ့ပါတယ်။ ရလဒ်အဖြစ် ဖိလစ်ပိုင်သမ္မတက သူ့အနေနဲ့ မြန်မာ့အရေးကုလသမဂ္ဂလုံခြုံရေးကောင်စီရွှေ့ပြောင်းရောက်ရှိရေး အမေရိကန်ရဲ့ကြိုးပမ်းချက်ကို ထောက်ခံကြောင်း သိမိဋ္ဌာန်ချခဲ့ပါတယ်။

နီကိုလပ်စ်ဘန်တို့လို အမေရိကန်အုပ်ချုပ်ရေးအရာရှိတွေကလည်း လုံခြုံရေးကောင်စီအဖွဲ့ဝင် (၁၅) နိုင်ငံအနက် (၉) နိုင်ငံကို မြန်မာ့အရေးလုံခြုံရေးကောင်စီမှာ

ရိုက်ကန်အရာရှိတွေက မြန်မာ့အရေးလုံခြုံရေးကောင်စီရဲ့ ဆုံးဖြတ်ချက်ကျလာအောင် ဆက်လက်တွန်းအားပေးသွားမယ်လို့ဆိုပါတယ်။

လုံခြုံရေးကောင်စီအဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံတချို့က မြန်မာ့အရေးဟာ နိုင်ငံတကာလုံခြုံရေးကို တကယ်ပဲခြိမ်းခြောက်ခြင်းရှိ မရှိမေးခွန်းထုတ်ခဲ့ပါသေးတယ်။ အမေရိကန်အရာရှိတွေက အိမ်နီးချင်းနိုင်ငံတွေဆီ ဒုက္ခသည်တွေရွှေ့ပြောင်းနေမှု၊ အဓမ္မလုပ်အားပေးကိစ္စနဲ့ မူးယစ်ဆေးဝါးကိစ္စမှာ နအဖ ပါဝင်ပတ်သက် နေတဲ့ကိစ္စတွေကို ထောက်ပြပြီး နအဖဟာ ဒေသတွင်းတည်ငြိမ်ရေးကို ခြိမ်းခြောက်နေတယ်ဆိုတာကို သက်သေပြလိုက်ပါတယ်။

မကြာသေးခင်ကပဲ မြန်မာနိုင်ငံမှာအကူအညီလာပေးနေတဲ့ အဖွဲ့အစည်းတချို့ဟာ နအဖရဲ့ တိုးမြှင့်လာတဲ့ကန့်သတ်မှုတွေကြောင့် နိုင်ငံကနေထွက်ခွာသွားခဲ့ကြပါတယ်။ အမေရိကန်နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးကွန်ဒိုလီဇာရိုက်ကလည်း မြန်မာနိုင်ငံကို အာဏာရှင်များရဲ့ရွှေ့ပြောင်းစခန်းများအဖြစ် အမည်တပ်ခဲ့ပါတယ်။ ဒါပေမယ့် အမေရိကန်

နိုင်ငံကနေထွက်ပြေးလာခဲ့ရသူဖြစ်ပြီး၊ လွန်ခဲ့တဲ့ (၃) နှစ်ကျော်က သူ့ရဲ့ “မဒီနားကျင့်ခွင့် လိုင်စင်” အမည်ရှိစာတမ်းက မြန်မာ့အရေးကို အမေရိကန်က ပိုမိုအာရုံထားမိအောင်ပံ့ပိုးပေးနိုင်ခဲ့ပါတယ်။

ရလဒ်အဖြစ် အာရှစီးပွားရေးထိပ်သီးဆွေးနွေးပွဲကိုဦးဆောင်ခဲ့တဲ့ သမ္မတဘုရားရှင်မကြာခင်မှာပဲ မြန်မာ့အရေးကိုတိုးတက်မှုဖြစ်ပေါ်လာအောင်လုပ်ရမယ်ဆိုတာကို ဆုံးဖြတ်ချက်ချခဲ့ပါတယ်။

တိုက်တိုက်ဆိုင်ဆိုင် နိုင်ငံဘာ (၇) ရက်နေ့မှာ စစ်အုပ်စုက ရန်ကုန်မြို့ မြောက်ဘက်မိုင် (၂၀၀) ကျော်ဝေးတဲ့ ပျဉ်းမနားကို မြို့တော်ပြောင်းရွှေ့တဲ့အကြောင်းကြေညာပါတယ်။

သမ္မတဘုရားရှင် “မြန်မာ့အရေးဟာ အရေးတကြီးကိစ္စပါ။ ဒီကိစ္စဟာ ဒေသတခုလုံးနဲ့ပတ်သက်လို့ ကျနော်တို့ဆွေးနွေးရမဲ့ ကိစ္စအားလုံးရဲ့ ပဏာမကိစ္စဖြစ်တယ်” လို့ ထိပ်သီးဆွေးနွေးပွဲမှာ ပြောခဲ့ပါတယ်။

ဒေသတွင်းမှာအမေရိကန်ဟာ အိန္ဒိယနိုင်ငံနဲ့ ဒီမိုကရေစီတန်ဖိုးတခုမှာအခြေခံပြီး ဆက်ဆံရေးတည်ဆောက်ဖို့ ကြိုးစားနေသလို

“မြန်မာ့အရေးဟာ အရေးတကြီးကိစ္စပါ။ ဒီကိစ္စဟာ ဒေသတခုလုံးနဲ့ပတ်သက်လို့ ကျနော်တို့ဆွေးနွေးရမဲ့ ကိစ္စအားလုံးရဲ့ ပဏာမကိစ္စဖြစ်တယ်”

ဆွေးနွေးနိုင်ရေးမဲပေးကြဖို့ စည်းရုံးနိုင်ခဲ့ပြန်ပါတယ်။ ဒီဇင်ဘာအစောပိုင်းမှာတော့ မြန်မာ့အရေးကို လုံခြုံရေးကောင်စီမှာ ပထမဆုံးအကြိမ် ဖြစ်တောင့်ဖြစ်ခဲဆွေးနွေးခဲ့တဲ့အထိ အောင်မြင်မှုရခဲ့ပါတယ်။

ဒီဆွေးနွေးမှုဟာ မြန်မာ့အရေးကို ကုလသမဂ္ဂက ဘယ်လိုကိုင်တွယ်မလဲဆိုတာနဲ့ ပတ်သက်ပြီး လျှို့ဝှက်ဆွေးနွေးမှုဖြစ်ပြီးအမေ

ရဲ့ သံတမန်ရေးကြိုးပမ်းချက်ရလဒ်တွေဟာ မပြောပလောက်သေးဘူးလို့ ဝေဖန်မှုတွေလည်းရှိနေပါတယ်။

ဒီဝေဖန်ချက်တွေဟာ အောက်တိုဘာလကုန်ပိုင်းမှာ သမ္မတဘုရားရှင်နန်းချန်တောင်း အိမ်ဖြူတော်မှာတွေ့ဆုံအပြီးမှာ ပြောင်းလဲသွားပါတယ်။ ချန်တောင်းဟာ အသက် (၆) နှစ်အရွယ်မှာ သူ့ရဲ့မိဘတွေနဲ့အတူ မြန်မာ

အိန္ဒိယနိုင်ငံကလည်း မြန်မာ့ကိစ္စမှာသူတို့ရဲ့ ကြိုးပမ်းမှုကနေ အမေရိကန်နဲ့ဆက်ဆံရေးအပေါ် သူတို့ဘယ်လောက်အလေးအနက်ထားတယ်ဆိုတာကို သက်သေပြသွားမယ်လို့ ပြောဆိုထားပါတယ်။

(ဒီဇင်ဘာ (၂၀) ရက် ဝါရှင်တန်ပို့စ်ပါ Glenn Kessler ၏ဆောင်းပါးကို နေသွင်ဘာသာပြန်ဆိုသည်။)

မြန်မာဒုက္ခသည်တသိန်းခွဲကို ထိုင်းစာနှင့် ယဉ်ကျေးမှုများ သင်ကြားပေးမည်

ကရင်နီဒုက္ခသည်စခန်းတခုမှ ပညာသင်ကြားနေသည့် ကလေးငယ်များ

ယခုနှစ်မှစ၍ ထိုင်းမြန်မာနယ်စပ်ခရိုင် (၄) ခုအတွင်း နေထိုင်သောမြန်မာဒုက္ခသည် တသိန်းခွဲကို ထိုင်းဘာသာနှင့် ယဉ်ကျေးမှု များသင်ကြားပေးမည်ဖြစ်ကြောင်း ထိုင်း နိုင်ငံထုတ် ဘန်ကောက်ပို့စ်သတင်းစာက ဒီ ဇင်ဘာ (၄) ရက်နေ့တွင် ရေးသားထား သည်။

ကုလသမဂ္ဂ ငွေကြေးအစီအစဉ်ဖြင့် ပညာရေးလုပ်ငန်းများဆောင်ရွက်နေသော (Commission's Educational Service Programme) မှ မစ္စတာ တက်ဝပ်ချာရက်ခ် (Thawat Chalarak) က ယခုအစီအစဉ်သည် မြန်မာဒုက္ခသည်များအား အနာဂတ်တွင် ထိုင်း လူ့အသိုင်းအဝိုင်းသို့ ဝင်ဆွဲလာစေရန် ရည်

ရွယ်သည်ဟုဆိုသည်။

ဘတ်ငွေ သန်း (၂၀) အကုန်အကျခံ မည့် ကုလသမဂ္ဂ၏အဆိုပါပညာရေးအစီအ စဉ်က မဲဟောင်ဆောင်၊ ရက်ချာရီ၊ တက်ခ် နှင့် ကန်ချန်ဟိုခရိုင်များအတွင်းရှိ ဒုက္ခသည် စခန်း (၉) ခုမှ မြန်မာဒုက္ခသည် (၁၄၀,၀၀၀) ၏ပညာရေးလိုအပ်ချက်များကို အထောက် အပံ့ပေးသွားမည်ဟု သတင်းကဆိုသည်။

ဒီဇင်ဘာလအတွင်းက ထုတ်ဝေသော ကုလသမဂ္ဂ၏ ထုတ်ပြန်ချက်တွင် ဒုက္ခသည် စခန်းများမှ မြန်မာဒုက္ခသည်များကို အင်္ဂလိပ်စာ၊ ထိုင်းဘာသာအပြင်၊ ကွန်ပျူ တာနှင့် အသက်မွေးဝမ်းကြောင်း ဘာသာ ရပ်များအထိ ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့် စီစဉ်ပေး

သွားမည်ဖြစ်ကြောင်း ဖော်ပြထားသည်။

မစ္စတာ တက်ဝပ်က “ပညာရေးချို့တဲ့ နေသော မြန်မာဒုက္ခသည်များအနေဖြင့် အခြေခံအရေး၊ အဖတ်အတွက် နာရီပေါင်း (၂၀၀) သင်ကြားကြရမည်ဖြစ်ပြီး၊ “ ထိုင်း အရာရှိများနှင့် ဆက်ဆံနိုင်အောင်၊ ထိုင်း သတင်းစာဖတ်နိုင်အောင်၊ ထိုင်းလူ့အဖွဲ့ အစည်း၊ ထိုင်းယဉ်ကျေးမှုနှင့် ထိုင်းဘုရင်ကို ချစ်တတ်လာစေရန်” ရည်ရွယ်သည်ဟုဆို သည်။

“အရင်ကတော့ လုံခြုံရေးအခြေအနေ ကြောင့် ဒုက္ခသည်တွေကြားထဲမှာ ဒီလိုလူထု ဆက်ဆံရေးကိစ္စတွေမရှိခဲ့ဘူး။ မနှစ်ကမှ လူသားချင်းစာနာတဲ့အနေနဲ့ ဝန်ကြီးအဖွဲ့က ဒီကိစ္စဆောင်ရွက်ဖို့စီမံစဉ်တယ်” ဟု သူက ဆိုသည်။

ယမန်နှစ်က တက်ခ်ခရိုင်အတွင်းရှိ ဒုက္ခသည်စခန်း (၂) မှ မြန်မာဒုက္ခသည် များကို အဲဒီအိမ်အစီအစဉ်ဖြင့် သင်ကြား ပေးခဲ့သော်လည်း ထိရောက်မှုအတိုင်းအဆ ကို မသိရသေးကြောင်း သတင်းက ထောက် ပြထားသည်။

“ဘာပဲဖြစ်ဖြစ် အဲဒီအိမ်စီမံဒုက္ခသည် များအတွက် ပညာရေးအစီအစဉ်ကို အမြန် ဆုံးသက်အကောင်အထည်ဖော်သွားမှာဖြစ် ပါတယ်”ဟု မစ္စတာ တက်ဝပ်ကတော် ပြော ဆိုချက်ကို သတင်းတွင်ဆက်လက်ဖော်ပြ ထားသည်။❖

ထိုင်းနယ်စပ်ရောက်မြန်မာများ၏ စာပေပြပွဲကျင်းပ

ထိုင်းနယ်စပ်ရောက်မြန်မာများ၏ စာပေပြပွဲအခမ်းအနားတရပ်ကို ထိုင်းနိုင်ငံ နယ်စပ်တနေရာတွင် စာဆိုတော်ရာသီဖြစ် သည့် ဒီဇင်ဘာလ (၂၂) ရက်နေ့ညနေက ကျင်းပခဲ့ရာ နယ်စပ်အခြေစိုက်နိုင်ရေးအဖွဲ့ အစည်းများ၊ မိဒီယာများနှင့် စာပေမြတ် နိုးသူများက အနှစ်နှစ်အလလက မိမိတို့စု စည်းထားသော စာအုပ်စာတမ်းများကို ခင်း ကျင်းပြသခဲ့ကြသည်။

မြန်မာစာပေနှင့် အနုပညာအမွေကို မြန်မာများအကြား လက်ဆင့်ကမ်းရန်နှင့် အနာဂတ်မျိုးဆက်များအကြားတွင် တိုင်းချစ် ပြည်ချစ်စိတ်များ ရှင်သန်ကိန်းအောင်းနေစေ ရန်ရည်ရွယ်ချက်ဖြင့်ကျင်းပသော၊ “စာပွဲ ခင်း” ဟုအမည်ပေးထားသော စာပေပြပွဲ

ကြတယ်။ ကျနော်တို့ပြည်ပက စာပေသမား တွေကရော ကျနော်တို့မှာရှိတဲ့လွတ်လပ်ခွင့် ကိုသုံးပြီး တော်လှန်ရေးဘာလို့ မလုပ်နိုင်ရ မှာလဲ။ ကျနော်တို့ရဲ့အနုပညာနဲ့ တော်လှန် ရေးကို ဘာလို့မဖော်ဆောင်နိုင်ရမလဲ” ဟု ဆိုသည်။

စာပွဲခင်းသို့တက်ရောက်လာသူ လူငယ် ကဗျာဆရာသစ်ကောင်းအိမ်က “စာပေလွှတ် ရှားမှုတခုအနေနဲ့တော့ အကျိုးဖြစ်ပါတယ်။ ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့် လုပ်ဖို့တော့လိုပါသေး တယ်။ ဒီအခမ်းအနားမျိုးကို စက်ရုံအလုပ်ရုံ တွေမှာကျင်းပပေးသင့်တယ်”ဟု မိုးကြိုးသို့ ပြောကြားသွားခဲ့သည်။

စာပွဲခင်းတွင် နိုင်ငံရေးအကျဉ်းသားများ ကူညီစောင့်ရှောက်ရေးအသင်း (အေအေ

ဆရာဂါမဏိက စာပေဘဝဖြတ်သန်းမှုအတွေ့အကြုံကိုဟောပြောနေစဉ်

အခမ်းအနားသို့ ထိုင်းနယ်စပ်ရောက်မြန်မာ အသိုင်းအဝိုင်းမှ စာပေမြတ်နိုးသူများကျောင်း သူကျောင်းသားများ၊ စက်ရုံအလုပ်ရုံများမှ အလုပ်သမားများ စုစုပေါင်း (၁၅၀) ခန့် တက်ရောက်ခဲ့ကြပြီ။ အမေရိကန်နိုင်ငံ ရောက် ကဗျာဆရာမောင်စွမ်းရည်က စာပွဲ ခင်းအတွက် စာတမ်းတစောင်ပေးပို့ခဲ့သည်။

စာပွဲခင်းကို မကြာခင်ကမှနယ်စပ်သို့ ရောက်ရှိလာသောမြားနတ်မောင် မဂ္ဂဇင်း အယ်ဒီတာ ဒေါက်တာလွန်းဆွေ၏ တေးသီချင်း (၂) ပုဒ်ဖြင့် ဖွင့်လှစ်ခဲ့ပြီးကဗျာ ဆ ရာမောင်လွမ်းဇာ၊ ကဗျာဆရာ ငြိမ်းဝေ၊ စာရေးဆရာဇွန်ဦးနှင့် ဘာသာပြန်ဆရာ ဂါမဏိတို့ကမိမိတို့၏ စာပေဘဝဖြတ်သန်းမှု အတွေ့အကြုံများအကြောင်းကို ဟောပြော ခဲ့ကြသည်။

အခမ်းအနားတွင် စာပွဲခင်းကိုဦးဆောင် ကျင်းပသူတဦးဖြစ်သည့် ကဗျာဆရာ မောင် လွမ်းဇာက “ပြည်တွင်းကစာရေး ဆရာတွေ ကအခက်အခဲတွေကြားထဲမှာ တိုက်ပွဲဝင်နေ

ပီပီ) ကမိမိတို့အသင်းမှ ထုတ်ဝေပြီးသော စာအုပ်များပြသထားပြီး၊ မမကြီးစာပေက ပထမဆုံးထုတ်ဝေသော “မဲဒဲလား၏ ရန်သူ နှင့်စကားပြောခြင်း” စာအုပ်ကိုလည်းရောင်း ချခဲ့သည်။ ယင်းစာအုပ်မှာ တောင်အာဖရိက သမတဟောင်း၊ ငြိမ်းချမ်းရေးနိုဗယ်ဆုရှင် မင်ဒဲလား၏ (၁၉၉၀) ခုနှစ်ထောင်မှ လွတ် လာပြီးနောက်ပိုင်းတွင် လူဖြူအစိုးရနှင့် တွေ့ဆုံဆွေးနွေးရေး ဖြစ်မြောက်အောင် ကြိုးပမ်းချက်များကို ဆရာဂါမဏိကဘာသာ ပြန်ထားခြင်းဖြစ်သည်။

မြန်မာနိုင်ငံ၏ နိုင်ငံရေးအကြပ်အ တည်းကိုဖြေရှင်းရာတွင် နည်းနာယူသင့်သည့် ဟုယူဆသည့်အတွက် ဘာသာပြန်ရခြင်းဖြစ် ကြောင်း ဆရာဂါမဏိက ဆိုသည်။

စာပွဲခင်းကို ည (၉) နာရီခန့်တွင် ဒေါက်တာလွန်းဆွေ၏ တေးသီချင်းတပုဒ် ဖြင့်ရပ်သိမ်းလိုက်ပြီး၊ တက်ရောက်လာသူ များကိုထမနဲ့၊ ဗူးသီးကြော်နှင့်လက်ဖက်ရည် တို့ဖြင့် ဧည့်ခံခဲ့သည်။❖

ထိုင်းမြန်မာနယ်စပ်တွင် ‘ရွာပျောက်’ ၂၀ ကျော်တွေ့ရှိရ

ထိုင်းနိုင်ငံသားမဟုတ်သော ကလေး ထောင်ပေါင်းများစွာသည် ထိုင်းနိုင်ငံမြောက် ဘက်အခြမ်းမြေပုံထဲတွင်မပါဝင်သော ထိုင်း- မြန်မာနယ်စပ် မဲဟောင်ဆောင်ခရိုင်အတွင်း နေထိုင်လျက်ရှိသည်ဟု အစိုးရမဟုတ်သော အဖွဲ့အစည်းတခုက ပြောဆိုလိုက်သည်။

နယ်စပ်ဒေသရှိ ‘ရွာပျောက်’ များ အတွင်း နေထိုင်သောအရွယ်ရောက်သူတချို့ တွင် နိုင်ငံသားအဖြစ် အထောက်အထားပြ စရာများရှိလင့်ကစား အဆိုပါကျေးရွာငယ် များသည် ထိုင်းနိုင်ငံမြေပုံပေါ်တွင် အမှတ် အသားပြသားထားခြင်းမရှိဟုဆိုသည်။

‘ရွာပျောက်’များသည် အစိုးရကလက် လှမ်းမမှီသောဒေသများဖြစ်၍ ထိုရွာအတွင်း နေထိုင်သော ကျောင်းနေအရွယ်ကလေးများ လည်း ကျောင်းမနေနိုင်ဖြစ်ကြရသည်ဟု ထို အဖွဲ့ကဆိုသည်။

ထိုင်းဘက်အခြမ်း၊ မဲဟောင်ဆောင် ခရိုင်၊ ဆွပ်မွေနှင့် မဲဆီရီးယန်းမြို့နယ် အတွင်းရှိ ကျေးရွာများတွင် ကလေးအတော် များများသည် ထိုင်းမြေတွင်မွေးဖွားခဲ့သော် လည်း ထိုင်းနိုင်ငံသားအဖြစ် အသိအမှတ် ပြုခြင်းမခံရဖြစ်နေသည်ဟု အဖွဲ့၏ ကိုယ်စား လှယ် ကဆိုသည်။

မဲဟောင်ဆောင်ခရိုင်၊ ကလေးများ ဖွံ့ဖြိုးရေးဌာနမှ အကြီးအကဲ ဆန်တီးပွန်း မွန်ဖောင်း (Santipong Moonfong) က ပညာမဲ့ တိုင်းရင်းသားမျိုးနွယ်စုမိဘများမှ မွေးဖွားသောကလေးများသည် ၎င်းတို့၏ အခြေခံအခွင့်အရေးကိုပင် မရရှိဖြစ်နေရှာ သည်ဟုဆိုသည်။

အဖွဲ့ကတိုင်းတာရရှိထားသော ကိန်း ဂဏန်းများအရ နိုင်ငံသားလက်မှတ်မရှိသော ကလေး (၄၇၇၇) ဦးသည် ခရိုင်အတွင်းရှိ ကျောင်းများတွင် ပညာသင်ကြားနေသော် လည်း၊ ကျောင်းတက်ခွင့်မရသော ကလေး များစွာကျန်ရှိနေသည်ဟုဆိုသည်။ အကယ်၍ အစိုးရအနေဖြင့် ဒီကိစ္စကို မဖြေရှင်းလျှင် နောင်တချိန်တွင် ကိုင်တွယ်ရပိုင်ခံသွားနိုင် သည်ဟု မစ္စတာဆန်တီးဖောင်းကဆိုသည်။

အဖွဲ့၏ ကိန်းဂဏန်းများအရ ထိုင်း- မြန်မာနယ်စပ် မဲဟောင်ဆောင်ခရိုင်အတွင်း တွင် ‘ရွာပျောက်’ (၂၀) ကျော်ရှိပြီး မဲဆီး ရီးယန်းခရိုင်၊ မဲခေါင်မြို့နယ်အတွင်းမှာ၊ မဲဒီး အမည်ရှိ ‘ရွာပျောက်’တခုတည်းတွင် မိသားစု (၂၆) စုရှိပြီး၊ လူပေါင်း (၁၀၀) တွင် (၃၀) ဦးသည် ထိုင်းနိုင်ငံသားများမဟုတ်ကြဟုဆို သည်။

“ဒီကိန်းဂဏန်းတွေက အစိုးရယန္တရား ဟာ ဒီဒေသတွေဆီ လက်လှမ်းမမှီဘူး ဆိုတာ ပြသနေတယ်”ဟု မစ္စတာ ဆန်တီး ပေါင်းကပြောကြောင်း အင်္ဂလိပ်ဘာသာဖြင့် ရေးသားသော တီအန်အေ အင်တာနက် သတင်း တပုဒ်တွင်ရေးသားထားသည်။

မြဝတီမြို့မှ ပန်းချီအနုပညာရှင်များ၏ Four Steps Forward အမည်ရှိ ပန်းချီပြပွဲကို ဇန်နဝါရီလ (၅) ရက်နေ့မှ (၁၉) ရက်နေ့ အထိ မဲဆောက်မြို့ Border line ပန်းချီ အရောင်းပြခန်းတွင် ပြသမည်ဖြစ်သည်။

Borderline Shop and Gallery
674/ 14 Intrakiri Road.
Mae sot

အာစီယံကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့ မြန်မာနိုင်ငံသို့ သွားရောက်မည့် ခရီးစဉ်အပေါ် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံအမျိုးသားကောင်စီနှင့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ အမျိုးသားညွန့်ပေါင်းအစိုးရတို့၏ သဘောထားထုတ်ပြန်ကြေညာချက်

၁။ အရှေ့တောင်အာရှနိုင်ငံများအဖွဲ့ချုပ် (အာစီယံ) မှ မြန်မာ့ဒီမိုကရေစီခေါင်းဆောင် ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်နှင့် နိုင်ငံရေးအကျဉ်းသားများ လွတ်မြောက်ရေးအတွက် တိုက်တွန်းဆောင်ရွက်ရန်နှင့် ဒီမိုကရေစီအသွင်ကူးပြောင်းရေးအတွက် နအဖ ကင်းတို့အားကတိပေးထားသည့်အတိုင်း လက်တွေ့ဆောင်ရွက်နေမှုရှိ၊ မရှိတို့ကို စစ်ဆေးကြည့်ရှုရန်အတွက် အာစီယံ၏ကိုယ်စား မလေးရှားနိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဦးဆောင်သော ကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့ တဖွဲ့မကြာမီစေလွှတ်မည်ဟူသော ဆုံးဖြတ်ချက်သည် မြန်မာနိုင်ငံပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးအတွက် အပြုသဘောဆောင်သော ပဏာမခြေလှမ်းတရပ်အဖြစ် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံအမျိုးသားညွန့်ပေါင်းအစိုးရတို့မှ တညီတညွတ်တည်းနွေးထွေးစွာ ကြိုဆိုလိုက်ပါသည်။ ။

၂။ အာစီယံ၏ယခုဆုံးဖြတ်ချက်သည် ၎င်းတို့အနေနှင့် တစိုက်မတ်မတ်ကိုင်စွဲထားခဲ့သော အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများ၏ ပြည်တွင်းရေးကိစ္စများနှင့်ပတ်သက်ပြီး ဝင်ရောက်စွက်ဖက်မှုမပြုလုပ်ရေးမူ (Non-Interference Policy) အားလိုအပ်သလို ပြုပြင်ဆွေးနွေးဆောင်ရွက်သည့် ယူဆချက်ကို လက်တွေ့ဖော်ပြလိုက်ခြင်းဖြစ်သည်။ ဤတို့တက်မှုအပေါ် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ အမျိုးသားကောင်စီနှင့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ အမျိုးသားညွန့်ပေါင်းအစိုးရတို့မှ လေးနက်စွာ ကြိုဆိုလိုက်ပါသည်။

၃။ ဤယူဆချက်နှင့်အညီ မလေးရှားနိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဦးဆောင်သော အာစီယံကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့၏ ဤခရီးစဉ်သည် တကြိမ်တည်းနှင့် မပြီးဆုံးသင့်ကြောင်း တင်ပြလိုသည်။ မြန်မာနိုင်ငံ အမျိုးသားပြန်လည်သင့်မြတ်ရေးနှင့် ဒီမိုကရေစီရေးအတွက် လုံးဝလက်တွေ့ကျကျတည်ငြိမ်းမရှိသည့် နအဖ၏အဆင့် (၇) ဆင့်ပါလမ်းပြခြေပုံနှင့် အမျိုးသားညီလာခံအား ထပ်မံအမှမ်းတင် ရှင်းလင်းချက်များကို နားထောင်ခဲ့ယုံမျှဖြင့် လုံလောက်မည်မဟုတ်ကြောင်း တင်ပြလိုပါသည်။

၄။ အာစီယံကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့သည် ခရီးစဉ်အတွင်း ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်နှင့် လွတ်လပ်စွာအချိန်ယူ တွေ့ဆုံဆွေးနွေးနိုင်ခွင့်ရှိသည်ကို နအဖ ထံမှအာမခံချက် တခုအနေဖြင့် တောင်းဆိုသင့်သည်။ သို့မှသာလျှင် အာစီယံအဖွဲ့ချုပ်ကြီးနှင့် နိုင်ငံတကာမိသားစု၏မြန်မာနိုင်ငံတွင်းအမျိုးသားပြန်လည်သင့်မြတ်ရေး၊ ဒီမိုကရေစီ အသွင်ကူးပြောင်းရေးတို့နှင့် ပတ်သက်သောသဘောထားအမြင်များ၊ စိုးရိမ်မကင်းဖြစ်မှုများ၊ အပြုသဘောဆောင်သော အကြံပြုချက်များ ရှင်းလင်းတင်ပြခြင်း၊ အမြင်သဘောထားများပွင့်လင်းရင်းနှီးစွာ ဖလှယ်ခြင်းတို့ကို ဆောင်ရွက်နိုင်မည်ဖြစ်ပြီး အမိပွားပြည့်ဝသော ပဏာမခရီးစဉ်ဖြစ်ပါမည်။

၅။ ယနေ့ပြည်သူလူထုတရပ်လုံး ကြုံတွေ့နေကြရသည့်နိုင်ငံရေး၊ စီးပွားရေး၊ ကျန်းမာရေး၊ ပညာရေး၊ လူမှုရေးအထွေထွေအကြပ်အတည်းကြီးမှ လွတ်မြောက်ရေးကို၎င်း၊ စစ်မှန်သော အမျိုးသားပြန်လည်သင့်မြတ်ရေးနှင့် ဒီမိုကရေစီ အသွင်ကူးပြောင်းရေးတို့ကို နအဖ စစ်အုပ်စုအနေဖြင့် ဖြေရှင်းဆောင်ရွက်ရန် လုံးဝမဖြစ်နိုင်ကြောင်း (၁၇) နှစ်တာအုပ်ချုပ်မှုသက်တမ်းအတွင်း ရှင်းလင်းစွာပြဆိုနေပြီဖြစ်သည်။

ယခုလရောက်မည့် အာစီယံကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့နှင့်တကွ နိုင်ငံတကာမိသားစုများ၏ အပြုသဘောဆောင်သောကမ်းလှမ်းချက်များ၊ အကြံပြုချက်များကို နအဖစစ်ဗိုလ်ချုပ်ကြီးများ အပါအဝင် တပ်မတော်တရပ်လုံးအနေနှင့် ရိုးသားစွာအပြည့်အဝ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ခြင်းအားဖြင့်မိမိတို့၏ တိုင်းပြည်ချစ်စိတ်အားအပြောမဟုတ်၊ အလုပ်နှင့်လက်တွေ့သက်သေပြကြရန် လေးနက်တည်ကြည်စွာ တိုက်တွန်းလိုက်ပါသည်။

❖

ကရင်အမျိုးသားများစတုတ္ထအကြိမ်မြောက် စည်းလုံးညီညွတ်ရေးနှီးနှောဖလှယ်ပွဲကျင်းပ

ကရင်အမျိုးသားများ စတုတ္ထအကြိမ်မြောက် စည်းလုံးညီညွတ်ရေးနှီးနှောဖလှယ်ပွဲတရပ်ကို ကရင်တော်လှန်ရေးအခြေခံဒေသတနေရာတွင် ဒီဇင်ဘာလ (၁၉) ရက်နေ့မှ (၂၃) ရက်နေ့အထိ ကျင်းပခဲ့ပြီး ကရင်အမျိုးသားများစည်းလုံးညီညွတ်ရေးနှင့် မျိုးဆက်သစ်များ ပြုစုပျိုးထောင်ရေးများနှင့်ပတ်သက်၍ တူညီသောသဘောထားများ ချမှတ်နိုင်ခဲ့သည်ဟုဆိုလိုသည်။

ကရင်အဖွဲ့အစည်း (၂၆) ဖွဲ့မှ ကိုယ်စားလှယ် (၁၀၅) ဦးနှင့် လေ့လာသူ (၂၀) ဦးတက်ရောက်ခဲ့ကြသော နှီးနှောဖလှယ်ပွဲဆုံးဖြတ်ချက်အရ ကရင်အမျိုးသားများအနေဖြင့် ဘာသာ၊ မျိုးနွယ်စု၊ ဒေသနှင့်ကျားမ မခွဲခြားဘဲ အမျိုးသားစည်းလုံးညီညွတ်ရေးတည်ဆောက်ရန်နှင့် အမျိုးသားတန်းတူရေးနှင့် ကိုယ်ပိုင်ပြဌာန်းခွင့်ရရှိရေး၊ ဒီမိုကရေစီနှင့် ဖက်ဒရယ်ပြည်ထောင်စုတည်ဆောက်ရေးဦးတည်ချက်များကို ဆက်လက်ကိုင်စွဲရန် သဘောတူခဲ့ကြသည်။

ထို့အပြင် ကရင်အမျိုးသားအစည်းအရုံးနှင့် ကရင်တော်လှန်ရေးအား ပြိုကွဲပျက်စီးစေမည်လုပ်ရပ်များကို နေရာဒေသအသီးသီးမှ ကရင်အမျိုးသားထုတရပ်လုံးက ဝိုင်းဝန်းဆန့်ကျင်ရှုကြရန်နှင့် နိုင်ငံတကာရှိ ကရင်အဖွဲ့အစည်းများကို ပိုမိုကျစ်လစ်အောင်ဖွဲ့စည်းတည်ဆောက်ရန် ဆုံးဖြတ်ခဲ့ကြသည်။

ကရင်အမျိုးသားများစည်းလုံးညီညွတ်ရေးနှီးနှောဖလှယ်ပွဲကျင်းပနေစဉ်

ခွဲကြသည်။

လူငယ်မျိုးဆက်သစ်ပြုစုပျိုးထောင်ရေးနှင့်ပတ်သက်၍လည်း တက်ရောက်လာသောကိုယ်စားလှယ်များမှ လူငယ်အရည်အချင်းမြှင့်တင်ရေး၊ ထူးချွန်သောလူငယ်များအဆင့်မြှင့်ပညာသင်ကြားနိုင်ရေးနှင့် ကရင်လူငယ်များအား နိုင်ငံရေးအရ စည်းလုံးနီးကြားလာအောင် ဆောင်ရွက်ရန်သဘောတူကြသည်။

အစည်းအဝေးတွင် နိုင်ငံတကာနှင့် မြန်မာနိုင်ငံ၏ လက်ရှိနိုင်ငံရေးအခြေအနေများကို သုံးသပ်ဆွေးနွေးခဲ့ကြပြီး (၅) ရက်ကြာ ကရင်အမျိုးသားနှီးနှောဖလှယ်ပွဲ၏ ကြေညာချက်ကိုထုတ်ပြန်ခဲ့သည်။

ယင်းကြေညာချက်တွင် ကျင်းပသော အမျိုးသားညီလာခံကိုရှုတ်ချပြီး၊ နအဖ၏ ကရင်လူထုအပေါ် တိုက်ခိုက်နေမှုများ၊ ကရင်ရွာများအား မီးရှို့နေမှုများ၊ သံလွင်မြစ်အတွင်း ရေကာတာတည်ဆောက်ရေး စီမံကိန်းများကို ရပ်ဆိုင်းပေးရန်တောင်းဆိုလိုက်သည်။

ထို့အပြင် ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်၊ ဦးတင်ဦး၊ နိုင်ငံရေးအကျဉ်းသားများနှင့် နိုင်ငံရေးခေါင်းဆောင်များကိုပြန်လွှတ်ပေးပြီး၊ (၃) ပွင့်ဆိုင်တွေ့ဆုံဆွေးနွေးရေး အမြန်ပေါ်ပေါက်လာရန်အတွက် ကုလသမဂ္ဂနှင့် နိုင်ငံတကာကို ဖိအားပေးရန်အတွက် နှီးနှောဖလှယ်ပွဲကြီးကဆုံးဖြတ်ခဲ့သည်။

မြန်မာနိုင်ငံကျောင်းသားလူငယ်များကွန်ဂရက်ထုထောင်ခြင်း (၁၀) နှစ်ပြည့်အခမ်းအနားကျင်းပ

SYCB (၁၀) နှစ်ပြည့်အခမ်းအနားသို့တက်ရောက်လာကြသောပရိတ်သတ်များ

မြန်မာနိုင်ငံကျောင်းသားလူငယ်များကွန်ဂရက်ထုထောင်ခြင်း (၁၀) နှစ်ပြည့်အခမ်းအနားတရပ် ဇန်နဝါရီလ (၈) ရက်နေ့က ထိုင်မြန်မာနယ်စပ်တနေရာတွင် ကျင်းပခဲ့သည်။

အခမ်းအနားသို့ ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံအမျိုးသားညွန့်ပေါင်းအစိုးရ (အဲနီစီဂျီယူဘီ) မှ ဝန်ကြီးများ၊ အဲနီအယ်လ်ဒီလွှတ်မြောက်နယ်မြေမှ ခေါင်းဆောင်များ၊ ကေအဲန်ယူ ကရင်အမျိုးသားအစည်းအရုံးမှ အထွေထွေအတွင်းရေးမှူး ပဒိုမန်းရီ၊ ကျောင်းသားလူငယ် ကွန်ဂရက်အဖွဲ့ဝင်များ၊ ဧည့်သည်တော်များ စုစုပေါင်း (၁၀၀) ကျော်တက်ရောက်ခဲ့ သည်။

မြန်မာနိုင်ငံ ကျောင်းသားလူငယ်များကွန်ဂရက်သည် ထိုင်း-မြန်မာနယ်စပ်နှင့် အိန္ဒိယ-မြန်မာနယ်စပ်တို့တွင်အခြေစိုက်ပြီး၊ (၁၉၉၆) ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ (၈) ရက်နေ့က

အခမ်းအနားသဘာပတိအဖွဲ့ဝင်တဦးဖြစ်သူ ဆိပ်ကမ်းမြို့နယ်ပြည်သူ့ လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်ဒေါ်စန်းစန်းက “အထဲက နိုင်ငံရေးခေါင်းဆောင်တွေနဲ့ ဝါရင့်နိုင်ငံရေးသမားတွေဟာ အသက်ကြီးကုန်ကြပြီ”ဖြစ်၍ ကျောင်းသားလူငယ်ခေါင်းဆောင်များအနေဖြင့် အနာဂတ်တွင် ခေါင်းဆောင်ကောင်းများဖြစ်လာစေရန် မိမိကိုယ်ကိုအရင်ကောင်းအောင်ကြိုးစားကြရမည်ဟု တိုက်တွန်းသွားသည်။

ကေအဲန်ယူအထွေထွေအတွင်းရေးမှူး ပဒိုမန်းရီက လူငယ်ခေါင်းဆောင်များအား “လူငယ်နိုင်ငံရေးသမားဘဝထဲကနေ ဒီမိုကရေစီနှင့် ဖက်ဒရယ်ရေးရာများကို လေ့လာလိုက်စားရမယ်၊ လူငယ်အချင်းချင်း အပြန်အလှန်နားလည်မှု၊ အသိအမှတ်ပြုမှုများတည်ဆောက်ထားနိုင်မယ်ဆိုရင် ခင်ဗျားတို့ရဲ့ သမိုင်းဝင်လုပ်ငန်းစဉ်တခုလုံး အောင်မြင်လာမှာဖြစ်တယ်”ဟု မှာကြားသွားသည်။

အက်စ်ပိုင်စီဘီတည်ထောင်ခြင်း (၁၀) နှစ်ပြည့် အခမ်းအနားသို့ မြန်မာနိုင်ငံဒီမိုကရက်တစ်အင်အားစုများ (အက်စ်ပီဘီ)နှင့် လူ့ဘောင်သစ်ဒီမိုကရက်တစ်ပါတီ (ဒီပီအဲန်အက်စ်)မှ မြန်မာနိုင်ငံတွင် စစ်အာဏာရှင်စနစ် အကုန်အစင်ဖျက်သိမ်းရေးအတွက် အတူတကွ လက်တွဲတိုက်ပွဲဝင်သွားရန် ကတိပြုသောသဝဏ်လွှာများပေးပို့ခဲ့သည်။

❖

အဲဒီစိယူဘိ အတွင်းရေးမှူး ဦးမောင်မောင်နှင့် မိုးကြိုးသတင်းစဉ် တွေ့ဆုံမေးမြန်းခြင်း

မေး။ ။ ဦးမောင်မောင်ခင်ဗျား ယခု (၂၀၀၆) ခုနှစ်ဟာ မြန်မာပြည်ဒီမိုကရေစီ ရေးမြစ်ထွန်းမှုဖြစ်စဉ်မှာ အရေးပါတဲ့ကာလ လို့ လူအများကပြောနေကြပါတယ်။ အဲဒီ အပေါ်ဘယ်လိုမြင်ပါသလဲ။

ဖြေ။ ။ ဟုတ်ကဲ့ (၂၀၀၆) ကတော့ အရေးကြီးတဲ့နှစ်လို့မြင်တယ်။ ဘာကြောင့် လဲဆိုတော့ နိုင်ငံတကာဖိအားနဲ့ပတ်သတ် လာလို့ရှိရင် ကုလသမဂ္ဂက အထွေထွေညီ လာခံမှာ ဆွေးနွေးနေတဲ့နေရာကနေ အရေး ယူမှုကိုပြုလုပ်နိုင်တဲ့ လုံခြုံရေးကောင်စီမှာ မြန်မာ့အရေးဆွေးနွေးမယ့်ကိစ္စက အထ မြောက်တဲ့အတွက် ကျနော်တို့အနေနဲ့ ဒါဟာ တော်တော်အရေးကြီးတယ်။ စစ်အစိုးရ အပေါ်မှာလည်း ဖိအားတော်တော်များမယ်။ နောက်တချက်က ဒေသအတွင်းဖိအား။ အာ ဆီယံနိုင်ငံတွေမှာဆိုရင် အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံ တွေရဲ့ ပြည်တွင်းရေးကို ဝင်ရောက် မစွက်ဖက်ရေး မူကိုကျင့်သုံးခဲ့ပေမယ့်၊ မြန်မာအရေးနဲ့ ပတ်သက်လို့ရှိရင် ဒီမိုကရေစီပေါ်ထွန်းရေး ဟာ နှောင့်နှေးနေတယ်။ လူ့အခွင့်အရေး ချိုးဖောက်မှုတွေလည်း များလာတယ်။ စစ် အစိုးရရဲ့ အုပ်ချုပ်ရေးစနစ်တခုလုံးမှားနေ တဲ့အတွက် စီးပွားရေးအခြေအနေလည်း တော်တော်ဆိုးနေတယ်။ ဒါကြောင့် အာဆီယံ အဖွဲ့ကြီးက ဝင်ရောက်စွက်ဖက်ပြီးတော့ မြန်မာ့ဒီမိုကရေစီဖော်ဆောင်ရေးကို ကြိုးစား လာတယ်။ ကြိုးစားတဲ့နေရာမှာလည်း ပထဆုံး အနေနဲ့ နအဖစစ်စိုးရဟာ အာစီယံအလှည့် ကျ ဥက္ကဋ္ဌ နေရာကိုစွန့်လွှတ်ခဲ့ရတယ်။ ပြီးခဲ့ တဲ့နှစ်ကုန်ပိုင်းမှာကျင်းပခဲ့တဲ့ အာစီယံ အစည်းအဝေးကနေ အလှည့်ကျ ဥက္ကဋ္ဌ နေရာကိုယူထားတဲ့မလေးရှားက နိုင်ငံခြား ရေးဝန်ကြီးဦးဆောင်ပြီးတော့ မြန်မာနိုင်ငံ အတွင်း ဒီမိုကရေစီဖြစ်ပေါ် တိုးတက်မှုကို လေ့လာမယ်ဆိုတာ ဖြစ်ပေါ်လာတယ်။ ဒါတွေ ဟာ ပြည်ပမှာရှိတဲ့ ဒီမိုကရေစီအင်အားစု တွေရဲ့ အောင်မြင်မှုတရပ် ဖြစ်ပါတယ်။ ဒီ အပြင် နအဖအနေနဲ့ ပြီးခဲ့တဲ့နှစ်က နိုင်ငံ တကာ အလုပ်သမားအဖွဲ့ချုပ် (အိုင်အယ်လ် အို)ကို လူထုဆန္ဒပြပွဲတွေသုံးပြီးတော့ မြန်မာ နိုင်ငံကနေ နှင်ထုတ်ဖို့ကြိုးပမ်းခဲ့တယ်။ အဲဒါက လည်း မအောင်မြင်ခဲ့တဲ့အပြင် (အိုင်အယ်လ် အို) နဲ့ ပူးပေါင်းပြီးတော့ မြန်မာနိုင်ငံမှာ အတင်းအဓမ္မ လုပ်အားပေးစေခိုင်းမှုတွေ ပပျောက်အောင်လုပ်ပါမယ်ဆိုတဲ့ ကတိ စကားတွေပေးလာရတယ်ဆိုတာကြည့်ရင် စစ်အစိုးရရဲ့လုပ်ရပ်ဟာ တော်တော်လည်း မှားယွင်းခဲ့တယ်။ နောက်တချက်က (၂၀၀၅) ခုနှစ်မှာ စစ်အစိုးရက လောင်စာဆီဈေးနှုန်း ကိုတိုးမြှင့်လိုက်တဲ့အတွက် ကုန်ဈေးနှုန်းတွေ က ခုန်တက်သွားတယ်။ တဆက်တည်းမှာဘဲ ဝန်ကြီးဌာနတွေကို ပျဉ်းမနားကို ပြောင်းရွှေ့ သွားတဲ့အတွက် ဝန်ထမ်းတွေရဲ့ လူမှုစီးပွား ရေးအခြေအနေတခုလုံးအကြီး အကျယ်ပျက်

နေတယ်။ ဒါကိုလည်းစစ်အစိုးရက မဖြေရှင်း ပေးနိုင်ဘူး။ ပြည်သူတွေရဲ့ခံစားချက်က လည်း တော်တော်လည်းရှိနေတယ်။ ဒါတွေ အကုန်လုံးကို ခြုံပြီးသုံးသပ်လိုက်ရင် ဒီမို ကရေစီအင်အားစုတွေဖက်က အောင်မြင်မှု တွေရှိတယ်။ စစ်အစိုးရဘက်က အကုန်လုံး ကျဆင်းနေတယ်။ ဒါကြောင့် (၂၀၀၆) ခုနှစ်ဟာ (၂၀၀၄-၀၅) ခုနှစ်တွေထက် (၂၀၀၆) ခုနှစ်ဟာ ဒီမိုကရေစီဖြစ်ထွန်းရေး အတွက် အရေးကြီးတယ်လို့ ပြောလိုခြင်း ဖြစ်ပါတယ်။ ။

မေး။ ။ ပြီးခဲ့တဲ့ရက်များအတွင်း က အဲဒီစိယူဘိအတွင်းမှာ ပါဝင်တဲ့အဖွဲ့အစည်း များကို ဖိတ်ခေါ်ပြီး မဟာဗျူဟာညှိနှိုင်း အစည်း အဝေးတရပ်ကျင်းပခဲ့တယ်လို့သိရ ပါတယ်။ အဲဒါနှင့်ပတ် သက်ပြီးရှင်းပြပေးပါ။

ဖြေ။ ။ ဟုတ်ပါတယ်။ ကျနော်တို့ရဲ့ ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံအမျိုးသားကောင်စီ ရဲ့ သဘာပတိအဖွဲ့နဲ့ အတွင်းရေးမှူးများ အဖွဲ့ပူးတွဲအစည်းအဝေးမှာ လက်ရှိဖြစ်ပေါ် နေတဲ့ မြန်မာနိုင်ငံရဲ့ ပကတိနိုင်ငံရေးအခြေ အနေများကို အလေးအနက်သုံးသပ်ခဲ့ပါ တယ်။ အဲဒီသုံးသပ်တွေ့ရှိချက်တွေအပေါ် အခြေခံတဲ့ အနာဂတ်လုပ်ငန်းစဉ်ဆိုင်ရာ

ငန်းစဉ် (၂) ရပ်နဲ့ လက်တွေ့လုပ်ငန်းစဉ် (၁၂) ရပ်ကိုချမှတ်ပေးခဲ့ပါတယ်။ ဒီလုပ်ငန်း လမ်းညွှန်တွေအပေါ်အခြေပြုပြီး ကျနော်တို့ ပူးတွဲအစည်းအဝေးကနေ လုပ်ငန်းတာဝန် ခွဲဝေသတ်မှတ်မှုများ ပြုလုပ်ခဲ့ပါတယ်။

အထူးသဖြင့်တော့ ဒီနေ့နိုင်ငံတကာ လုပ်ငန်းစဉ်များကို တိုးမြှင့်လုပ်ဆောင်သွား ဘို့၊ သတ်မှတ်ပေးအပ်ထားတဲ့ တာဝန်ရှိသူ များဖြစ်တဲ့ အမျိုးသားကောင်စီရဲ့ နိုင်ငံခြား ရေးရာဌာန၊ ပြည်သူ့လွှတ်တော်ကိုယ်စား လှယ်များအဖွဲ့၊ နိုင်ငံတကာမှာရှိတဲ့ အမျိုး သားကောင်စီရဲ့ ဂုဏ်ထူးဆောင်အဖွဲ့ဝင်များ၊ အမေရိကန်နိုင်ငံဖို့ဝိန်းညီလာခံကရွေးချယ် တာဝန်ပေးအပ်ခဲ့တဲ့ မဟာဗျူဟာရေးရာ ကော်မတီနဲ့ အထူးသဖြင့်တော့ ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံအမျိုးသားညွန့်ပေါင်းအစိုးရ အဖွဲ့တို့ရဲ့ တက်ညီလက်ညီလုပ်ဆောင်နိုင် ခဲ့မှုအရ ကျနော်တို့အောင်မြင်မှုတွေရခဲ့ တယ်လို့ပြောလိုပါတယ်။ ဒီလိုအောင်မြင်ခဲ့မှု တွေထဲမှာ အဓိကကတော့ ၊ နအဖစစ်အုပ်စု ကို အာဆီယံဥက္ကဋ္ဌ တာဝန်ကိုမယူနိုင်အောင် လုပ်ဆောင်နိုင်ခဲ့တယ်။ နိုင်ငံတကာရဲ့အရေး ယူဇာနည်မှုကို ဆက်လက်တည်မြဲအောင်လုပ် ဆောင်နိုင်ခဲ့တယ်။ အိုင်အယ်လ်အိုအဖွဲ့ချုပ်

တယ်။

မေး။ ။ တပ်မတော်အနေနဲ့ ဒီမိုကရေ စီစနစ်ကို အကာအကွယ်ပေးတဲ့ တပ်မတော် တရပ်အဖြစ် ပြုပြင်ပြောင်းလဲဖို့ နိုင်ငံရေး သမားတွေက တော်တော်ပြောဆိုနေကြတယ်။ ဒါနဲ့ပတ်သတ်ပြီး ဦးမောင်မောင်တို့အမြင်နဲ့ သဘောထား ဘယ်လိုရှိပါသလဲ။

ဖြေ။ ။ ဒီနေ့မြန်မာနိုင်ငံမှာစစ်အာဏာ ရှင်စနစ်ကိုတည်ဆောက်နေတာ နအဖစစ် အုပ်စုခေါင်းဆောင်များဘဲဖြစ်တယ်။ ဒါကြောင့် တပ်မတော်အနေနဲ့ စစ်အာဏာရှင်စနစ် တည်ထောင်လိုတဲ့ နအဖစစ်ခေါင်းဆောင် များရဲ့ လက်ကိုင်တုတ်မဖြစ်သင့်ဘူး။ ပြည်သူ ကို အကာအကွယ်ပေးနိုင်တဲ့ ဂုဏ်သိက္ခာရှိတဲ့ တပ်မတော် တရပ်ဖြစ်စေချင်ပါတယ်။

မေး။ ။ ယနေ့ကာလ စီးပွားရေး ပိတ်ဆို့မှုနှင့်ပတ်သက်လို့ အဲဒီစိယူဘိရဲ့ သဘောထားကိုရှင်းပြပေးပါ။

ဖြေ။ ။ စီးပွားရေးပိတ်ဆို့ အရေးယူမှု ဆိုတဲ့ကိစ္စကို ကျနော်တို့ကြိုးစားခဲ့တာကြာ ပါပြီ။ သမ္မတ ကလင်တန်လက်ထက်ကတည်း က ကျနော်တို့ကိုယ်တိုင် အမေရိကန်ပြည် ထောင်စုမှာ ပြည်နယ်အမတ်တွေ၊ အဖွဲ့ အစည်းတွေ၊ ကျောင်းသားတွေကိုဆွေးနွေး

အင်အားစုတွေနှင့် တွေ့ဆုံဆွေးနွေးမှုမရှိ မချင်း၊ တိုင်းပြည်ပြောင်းလဲရေးအတွက် လက်တွေ့မလုပ်မချင်း အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ မှာ စီးပွားရေးပိတ်ဆို့မှု ဆက်လုပ်ထားဖို့ ကျနော်တို့ တိုက်ပွဲဝင်သွားမယ်ဆိုတာပြော ချင်တယ်။

မေး။ ။ လူသားချင်းစာနာထောက်ထား တဲ့အကူအညီနှင့်စပ်လျဉ်းပြီး အဲဒီစိယူဘိရဲ့ သဘောထားကိုရှင်းပြပေးပါ။

ဖြေ။ လူသားချင်းစာနာထောက်ထားတဲ့ အကူအညီနဲ့ပတ်သတ်ပြီးတော့ ပြောချင်တာ က၊ မြန်မာပြည်မှာဖြစ်ပျက်နေတဲ့ လူ့ပြဿနာ အားလုံးဟာ နအဖမှာတာဝန်ရှိတယ်ဆိုတာ ကို ကျနော်သတိပေးချင်တယ်။ ဆေးရုံ၊ ဆေး ခန်းတွေမှာဆေးမရှိဘူး၊ ဆရာဝန်မရှိဘူး၊ ဆရာမတွေမရှိဘူးဆိုတဲ့ ကိစ္စကိုပြန်ကြည့် မယ်ဆိုရင် နအဖရဲ့တာဝန်သာဖြစ်တယ်ဆို တာကိုမြန်မာပြည်သူကိုတင်ပြချင်တယ်။ တပြိုင်နက်မှာဘဲ ဖြို့တော်သစ်တည်တဲ့ကိစ္စနှင့် ပတ်သက်ပြီး ဘယ်ကဋေရသလဲ ၊ တပ်မတော် ကငွေဆိုတာမရှိပါဘူး။ တပ်မတော်မှာ ကိုယ် ပိုင်ငွေမရှိပါဘူး။ ခုနက ကျနော်တင်ပြသလို တပ်မတော်တို့၊ နိုင်ငံတော်ဆိုတဲ့အရေခွဲပြီး တော့ ဦးပိုင်၊ အာရှမနာဇာနိတို့၊ ကိုတေဇတို့ လုပ်တာက မြန်မာပြည်သူတွေရဲ့ငွေကို ခိုးတဲ့ ကိစ္စဖြစ်တယ်။ ဒီလူတွေ ငွေကိုခိုးတဲ့အတွက် ပြည်သူတွေထမင်းနပ်မှန်အောင် မစားရဘူး။ ပြည်သူတွေကို ဆေးဝါးကုသဘို့ငွေမရှိဘူး ဆိုတဲ့ကိစ္စဖြစ်လာတယ်။ လူသားချင်းစာနာ ထောက်ထားတဲ့ အကူအညီနဲ့ပတ်သက်ရင် ပြဿနာဖြစ်အောင်လုပ်တာ စစ်အုပ်စု ဖြစ်တယ်။ နအဖဖြစ်တယ်။ ဒါကိုကြည့်ပြီး မှသာ ကျနော်တို့ဆုံးဖြတ်ရမယ့် ကိစ္စဖြစ် တယ်။ မြန်မာနိုင်ငံမှာ (HIV/AIDS) ငှက်ဖျား၊ တီဘီ ရောဂါဖြစ်နေတာတွေကြည့်ပြီး ဒုက္ခ ရောက်နေတယ်လို့ပြောကြတယ်။ ကျနော်တို့ ကလွန်ခဲ့တဲ့ဆယ်နှစ် လောက်ကတည်းက ပြောခဲ့တဲ့ကိစ္စဖြစ်တယ်။ ဒါကိုစစ်အစိုးရက ငြင်းပယ်ခဲ့တယ်။ မရှိဘူး၊ မသိဘူး။ ဒါတွေ မြန်မာနိုင်ငံမှာမဖြစ် ဘူးလို့ပြောခဲ့တယ်။ အခု ကမ္ဘာကပြောမှ စစ်အစိုးရအသံတိမ်လာ တယ်ဆိုတာ ကျနော်ပြည်သူတွေကိုတင်ပြ ချင်တယ်။ ဒါပေမယ့်လို့ နိုင်ငံတကာကအကူ အညီပေးလာမယ်ဆိုလို့ရှိရင် အမျိုးသားဒီမို ကရေစီအဖွဲ့ချုပ် ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်နဲ့ (စီအာရ်ပီပီ) တို့ကချမှတ် ထားတဲ့မူနဲ့ အဲဒီစိ ယူဘိကချမှတ်ထားတဲ့မူ တသားတည်းဖြစ် တယ် ဆိုတာပြောချင်ပါတယ်။

မေး။ ။ အဲဒီစိယူဘိရဲ့ ထုတ်ပြန်ကြေ ဉာချက်ထဲမှ နအဖရဲ့လမ်းပြမြေပုံ (၇) ချက် ကိုအဆင့်တိုင်းမှာ တိုက်ဖျက်မယ်လို့ဆိုတယ်။ ဘယ်လိုတိုက်ဖျက်မှာလဲဆိုတာကို တတ်နိုင်

စာမျက်နှာ (၁၂) ကော်လံ (၄) ဆို့

■ အကုန်လုံးကိုခြုံပြီး သုံးသပ်လိုက်ရင်
ဒီမိုကရေစီအင်အားစုတွေဘက်က အောင်မြင်မှုတွေရှိတယ်။
စစ်အစိုးရဘက်က အကုန်လုံးကျဆင်းနေတယ်။ ဒါကြောင့် (၂၀၀၆)
ခုနှစ်ဟာ (၂၀၀၄-၀၅) ခုနှစ်တွေထက် ဒီမိုကရေစီဖြစ်ထွန်းရေးအတွက်
အရေးကြီးတယ် ■

လမ်းညွှန်ချက်များကိုလည်း ချမှတ်ခဲ့ပါတယ်။ ဒီလမ်းညွှန်ချက်များအရ အမျိုးသားကောင် စီရဲ့ အဖွဲ့ဝင်အဖွဲ့အစည်းများကိုဖိတ်ကြားပြီး ကျနော်တို့ရဲ့ နိုင်ငံရေးသုံးသပ်ချက်၊ လုပ်ငန်း လမ်းညွှန်ဆိုင်ရာဆုံးဖြတ်ချက်များကို ပြန် လည်တင်ပြပြီး၊ အဖွဲ့ဝင်ခေါင်းဆောင်အများ စုရဲ့သဘောထား၊ အကြံပြုချက်များ၊ ထပ် ဆင့်အတည်ပြုချက်များကို ရယူနိုင်ဘို့ လုပ် ဆောင်ခဲ့တာဖြစ်ပါတယ်။

မေး။ ။ ဦးမောင်မောင်တို့ရဲ့ နိုင်ငံတ ကာလုပ်ငန်းစဉ်များအပေါ် ပြည်သူလူထုက ကျေနပ်အားပေးမှုတွေ ရှိတယ်လို့သိရတယ်။ မိုးကြိုးကတဆင့် နိုင်ငံတကာလှုပ်ရှားမှုများ နဲ့ပတ်သက်ပြီးပြည်သူလူထုကို ပြောသင့်တာ များရှိရင်ပြောပြပေးပါလား။

ဖြေ။ ။ ဟုတ်ကဲ့ခင်ဗျား....ကျနော်တို့ အမျိုးသားကောင်စီအနေနဲ့ ပြီးခဲ့တဲ့ (၂၀၀၄) ခုနှစ်၊ မေလမှာကျင်းပပြီးစီးခဲ့တဲ့ သတ္တမ အကြိမ် ညီလာခံကြီးကနေ မဟာဗျူဟာလုပ်

ကြီးရဲ့ ဆက်လက်အရေးယူမှုကို ရရှိစေခဲ့ တယ်။ ကမ္ဘာ့ကုလသမဂ္ဂ အထွေထွေညီလာခံ ကြီးရဲ့ မြန်မာနိုင်ငံနဲ့ပတ်သက်တဲ့ဆုံးဖြတ် ချက်များမှန်ကန်အောင် ချပေးနိုင်အောင် ကြိုးပမ်းလုပ်ဆောင်နိုင်ခဲ့တယ်။ ဒီလိုလုပ်နိုင် တာကလည်း မြန်မာနိုင်ငံအတွင်းမှာ အမှန် တကယ်ဖြစ်ပျက်နေတဲ့ အခြေအနေအဖြစ် အပျက်မှန်တွေကို ကျနော်တို့အနေနဲ့ စနစ် တကျစုဆောင်းပြီး၊ အမျိုးသားကောင်စီရဲ့ သဘာပတိနဲ့ အတွင်းရေးမှူး အဖွဲ့များအနေ နဲ့အစီအစဉ်တကျနဲ့ စီမံခန့်ခွဲလုပ်ဆောင်နိုင်ခဲ့ လို့ဘဲဖြစ်ပါတယ်။ ပြီးခဲ့တဲ့ (၂၀၀၅) ခုနှစ် အတွင်းမှာရရှိခဲ့တဲ့ နိုင်ငံတကာရေးရာလုပ် ငန်းစဉ်အောင်မြင်မှုများအပေါ် အခြေပြုပြီး အခု (၂၀၀၆) ခုနှစ်အတွင်းမှာလည်း ဒီထက် ပိုမိုအောင်မြင်နိုင်အောင် ဆက်လက်ကြိုးပမ်း ပြီး စနစ်တကျပြင်ဆင်လုပ်ဆောင်နေတယ် ဆိုတာ မြန်မာနိုင်ငံက ပြည်သူလူထုတရပ်လုံး ကို မိုးကြိုးသတင်းစာကတဆင့် တင်ပြလိုပါ

ပြီးတော့ စစ်အစိုးရကို စီးပွားရေးပိတ်ဆို့မှု ပြုလုပ်ပေးပါ။ ဒီလိုစီးပွားရေးပြုလုပ်မှာသာ စစ်အစိုးရရဲ့ဝင်ငွေရင်းသွင်းပြီးတော့ ဒီမို ကရေစီပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးစားပွဲဝိုင်းကို ရောက်လာမယ်ဆိုတာပြောဆိုပြီးတော့ ကြိုး ပမ်းခဲ့တာဖြစ်ပါတယ်။ စီးပွားရေးပိတ်ဆို့ မှုကို ဘာဖြစ်လို့ထားရသလဲဆိုတာမှာ စစ်တပ် က ဦးပိုင်လိမိတက်နဲ့အခြားသော စစ်အစိုးရ (သို့) စစ်တပ်မိသားစုဝင်တွေစုပေါင်းပြီး လုပ် ကိုင်နေကြတဲ့ကုမ္ပဏီတွေက တိုင်းပြည်ဝင်ငွေ ရဲ့ (၂၅) ရာခိုင်နှုန်းကို ယူထားတယ်ဆိုတာ ရှင်းပြတယ်။ ဒါကြောင့် တွေ့ဆုံဆွေးနွေး ရေးစားပွဲဝိုင်းသို့ စစ်တပ်ကိုခေါ်ချင်တယ် ဆိုရင်၊ စစ်တပ်ရဲ့ဝင်ငွေကိုရပ်မှ ဖြစ်မယ်ဆို တဲ့ ရှုထောင့်ကနေပြီးတော့ စီးပွားရေးပိတ် ဆို့မှုကိုလုပ်တာဖြစ်တယ်။ ဒါကြောင့်ကျနော် တို့ အမျိုးသားကောင်စီအနေနဲ့ စစ်အစိုးရ ဟာ ဒီမိုကရေစီပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးအတွက် ဒီမိုကရေစီအင်အားစုတွေ၊ တိုင်းရင်းသား

ဒီမိုကရေစီအင်အားစုများ၏ လှုပ်ရှားမှု မှတ်တမ်းဓာတ်ပုံများ

မြန်မာပြည်ဒီမိုကရက်တစ်မဟာမိတ်အဖွဲ့ချုပ် ဗဟိုအလုပ်အကိုင်ဆောင်ကော်မတီအစည်းအဝေး
(၁၇-၁၂-၂၀၀၅)

ဒေါက်တာကျော်ညွန့်
(ဒီမိုကရေစီအင်အားစုများ)

ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံအမျိုးသားညွန့်ပေါင်းအစိုးရတည်ထောင်ခြင်း (၁၅) နှစ်ပြည့်
နှစ်ပတ်လည်အခမ်းအနား (၁၈-၁၂-၂၀၀၅)

ဦးမောင်မောင်
(အဲဒီကတုန်းကအစည်းအဝေး)

ဦးရှိန် (မြတ်၊ ထားဝယ် ညီညွတ်ရေး
တပ်ပေါင်းစုအတွင်းရေးမှူး)

ဦးဟာမစ် (ဒီမိုကရေစီအင်အားစုများ)

အက်ပ်ဒီဘီအတွင်းရေးမှူး ဒေါက်တာနိုင်အောင်၏ မြန်မာနိုင်ငံရေးသုံးသပ်ချက်

ဒေါက်တာနိုင်အောင်

(၂၀၀၆) ခုနှစ်မှာ နိုင်ငံတကာ ဖိအားဘယ်လိုရှိနိုင်လဲ။

အာဆီယံဘက်က ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှု တွေက ရှေ့လာမယ့်ကဏ္ဍတွေမှာလည်းပိုပြီး ရှိလာနိုင်တယ်။ ရှိလာနိုင်အောင်လည်းကြိုးစားရမယ်၊ ကြိုးစားရမယ်ဆိုရင် ကျနော်တို့ အနေနဲ့ဆိုရင် ဒီပေါ်လစီ (Level) ပေါ်နော၊ လူထုအမတ်တွေလုပ်နေတဲ့ (Level) အဆင့် တင်မကပဲနဲ့ ဒီဟာတွေကို နောက်ကနေပြီး တော့မှ တစိုက်မတ်မတ်နဲ့သူတို့ရဲ့ ပြည်သူ တွေကနေပြီးတော့ တွန်းအားဖိအားတွေ ပေးနိုင်အောင် ကျနော်တို့ကြိုးစားဖို့လိုတယ်။ အထူးသဖြင့် ဒေသတွင်းမှာရှိတဲ့ (Civil Society) အဖွဲ့တွေက သက်ဆိုင်ရာနိုင်ငံတွေ အလိုက် ပြည်သူတွေကိုပညာပေးလို့ ပြည်သူ တွေကနေပြီးတော့ ခုနကအမတ်တွေရဲ့ ကြိုးပမ်းချက်တွေကို ထောက်ခံတဲ့ဟာမျိုး၊ အစိုးရကနေဝင်ပြီးတော့ ဖိအားပေးတဲ့ဟာ မျိုးလုပ်နိုင်လို့ရှိရင် အာဆီယံတစ်ခုလုံးရဲ့ ဒီတွန်းအားကပိုပြီးတော့ သက်ရောက်မှုရှိ လာနိုင်တယ်။ အဲဒီလိုမျိုး အနေအထားမျိုး ကပဲ ကျနော်တို့တရုတ်ကိုဆွဲဆောင်နိုင်မယ် လို့ထင်တယ်။ အခုရှေ့ဆက်ပြီး လုပ်ဆောင် မယ်ဆိုတဲ့အပိုင်းမှာ နိုင်ငံတကာရဲ့ စုစည်း ညီညွတ်တဲ့ဖိအားဆိုတာ ဖြစ်လာနိုင်ပါတယ်။ နို့ဖို့လို့ဆိုလို့ရှိရင် အာဆီယံကတမျိုး၊ အီးယူ ကတမျိုး၊ အမေရိကန်ကတမျိုး၊ ယူအန်က တမျိုးလုပ်မယ်ဆိုတဲ့ ဟာမျိုးတွေဖြစ်နေတယ်။

ကြပ်မြှေးပြောင်းသွားတာဟာ နိုင်ငံ ရေးထဲကနေ နအဖခြေတလှမ်းဆုတ် သွားတာလား။

နအဖကတော့ သူလုပ်ချင်တာကို တုံး

တိုက်တိုက် ကျားကိုက်ကိုက် အမျိုးသားညီ လာခံကြီးနဲ့ ဒီလမ်းပြမြေပုံကိုမဖြစ်ဖြစ် အောင် အကောင်အထည်ဖော်မယ်ဆိုတဲ့ ဥစ္စာမျိုး သူတို့စိတ်ထဲမှာ သံမိဋ္ဌာန်ချထား တယ်လို့ ကျနော်ထင်တယ်။ နောက်ပြီးတော့ ခုနကပြောတဲ့ ပျဉ်းမနားရွှေ့မယ်ဆိုတဲ့ဥစ္စာ၊ ဒါကတော့မဟုတ်ဘူး။ ဒါကစစ်ရေးအရ စဉ်းစားမိတာတွေလည်းပါမယ်၊ တပိုင်းမှာ ကျနော်မြင်တာကတော့ အခုလိုမျိုး တုံးတိုက် တိုက် ကျားကိုက်တိုက်ပေါ့၊ ဘယ်သူနဲ့ပဲထိပ် တိုက်ရင်ဆိုင်ရ ရင်ဆိုင်ရ အမေရိကန်နဲ့ ပဲရင်ဆိုင်ရမလား၊ အန်အယ်လ်ဒီနဲ့ပဲ ရင်ဆိုင် ရမလား ပြည်သူလူထုရဲ့ မငြိမ်သက်မှုနဲ့ပဲရင် ဆိုင်ရမလား၊ အဲဒီလိုရင်ဆိုင်ရမဲ့ အခြေအနေ မျိုးတွေမှာ (၈၈) တုန်းကလိုမျိုး အုပ်ချုပ် ရေး ယန္တရားပြတ်မသွားစေနိုင်မယ့် ကိုယ့်က တုတ်နဲ့ကိုယ် ခိုင်ခိုင်မာမာနဲ့အားလုံးကို လုပ် နိုင်မယ့် အနေအထားမျိုးပေါ့၊ ရှင်းရှင်းပြော ရရင် တပ်ပြင်တယ်ပေါ့။ အဲဒီအနေ အထား မျိုးတွေကို လုပ်ထားတယ်လို့ ကျနော်ထင် တယ်။ ဘာဖြစ်လို့လဲဆိုတော့ အပစ်အခတ် ရပ်စဲရေးအဖွဲ့တွေကို လက်နက်ဖြုတ်ဖို့ ကြိုး စားတာတွေ။ အခုအမျိုးသားညီလာခံ။ တကယ်တမ်းပြောရမယ်ဆိုရင်တော့ ဖွဲ့စည်း ပုံအခြေခံသူတို့လက်ထဲမှာရှိပြီးသားပဲ။ သူတို့ လိုချင်တဲ့အချိန် ထပြီးလုပ်လိုက်ရင်ရတယ်၊ ဒါပေမယ့် သူတို့အခြေအနေ အနေအထား တွေမပြေလည်တဲ့အတွက်ကြောင့် ဒါတွေကို လုပ်နေတယ်လို့ထင်တယ်လေ။ ပြောမယ်ဆို လို့ရှိရင်တော့ ကျနော်တို့အမြင်ကတော့ နအဖက သူတို့လုပ်ချင်တာလုပ်ဖို့ ထိပ်တိုက် ရင်ဆိုင်ပြီးတော့ ပဋိပက္ခတွေ၊ ပေါက်ကွဲမှု

တွေကြုံရမယ်ဆိုရင်လဲ ကြုံပစေတော့ဆိုတဲ့ သဘောမျိုးနဲ့ ဒီလိုလှုပ်ရှားမှုတွေလုပ်တယ်။ နောင်လည်း ခြေခင်းလက်ခင်းသာမယ်လို့ ထင်ရင် ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေကို သူတို့ အပြီးသတ်လိုက်မယ်။

တွေ့ဆုံဆွေးနွေးရေး အလားအလာ ဘယ်လိုရှိလဲ။

ဗမာပြည်မှာ လောလောဆယ်တော့ တွေ့ဆုံဆွေးနွေးရေးဖြစ်နိုင်တဲ့ အလား အလာမရှိဘူး၊ လောလောဆယ်အနေအထား အရ လှုပ်ရှားခွင့်မရှိဘူး။ ဒါတော့ နှစ်ဖက် စလုံးပေါ့၊ ပိုပြီးအရေးကြီးတာက နအဖပေါ့၊ သူတို့မှာပြောချင်တဲ့စိတ် ရှိမှမရှိတာ၊ တဖက် မှာလည်း ကျွန်တော်တို့အတိုက်အခံတွေ အနေနဲ့ ခုနပြောတဲ့တွေ့ဆုံဆွေးနွေးရေးလုပ် မယ်ဆိုတဲ့ဟာ ပြောထားတာပဲရှိတယ်။ အခု အန်အယ်လ်ဒီက မနေ့က လွတ်လပ်ရေးနေ့က ပြောတဲ့ဟာကိုဆိုလို့ရှိရင် ဒါတော့ အတိုက် အခံဘက်က ထူးခြားတဲ့ နိုင်ငံရွေ့ဆောင်မှု ပေါ့ဗျာ။ တချို့တလေရဲ့ အမြင်မှာတော့ခဏ ခဏဘာလို့ အလျှော့ပေးနေရမလဲ။ ပြော ရင်းပြောရင်း ကိုယ့်ဘက်ကအလျှော့ပေးနေ ရတယ် ဆိုတဲ့အမြင်တွေလည်းရှိတာပဲ။ ကျနော်အမြင်ကတော့ မနေ့ကပြောတဲ့ ကိစ္စက ကောင်းတော့ကောင်းတယ်။ နောက် တောင်ကျနေပြီ။

(၂၀၀၆) ခုနှစ်ဟာ မြန်မာပြည် အတွက် အရေးကြီးတဲ့နှစ်လား။

ကျနော်အတွက်ကတော့ (၉၉) က အရေးကြီးတယ်၊ (၂၀၀၆) က အရေးကြီး တယ်ဆိုပြီးမရှိပါဘူး။ ဒါပေမယ့်လူတွေက အချိန်နဲ့သတ်မှတ်ပြီးလုပ်ဖို့ လိုတာပေါ့၊ ကျနော်ကတော့ (၂၀၀၆) ကို တွက်တယ် ဆိုတာထက် အခုလောလောဆယ်မှာ မြန်မာ နိုင်ငံမှာရှိနေတဲ့ ဖြစ်နေတဲ့နိုင်ငံရေးကြပ် တည်းမှုအခြေအနေက အရင်ကလို တစစီ ပြန့်နေတာမျိုး မဟုတ်တော့ဘဲနဲ့ မလုပ်လိုရှိ ရင်မရတော့ဘူးဆိုတဲ့ ခံစားဖြစ်နေတဲ့ ဥစ္စာ ကဖြစ်လာတယ်။ နိုင်ငံရေးသမားတွေပြော သလို ပေါက်ကွဲတော့မယ့်မီးပိုကြီးလို ကျနော် ရည်ရွယ်တာမဟုတ်ဘူး၊ အခြေအနေရဲ့ဘက် ပေါင်းစုံက တွန်းပို့နေတာ ကတော့ တစထက် တစနီးလာတာမှန်တယ်။ မြန်မာပြည်ထဲမှာ ရှိနေတဲ့ ကျောင်းသား ၊ လယ်သမားဆိုတဲ့ သီးသန့်သီးသန့်ဖြစ်နေတဲ့ကိစ္စတွေ ခေ ရည်မှာ ဒီလောက်နဲ့ ကိုယ့်ရပ်ကွက်ထဲ၊ ကိုယ့် မိသားစုထဲမှာ ဖြေရှင်းလို့မရတော့ဘူး။ ဒီ ထက်ပိုကြီးမားတဲ့ အကျပ်အတည်းတွေရှိ လာတော့မယ်ဆိုတဲ့ (Stress) တွေရှိနေသလို နယ်စပ်မှာလဲ ဘာလုပ်ရမလဲ လေယာဉ်ပျံပဲ စီးသွားရတော့မလား ဘာလုပ်မလဲအမျိုး မျိုးရှိတာပဲ။ (Stress of Urgency) ကတော့ ရှိမှာပဲ။ စိုးရိမ်ပူပန်မှုတွေထက် ကျနော်ထင် တာက လက်ရှိလုပ်နေတဲ့အလုပ်တွေကို လက်တွေ့ကျကျနဲ့ ရှိနေတဲ့အင်အားကို စနစ် တကျထုတ်ပြီးသုံးနိုင်ရင်တော့ (၂၀၀၆) ဆို တဲ့အချိန်ကို အသုံးပြုနိုင်မယ်။

အန်စီဂျီယူဘီထူထောင်ခြင်း [၁၅]နှစ်ပြည့်အခမ်းအနားကျင်းပ

(၁၉၉၀) ရွေးကောက်ပွဲတွင် ရွေး ကောက်တင်မြှောက်ခံထားရသောပြည်သူ့ လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များနှင့် ဖွဲ့စည်းထား သော ပြည်ထောင်စုအမျိုးသားညွန့်ပေါင်း အစိုးရ (အန်စီဂျီယူဘီ) တည်ထောင်ခြင်း (၁၅) နှစ်ပြည့်အခမ်းအနားကို ဒီဇင်ဘာ (၁၈) ရက်နေ့က ထိုင်းမြန်မာနယ်စပ်တနေ ရာတွင်ကျင်းပခဲ့သည်။

ညွန့်ပေါင်းအစိုးရအဖွဲ့ကို (၁၉၉၀) ဒီဇင်ဘာ (၁၈) ရက်နေ့တွင် မာနယ်ပလော တွင်ဖွဲ့စည်းခဲ့ပြီး၊ တိုင်းရင်းသားပါတီများ ဖြင့်ဖွဲ့စည်းထားသော (အန်ဒီအက်ဖ်)၊ ဒီမို ကရေစီအင်အားစုများနှင့် ဖွဲ့စည်းထား သောဒီမိုကရက်တစ်မဟာမိတ်များအဖွဲ့ (ဒီအေဘီ) တို့ကထောက်ခံခဲ့သည်။

အန်စီဂျီယူဘီ၏ (၁၅) နှစ်ပြည့် ကြေညာချက်တွင် မြန်မာနိုင်ငံ၏နိုင်ငံရေး၊

စီးပွားရေး၊ လူမှုရေးအကြပ်အတည်းများ ကိုဖော်ပြထားပြီး၊ တိုင်းပြည်ငြိမ်းချမ်းရေး အတွက် အတိတ်ကာလအမှားများကို သင်ခန်း စာယူကာ တိုင်းရင်းသားများနှင့်မျက်နှာစုံညီ တွေ့ဆုံဆွေးနွေးရေးအဆင့်သို့ တက်လှမ်းရန် နအဖကိုတိုက်တွန်းထားသည်။

ကြေညာချက်၏နိဂုံးပိုင်းတွင်ပြည်ထောင် စုမြန်မာနိုင်ငံ အမျိုးသားညွန့်ပေါင်းအစိုးရ အနေနှင့်မြန်မာနိုင်ငံတွင် စစ်အာဏာရှင် စနစ်ဆိုးကိုဖျက်သိမ်းပြီး၊ စစ်မှန်သောဒီမိုက ရေစီပယ်ဖယ်ပြည်ထောင်စု အောင်မြင်စွာ တည်ဆောက်နိုင်သည်အထိ၊ တိုင်းရင်းသားလူ မျိုးစုံမိဘပြည်သူတို့၏အကျိုးစီးပွားကိုဦးထိပ် ထား၍ မဆုတ်မနစ်ဆက်လက်ကြိုးပမ်းအား ထုတ်သွားရန် အလေးအနက်သိန့်ဌာနပြုအပ် ကြောင်းဖော်ပြထားသည်။

စာမျက်နှာ (၁၀) ဦးမောင်မောင် အင်တာဗျူးမှ

သလောက်ရှင်းပြပေးပါ။

ဖြေ။ ။ ဒါကလည်း ကျနော်တို့အမျိုးသားကောင်စီရဲ့ သတ္တမအကြိမ်ညီလာခံကြီးက လမ်းညွှန်ချမှတ်ပေးလိုက်တဲ့ လုပ်ငန်းစဉ်တခုဖြစ်ပါတယ်။ အမျိုးသားကောင်စီအနေနဲ့ နအဖစစ်အုပ်စုရဲ့ လမ်းပြမြေပုံ (၇) ဆင့်ကို လုံးဝလက်မခံဘူးဆိုတဲ့ သဘောပါဘဲ။ အဆင့်တိုင်း တိုက်ဖျက်သွားဘို့ဆိုတဲ့အပိုင်းမှာတော့ ကျနော်တို့တရားသေသတ်မှတ်ထားတဲ့ လုပ်ငန်းစဉ်များထက်၊ ဖြစ်ပေါ်လာတဲ့အခြေအနေတွေအပေါ်မှာ လိုအပ်တဲ့တိုက်ပွဲနည်းနာတွေကိုအသုံးပြုပြီး တိုက်ဖျက်သွားမှာဘဲဖြစ်ပါတယ်။

မေး။ ။ အန်စီဂျီယူဘီရဲ့ အန်စီယူဘီနဲ့ ဒီအက်စ်ဘီစတဲ့ အဖွဲ့အစည်းတွေနဲ့ကောပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုအခြေအနေ ဘယ်လိုရှိပါသလဲ။

ဖြေ။ ။ အမျိုးသားကောင်စီအနေနဲ့ ချမှတ်ထားပြီးဖြစ်တဲ့ မဟာဗျူဟာရည်မှန်းချက်ကိုအောင်မြင်စေဘို့အတွက်၊ ရည်ရွယ်ချက်တူ၊ လုပ်ငန်းတူတဲ့ ဘယ်အဖွဲ့အစည်းနဲ့ မဆို ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်သွားမှာဖြစ်ပါတယ်။ ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ အမျိုးသားညွန့်ပေါင်းအစိုးရနဲ့တော့ တရားဝင်ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုတွေကို စနစ်တကျဆုံးဖြတ်ချက်များချမှတ်ပြီး အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်နေပါတယ်။ အောင်မြင်မှုများလည်းရှိတယ်လို့ပြောနိုင်ပါတယ်။ (၁၉၉၀) ပြည့်ရွေးကောက်ပွဲကြီးရဲ့ စစ်မှန်တဲ့ပြည်သူ့ကိုယ်စားလှယ်များနဲ့ ဖွဲ့စည်းထားတာကတကြောင်း၊ လွတ်မြောက်နယ်မြေမှာရှိတဲ့ တော်လှန်ရေးအဖွဲ့အစည်းများအားလုံးရဲ့ သဘောတူထောက်ခံမှုနဲ့ဖွဲ့စည်းခဲ့တဲ့ တခုတည်းသော စင်ပိုင်အစိုးရတရပ်ဖြစ်တာကတကြောင်း ထို့ကြောင့် နိုင်ငံတကာရဲ့ အထူးအာရုံစိုက်မှုတွေရရှိခဲ့ပါတယ်။ ကျနော်တို့ရဲ့ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုဟာ လည်းခိုင်မာပြီး တိုးတက်အောင်မြင်မှုတွေ အများကြီးရှိခဲ့ပါတယ်။

ဒီအက်ဘီကတော့ အမျိုးသားကောင်စီရဲ့ အဖွဲ့ဝင်အဖွဲ့အစည်းတချို့နဲ့ အဖွဲ့ဝင်အဖွဲ့

အစည်းမဟုတ်တဲ့ အဖွဲ့အစည်းအချို့၊ အပြင်တသီးပုဂ္ဂလအချို့ပါပူးပေါင်းပါဝင်ပြီး လုပ်ငန်းတူများပူးတွဲလုပ်ဆောင်နေတာဖြစ်တယ်လို့ သိထားရပါတယ်။ ဘာပြဿနာမှ မရှိပါဘူး။ အမျိုးသားကောင်စီအနေနဲ့တော့ အဓိကရှိထားပြီးဖြစ်တဲ့ ဦးတည်ချက်၊ ရည်မှန်းချက်နဲ့ မဟာဗျူဟာလုပ်ငန်းစဉ်များကို အောင်မြင်အောင် အကောင်အထည်ဖော်နိုင်ဖို့အတွက် အားလုံးနဲ့လက်တွဲဆောင်ရွက်သွားမှာဘဲဖြစ်ပါတယ်။

မေး။ ။ (၂၀၀၆) ဇန်နဝါရီ (၁) ရက်နေ့ (အန်စီယူဘီ၊ အန်စီဂျီယူဘီ) က အာစီယံကိုယ်စားလှယ် မြန်မာနိုင်ငံကိုသွားမယ့် ကိစ္စနှင့်ပတ်သတ်ပြီး ထုတ်ပြန်တဲ့ကြေညာချက်ထဲမှာ အာစီယံရဲ့မူဖြစ်တဲ့ (Non Interference Policy) မှုကို လိုအပ်သလို ပြုပြင်သွားတော့မယ်ဆိုတဲ့ ယူဆချက်ကို လက်တွေ့ဖော်ပြလိုက်တာ ဖြစ်တယ်လို့ ပါပါတယ်။ ဒီကိစ္စနဲ့ပတ်သက်ပြီး အကျဉ်းရှင်းပြပေးစေချင်ပါတယ်။

ဖြေ။ ဒီကိစ္စနဲ့ပတ်သတ်ပြီး ကျနော်အနေနဲ့ပြောရမယ်ဆိုရင်၊ အာဆီယံဟာ မြန်မာနိုင်ငံနှင့်ပတ်သတ်ပြီး (Non Interference Policy) ကို ပြောင်းလဲလိုက်ပြီဆိုတာတွေ့ရတယ်။ (၂၀၀၅) ဇူလိုင်လထဲမှာ အာဆီယံအလှည့်ကျ ဥက္ကဋ္ဌနေရာကို စစ်အစိုးရမယူရေး ဝိုင်းပြီးဖိအားပေးတဲ့အတွက် စစ်အစိုးရအနေနဲ့ နောက်ဆုတ်သွားတယ်ဆိုတဲ့အချက်နဲ့ လက်တလောအနေနဲ့ လက်ရှိအာဆီယံရဲ့ ဥက္ကဋ္ဌဖြစ်တဲ့ မလေးရှားနိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဦးဆောင်ပြီးတော့ မြန်မာနိုင်ငံထဲမှာ ဒီမိုကရေစီရေးဖြစ်ထွန်းမှု အခြေအနေကို သွားကြည့်မယ်ဆိုတဲ့ ကိစ္စတွေကို ကြည့်မယ်ဆိုရင် အာဆီယံရဲ့မြန်မာနိုင်ငံအပေါ်ထားတဲ့(Non Interference Policy) ကနေ ပိုပြီးအကျိုးရှိမယ့် ဆွေးနွေးညှိနှိုင်းမှုတွေကိုလုပ်နေတယ် ၊ (Policy) ပြောင်းသွားပြီဆိုတာသုံးသပ်လို့ရပါတယ်။

❖

အာဆီယံတည်ငြိမ်ရေး မြန်မာကြောင့်ထိခိုက်
အင်ဒိုနီးရှားနိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးအိ

အင်ဒိုနီးရှားနိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီး ဟက်ဆမ်ဝိရဒူရ

ဒီမိုကရေစီတိုးတက်မှုဖြစ်စဉ်တွင် နောက်ကျကျန်နေသော နအဖကြောင့် အာဆီယံနိုင်ငံများ၏ တည်ငြိမ်ရေးကိုထိခိုက်သည်ဟု အင်ဒိုနီးရှားနိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးက ဒီဇင်ဘာလ (၆) ရက်နေ့တွင်ပြောဆိုလိုက်သည်။ နိုင်ငံသို့ ပြောကြားသောသူ၏ မိန့်ခွန်းတွင် အင်ဒိုနီးရှားနိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီး (Hassan Wirajuda) က “မြန်မာတို့စွဟာ အာဆီယံရဲ့တည်ငြိမ်ရေးကို တော်တော်အနှောင့်အယှက်ပေးတယ်” ဟု ထည့်သွင်းပြောကြားခဲ့သည်။ “တိကျတဲ့ အချိန်ဇယားထဲမှာ ဒီမိုကရေစီတိုးတက်မှုတွေပြသဖို့ နအဖကို ကျနော်တို့တိုက်တွန်းတယ်” ဟု သူကဆိုသည်။ ထို့အပြင် မြန်မာကအာဆီယံအဖွဲ့ဝင်အဖြစ်ဝင်ရောက်စဉ်က သဘောတူ

ထားသောအချက်များနှင့် လက်တွေ့လုပ်ဆောင်နေမှုများသည် အတော်ကွာခြားနေသည်ဟု သူကမှတ်ချက်ပြုလိုက်သည်။ အင်ဒိုနီးရှားသည် အာဏာရှင်စနစ်မှ ဒီမိုကရေစီသို့မကြာခင်ကမှ ကူးပြောင်းလာသောနိုင်ငံဖြစ်၍ မိမိတို့၏ နိုင်ငံရေးအတွေ့အကြုံကို မြန်မာနိုင်ငံရေးဖြစ်စဉ်တွင် ဆွေးနွေးအကြံပြုလိုသည်ဟုဆိုသည်။ ထို့ကြောင့် နအဖအနေဖြင့် အင်ဒိုနီးရှားသမ္မတကို မကြာမီဖိတ်ခေါ်မည်ဟု မျှော်လင့်ကြောင်း သူက ကမ်းလှမ်းခဲ့သည်။ နိုင်ငံရေးသုံးသပ်သူများက အင်ဒိုနီးရှားနှင့် မြန်မာနိုင်ငံရေးကို မကြာခဏနှိုင်းယှဉ်ပြောဆိုလေ့ရှိသည်။ ❖

ရှမ်းခေါင်းဆောင်များအယူခံဝင်မည်

နိုင်ငံတော်ပုန်ကန်မှုပုဒ်မဖြင့် နှစ်ရှည်ထောင်ဒဏ်ကျခံနေရသော ရှမ်းအမျိုးသား ဒီမိုကရေစီအဖွဲ့ချုပ် ခေါင်းဆောင်များ၏ ဖြစ်ဒဏ်ကို တရားဥပဒေကြောင်းအရ ပြန်လည်အယူခံဝင်ရန် အမျိုးသားဒီမိုကရေစီအဖွဲ့ချုပ် ဥပဒေအကြံပေးအဖွဲ့ကို ရှမ်းခေါင်းဆောင်များက အာဏာကုန်လွှဲအပ်လိုက်ကြောင်းဆိုလိုသည်။ အဲဒီအယ်လ်ဒီ ဥပဒေအကြံပေးအဖွဲ့သည် ဒီဇင်ဘာ (၁၀) ရက်နေ့က ပူတာအိုထောင်တွင်အကျဉ်းကျနေသော ရှမ်းတိုင်းရင်းသားများဒီမိုကရေစီအဖွဲ့ချုပ် ဥက္ကဋ္ဌ ခွန်ထွန်းဦး၊ ဒီဇင်ဘာလလယ်တွင် ကလေးထောင်တွင်အကျဉ်းကျနေသော စိုင်းညွန့်၊ လွင်တို့နှင့် သွားရောက်တွေ့ဆုံခွင့်ရခဲ့ပြီး၊

ရှမ်းခေါင်းဆောင်များက ၎င်းတို့အမှုအတွက်အယူခံဝင်ရန် ကိုယ်စားလှယ်လွှဲစာပေးအပ်ခဲ့ကြောင်းဆိုလိုသည်။ ရှမ်းခေါင်းဆောင်များသည် တနှစ်ကြာအောင်ပြင်ပနှင့်တွေ့ဆုံမရဘဲ ပြီးခဲ့သည့်လကမှ မိသားစုဝင်နှင့်တွေ့ဆုံရခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ အကျဉ်းထောင်များတည်ရှိရာ ဝေးလံခေါင်သီသော အရပ်၏ ဆိုးဝါးသောရာသီဥတုအခြေအနေကြောင့် အသက်ကြီး ရှမ်းခေါင်းဆောင်များ၏ကျန်းမာရေးကို မိသားစုများကစိုးရိမ်လျက်ရှိသည်။ ရှမ်းခေါင်းဆောင် (၈) ဦးကို နအဖက ပြီးခဲ့သည့်ဖေဖော်ဝါရီ (၈) ရက်နေ့တွင် ဖမ်းဆီးခဲ့ပြီး၊ နိုဝင်ဘာလ (၃) ရက်နေ့က နှစ်ရှည်ထောင်ဒဏ်များချမှတ်ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။

နအဖထံလက်နက်ချသွားသူများ မိခင်တစ်ရင်သို့ ပြန်ရောက်လာ

နအဖထံ လက်နက်ချသွားသော ကရင်အမျိုးသားတပ်မတော် (ကေအဲန်ယူ) မှ တပ်ကြပ်နှစ်ဦးသည် ဒီဇင်ဘာ (၁၀) ရက်နေ့က မိခင်တစ်ရင်သို့ ပြန်လည်ရောက်ရှိလာကြသည်။ ပြီးခဲ့သည့်နိုဝင်ဘာလက ကေအဲန်ယူ တပ်မဟာ (၄)မှ ရဲဘော် (၁၅) ဦးသည် ကေအဲန်ယူမှ ခွဲထွက်ခဲ့ပြီး ၎င်းတို့ထဲ (၅) ဦးသည် ဒီဇင်ဘာ (၃) ရက်နေ့တွင် ကမ်းရိုးတန်းစစ်တိုင်း၊ ကလိန်အောင်မြို့ခလရ (၂၀၂) တွင် လက်နက်ချခဲ့ကြသည်။

ယခုမိခင်တစ်ရင်သို့ ပြန်လည်ရောက်ရှိလာကြသော တပ်ကြပ် စောဆေဖောနှင့် စောလားဒိုးတို့သည် နအဖတပ်မှ သေနတ် (၅) လက်နှင့် ဆက်သွယ်ရေးစက်တလုံးကို ၎င်းတို့နှင့်အတူ ယူဆောင်ခဲ့ကြသည်။ ရွာပြန်ခွင့်မပေးပဲ အကျယ်ချုပ်ချထားသောကြောင့် ထွက်ပြေးလာခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်ဟု စောလားဒိုးက သတင်းထောက်များကို ပြောသည်။ ❖

ပြည်သူ့ကာကွယ်ရေးတပ်ဖွဲ့စည်းတည်ထောင်ခြင်း
(၁၆) နှစ်မြောက်ကြေညာချက်ထုတ်ပြန်
“တပ်မတော်သားများအားလုံး တပ်မတော်၏အစဉ်အလာ၊
နိုင်ငံတော်နှင့် ပြည်သူတို့၏သစ္စာကို
စောင့်သိကြရန်ပန်ကြား”

တပ်မတော်၏အစဉ်အလာ၊ နိုင်ငံတော်နှင့် ပြည်သူတို့၏သစ္စာကိုစောင့်သိသောအားဖြင့် ပြည်သူ့လူထုအကျိုးစီးပွားနှင့် ဒီမိုကရေစီနိုင်ငံတော်ပေါ်ပေါက်ရေးအတွက် ပြည်သူ့ဘက်က မားမားမတ်မတ်ရပ်တည်ကြရန်၊ ပြည်သူ့ကာကွယ်ရေးတပ်က တပ်မတော်သားများအားလုံးကို ဒီဇင်ဘာ (၂၆) ရက်နေ့တွင် ပန်ကြားလိုက်သည်။ ရှစ်လေးလုံးလူထုအုံကြွမှုအပြီး၊ ထိုင်း-မြန်မာနယ်စပ်တနေရာတွင် စတင်ဖွဲ့စည်းခဲ့သောပြည်သူ့ကာကွယ်ရေးတပ်ဖွဲ့၏ (၁၆) နှစ်မြောက်နှစ်ပတ်လည် ကြေညာချက်တွင် “နိုင်ငံ၏မျှော်မှောက်နိုင်ငံရေး၊ စီးပွားရေး၊ လူမှုရေးအခြေအနေများ စိုးရိမ်ဖွယ်ရာအဆင့်ရောက်နေသော်လည်း နအဖအုပ်စုသည် အမျိုးသားပြန်လည်သင့်မြတ်ရေးကို ဦးတည်စေမည့်တွေ့ဆုံဆွေးနွေးရေးကို လျစ်လျူရှုဆဲဖြစ်ကြောင်းဖော်ပြထားသည်။ “ယနေ့ကာလတွင် နအဖစစ်အုပ်စုသည် အကြိမ်ကြိမ်ရပ်နားခဲ့ရသော အတုအယောင်အမျိုးသားညီလာခံကို ပြန်လည်ကျင်းပကာရပ်သေးအစိုးရတရပ် ပေါ်ပေါက်လာရေးကို အပူတပြင်းဆောင်ရွက်နေပေသည်။ တချိန်တည်းမှာပင် လူထုခေါင်းဆောင် ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်နှင့် ရွေးကောက်ပွဲအနိုင်ရအံ့အယ်လ်ဒီပါတီ၏ နိုင်ငံရေးလှုပ်ရှားခွင့်ကိုကန့်သတ်ပိတ်ပင်၍ နိုင်ငံရေးတက်ကြွလှုပ်ရှားသူများအပေါ် နည်းမျိုးစုံဖြင့်စနစ်

ပြည်သူ့ကာကွယ်ရေးတပ် ဥက္ကဋ္ဌ ဦးကျော်ထက်

ညာချက်ကဆိုင်သည်။ ထို့ကြောင့် နိုင်ငံရေးတန်းတူမှုရှိသော တွေ့ဆုံဆွေးနွေးရေး ပေါ်ပေါက်လာစေရန် ပြည်တွင်းပြည်ပ နိုင်ငံရေးအင်အားစုများနှင့် လူမျိုးစုံပြည်သူများအနေဖြင့် လမ်းပြမြေပုံကို အတိအလင်းဆန့်ကျင်သွားရန်၊ ဘက်ပေါင်းစုံမှပိုင်ရှိအားပေးကြရန် ကြေညာချက်ကတိုက်တွန်းထားသည်။ ကြေညာချက်၏နိဂုံးပိုင်းတွင် အပစ်အခတ်ရပ်စဲထားသော တိုင်းရင်းသားလက်နက်ကိုင်အင်အားစုများအပေါ် စစ်အုပ်စုကဖိအားပေးလက်နက်ချခိုင်းခြင်းနှင့် တိုင်းရင်းသားခေါင်းဆောင်များအား နှစ်ရှည်ထောင်

ဒဏ်များချမှတ်ခဲ့ခြင်းကို အပြင်းအထန်ကန့်ကွက်ထားပြီး၊ “ မြန်မာနိုင်ငံရေးပြဿနာသည်စစ်အာဏာရှင်စနစ်ကို ဖျက်ဆီးဖျက်ဆီးမှုသာပြေလည်မည်ဟု ယုံကြည်သည့်အလျောက် ပြည်သူ့ကာကွယ်ရေးတပ် (PDF) အနေဖြင့် စစ်အာဏာရှင်စနစ်အပြီးသတ်ချုပ် ငြိမ်းရေးနှင့် ဒီမိုကရေစီရေးအတွက်ပြည်တွင်း၊ ပြည်ပ နိုင်ငံတကာအင်အားစုများနှင့် လက်တွဲ၍ ကျစ်လစ်ခိုင်မာသည့် ညီညွတ်ရေးကိုတည်ဆောက်ကာ နည်းလမ်းပေါင်းစုံဖြင့်တိုးမြှင့်တိုက်ပွဲဝင်သွားမည် ဖြစ်ကြောင်း” ဖော်ပြထားသည်။ ❖

ကေအဲန်ယူခေါင်းဆောင် ဗိုလ်ချုပ်ထော်လှကွယ်လွန်

အသက် (၇၄) နှစ်အရွယ်ကရင်အမျိုးသားအစည်းအရုံး၏ ထိပ်တန်းခေါင်းဆောင်

တဦးဖြစ်သူဗိုလ်ချုပ်ထော်လှသည် ဒီဇင်ဘာ (၃၁)ရက်နေ့ကမဲဆောက်တွင် လည်ချောင်း

ကင်ဆာရောဂါဖြင့်ကွယ်လွန်သွားပြီဖြစ်သည်။ (၁၉၅၁) ခုနှစ်တွင် ကရင်အမျိုးသားအစည်းအရုံးသို့ ဗိုလ်ချုပ်ကြီးမြနှင့်အတူ ဝင်ရောက်ခဲ့သူ၊ ကေအဲန်ယူခေါင်းဆောင်များအစ ရဲဘော်များအဆုံး ချစ်ခင်လေးစားခြင်းခံရသူ၊ (၁၉၇၇) မှ (၁၉၉၅) ခုနှစ်အထိ ဝမ်းဓာတ်အခြေစိုက်ကာ ကေအဲန်ယူတပ်မဟာ (၁၀၁) ကိုဦးဆောင်ခဲ့သူ ဗိုလ်ချုပ်သည် လွန်ခဲ့သောဆယ်နှစ်တာကာလက နိုင်ငံရေးနှင့် စစ်ရေးလှုပ်ရှားမှုများမှ အနားယူခဲ့သည်။ ဗိုလ်ချုပ်၏ကျာပုဒ်ကို ကေအဲန်ယူခေါင်းဆောင် ဗိုလ်ချုပ်ကြီးမြကိုယ်တိုင်တက်ရောက်ခဲ့ပြီး၊ သံလွင်မြစ်ကမ်းမှပြည်သူများက ဗိုလ်ချုပ်၏ လွတ်လပ်ရေးနှင့်တန်းတူရေးကြိုးပမ်းချက်များကို သတိတရရှိနေမည်ဖြစ်ကြောင်း ဖော်ပြခဲ့ကြသည်။❖

(၁၉၆၂) ၃ မတ်လ၏ (၂) ရက်နေ့မှာ ဗိုလ်နေဝင်းက တိုင်းပြည်ရဲ့အာဏာကိုသိမ်းယူလိုက်ကြတယ်။ အကြောင်းပြချက်ကတော့ နိုင်ငံတော်ကြီး အစိတ်စိတ်အမွှာမွှာဖြစ်ပြီး ချောက်ယဲကျတော့မှာမို့ ကယ်တင်ရှင်လုပ်လိုက်ရတယ်ပေါ့။ ကဲထားပါတော့..... အာဏာကိုသိမ်းယူပြီးဘာဆက်လုပ်မလဲ။ အစုတ်အပြတ်အဘိဓမ္မာတွေ ဟိုတစဒီတစစယူပြီး လူလည်နိုင်ငံရေးသမားတွေနဲ့ ရေးဆွဲလိုက်ကြတာ မျောက်သစ်ကိုင်းလွတ်ဆိုရှယ်လစ်ဝါဒ ကျမ်းတစ်စောင်ထွက်လာတယ်။ အမည်သညာ ခေါ်စရာကား ‘အညမညမဇ္ဈိမပဋိပဋာ’ ဟု သတည်း။ အလဲ့.... နံမည်လေးကတော့မဆိုးဘူး။ မြန်မာနည်းမြန်မာဟန်တဲ့။ ဖတ်လို့ ကောင်းသား၊ တကယ့်အနှစ်သာရထုတ်ကြည့် လိုက်တော့ကျိုးအာသီး အဘိဓမ္မာကြီးပါလား။ မဇ္ဈိမပဋိပဒါဆိုတာ ဗုဒ္ဓရဲ့မြင့်မြတ်မှန်ကန်တဲ့ မွန်မြတ်တဲ့၊ ဒုက္ခသစ္စာတရားလွတ်မြောက်အောင်ကျင့်ကြံရမဲ့ တခုတည်းသောလမ်းစဉ်ကြီးဘဲ။ ငမိုက်သားတစုက အချို့ပေါ်သကာလောင်းပြီး ဗုဒ္ဓရဲ့သစ္စာတရားကို ဖျက်ဆီးလိုက်ကြတာ တနေ့တော့ ဗုဒ္ဓဂိုဏ်းသင့်ပြီး၊ မြန်မာ့မြေပေါ်က ပျောက်ကွယ်သွားရတော့မယ်။ အသေဆိုးသေကုန်ကြလိမ့်မယ်လို့ ကျနော်တို့ တော်လှန်တဲ့ရဲဘော်တွေက နိမိတ်ဖတ်ပြီးသား။ ဒီမှာ ကျိုးအာသီးအဘိဓမ္မာရှင်ကြီးတို့ ဆိုရှယ်လစ်ဝါဒဆိုတာ မြန်မာ့နည်းမြန်မာ့ဟန်ဆိုတာတို့၊ မဇ္ဈိမပဋိပဋာဆိုတာတို့ မရှိဘူး။ ဆိုရှယ်လစ်ဝါဒဟာ လူတန်းစားတိုက်ပွဲက ပေါ်ထွက်လာတာနိုင်ငံရေးမှာ လက်ဝဲလက်ယာဘဲရှိတယ်။ ကိုယ်ရေးထားတဲ့အဘိဓမ္မာကိုတောင် မကျေညက်ဘူး၊ အမြီးမှန်း ခေါင်းမှန်းမသိဘူး။

သေနတ်ဘဲအားကိုးတယ်၊ ဗိုလ်နေဝင်းကပြောလိုက်သေးတယ် “သေနတ်ဆိုတာမိုးပေါ်ထောင်မပစ်ဘူး (တည့်တည့်ပစ်တာ)

ငြိမ်ပိလမ်းစဉ် (နအဖ) က စည်းကမ်းရှိသော ဒီမိုကရေစီတဲ့၊ ပြည်သူတွေစားဝတ်နေရေးအတွက် ဗရတ်ဗရက်ဖြစ်နေတဲ့ကြားမှာ ရုတ်မက်ကြီး (၇) ခုနဲ့ လိမ်အုံ့မယ်ပေါ့၊ မောင်ရင်တို့စဉ်းစားစမ်း ဘယ်သူ့ထမင်းစားနေတာလဲ။ ဘယ်သူ့ရဲ့အန္တရာယ်ကို ကာကွယ်ပေးနေတာလဲ။ ကြပ်ကြပ်စဉ်းစားစမ်း၊ တပ်မတော်ရဲ့ သစ္စာအဓိဌာန် (၄) ချက်ကို မမှတ်မိတော့ဘူးလား၊ အဲ့ဒီသစ္စာ (၄) ချက်နဲ့ဘဲ တိုက်ချလိုက်ရင် ခင်ဗျားတို့ရဲ့သရုပ်သဏ္ဌန်ပေါ်လာတယ်၊“ဖက်ဆစ်စစ်အာဏာရှင် ဗိုလ်နေဝင်းက အမွေပေးခဲ့တာလေ၊ ကြိုက်တယ် မဟုတ်လား” ညောင်နှစ်ပင်မှာ မျက်လှည့်ပွဲကြီး၊ ဟိုး ဟိုး ဟိုဘယ်ကမျက်လှည့်လဲ ယောင်လို့၊ ဗျောင်လိမ်ပွဲကြီးစပြီ၊ ညောင်နှစ်ပင်ဆိုကထဲက လိမ်တတ်တဲ့မျိုးဘဲ၊ မြေခိုးတယ်၊ သူများအပင်တွေကြားမှာကပ်ပေါက်၊ အဲ့ဒီအပင်ကိုမျိုး၊ နအဖနဲ့ ညောင်ပင်ကက်ကင်းများထည့်တယ်ထင်ပါ၊ ပြည်သူ့ဆန္ဒနဲ့ အညီထောက်ခံမဲအများဆုံးရတဲ့ အဲန်အယ်လ်ဒီပါတီကို အမျိုးမျိုးနှောင့်ယှက်ဖမ်းဆီး၊ သတ်ဖြတ်၊ အမှုနဲ့ခြွေနေတယ်မဟုတ်လား။ အဲဒီပါတီရဲ့ခေါင်းဆောင်ဟာ ခင်ဗျားတို့ဖခင် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းသမီးမဟုတ်လား။ ဗုဒ္ဓဘာသာ အဓိအဖကမွေးတယ်ဆိုရင် အနန္တငါးပါးကို သတိရစေချင်ပါတယ်။ အခုတော့ မောင်ရင်တို့က ကျေးဇူးရှင်တပ်မတော်ရဲ့ ဖခင်လွတ်လပ်ရေးဗိသုကာကြီးရဲ့သမိုင်းကို မှေးမှိန်သွားအောင် ပျောက်သွားအောင် ဖျောက်နေတယ်။ ပြည်သူတွေရဲ့ ထမင်းစားပြည်သူတွေရဲ့အထောက်အပံ့ယူပြီး ပြည်သူကို ကျည်ဆံနဲ့ ကျေးဇူးဆပ်နေတယ်၊ သေနတ်မိုးပေါ်ထောင်မပစ်ဘူးလို့ဆိုတဲ့ ခင်ဗျားတို့ရဲ့ ဆရာကြီး ဆရာကြီး မထင်မရှားနဲ့ရေဝေးသုဿာန်မှာ နီဂုံးချုပ်သမိုင်းက ပျောက်သွားပြီ။

အခု ဆိုရင် လူမှုရေး၊ ပညာရေး၊ စီးပွားရေး၊ ကျန်းမားရေး၊ ဘာသာရေးစသည့် တိုင်းပြည်ရဲ့အသီးအပွင့် အမွေအနှစ်တွေဟာ ဖွတ်ကျောပြာစု ခရုဆံကျွတ် အားလုံး အားလုံးကုန်ပြီ။ ညောင်နှစ်ပင်မှာ သေနတ်အားကိုးနဲ့ ပြည်သူ့ကိုယ်စားလှယ်အတုအယောင်တွေနဲ့၊ စည်းကမ်းရှိသော ဒီမိုကရေစီစွဲစည်းပုံကြီးရေးဆွဲနေတာ ဘယ်တော့မှမအောင်မြင်ဘူး၊ ကိုယ့်အလုပ်မှမဟုတ်တာ အိုကမယူ စလောင်းကပူနေတာ အပူများလာရင် စလောင်းပါကွဲပြီး ပြာဖြစ်သွားလိမ့်မယ်၊ လွယ်လွယ်လေးပါမခက်ပါဘူး၊ ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်၊ ဦးတင်ဦးနဲ့ နိုင်ငံရေးအကျဉ်းသားတွေအားလုံးလွှတ်ပေး၊ တိုင်းရင်းသားခေါင်းဆောင်တွေကိုလဲလွှတ်ပေးပြီး ပြည်သူ့ကိုယ်စားလှယ်အစစ်အမှန်ဖြစ်တဲ့ အဲန်အယ်လ်ဒီပါတီ၊ တိုင်းရင်းသားလူမျိုးစုပါတီမှ ခေါင်းဆောင်များ၊ ကိုယ်စားလှယ်များကို ရေးဆွဲခွင့်ပေးလိုက်ပါ၊ ပြီးရင် ကိုယ်ဘားတိုက်ကိုယ်ပြန်ကြပေါ့။

ဖွဲ့စည်းပုံရေးဆွဲတယ်ဆိုတာ ပြည်သူလူထုက တခဲနက်မဲဆန္ဒပေးလိုက်တဲ့ ပြည်ချစ်သမီး ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်၊ ဦးတင်ဦးဦးဆောင်တဲ့အဲန်အယ်လ်ဒီပါတီနဲ့ တိုင်းရင်းသားလူမျိုးစုပါတီများ၊ စစ်မှန်သောပြည်သူ့ကိုယ်စားလှယ်များ၊ တိုင်းရင်းသားလက်နက်ကိုင်အဖွဲ့အစည်းမှခေါင်းဆောင်များ စုစုစည်းစည်းနဲ့ ညှိနှိုင်းဆွေးနွေးရေးဆွဲသွားပါမှ ဒီမိုကရေစီနိုင်ငံတော်သစ်ကို တည်ဆောက်နိုင်မှာဖြစ်တယ်။

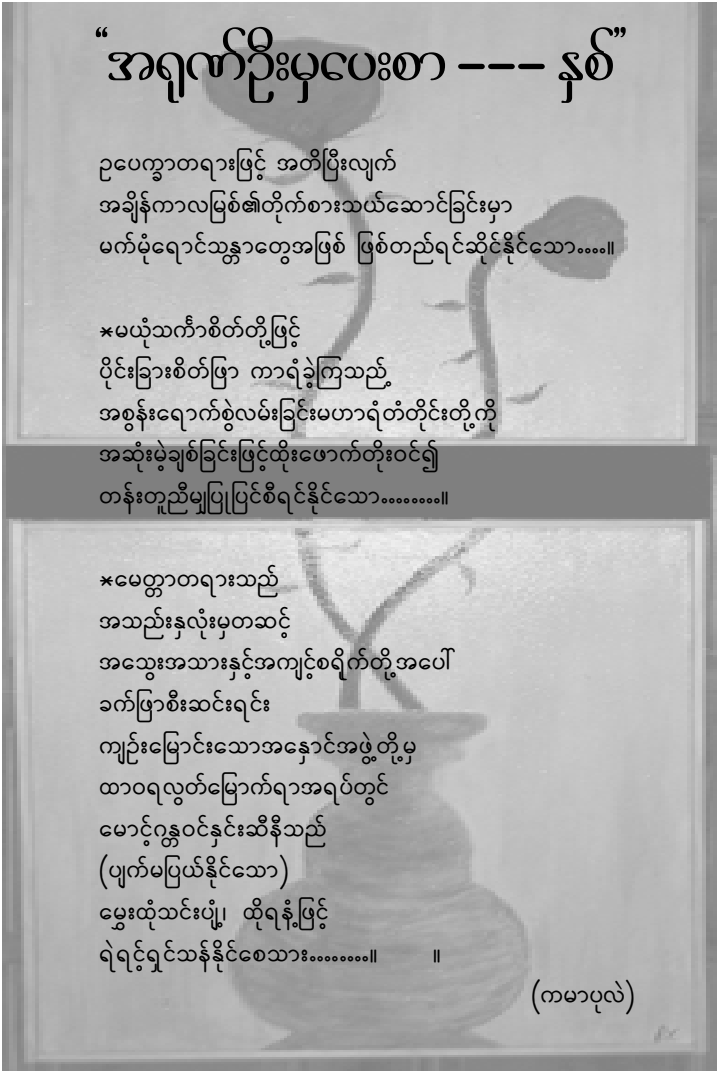
အထက်ပါပုဂ္ဂိုလ်များမပါဝင်ဘဲ ပြည်သူ့ဆန္ဒအစစ်အမှန်ကိုမျက်ကွယ်ပြုပြီး ငါ့လှေငါထိုး ပဲခူးရောက်ရောက်ဆိုတာ လက်နက်အားကိုးနဲ့ထင်ရာစိုင်းရင် ဘယ်တော့မှမအောင်မြင်ဘူး၊ ကမ္ဘာ့ပြည်သူ မြန်မာ့ပြည်သူတွေက မထောက်ခံဘူး။ မြန်မာနိုင်ငံမှာနေထိုင်ကျသူတွေဟာ လူတွေပါ လူသားအချင်း

◆ အဲဒီပါတီရဲ့ခေါင်းဆောင်ဟာ ခင်ဗျားတို့ဖခင် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းသမီးမဟုတ်လား။ ဗုဒ္ဓဘာသာ အဓိအဖကမွေးတယ်ဆိုရင် အနန္တ ငါးပါးကို သတိရစေချင်ပါတယ်။ အခုတော့ မောင်ရင်တို့က ကျေးဇူးရှင်တပ်မတော်ရဲ့ ဖခင်လွတ်လပ်ရေးဗိသုကာကြီးရဲ့သမိုင်းကို မှေးမှိန်သွားအောင် ပျောက်သွားအောင် ဖျောက်နေတယ်။ ပြည်သူတွေရဲ့ ထမင်းစား ပြည်သူတွေရဲ့အထောက်အပံ့ယူပြီး ပြည်သူတို့ ကျည်ဆံနဲ့ ကျေးဇူးဆပ်နေတယ်၊ သေနတ် မိုးပေါ်ထောင်မပစ်ဘူးလို့ဆိုတဲ့ ခင်ဗျားတို့ရဲ့ ဆရာကြီး မထင်မရှားနဲ့ရေဝေးသုဿာန်မှာ နီဂုံးချုပ်သမိုင်းက ပျောက်သွားပြီ။◆

ဟုတ်ပါ့ဗိုလ်နေဝင်းရယ် မောင်ရင်ပစ်သတ်လိုက်တဲ့ရဟန်းရှင်လူ၊ ပြည်သူပြည်သား၊ ကျောင်းသားထောင်ပေါင်းများစွာရဲ့ သွေးညှိနဲ့တွေဟာအနှစ် (၄၀) ကျော်တာတောင် မပျောက်သေးပါဘူး၊ ကျနော်တို့အမွန်အမြတ်ထားခဲ့ရတဲ့ နိုင်ငံခေါင်းဆောင်တွေမွေးထုတ်ပေးခဲ့တဲ့ သမဂ္ဂဆောက်အုဉ်းကြီးမိုင်းခဲ့ဖူးက ဆီးပစ်ခဲ့တယ်၊ လူမဆန်လောက်အောင် ရိုင်းစိုင်းရက်စက်ပါပေဗျာ။ ဟော အခုလာပြန်ပြီ ခင်ဗျားရဲ့အမွေအနှစ်ကိုဆက်ခံတဲ့ ဗိုလ်သန်းရွှေ၊ ဗိုလ်မောင်အေးတို့က ကလိန်စိငြိမ်းဆင်

စေနဲ့ ရဲရဲဝံ့ဝံ့နဲ့ ကိုယ့်အမှားကိုယ်ဝန်ခံလိုက်စမ်းပါ။ (၃) ပွင့်ဆိုင်တို့ (၄) ပွင့်ဆိုင်တို့ မဆွေးနွေးချင်ဘူးထားအုံး အဲန်အယ်လ်ဒီက ပြောထားတယ်မဟုတ်လား အားလုံးသော ပြဿနာတွေကို သင်ပုန်းချေမယ်။ ဖြစ်နိုင်ရင် အတူတူပေါင်းလုပ်မယ် ပြောထားသားဘဲ၊ ပြည်သူချစ်တဲ့တပ်မတော်သားကြီးတွေအဖြစ် ဂုဏ်ယူနိုင်လောက်အောင်လုပ် ပြလို့ရပါတယ်။ ဒါမှမဟုတ်ရင်တော့ ဖက်ဆစ်စစ်အာဏာရှင်ဆိုတဲ့ နာမည်ဆိုးနဲ့ သမိုင်းဒဏ်အတတ်ခံရပြီး လူ့ဘဝဇာတ်ခုံပေါ်မှာ ကပြနေလိုက်တာ

ချင်းအုပ်ချုပ်မယ့်ဖွဲ့စည်းပုံသာဖြစ်ရမယ်။ ဒါမှ မဟုတ်ရင်မထောက်ခံပါ။ ကျနော်တို့ တော်လှန်သော တပ်မတော်သားတွေရဲ့အမြင်မှာ မြန်မာနိုင်ငံမှာ တပ်မတော်ဆိုတာမရှိတော့ဘူး၊ စစ်တပ်ပဲရှိတယ်။ ခင်ဗျားတို့ဟာ ပြည်သူ့ကို ကိုယ်စားမပြုတဲ့ အကြမ်းဖက်စစ်ဝါဒီတွေ၊ ခင်ဗျားတို့ကိုယ့်ကြည်အားကိုးဖို့ နေနေသာသာ ခင်ဗျာတို့ရေးဆွဲမဲ့ညောင်နှစ်ပင်လန်ကြုတ်ဖွဲ့စည်းပုံကြီးကို နောင်ဘဝ ရောက်တောင်မထောက်ခံပါ၊ လုံးဝဥသုမယုံကြည်၊ ဒါကြောင်း....

ကေအိုင်အိုအဖွဲ့ နအဖညောင်နှစ်ပင်ညှိဟာခံတက်ရောက်နေချိန် ကေအိုင်အို မြဲ ခေါ် နအဖစစ်တပ်ကပစ်သတ်

ကချင်လွတ်မြောက်ရေးအဖွဲ့ (ကေအိုင်အို) မှ ဒု-ဥက္ကဋ္ဌ ဒေါက်တာတူးဂျာ ဦးဆောင်၍ နအဖညောင်နှစ်ပင်ညှိလာခံတက်ရောက်နေချိန်တွင် မူဆယ်မြို့ ကချင်လွတ်မြောက်ရေးတပ်မတော်(ကေအိုင်အေ)ဒေသခံရုံးခွဲမှတပ်ဖွဲ့ဝင် (၆) ဦးကို နအဖစစ်တပ်ကဝင်ရောက်ပစ်သတ်သွားခဲ့သည်။

ယင်းကိစ္စသည်ဇန်နဝါရီ (၂) ရက်နေ့က ဖြစ်ပွားခဲ့ခြင်းဖြစ်ပြီး (SURA) ယူနီဖောင်းဝတ်ဆင်ထားသောကြောင့် လူမှားပစ်ခတ်ရခြင်းဖြစ်သည်ဟု နအဖကအကြောင်းပြသည်။ သေဆုံးသူများ၏ မိဘဆွေမျိုးများကိုလည်း အလောင်းများအား ပြန်ယူ၍သင်္ဂြိုဟ်ခွင့်မပေးဟုသိရသည်။ ကေအိုင်အိုတွဲဖက်အတွင်းရေးမှူးဗိုလ်မှူးကြီးဂွမ်မော် ဦးဆောင်သောအဖွဲ့ဝင် (၃) ဦးပါအဖွဲ့က ရမခတိုင်းမှူး ဗိုလ်ချုပ်မြင့်လှိုင်နှင့် ဆွေးနွေးရန်ကြိုးစားနေသည်ဟုသိရသည်။ ကေအိုင်အိုမှ အရာရှိတဦးက “ ကျနော်တို့ကေအိုင်အိုအနေနဲ့ မြန်မာနိုင်ငံမှာ ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံအခြေခံဥပဒေဖြစ်ပေါ်လာရေးအတွက် အထူးတလည်အားကြိုးမာန်တက်ဝိုင်းဝန်းပြီးတော့ ကြိုးပမ်းဆောင်ရွက်နေပါတယ်။ ဒု-ဥက္ကဋ္ဌ ဒေါက်တာတူးဂျာဦးဆောင်ပြီးတော့ အမျိုးသားညီလာခံတက်နေတယ်။ အဲဒီအတောအတွင်း ကျနော်တို့ရုံးကို တိုက်ခိုက်ခံရတဲ့အခါကျတော့ ကျနော်တို့စိတ်ထဲ အများကြီးထိခိုက်တာတွေရှိတာပေါ့”ဟု ဒီဗွီဘီသတင်းဌာနအားပြောကြားသွားသည်။

ညှိဟာခံကိုလေဖန်လျှင် ထောင်ဒဏ်အနှစ် ၂၀၂ ချမှတ်

လက်ရှိကျင်းပဆဲအမျိုးသားညီလာခံကို မဝေဖန်ရန် နအဖက နိုင်ငံရေးခေါင်းဆောင်များကို ခေါ်ယူသတိပေးခဲ့သည်ဟု ကာယကံရှင်များကိုကိုးကား၍ သတင်းများကဆိုသည်။ နအဖကညီလာခံကိုဝေဖန်လျှင်တည်ဆဲဥပဒေအရ အရေးယူမည်ဟုဆိုသည်။ ခေါ်ယူသတိပေးခံရသူများတွင် မန္တလေးတိုင်းအဖွဲ့ချုပ်မှဒေါ်ဝင်းမြမြနှင့် ပြည်သူ့လွှတ်တော် ကိုယ်စားပြုကော်မတီ (စီအာရ်ပီပီ) အတွင်းရေးမှူးဦးအေးသာအောင်နှင့် အဖွဲ့ဝင် ဦးကျင်ရှင်းထန်တို့ပါဝင်ကြောင်း သိရှိသည်။ ဒီဇင်ဘာလဆန်းပိုင်းက စီအာရ်ပီပီခေါင်းဆောင် (၂) ဦးကို စစ်ထောက်လှမ်းရေးအမှတ် (၂)က သီးခြားစီခေါ်တွေ့ခဲ့ပြီး၊ ညီလာခံကိုဝေဖန်လျှင် ပုဒ်မ (၅/၉၅) အရ

ထောင်ဒဏ် (၅) နှစ်မှ အနှစ် (၂၀) အထိ ထောင်ချနိုင်သည်ဟု ခြိမ်းခြောက်ခဲ့သည်။ “ခွန်ထွန်းဦးတို့လို ထောင်ဒဏ် နှစ်ရာ ချီချပစ်မည်”ဟု ပြောကြောင်း သတင်းကဆိုသည်။ မန္တလေးတိုင်းအဖွဲ့ချုပ်မှ ဒေါ်ဝင်းမြမြကိုလည်း ဒီဇင်ဘာ (၃) ရက်နေ့က မန္တလေးရဲတပ်ဖွဲ့ဒုတိုင်းမှူးက ခေါ်တွေ့ခဲ့ပြီး ပြည်ပမီဒီယာများတွင် ညီလာခံနှင့်ပတ်သက်၍ ဝေဖန်ချက်များမပြောဆိုရန် သတိပေးခဲ့သည်။ အမျိုးသားညီလာခံကို ဒီဇင်ဘာ (၅) ရက်နေ့တွင် ကိုယ်စားလှယ် (၁၀၇၄) ဦးဖြင့် ပြန်လည်စတင်ခဲ့ခြင်းဖြစ်ပြီး၊ ၎င်းတို့ထဲတွင် ပြည်သူ့ကဓမ္မချယ်ထားသော ကိုယ်စားလှယ်တဒါဇင်ခန့်သာပါဝင်သည်။

တီဘီရောဂါဆေးဝါး မြန်မာနိုင်ငံတွင် ပြတ်လပ်

“ဧည့်သည်များအားလုံးက နေရာရသေးသေး၊ ဆေးဥပဒေ (၁၁) ဥပဒေ (၂၀၀၀) ကျင့်ပေးခဲ့ရသေး၊ ဧည့်သည်များအားလုံးက (၇၀၀) ကျပ် ပေးရသေး”

မြန်မာနိုင်ငံတွင် တီဘီ (ခေါ်) အဆုတ် နာရောဂါဆေးမလုံမလောက်ဖြစ်နေပြီး၊ ဆေးဆိုင်များတွင် ဈေးမတန်တဆဖြစ်နေကြောင်းသိရှိရသည်။

“ကျနော်သားအတွက် ဆေးကိုလိုက် ရှာတာ ဆေးဆိုင်နဲ့နေပြီ။ မတွေ့ဘူးဗျာ” ဟု အသက် (၅) နှစ်အရွယ်သားတဦး၏ ဖခင် ကိုဝင်း၏အပြောကို ဇန်နဝါရီ (၇) ရက်နေ့ ထုတ် အေအက်မ်ပီသတင်းတွင်ရေးသားထားသည်။

“ဘယ်လိုဖြစ်ဖြစ် ကျနော်သားအတွက်

ကျနော်ဝယ်မှဖြစ်မယ်” ဟု ဦးဝင်းကဆိုသည်။

တီဘီရောဂါ ခံစားနေရသောကလေးများအတွက် အိန္ဒိယနိုင်ငံထုတ် (R/cinex) များသည် လွန်ခဲ့သောလပိုင်းကတည်းက ဆေးဆိုင်များတွင်ရှားပါးလာသဖြင့် ရောဂါဖြစ်နေသူ သားသည်မိခင်များအကြား စိုးရိမ်မှုတိုးပွားလျက်ရှိသည်။

တီဘီ (ခေါ်) အဆုတ်နာရောဂါခံစား

မြန်မာလူထုသည် နအဖ၏ဆေးဝါးစောင့်ရှောက်မှုမရှိသည့်အပေါ် အားမလိုအားမရဖြစ်လျက်ရှိသည်။

ကမ္ဘာ့ကျန်းမာရေးအဖွဲ့ချုပ် (ဗီပလူ၊ အိတ်ချ်အို) က မြန်မာနိုင်ငံတွင် စီးပွားရေးနှင့်ကျန်းမာရေးအခြေအနေများယိုယွင်းနေသော်လည်း နအဖက တီဘီရောဂါတိုက်ဖျက်ရေးကို ဆောင်ရွက်နေသည်ဟုဆိုသည်။

“ကျနော်သားအတွက် ဆေးကိုလိုက် ရှာတာ ဆေးဆိုင်နဲ့နေပြီ မတွေ့ဘူးဗျာ... ဘယ်လိုဖြစ်ဖြစ် ကျနော်သားအတွက်

နေရသူများသည် တီဘီဆေးဝါးကို (၆) လ ဆက်တိုက် ပျက်ရက်မရှိပဲရန်လိုအပ်သည်ဟု ဆရာဝန်များကဆိုသည်။

အစိုးရကျန်းမာရေးဌာနမှ အရာရှိများက တီဘီရောဂါဆေးပြတ်လပ်မှုသည် မိမိတို့ဌာနမှ ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုပေးနေသော တီဘီရောဂါသည်တစ်ဦးကို ထိခိုက်မှုမရှိဟုဆိုသည်။

ကိုဝင်းက “အစိုးရဆေးဆိုင်ကနေရတယ်။ ဆေးပြား (၁၀) ပြားအတွက် (၂၀၀၀) ကျပ် ပေးခဲ့ရတယ်။ အရင်ကဆိုရင်တော့ (၇၀၀) ကျပ် ပေးရတယ်” ဟုဆိုသည်။

တီဘီနှင့်အစွပ်ရောဂါတိုက်ဖျက်ရေးအတွက် လာမည့် (၅) နှစ်တာကာလအတွင်း ခေါ်လာ (၉၀) သန်းအကူအညီပေးရန် စီစဉ်ထားသောကုလသမဂ္ဂ၏ ဂလိုဗယ်ဖန်းအဖွဲ့ကြီးသည် နအဖ၏တင်းကြပ်သော ကန့်သတ်မှုများကြောင့် ပြီးခဲ့သည့်ဩဂုတ်လက မြန်မာနိုင်ငံမှ ပြန်လည်ရပ်သိမ်းသွားခဲ့သည်။

ကမ္ဘာ့ကျန်းမာရေးအဖွဲ့ချုပ်၏ တိုင်းတာချက်များအရ မြန်မာနိုင်ငံတွင်နှစ်စဉ် တီဘီဝေဒနာရှင် (၉၇၀၀၀) တိုးပွားနေသည်ဟုသိရှိရသည်။

အစွပ်ရောဂါရှင်များအတွက် မြန်မာနိုင်ငံတွင်အရေးပေါ် ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုများလိုအပ်နေ

နိုင်ငံတကာအကူအညီများ လျင်လျင်မြန်မြန်မရရှိပါက ဂလိုဘယ်ဖန်း၏ ငွေကြေးအကူအညီဖြင့် ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုခံယူနေသူရောဂါရှင် (၅၀၀၀) အပါအဝင်၊ ထောင်ပေါင်းများစွာသော မြန်မာနိုင်ငံသားများအသက်ဆုံးဖွယ်ရှိသည်ဟု ကုလသမဂ္ဂအရာရှိများကိုကိုးကား၍ ဝါရှင်တန်ပို့စ်သတင်းစာက ရေးသားလိုက်သည်။

ယခုအခါ မြန်မာနိုင်ငံတွင် ရောဂါပိုးရှိသူ (၅) သောင်းရှိပြီး၊ (၂၀၀၀) ခန့်သာဆေးဝါးအကူအညီများရရှိနေသည်ဟု ကုလသမဂ္ဂအရာရှိများကိုကိုးကား၍ ဒီဇင်ဘာ (၃၀) ရက်နေ့ထုတ် ဝါရှင်တန်ပို့စ်သတင်းစာက ဆိုသည်။

မြန်မာနိုင်ငံသည် ကမ္ဘာပေါ်တွင် အိပ်အိုင်ဗိုကူးစက်မှုအများဆုံးဖြစ်နေသော အာရှနိုင်ငံတခုဖြစ်ပြီး၊ ဒေသတွင်းတွင် ငှက်ဖျားရောဂါကြောင့် သေဆုံးသူ (၆၀) ရာခိုင်နှုန်းသည် မြန်မာနိုင်ငံမှဖြစ်သည်ဟု ကုလသမဂ္ဂအရာရှိများကဆိုသည်။

သို့သော် မြန်မာနိုင်ငံသည် စစ်တပ်က အုပ်ချုပ်ထားသဖြင့် နိုင်ငံတကာအကူအညီရသင့်သလောက်မရဖြစ်နေသည်ဟု ဒီဇင်ဘာ (၂၇) ရက်နေ့ထုတ် လော့အိန်ဂျလစ်တိုင်းသတင်းစာတွင် ရေးသားထားသည်။

မြန်မာနိုင်ငံတွင် အစွပ်ရောဂါ၊ တီဘီရောဂါနှင့် ငှက်ဖျားရောဂါများအတွက် အကူအညီပေးနေသော ဂလိုဘယ်ဖန်းအဖွဲ့ကြီးက

စစ်ကောင်စီသည် အဖွဲ့ကြီး၏ ခရီးသွားလာခွင့်နှင့် လုပ်ငန်းများအကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် ကန့်သတ်မှုများပြုလုပ်သည်ဟုဆိုကာ ဩဂုတ်လအတွင်းက မြန်မာနိုင်ငံမှပြန်လည်ရပ်သိမ်းသွားခဲ့သည်။

ဥရောပကော်မရှင်က အကူအညီမဲ့နေသော မြန်မာနိုင်ငံသားများနှင့်နယ်စပ်ဒေသများတွင်နေထိုင်သော မြန်မာနိုင်ငံသားဒုက္ခသည်များကိုအကူအညီပေးရန် အမေရိကန်ဒေါ်လာ (၁၀) သန်း အကူအညီပေးရန်ကတိပေးခဲ့သည်။

မြန်မာနိုင်ငံတွင် အိပ်အိုင်ဗို၊ ငှက်ဖျားနှင့် အခြားရောဂါများကြောင့် အရွယ်မရောက်သေးသူသေဆုံးနှုန်းမြင့်မားနေပြီး၊ အသက်ရှူလမ်းကြောင်းမှ ကူးစက်သောရောဂါများနှင့် ဝမ်းရောဂါကြောင့် သေပျောက်နှုန်းမှာ အိမ်နီးချင်းနိုင်ငံများနှင့်နှိုင်းယှဉ်လျှင် မြင့်မားနေသည်ဟု ဥရောပကော်မရှင်၏ထုတ်ပြန်ချက်တွင်ဖော်ပြထားသည်။

ဥရောပသမဂ္ဂ၏ လူသားချင်းစာနာသည့်အကူအညီသည် ကျန်းမာရေး၊ အစားအစာနှင့်အာဟာရလိုအပ်ချက်များတွင် အကူအညီမဲ့နေသော (၇၇၀,၀၀၀) သော မြန်မာပြည်တွင်းမှလူထုနှင့် (၁၃၀,၀၀၀) သော မြန်မာဒုက္ခသည်များကိုရည်ရွယ်ကြောင်း အဖွဲ့၏ ဒီဇင်ဘာ (၂၂) ရက်ထုတ် ကြေညာချက်က ဆိုသည်။

ဂလိုဘယ်ဖန်းအဖွဲ့ကြီးသည် မြန်မာနိုင်ငံ

တွင် တီဘီရောဂါနှုတ်ဖျားရောဂါများ (၃) ခုအတွက် အမေရိကန်ဒေါ်လာ (၉၀) သန်း အကူအညီပေးရန်အတွက် (၂၀၀၄) ကတည်းကရည်ရွယ်ဆောင်ရွက်ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။

ဂလိုဗယ်ဖန်းမြန်မာနိုင်ငံကရပ်သိမ်းသွားခြင်းကြောင့် နိုင်ငံတကာကပေးနေသော ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုငွေကြေးအကူအညီများ (၂၀၀၆) ဇွန်လအတွင်း ပြတ်တောက်သွားဖွယ်ရှိသည်ဟု မြန်မာနိုင်ငံမှ ကျန်းမာရေးဌာနမှ အရာရှိတဦးကိုကိုးကား၍ ဝါရှင်တန်ပို့စ်သတင်းစာက ဒီဇင်ဘာ (၃၀) ရက်နေ့တွင် ရေးသားထားသည်။

ဒေါ်လာနှစ်သန်းခွဲတန်မြန်မာ့ကျွန်းသစ်များချင်းစီရန်ဆိပ်ကမ်း၌စုစည်းစဉ်

ဒီဇင်ဘာ (၅) ရက်နေ့က အမေရိကန်ဒေါ်လာ (၂.၅) သန်း (ကျပ်ငွေသန်းနှစ်ထောင်ငါးရာ) တန်ကြေးရှိသည့် ကျွန်းသစ်လုံးရေ (၆၂၀) သည် တာချီလိတ်မှချင်းရိုင်ခရိုင်၊ ချင်းစီရန်ဆိပ်ကမ်းသို့ မဲခေါင်မြစ်ကြောင်းအတိုင်းရောက်လာသည်ဟု ထိုင်းဘာသာဖြင့်ထုတ်ဝေသော မန်နေဂျာအွန်လိုင်းစာမျက်နှာတွင်ဖော်ပြသည်။

ထိုကျွန်းသစ်များကို ဆီဗာကုမ္ပဏီမှ အာနီးမာဒ်မာစစ် (Amord Markasilp) ကဝယ်ယူခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။

လာမည့်သီတင်းပတ်အတွင်း နောက်

ထပ်ကျွန်းသစ်လုံးရေ (၁၃၀၀) ခန့်ရောက်လာဦးမည်ဟု မစ္စတာအာနီး၏အပြောကို သတင်းတွင်ဖော်ပြထားသည်။

ထိုင်းနိုင်ငံသည် လွန်ခဲ့သောနှစ်အနည်းငယ်က သံလွင်သစ်ကိစ္စဖြင့်နာမည်ကျော်ခဲ့ပြီးနောက် မြန်မာ့ကျွန်းသစ်များကို မဲခေါင်မြို့မှတင်ပို့ခြင်းကို ပိတ်ပင်ထားခဲ့သည်။ သို့ရာတွင် အခြားခရိုင်များသို့ တင်ပို့ခြင်းကိုကန့်သတ်ခဲ့ခြင်း မရှိပေ။

နအဖကမူ ချင်းရိုင်သို့ ကျွန်းသစ်တင်ပို့ခြင်းကို ပိတ်ပင်ထားသည်။

ဒေါ်လာနှစ်သန်းခွဲတန်မြန်မာ့ကျွန်းသစ်များချင်းစီရန်ဆိပ်ကမ်း၌စုစည်းစဉ်

တရုတ်သစ်ကုန်သည် (၆) ဦး သစ်ကုန်ကူးရင်း အသတ်ခံရ

ဒီဇင်ဘာ (၁၅) ရက်နေ့က တရုတ်သစ်ကုန်သည် (၆) ဦးသည် တရုတ်နိုင်ငံ၊ ကချင်ပြည်နယ်၊ ရှမ်းပြည်နယ် သုံးခွဆိုင်နယ် စပ်တနေရာတွင် အမည်မသိ လက်နက်ကိုင်အဖွဲ့တဖွဲ့၏ပစ်သတ်ခြင်းကို ခံခဲ့ရသည်ဟုသိရသည်။

နအဖစစ်တပ်က ထိုသတ်ဖြတ်မှုကို ခွန်ကျော်ဦးစီးသော အက်စ်အက်စ်အေ ရှမ်းပြည်တပ်မတော်တောင်ပိုင်းကိစ္စပွဲပြီး အက်စ်အက်စ်အေက ၎င်းတို့၏လက်ချက်မဟုတ်ဟု ငြင်းဆိုသည်။

သတ်ဖြတ်ခြင်းခံရသောတရုတ်များမှာ အပစ်အခတ်ရပ်စဲရေးငြိမ်းအဖွဲ့ဖြစ်သည့် ကချင်လွတ်မြောက်ရေးတပ်မတော် (ကေအိုင်အေ)နှင့် ကန်ထရိုက်ယူကာ သစ်ကုန်ကူးနေသည့်ကုမ္ပဏီမှဖြစ်သည်။

စက်တင်ဘာလကဖြစ်ပွားခဲ့သည့် ပန်ဝါဌာနချုပ်အာဏာသိမ်းမှုမတိုင်ခင်က ကချင်သစ်တောများအတွင်းအလုပ်လုပ်နေသော တရုတ်လူမျိုး ထောင်နှင့်ချီရှိခဲ့သည်။ အာဏာသိမ်းပွဲပြီးနောက် တရုတ်လုပ်ငန်းရှင်အများအပြားဖမ်းဆီးခံရကာ တရုတ်သစ်ကုန်သည်များရာဇာဏန်းခန့်သာ ကျန်ရစ်ခဲ့တော့သည်ဟု မူဆယ်မှသစ်ကုန်သည်တဦးက ပြောသည်။

အောက်တိုဘာလက ထုတ်ပြန်ခဲ့သည့် ကမ္ဘာ့သက်သေအဖွဲ့ (Global Witness) ၏ အစီရင်ခံစာအရ (၂၀၀၄) ခုနှစ်အတွင်း အမေရိကန်ဒေါ်လာသန်း (၂၅၀) တန်ကြေးရှိကျွန်းသစ်များသည် တရုတ်ပြည်သို့ တရားမဝင်ခိုးထုတ်ခြင်းခံခဲ့ရသည်။

ပဲခူးမြို့တွင် ဗုံးပြုလုပ်ပေါက်ပြန်ပြီ

ရန်ကုန်မြို့အရှေ့မြောက်ဘက် ပဲခူးမြို့တွင် ပြီးခဲ့သည့် ဇန်နဝါရီလ (၄) ရက်လွတ်လပ်ရေးနေ့က မိနစ် (၉၀) ခြား၍ ဗုံးနှစ်လုံးပေါက်ခဲ့ကြောင်း ပြည်တွင်းသတင်းများအရသိရှိရသည်။

ပထမပေါက်ကွဲမှုမှာ နံနက် (၆း၄၀) အချိန်တွင်၊ ပဲခူးအထက်တန်းကျောင်းရှေ့တွင် ပေါက်ကွဲခဲ့ခြင်းဖြစ်ပြီး၊ အချိန်အနည်းငယ်ခြား၍ မနီးမဝေးတွင်နောက်ထပ်ပေါက်ကွဲမှုဖြစ်ခဲ့ကြောင်းသတင်းကဆိုသည်။ ပေါက်ကွဲမှုကြောင့် အနီးနားရှိသစ်ပင်များပျက်ဆီးသွားသော်လည်း ထိခိုက်ဒဏ်ရာရသူမရှိပေ။

ဗုံးပေါက်မှုနှင့်ပတ်သက်၍ မည်သူ့လက်ချက်ဟုမသိရသော်လည်း စစ်တပ်အုပ်

ချုပ်သောမြန်မာနိုင်ငံတွင် ယခုကဲ့သို့ဗုံးပေါက်ကွဲမှုများက တည်ငြိမ်မှုမရှိသည်ကို ပြသရာရောက်သည်ဟု သုံးသပ်သူများကဆိုသည်။

ပြီးခဲ့သည့်နှစ်ဝင်ဘာလကလည်း ရန်ကုန်မြို့ကုန်သည်ကြီးများဟိုတယ်အနီးတွင် ဗုံးတလုံးပေါက်ကွဲခဲ့ပြီး၊ နအဖကပြည်ပရောက်ကျောင်းသားအဖွဲ့အစည်းများနှင့် အနောက်နိုင်ငံအစိုးရများကို စွပ်စွဲခဲ့သည်။

ယခုဗုံးပေါက်ကွဲမှုကြောင့် (၅၀) ကြိမ်မြောက်လွတ်လပ်ရေးနေ့အခမ်းအနားကျင်းပရာ မြို့တော်ရန်ကုန်၏လုံခြုံရေးကို တင်းကြပ်ထားလိုက်ကြောင်း ပြည်တွင်းသတင်းများကို ကိုးကား၍ အေအက်မ်ပီသတင်းတွင်ဖော်ပြထားသည်။

သတင်းမှတ်တမ်း

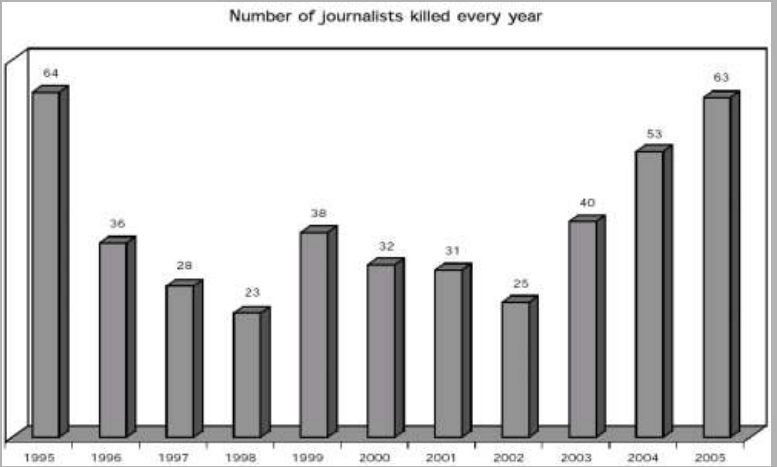
၂၀၀၅ ခုနှစ်၏ အရေးတကြီးဖြစ်ရပ်များ

- ★ မေ (၂၉)– ဥရောပသမဂ္ဂဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေကိုနိုင်ငံလုံး လူထုဆန္ဒခံယူပွဲဖြင့် ဆန့်ကျင်၍ ဥရောပသမဂ္ဂ၏အနာဂတ်ကို ပြင်ဆင်ပြည်သူများက မေးခွန်းထုတ်။
- ★ ဇူလိုင် (၇)– ၂၀၁၂ ခုနှစ်တွင် လန်ဒန်က အိုလံပစ်ပွဲတော်ကျင်းပခွင့်ရသည်ကို အောင်ပွဲခံနေစဉ် အကြမ်းဖက်သမားများက လန်ဒန်မြေအောက်ရထားလိုင်းတွင် ဗုံးလေးလုံး ဖောက်ကွဲ။ လူ (၅၀) သေဆုံး၊ (၇၀၀) ကျော်ဒဏ်ရာရ။
- ★ ဧပြီ (၂)– ခေတ်သစ်ခရစ်ယာန်သမိုင်းနှင့် ရိုမန်ကက်သလစ်သမိုင်းတွင် မှတ်တမ်း တင်ရမည့် ပုဂံရဟန်းမင်းကြီးဂျွန်ပေါ ၂ ကွယ်လွန်။
- ★ ဩဂုတ် (၂၂)– ဂါဇာကမ်းမြောင်ဒေသနှင့် အနောက်ဖက်ကမ်းမှ ဂျူးအခြေချသူ များနောက်ဆုံးအသုတ်ထွက်ခွာ။
- ★ ဩဂုတ် (၂၅)– အမေရိကန်နိုင်ငံ နယူးအော်လန်ပြည်နယ်တွင် ဖြစ်ပေါ်သော ဟာရိကိန်းကတ်ထရီနာက ကမ္ဘာ့အတိုးတက်ဆုံးနိုင်ငံတွင်ပင် သဘာဝအန္တရာယ်အတွက် ကြိုတင်ပြင်ဆင်ထားခြင်းမရှိသည်ကိုပြသခဲ့။
- ★ ဧပြီ (၂၆)– ဆီးရီးယားတပ်များ လက်ဘနွန်နိုင်ငံမှထွက်ခွာ။
- ★ အောက်တိုဘာ (၁၉)– အီရတ်အာဏာရှင်ဟောင်း ဆက်ဒမ်ဟူစိန်ကို စတင်ရုံးတင်။
- ★ အောက်တိုဘာ (၈)– အိန္ဒိယ–ပါကစ္စတန်နယ်စပ်တွင်ဖြစ်ပွားသောလျင်ကြောင့် လူပေါင်း (၈၆၀၀၀) သေဆုံး၍ ၃သန်းခွဲအိုးမဲ့အိမ်မဲ့ဖြစ်။
- ★ နိုဝင်ဘာ (၅)– ပြင်သစ်ပြည်တွင် (၂) ပတ်ဆက်တိုက်ဖြစ်ပွားသော ရွှေ့ပြောင်း နေထိုင်သောလူမျိုးစုများ၏ မီးရှို့မှုအဆုံးသတ်။

၂၀၀၅ - ခုနှစ်တွင် သတင်းထောက် ၄၇ ဦး အသတ်ခံခဲ့ရ

(၂၀၀၅) ခုနှစ်အတွင်း ကမ္ဘာတဝှမ်း သေဆုံးခဲ့သူ သတင်းထောက် (၄၇) ဦးရှိပြီး၊ တဝက်နီးပါးမှာ အီရတ်နိုင်ငံတွင်သေဆုံးခဲ့ခြင်းဖြစ်ကြောင်း သတင်းသမားများကာကွယ်ရေး ကော်မတီ (CPI) က သတင်း ထုတ်ပြန်ထားသည်။ (CPI) ၏ ယဉ်ကျေးမှုအစီအစဉ်အရ သတင်း ထောက် (၂၂) ဦးသေဆုံးခဲ့ရသော အီရတ်နိုင်ငံသည် ကမ္ဘာပေါ်တွင် သတင်းထောက် များအတွက် အန္တရာယ်အများဆုံးနေရာဖြစ်ပြီး၊ သတင်းထောက် (၄) ဦး သေဆုံးခဲ့သော ဖိလစ်ပိုင်နိုင်ငံက ဒုတိယလိုက်ခဲ့သည်။ ကမ္ဘာတဝှမ်းသေဆုံးခဲ့ရသော သတင်းထောက်များ၏ လေးပုံသုံးပုံကျော်သည် နှုတ်ပိတ်သည့်အနေဖြင့် အသတ်ခံရခြင်းဖြစ်သည်။ အမေရိကန် ဦးဆောင်သော ညွန့်ပေါင်းအဖွဲ့က အီရတ်နိုင်ငံကိုဝင်ရောက်တိုက်ခိုက်ခဲ့သော (၂၀၀၃) ခုနှစ်တွင် တိုက်ခိုက်မှုများအတွင်း မတော်တဆထိခိုက်ရာမှ အီရတ်တနိုင်ငံတည်းတွင် သတင်း ထောက် (၆၀) အသက်ဆုံးခဲ့ရသည်။

အီရတ်စစ်ပွဲတွင် အမေရိကန်နှင့် ပေါင်းစပ်ထားသော အကျအဆုံး

(စီအဲန်အဲန်)

၂၀၀၅ ခုနှစ် နှစ်ကုန်ထိကျဆုံးသွားသော အမေရိကန်နှင့် ညွန့်ပေါင်းတပ်ဖွဲ့များမှ အတည်ပြုပြီး စစ်သားဦးရေမှာ စုစုပေါင်း (၂,၃၈၆) ဦး ရှိသွားပြီဖြစ်ပြီး ၎င်းတို့မှာအမေရိကန်စစ်သား (၂,၁၈၇)၊ ဗြိတိသျှစစ်သား (၉၈) ဦး၊ ဘူဂေးရီးယားစစ်သား (၁၃) ဦး၊ ဒိန်းမတ်စစ်သား (၂) ဦး၊ ဒတ်ချ်စစ်သား (၂) ဦး၊ အက်စ်တိုးနီးယားစစ်သား (၂) ဦး၊ ဟန်ဂေရီစစ်သား (၁) ဦး၊ အီတလီစစ်သား (၂၆) ဦး၊ ဂါဇက်စစ်သား (၁) ဦး၊ လတ်ဗီယာနီးယားစစ်သား (၁) ဦး၊ ပိုလန်စစ်သား (၁၇) ဦး၊ ဆာဗေးဗီးယားစစ်သား (၁) ဦး၊ ဆလိုဗက်စစ်သား (၃) ဦး၊ စပိန်စစ်သား (၁၁) ဦး၊ ဩစတေးလျ (၁) ဦး၊ ထိုင်းစစ်သား (၂) ဦးနှင့် ယူကရိန်းစစ်သား (၁၈) ဦးတို့ဖြစ်ကြသည်။ ပင်တဂွန်သတင်းဌာနအရ စစ်ပွဲအတွင်းဒဏ်ရာရရှိသော အမေရိကန်စစ်သားများမှာ (၁၀,၃၂၉) ဦး ရှိပြီးဖြစ်သည်။

အီရတ်စစ်ပွဲတွင် ထောက်လှမ်းရေးအချက်အလက်များဖွဲ့ဖွဲ့ဖွဲ့ကြောင်း သမ္မတဘူရှ်ခန့်

သမ္မတဘူရှ်

အမေရိကန်သမ္မတဂျော့ဘူရှ်က အီရတ် စစ်ပွဲဆင်နွှဲခဲ့ခြင်းနှင့်ပတ်သက်၍ ထောက်လှမ်းရေး၏ မှားယွင်းမှုကိုဝန်ခံလိုက်သည်။ “ထောက်လှမ်းရေးကရတဲ့ သတင်းအချက်အလက်အများစုက မှားယွင်းတာမှန်ပါတယ်။ အီရတ်ကို ဝင်ရောက်တိုက်ခိုက်ဖို့ချွဲတဲ့ဆုံးဖြတ်ချက်အတွက် သမ္မတတယောက်အနေနဲ့ ကျနော်မှတာဝန်ရှိပါတယ်။ ဒီလိုအမှားအယွင်းတွေအတွက် ကျနော်တို့ ထောက်လှမ်းရေးအရည်အသွေးကို ပြန်လည် ပြုပြင်ဖို့လည်း ကျနော်မှတာဝန်ရှိတဲ့အတွက် အခုဒါကို ကျနော်တို့လုပ်ဆောင်နေပါတယ်” ဟုပြောသည်။

သို့ရာတွင် သမ္မတက ဆက်ဒမ်ဟူစိန်ကို ဖြုတ်ချခဲ့ခြင်းမှာမူ သူ့အနေနှင့်မှန်ကန်ကြောင်း အမေရိကန်ပြည်သူများကို အီရတ်ရွေးကောက်ပွဲမဲဆန္ဒပေးပြီးချိန်ထိ စိတ်ရှည်ကြရန်တိုက်

တွန်းလိုက်သည်။ “ဆက်ဒမ်ဟူစိန်ကို ဖယ်ရှားပစ်ဖို့ဆိုတဲ့ ကျနော်ရဲ့ဆုံးဖြတ်ချက်က မှန်ကန်ပါတယ်။ ဒီကနေ့ အမေရိကန်တွေ အီရတ်မှာရှိနေကြရပါတယ်။ ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ ကျနော်တို့ရဲ့ရည်ရွယ်ချက်က ရက်စက်ကြမ်းကြုတ်တဲ့အာဏာရှင်ကို ဖယ်ရှားပစ်ရေးဆိုတာ ထက်ပိုလို့ပါ” သူက ဆက်လက်ပြောဆိုသည်။ သမ္မတဘူရှ်သည် အမေရိကန်ထောက်လှမ်းရေးများ၏ ထောက်လှမ်းမှုများမှားယွင်းသည်ကို ယခင်ကဝန်ခံဖူးသော်လည်း ယခုတကြိမ်ပြောဆိုမှုသည် ရှားရှားပါးပါး ဝန်ခံမှုမျိုးဖြစ်သည်။ ဘူရှ်အစိုးရအဖွဲ့သည် အီရတ်တွင် အစုလိုက်အပြုံလိုက် ဖျက်စီးတတ်သောလက်နက်များရှိနေသည်ဟု အကြောင်းပြကာ (၂၀၀၃) ခုနှစ်မတ်လက အီရတ်ကိုဝင်ရောက်တိုက်ခိုက်ခဲ့သော်လည်း ထိုလက်နက်များကို မည်သည့်အခါကမှ ရှာဖွေမတွေ့ရှိခဲ့ပေ။

သမ္မတဘူရှ်သည် ယခုအချိန်တွင်လူကြိုက်နည်းလာခြင်းနှင့် အမေရိကန်ပြည်သူများ၏ အီရတ်စစ်ပွဲအပေါ် ထောက်ခံမှုနည်းလာခြင်းကို ရင်ဆိုင်နေရသည်။ စစ်ပွဲစတင်ချိန်မှ ယခုချိန်ထိ အမေရိကန်စစ်သား (၂၁၀၀)ထက်မနည်း သေဆုံးခဲ့ရပြီး အီရတ်ရှိ အမေရိကန်စစ်သား (၁၆၀,၀၀၀) ခန့် နေရပ်သို့ပြန်ပို့ပေးရန် အတိုက်အခံများက တောင်းဆိုနေကြသည်။ ဘူရှ်၏ပြောဆိုချက်ကို အတိုက်အခံဒီမိုကရက်ဆီးနိုက်အမတ်(၄၀) နှင့် တသီးပုဂ္ဂလအမတ်တဦးက ချက်ခြင်းဝေဖန်ပြစ်တင်ခဲ့သည်။

ဒီမိုကရက်တစ်ဆီးနိုက်အမတ် ဟယ်ရီရေဒ်က “ဒီနေ့ပြောတဲ့ သမ္မတမိန့်ခွန်းက အမေရိကန်ပြည်သူလူထုကို သူ့ရဲ့ အီရတ်မဟာဗျူဟာနဲ့ပတ်သက်လို့ နားလည်သဘောပေါက်သွားအောင်မလုပ်နိုင်ခဲ့ပါဘူး” ဟုဆိုသည်။ မက်ဆာချူးဆက် ဒီမိုကရက်ဆီးနိုက်အမတ် အက်ဒဝပ်ကနေဒီက “အလွဲလွဲအမှားမှားဆုံးဖြတ်ချက်တွေနဲ့အီရတ်စစ်ပွဲဟာ တမင်ပဲရူးချယ်တိုက်ခဲ့တဲ့စစ်ပွဲပါပဲ” ဟု ပြောဆိုလိုက်ပြီး “ကျနော်တို့အီရတ်စစ်ပွဲတိုက်ခဲ့တဲ့အချိန်က အမေရိကအတွက် စစ်တိုက်ရလောက်အောင် ဘာအကြောင်းပြချက်မှမရှိပါဘူး” ဟု သူကဆိုသည်။

မစ္စတာဘူရှ်နှင့် အခြားအရာရှိများသည် (၂၀၀၆) တွင် တပ်အချို့ကို နေရပ်ပြန်ပို့ရန်ပြောဆိုပြီးဖြစ်သည်။ ဘူရှ်က အီရတ်ရွေးကောက်ပွဲပြီးချိန် အစိုးရသစ်တရပ်ပေါ်ပေါက်လာချိန်ထိ အီရတ်ကိုအချိန်ပေးရန် အမေရိကန်ပြည်သူများစိတ်ရှည်ကြရန် ပန်ကြားထားသည်။ ရွေးကောက်ပွဲအောင်မြင်ချောမွေ့လျင် အီရတ်၌ တိုးတက်မှုများရှိနေပြီဆိုသည့်အမြင်ကို ဖြစ်စေနိုင်မည်ဖြစ်သည်။ အီရတ်ကျွမ်းကျင်သူ နိုင်ငံတကာလေ့လာရေးနှင့်မဟာဗျူဟာစင်တာမှ အန်တိုနီကော့ဒ်မန်းက “မစ္စတာဘူရှ်ရဲ့မိန့်ခွန်းဟာ အရင် အီရတ်နဲ့ပတ်သက်လို့ပြောခဲ့တဲ့ မိန့်ခွန်းတွေထက်ပိုကောင်းပါတယ်။ ဒါပေမယ့် ဘူရှ်ဟာ အတိတ်ကအမှားတွေအတွက် သူပြည့်ပြည့်စုံစုံ ရှင်းမပြခဲ့ပါဘူး” ဟု ပြောသည်။

၂၀၀၅ ငြိမ်းချမ်းရေးနိဒါန်းဆု မိုဟာမက်အယ်လ်ဘာရာဒီနှင့် အိုင်အေအီးအေရိုပီ

(၂၀၀၅) ခုနှစ်အတွက် နိုဘယ်ငြိမ်းချမ်းရေးဆုကို အီဂျစ်နိုင်ငံဖွား မိုဟာမက်အယ်လ်ဘာရာဒီနှင့် သူဦးဆောင်သည့် နိုင်ငံတကာအက်တမ်စွမ်းအင်အေဂျင်စီ (The International Atomic Energy Agency) အား ပူးတွဲချီးမြှင့်ခဲ့သည်။ နိုဘယ်ဆုပေးအပ်ရေးကော်မတီက လူပုဂ္ဂိုလ် (၁၉၉) ဦးနှင့် အဖွဲ့အစည်းများထံမှရွေးချယ်ခဲ့ခြင်းဖြစ်ပြီး အမေရိကန်ဒေါ်လာ ၁၁သိန်း ချီးမြှင့်မည်ဖြစ်သည်။

နိုဘယ်ဆုရွေးချယ်ရေးကော်မတီက မစ္စတာအယ်လ်ဘာရာဒီသည် “နျူကလီးယားလက်နက်များ တိုးတက်များပြားလာခြင်းများကိုတိုက်ခိုက်ရာတွင် အကြောက်အရှက်ကင်းသူ” အဖြစ် ချီးမြှောက်ပြောဆိုခဲ့သည်။

ကော်မတီက “နျူကလီးယားလက်နက်များအကြမ်းဖက်အုပ်စုများ၊ နိုင်ငံအများသို့ပျံ့နှံ့သွားမည့်အချိန်၊ နျူကလီးယားလက်နက်များ ဖြုတ်သိမ်းရေးကြိုးပမ်းမှုများသည် ရှေ့မတိုး၊ နောက်မဆုတ်သာ ဖြစ်နေသည့်အချိန်၊ နျူကလီးယားစွမ်းအင်သည် အရေးပါသည့် အနေအထားသို့ရောက်ရှိလာချိန်တွင် (IAEA) ၏ လုပ်ဆောင်မှုများသည်

အယ်လ်ဘာရာဒီ

မခန့်မှန်းနိုင် အောင်အရေးကြီးသည်” ဟု မှတ်ချက်ပြုခဲ့သည်။

မိုဟာမက်အယ်လ်ဘာရာဒီသည် အမေရိကန်ဦးဆောင်သည့် အီရတ်ကျူးကျော်စစ်ပွဲအစောပိုင်းကာလများတွင် စတင်ထင်ရှားလာသူဖြစ်သည်။ မစ္စတာ အယ်လ်ဘာရာဒီသည် အမေရိကန်ထောက်လှမ်းရေးများနှင့် ပင်တဂွန်မှပြောဆိုသော ဆက်ဒမ်ဟူစိန်၌ အစုလိုက် အပြုံလိုက်ဖျက်စီးတတ်သော လက်နက်များရှိနေသည်ဆိုသည့် ထုတ်ပြန်ချက်များတွင် အထောက်အထားခိုင်လုံမှုမရှိကြောင်း

ပြောဆိုခဲ့သူဖြစ်သည်။

နိုဘယ်ဆုပေးအပ်ပွဲအခမ်းအနားတွင် မစ္စတာ အယ်လ်ဘာရာဒီက “ကျနော်တို့ဟာ ကိုယ့်ကိုယ်ကို ဖျက်ဆီးပစ်ခြင်းက လွတ်မြောက်ဖို့အတွက်ဆိုရင် နျူကလီးယားလက်နက်များဆိုတာ ကျနော်တို့အားလုံးရဲ့ အသိစိတ်ထဲမှာမရှိသင့်ပါဘူး။ ဘယ်နိုင်ငံမှ နျူကလီးယားလက်နက်မလိုအပ်ပါဘူး။ နျူကလီးယားပိုင်ဆိုင်တဲ့နိုင်ငံတွေဟာ ဒီလက်နက်တွေစွန့်လွှတ်ဖို့ခိုင်မာတဲ့ခြေလှမ်း လှမ်းရပါမယ်။ နျူကလီးယားလက်နက်အပေါ်မှာ အခြေမခံတဲ့ လုံခြုံရေးအစီအမံတွေကို အစားထိုးရပါမယ်” ဟု ပြောကြားခဲ့သည်။

မစ္စတာ အယ်လ်ဘာရာဒီသည် အဖွဲ့ဝင် (၁၉၃) ဖွဲ့ရှိသော (IAEA) ၏ အကြီးအကဲရာထူးကို (၁၉၉၇) တွင် ဆိုဒင်သံအမတ်ဟန်စ်ဘလစ်ဇ်ထံမှ လွှဲပြောင်းရယူခဲ့သည်။ သူသည်အီရတ်အကျပ်အတည်း၊ အထီးကျန်ကွန်မြူနစ်နိုင်ငံတခုဖြစ်သည့်မြောက်ကိုးရီးယား၏ နျူကလီးယားကိစ္စ၊ အီရန်၏ နျူကလီးယားအစီအစဉ်စသည့် ပြဿနာများအပါအဝင် ခက်ခဲသည်ကိစ္စရပ်ပေါင်းများစွာနှင့် ထိပ်တိုက်တွေ့ဆုံခဲ့ရသည်။

နိုင်ငံတော်

မျှတလီးယားဓာတ်ပေါင်းဖိုတည်ဆောက်ရန် မြောက်ကိုးရီးယားစိစဉ်

ဒီဇင်ဘာ ၂၁ ရက်က

မြောက်ကိုးရီးယားသည် (Light-water Reactors) ခေါ် အဆင့်မြင့်ရေအားက လီယား ဓာတ်ပေါင်းဖိုများနှင့် အခြားဓာတ် ပေါင်းဖိုနှစ်ခုကို တည်ဆောက်ရန် စီစဉ်နေ သည်ဟု သတင်းများအရသိရှိရသည်။

မြောက်ကိုးရီးယား၏ နျူကလီးယား လက်နက်အစီအစဉ်ကို ရပ်ဆိုင်းရန် (၆) နိုင်ငံ ကြိုးပမ်းမှုသည် ကြန့်ကြာနေစဉ် မြောက်ကိုး ရီးယားအရာရှိများ၏ ယခု ထုတ်ပြန်ခဲ့သော သတင်းက စေ့စပ်ညှိနှိုင်းရေးလုပ်ငန်းစဉ်ကို ပို၍ ခက်ခဲရှုပ်ထွေးသွားစေခဲ့သည်ဟု သံ တမန်များကဆိုသည်။

မြောက်ကိုးရီးယားသည် (LWRs) ဓာတ်ပေါင်းဖိုတည်ဆောက်မည့် အစီအစဉ်ကို ယခင်ကပြောကြားခဲ့ဖူးခြင်းမရှိပေ။ အက်တမ် ဗုံးထုတ်လုပ်ရေးအတွက် လိုအပ်သည့်ပစ္စည်း

(Korean Peninsula Energy Develop- ment Organisation) က (၁၉၉၄) ခုနှစ်က ရရှိခဲ့သောထိုသဘောတူညီချက်သည် မြောက် ကိုးရီးယား၏ ယူရေနီယံများ လျှို့ဝှက်ထုတ် လုပ်မှုကြောင့် ရပ်ဆိုင်းသွားပြီးဖြစ်သည်ဟု ပြောသည်။

မြောက်ကိုးရီးယားက (LWRs) ဓာတ် ပေါင်းဖိုများကို ပြည်တွင်းရှိငှင်းတို့ နည်း ပညာများနှင့် ကိုးရီးယားစတိုင်ဖြင့်တည် ဆောက်မည်ဖြစ်သည်။

နျူကလီးယား ကျွမ်းကျင်သူတစ်ဦးက မြောက်ကိုးရီးယား၏ အသေးစားဓာတ် ပေါင်းဖိုတစ်ခုကို (၁၉၆၀) နှင့် (၁၉၇၀) ကာလက နည်းပညာများဖြင့်တည်ဆောက် ထားပြီး (LWRs) စက်ရုံတည်ဆောက်ရန် အတွက် လုံလောက်သောငွေကြေးနှင့် နည်း ပညာမရှိဟုပြောသည်။

(LWRs) တည်ဆောက်ရန်အတွက်

များထုတ်လုပ်ပေးနိုင်မည့် (graphite-moderated) ဓာတ်ပေါင်းဖိုနှစ်ခုကို ပြန်လည် တည်ဆောက်မည်ဟုသာ ခြိမ်းခြောက်ခဲ့ဖူး သည်ဟု တောင်ကိုးရီးယားနိုင်ငံခြားရေး ဝန်ကြီးဌာန အရာရှိတဦးကပြောသည်။

မြောက်ကိုးရီးယားက ယခုနျူကလီး ယားအစီအစဉ်ကိုရပ်ဆိုင်းစေလိုလျှင် ယခင်က နိုင်ငံတကာနှင့် သဘောတူထားသော လျော် ကြေးငွေကို ပြန်ပေးရမည်ဟုဆိုသည်။

ထိုနိုင်ငံတကာအဖွဲ့တွင်ပါဝင်သော

အချိန်ကာလ (၉) နှစ်နှင့် အထက်ကြာမည် ဖြစ်ပြီး အမေရိကန်ဒေါ်လာသန်း (၂) ထောင် မှ (၃) ထောင်အထိ ကုန်ကျမည်သာ မြောက် ကိုးရီးယားစွမ်းအင်ဆိုင်ရာ ကျွမ်းကျင်သူ ကင်ယုံဆူက မြောက်ကိုးရီးယားသည် ထို ဓာတ်ပေါင်းဖိုများကို သူတဦးတည်းတည် ဆောက်နိုင်မည်မဟုတ်ပဲ နိုင်ငံတကာမှ အကူ အညီရယူမှ ဆောက်နိုင်လိမ့်ဟုပြောသည်။

❖

အစွရေးဝန်ကြီးချုပ် မစ္စတာဌာရှန်း ခွဲစိတ်ကုသခံနေရ

အေရီလယ်ရှာရှန်းအား ဦးနှောက်တွင်းသွေးယိုစီးမှုပိုများလာခြင်းကြောင့် ဒီဇင်ဘာ (၆) ရက်နေ့က ခွဲစိတ်ခန်းသို့ အလျင်အမြန်ပြန်သွင်းခဲ့ရသည်ဟုဆရာဝန်များကဆိုသည်။ ရှာရှန်း၏သွေးပေါင်ချိန်မှာမြင့်တက်လျက်ရှိပြီး သူ၏ဦးနှောက်ဖုတခုမှာ အနည်းငယ်ကြီး နေသည်ဟု ဟာဒါဆာဆေးရုံ ၏ဒါရိုက်တာဒေါက်တာမော်ယိုဆက်ဖ်ကပြောသည်။ ကျွမ်းကျင်သူဆရာဝန်များကရှာရှန်း၏အခြေအနေမှာ ပြန်ကောင်းလာနိုင်ချေနည်းပါးလှသည် ဟုဆိုသည်။ ဂျေရုဆလင်မြို့ရှိရှာရှန်းအာရီဇိုဒက်ဆေးရုံမှ ဒေါက်တာယော်နသန်ဟာဗီးလ်က “ဦးနှောက်မှာသွေးပြန်ယိုနေတယ်ဆိုတာ တော်တော်ဆိုးဆိုးပါးပါးဖြစ်နေပြီဆိုတဲ့လက္ခဏာ ပါပဲ” ဟု အစွရေးတီဗီသို့ပြောသည်။ ယခုလိုမစ္စတာရှာရှန်း၏ရုတ်တရက်ကျန်းမာ ရေးချို့ယွင်းသွားမှုသည် သူရည်မှန်းထားသည့် ငြိမ်းချမ်းရေးလုပ်ငန်းစဉ်အား မရေမရာ အတွေးများပွားစေပြီး အစွရေးလူမျိုးများလည်း အံ့အားသင့်တွေဝေသွားစေခဲ့သည်။ ပါလက်စတိုင်းသားတို့က ၎င်းတို့၏နှစ်ရှည်ရန်သူတော်ကြီး ရှာရှန်းကျဆုံးခန်းကိုဝမ်းသာ အမြူးမှုတဝက်၊ ကြောင့်ကြမှုတဝက်ဖြင့် တုံ့ပြန်ကြသည်ဟုဆိုရသည်။ ❖

သီချင်းများသီဆိုကာ အင်ဒိုနီးရှားစစ်တပ်များ အချေးဒေသမှ ရုပ်သိမ်းသွားကြပြီ

ဒီဇင်ဘာ (၂၉) ရက်က အာချေးဒေသ ခံမဟုတ်သော အင်ဒိုနီးရှားတပ်များသည် နောက်ဆုံးအသုတ်အဖြစ် အာချေးဒေသမှ ပြန်လည်ရုပ်သိမ်းသွားကြပြီဖြစ်သည်။ လူတ သောင်းခွဲခန့် အသက်ဆုံးရှုံးခဲ့ရပြီး ဆယ်စုနှစ် (၃) ခုနီးပါး သွေးစွန်းခဲ့ရသည့် စစ်ပွဲများကို အဆုံးသတ်ရန်ရည်ရွယ်၍ ပြီးခဲ့ သည့် ဩဂုတ်လက ဟယ်လ်ဆင်ကီးတွင်အင်ဒို နီးရှားအစိုးရနှင့် ခွဲထွက်ပြောက်ကျားများ အကြား သမိုင်းဝင်ငြိမ်းချမ်းရေးစာချုပ်ကို ချုပ်ဆိုနိုင်ခဲ့သည်။

ထိုစာချုပ်ပါ သဘောတူညီချက်အရ အာချေးဒေသခံမဟုတ်သောတပ်များကို ယခု လိုပြန်လည်ရုပ်သိမ်းခြင်းဖြစ်သည်။

အာချေးဒေသစောင့်ကြည့်ရေးမစ်ရှင်မှ ပြောခွင့်ရအမျိုးသမီး (Faye Blenis) က “စစ်တပ်တွေပြန်ရုပ်သိမ်းသွားကြပါပြီ။ အခု ရုပ်သွားတာ နောက်ဆုံးအသုတ်ပဲဖြစ်ပါ တယ်”ဟုပြောသည်။

အာချေးဒေသ စစ်ဖက်ဆိုင်ရာအုပ်ချုပ် သူအရာရှိ (Supaidin Adi Saputra) က မြောက်အာချေးဒေသဆိပ်ကမ်း (Krueng Geukeuh) မှ စစ်တပ်များထွက်ခွာမှုအခမ်း အနားကိုကွပ်ကဲခဲ့သည်။ သူက “ထာဝရငြိမ်း ချမ်းရေးဟာ အာချေးပြည်သူအားလုံးရဲ့ဆန္ဒ ဆိုတာ ကျနော်တို့သဘောပေါက်ပါတယ်။ ဘေးအန္တရာယ်တွေ ကြောက်ရွံ့မှုတွေကကင်း ဝေးတဲ့ဝန်းကျင်တခုကို အာချေးပြည်သူတွေ အတွက် ကျနော်တို့ဖန်တီးပေးကြပါစို့လား။ ငြိမ်းချမ်းရေးဆိုတဲ့မီးရောင်ကတော့ စတင် ပြီးလင်းလက်လာပါပြီ။ ဒါကို ကျနော်တို့ဘယ် သူကမှ မငြိမ်းသတ်ပါစို့နဲ့”ဟု ဆိုသည်။

သူက ယခင်ခွဲထွက်ရေးသူပုန်များတွင် လည်း ကျန်ပြည်သူများကဲ့သို့ပင် အခွင့်အရေး တန်းတူညီမျှရှိကြောင်းနှင့် ဒေသတွင်းပြန်

ပျော်ရွှင်စွာထွက်ခွာသွားသောအင်ဒိုနီးရှားစစ်သားများ

လည်တည်ဆောက်ရေးလုပ်ငန်းများတွင် ပါ ဝင်ဆောင်ရွက်ကြရန်ကိုလည်း တိုက်တွန်း သည်။

ထိုအခမ်းအနားကို အာချေးဒေသ စောင့်ကြည့်ရေးမစ်ရှင်မှအကြီးအကဲ (Pieter Feith) နှင့် အာချေးပြည်လွတ်မြောက်ရေး လှုပ်ရှားမှုအဖွဲ့မှကိုယ်စားလှယ် (Iswandi Yusuf) တို့တက်ရောက်ခဲ့ကြသည်။

အာချေးဒေသစောင့်ကြည့်ရေးမစ်ရှင်မှ (Blenis) က ဩဂုတ်လမှစတင်ရေတွက်လျှင် ရုပ်သိမ်းသွားသောတပ်သားဦးရေမှာ (၂၅၅၄) ရှိပြီဟုဆိုသည်။ အင်ဒိုနီးရှား၏ အနောက်ဖက်စွန်းအာချေးခရိုင်သည် (၁၉၇၆) ခုနှစ်ကတည်းကစတင်ခဲ့သော ခွဲထွက်သူပုန် များနှင့် အစိုးရကြားဖြစ်ပွားခဲ့သော စစ်ပွဲ များကြောင့် သေကြေဆုံးရှုံးမှုများအပြား ဖြစ်ခဲ့ရပြီးဖြစ်သည်။

အာရှနှင့် အီးယူစောင့်ကြည့်ရေးအဖွဲ့ (၂၄၀) တို့၏ စောင့်ကြည့်မှုအောက်တွင် အာချေးဒေသ ငြိမ်းချမ်းရေးသဘောတူညီ ချက်အကောင်အဖော်မူသည် မျှော်လင့်သည် ထက်ပို၍အောင်မြင်ခဲ့သည်။ (၂၀၀၄) ဒီ

ဇင်ဘာလက အင်ဒိုနီးရှားပြည်သူ (၁၆၈၀၀၀) ကို သေဆုံးစေခဲ့သည့် ဆူနာမီမုန်တိုင်းက အစိုးရနှင့် ခွဲထွက်ပြောက်ကျားအဖွဲ့ (၂) ဖွဲ့လုံးအား စေ့စပ်ညှိနှိုင်းရေးစားပွဲပေါ်သို့ တွန်းပို့ခဲ့သည်။

အာချေးဒေသလွတ်မြောက်မှုလှုပ်ရှားရေး အဖွဲ့ (Free Ache Movement) က အာ ချေးပြည်လွတ်လပ်ရေးဆိုသော ၎င်းတို့၏ တောင်းဆိုချက်ကိုစွန့်လွှတ်၍ အာချေးဒေ သန္တရအုပ်ချုပ်ရေး (Local government) ကို ပြောင်းလဲလက်ခံခဲ့သည်။ အစိုးရဖက်မှခွဲ ထွက်ပြောက်ကျားများအား လွတ်ငြိမ်းချမ်း သာခွင့်ပေးရန်နှင့် ဒေသတွင်းနိုင်ငံရေးပါတီ များတွင် ဝင်ရောက်လှုပ်ရှားခွင့်ကို သဘော တူခဲ့သည်။ အာချေးဒေသလွတ်မြောက်မှုလှုပ် ရွားရေးအဖွဲ့က ချေမှုန်းရေးအမြောက် (၈၄၀) ကို လွှဲအပ်မည်ဖြစ်ပြီး ၎င်း၏တိုက်ခိုက် ရေးအဖွဲ့များကို တရားဝင်ဖျက်သိမ်းမည်ဖြစ် သည်။ယခင်တိုက်ခိုက်ရေးပြောက်ကျားဟောင်း များသည် အာပရယ်လ်တွင်ကျင်းပမည့် ရွေး ကောက်ပွဲအတွက် နိုင်ငံရေးလှုပ်ရှားမှုကို လုပ် ဆောင်နေကြပြီဖြစ်သည်။

နှစ်ပေါင်း ၂၀၀ ကြာစစ်ပွဲများပြီးနောက် အာဖဂန်နစ္စတန်တွင် ပထမဆုံးအကြိမ် ပါလီမန်စနစ် ပြန်လည်ကျင့်သုံး

စစ်ပွဲများနှင့် လုံးပမ်းနေခဲ့သော ဆယ်စု နှစ်သုံးခုအပြီး အာဖဂန်နစ္စတန်နိုင်ငံတွင် ပါလီမန်စနစ်ကို ပြန်လည်စတင်ကျင့်သုံး တော့မည်ဖြစ်ရာ အဆိုပါ ပါလီမန်ကျွမ်းသစ္စာ ကျိန်ဆိုပွဲ အခမ်းအနားကို ပြီးခဲ့သည့် ဒီဇင်ဘာလ (၁၉) ရက်နေ့တွင် ကျင်းပခဲ့ပြီး အမေရိကန် ဒုသမ္မတ (Dick Cheney) တက်ရောက်ခဲ့သည်။

ပါလီမန်တွင် အခွင့်အရေးချိုးဖောက်မှု များဖြင့် စွပ်စွဲခံနေရသော ယခင်စစ်ဘုရင် ဟောင်းများပါ ပါဝင်နေကြသောကြောင့် ပထမဆုံးလွှတ်တော်အတွင်း ဝေဖန်ရှုတ်ချမှု များနှင့် စတင်ခဲ့သည်။

အာဖဂန်နစ္စတန်တွင် ပါလီမန်စနစ်ကို ၁၉၇၃ခုနှစ်ကတည်းက စတင်ခွဲကျင့်သုံး ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ အာဖဂန်သမ္မတ ဟာမစ်ကာ ဇိုင်း (Hamid Karzai) က အဆိုပါ ပါလီမန် ကျွမ်းသစ္စာကျိန်ဆိုပွဲအခမ်းအနား၌ “ပါလီမန် စနစ်ကျင့်သုံးမှုသည် စစ်ဒဏ်ကို အလူးအလဲ ခံခဲ့ရသော အာဖဂန်နစ္စတန်နိုင်ငံ၏ အနာ ဝတ်လုံခြုံရေးအတွက် အရေးကြီးသည်” ဟု

ပြောဆိုခဲ့သည်။

ထိုအခမ်းအနား၌ သမ္မတကာဇိုင်းက “အာဖဂန်နစ္စတန်နိုင်ငံ အင်အားကြီးနိုင်ငံ များ၏ ကျူးကျော်မှုများ၊ ၎င်းတို့ကြောင့် ဖြစ်ပွားရသောစစ်ပွဲများကြောင့် ပြာပုံဘဝမှ ပြန်လည်ရှင်သန်လာပြီဖြစ်ပြီး အမြဲတမ်း တည်တံ့နေမည်ဖြစ်သည်”ဟု ကြီးဝါးခဲ့ရာ တက်ရောက်လာသူများက ဝမ်းနည်းဝမ်းသာ ကောင်းချီးဩဘာပေးခဲ့ကြသည်။

အစွန်းရောက်တာလီဘန်များ၏ ဖိနှိပ် အုပ်စိုးမှုအပြီး အာဖဂန်နစ္စတန်နိုင်ငံတွင် ပါလီ မန်စနစ် ပြန်လည်ဖော်ဆောင်ရေးတွင် အဆိုပါနိုင်ငံ၏ ဒီမိုကရေစီအသွင်ကူးပြောင်း ရေးတွင် နောက်ဆုံးအဆင့်ဖြစ်သည်။ ထိုသို့ အသွင်ကူးပြောင်းရာ၌ မှတ်တိုင်များအဖြစ် ၂၀၀၃ ခုနှစ်တွင် အခြေခံဥပဒေသစ်ကို ရေး ချဲ့ပြဌာန်းနိုင်ခဲ့ပြီး ၂၀၀၄ အောက်တိုဘာ တွင် ရွေးကောက်ပွဲများကျင်းပနိုင်ခဲ့ကာ ယာယီအစိုးရခေါင်းဆောင် ဟာမစ်ကာဇိုင်း (Hamid Karzai) အား နိုင်ငံ၏ တရားဝင် သမ္မတအဖြစ် တင်မြှောက်နိုင်ခဲ့သည်။

တာလီဘန်သစ္စာခံလက်ကျန် အစွန်း ရောက်များ၏ရန်ကြောင့် ပါလီမန်ကျွမ်းကျိန် ဆိုပွဲအခမ်းအနားကို လုံခြုံရေးတင်းကျပ်စွာ ဖြင့် ကျင်းပပြုလုပ်ခဲ့သည်။ အဆိုပါတာလီဘန် သစ္စာခံလက်ကျန်များသည် အမေရိကန် ကျားကန်ပေးထားသော လက်ရှိအစိုးရကို အပြင်းအထန် ဆန့်ကျင်တိုက်ခိုက်နေပြီး ပြီးခဲ့ သည့်နှစ်က စုစုပေါင်း လူပေါင်း (၁၅၀၀) သေဆုံးခဲ့ရသည်။

အခမ်းအနားအပြီး၌ အမျိုးသမီး ပါလီမန်အမတ်တဦးဖြစ်သော (Malalai Joya) က “ပါလီမန်တွင် စစ်ဘုရင်များ၊ မူး ယစ်ဆေးဝါးရောင်းဝယ်သူများပါ ပါဝင်နေသော ကြောင့် ကောင်းသောအနာဂတ်မမြင်” ဟု လက်ရှိပါလီမန်အပေါ် ပြစ်တင်ရှုတ်ချခဲ့သည်။

အခွင့်အရေးချိုးဖောက်မှုများဖြင့် စွပ်စွဲခံထားရသူ ယခင် စစ်တိုင်းမှူးတဦးက အဆိုပါ ပြစ်တင်ရှုတ်ချမှုမျိုးကို ပယ်ချခဲ့ပြီး “ယခုပါလီမန်က တကယ့်အာဖဂန်နစ္စတန် နိုင်ငံကို ကိုယ်စားပြုပါတယ်”ဟု ပြောဆို ခဲ့သည်။ ❖

(၂၀၀၅) ခုနှစ်ကုန်ပြီ။ ဒီနှစ်အတွင်းမှာ မမေ့နိုင်စရာ အဖြစ်အပျက်တွေများလှတယ်။ ဒါကြောင့်ထင်ပါရဲ့ ကိစ္စတခုကိုမေ့နေကြ ဟန်တူတယ်။ အဲဒါက တခြားမဟုတ် (၂၀၀၅) ခုနှစ်ဟာ ဗမာတနိုင်ငံလုံး သူ့ကျွန်ဘဝ ရောက်ရတာ အနှစ် (၁၂၀) ပြည့်တဲ့နှစ်ဖြစ် တယ်။

အဲဒီတုန်းက မြန်မာနိုင်ငံဟာ သိပ်ခေတ် နောက်ကျနေတယ်။ အခုရော။ ဟိုတုန်းက အင်္ဂလန်နိုင်ငံနဲ့ မြန်မာနိုင်ငံတို့အကြားက ကွာခြားမှုဟာ အခုခေတ် အမေရိကန်နဲ့ ဗမာနိုင်ငံတို့အကြားက ကွာခြားမှုထက် မပို ပါဘူး။ အခုကွာခြားချက်ကတောင် ပိုကြီး ကောင်း ကြီးပါလိမ့်ဦးမယ်။

နိုင်ငံတော်တွေလည်းရှိနေတယ်။ဒီလိုအကူးအ ပြောင်းကာလမှာနိုင်ငံတွေဟာ ကိုယ့်အကျိုး စီးပွား၊ ကိုယ့်အဆင့်နေရာအတွက် လုံးပမ်း လို့အကောင်းဆုံးပဲ။ ဒီနေ့လက်တင် အမေ ရိကန်နိုင်ငံမှာ နိုင်ငံတွေအတော်များများဟာ အမေရိကန်ခြေမအား၊ လက်မအားဖြစ်နေ တာကိုအခွင့်ကောင်းယူပြီး ကိုယ့်အဆင့်

တိုင်းပြည် ကျွန်ုပ်တို့ရဲ့နှစ်ပတ်လည်နေ့ ရက်မှာ သဘာဝကျစွာပဲ ဟိုအခါနဲ့ အခု အခါကို နှိုင်းယှဉ်မိကြတယ်။ မနည်းလှတဲ့ ကူညီတဲ့အချက်တွေကိုတွေ့ရတော့ အံ့ဩသွား မိတယ်။ အဲဒါတွေက....

အဲဒီကာလဟာ ကမ္ဘာကြီးကို နယ်ချဲ့ နိုင်ငံတွေက လူသတ်ယူနေကြတဲ့ကာလ၊ တနည်းအားဖြင့် ကမ္ဘာ့အခင်းအကျင်း တည်တည်ငြိမ်ငြိမ် မဖြစ်သေးတဲ့ ကာလဖြစ် တယ်။ ဝက်စဖီးလီးယား သဘောတူညီချက် အရ သတ်မှတ်ခဲ့တဲ့ အခင်းအကျင်းဟောင်းကို အားလုံးက ကျောခိုင်းပြီးချိန်ဖြစ်တယ်။ ဒီနေ့ အခါကရော။ ဘာထူးလဲ။ စစ်အေးကာလ ဆိုတဲ့ ရာစုနှစ်ဝက်လောက်တည်တန့်ခဲ့တဲ့ ကမ္ဘာ့အခင်းအကျင်းကြီးပျက်သွားပြီး အင် အားရှိတဲ့နိုင်ငံတွေဟာ ကမ္ဘာ့နိုင်ငံရေးရဲ့ထိပ် ပိုင်းမှာ ကိုယ့်ခြေကုပ်ကိုယ်ယူနေကြတယ် မဟုတ်လား။ ကုလသမဂ္ဂလုံခြုံရေးကောင်စီ ပြန်ဖွဲ့စည်းရေးနဲ့ အမြဲတမ်းအဖွဲ့ဝင်နေရာ ရရေးအတွက် လုံးပမ်းနေကြတာကိုပဲကြည့်။ အီးယူကိစ္စ၊ အီရတ်ကို အမေရိကန်က လိမ် ညာအကြောင်းပြပြီးဝင်သိမ်းတဲ့ကိစ္စ၊ ဥပမာ တွေအများကြီးပဲ။

အဲဒီတုန်းက မြန်မာမင်းတွေဟာ ပြည်ပ နဲ့အဆက်အသွယ်ပြတ်နေတယ်။ အခုလည်းပဲ နအဖစစ်အစိုးရဟာ နိုင်ငံတကာ အဝန်း အဝိုင်းမှာ တကောင်ကြွက်ဖြစ်နေတယ်။ မြန်မာမင်းတွေက သူတို့ရဲ့ခေတ်နောက်ကျမှု၊ အသိပညာနိမ့်ကျမှုကြောင့် ပြင်ပကမ္ဘာ အကြောင်းကိုမသိဘူး။ နအဖကတော့ ကိုယ့် ဟာကိုယ် ဂူအောင်းနေလို့ ပြင်ပကမ္ဘာ အကြောင်းကို သိသလိုနဲ့ မသိဘူး။

အဲဒီတုန်းက မြန်မာမင်းတွေဟာ ကိုယ့် နိုင်ငံကို အင်္ဂလိပ်နဲ့ပြင်သစ်တို့က မျက်စိကျ နေတာသိရက်နဲ့ ဒီနှစ်ခုအကြားမှာ ကစား ရင်ရမယ်လို့ထင်ခဲ့တယ်။ ဒီနေ့ရောဘာထူး သလဲ။ နအဖက သူတို့ကိုယ်သူတို့လည်လှုပ် ပြီး အမေရိကန်၊ တရုတ်၊ အိန္ဒိယ၊ အေစီယံစတာတို့အကြားမှာ ကစားရင်ရမယ် လို့ထင်နေတယ်။ မျက်ကန်းတစ္ဆေ မကြောက် သလို ကျွန်ုပ်တို့ကောကြားကျမှာကို အလေး မမူပဲ ထင်ရာစိုင်းနေတယ်။

အဲဒီတုန်းက နန်းတွင်းမှာ အမြဲလိုလို ရှုပ်ထွေးနေတယ်။ မင်းညီမင်းသားတွေကို အုံနဲ့ကျင်းနဲ့ ဖမ်းဆီးသတ်ဖြတ်တာတွေ လုပ်နေတယ်။ အခုလည်း နအဖထဲမှာ ဗိုလ်ခင်ညွန့်တို့ကို အုံနဲ့ကျင်းနဲ့ဖြိုပြီးတဲ့နောက် ဆက်ဖြိုဦးမယ့် တက်ကြွဖြစ်နေတယ်။

ပိုအံ့ဩစရာကောင်းတဲ့ တူညီချက်တခု က အဲဒီတုန်းက ရုက္ခပိုစာချုပ်နဲ့ အောက် ဗမာပြည်ကိုသိမ်းပိုက်ပြီးတဲ့ အင်္ဂလိပ်ကိုလိုနီ သမားတွေက မန္တလေးကိုသိမ်းဖို့ အကြောင်း ပြစရာတွေ ရှာကြံဖတ်နားနေချိန်မှာ မြန်မာ ဘုရင်ဟာ မြို့တော်ပြောင်းတာလုပ်နေတယ်။ အခုလည်း....

သမိုင်းကို ထပ်တူလုပ်တာ၊ တကျော့ပြန် လာလိမ့်မယ်လို့ တပ်အပ်မတ်အပ်ပြောတာ မဟုတ်ဘူး။ နအဖဗိုလ်ချုပ်တွေ သမိုင်း သင်ခန်းစာမယူတတ်တာကို ပြောတာ။ အခု ဗမာ့အရေးဟာ အာဆီယံရောက်၊ အာရှ ပစိဖိတ်အဖွဲ့ကိုရောက်၊ အီးစီကိုရောက်၊ နောက်ဆုံး ကုလသမဂ္ဂထဲကိုရောက်။ နိုင်ငံ တကာစကားဝိုင်းတွေမှာ ဗမာနိုင်ငံကိစ္စဟာ မပါမပြီးဖြစ်နေတယ်။ သမိုင်းမှာ ဗမာ့အရေး ကိစ္စ ဒီလိုနိုင်ငံတကာ အဝန်းအဝိုင်းထဲရောက် တာရယ်လို့ တခါပဲရှိဖူးတယ်ထင်တာပဲ။ အဲဒါ ကဗမာနိုင်ငံထဲကို ကူမင်တန်အကြွင်းအကျန် တပ်တွေဝင်ပြီး တပ်တွေစွဲ၊ ကျူးကျော်တုန်း က။ မတူတာက အဲဒီတုန်းက ကုလသမဂ္ဂမှာ ဗမာနိုင်ငံဟာ တရားလို။ အခုတော့ ဘယ် စကားဝိုင်းမှာပဲဖြစ်ဖြစ် နအဖ စစ်အစိုးရ လက်အောက်က ဗမာနိုင်ငံဟာ တရားခံ ချည်းဖြစ်နေရတယ်။ သမိုင်းမှာ ဒီနိုင်ငံဟာ ဘယ်တုန်းကမှ အခုလောက် သိက္ခာမကျဖူး ဘူး။ ဒီလိုသိက္ခာကျတာတွေဟာ နောင် ဆယ်စုနှစ်နဲ့ချီပြီး ကိုယ့်တိုင်းပြည်ကို အထင် သေးတာခံရဦးမှာ။

ဒီနေ့ကမ္ဘာ့အနေအထားဟာ သမိုင်း သဘောပြောရင် အချိန်သိပ်မကြာတတ်တဲ့ စစ်ကူးမတ်ကူးကာလမျိုးဖြစ်တယ်။ အမေရိ ကန်ဟာ တဦးတည်းသော စူပါပါဝါကြီးဖြစ် တယ်ဆိုပေမယ့် သူ့ဟာနဲ့သူ အီရတ်လိုနေရာ မျိုးမှာနှစ်နေတယ်။ သူ့စကားနဲ့သူပြန်ပတ်မိ နေပြီး အရင်လောက်ထင်သလို မချယ်လှယ်

နေရာနဲ့ ကိုယ့်နိုင်ငံရဲ့အရှိန်ကြွဇာကို ထူ ထောင်နေကြတယ်။ ဒီအချိန်မှာ ဗမာပြည်က နအဖကတော့ ပြာပုံထဲပဲတီးနေတယ်။ နအဖ ပါးစပ်က နယ်ချဲ့ဆန့်ကျင်ရေးစကားတွေ ဒလစပ်ထွက်နေတာတွေ မှန်ပါရဲ့။ သူ့စကား ကို ဘယ်သူကမှ အလေးမထားဘူး။ သူ ဘာကြောင့် အော်နေတယ်ဆိုတာ လူတိုင်းသိ တယ်။ အမျိုးသားသူရဲကောင်းဆိုတာ ဒီလို အရူးချိုးပန်းအော်တာနဲ့ ဖြစ်တာမဟုတ်ဘူး။ လူထုကြီးနဲ့အတူ တိုက်ပွဲဝင်မှ အမျိုးသား သူရဲကောင်းဖြစ်တယ်။

အထက်မှာ ဗမာပြည် ကိုလိုနီဖြစ်ရတာ နဲ့ပြန်နှိုင်းပြနေလို့ ဒီနေ့ခေတ်မှာရော ကိုလိုနီဖြစ်ဦးမှာလားလို့ မေးစရာရှိလာ တယ်။ ဟိုခေတ်က ကိုလိုနီပုံစံမျိုးကတော့ သမိုင်းမှာ ပြန်မလာစတမ်းပြီးသွားပြီလို့ပြော နိုင်ပါတယ်။ ဒါပေမယ့် ခေတ်နောက်အကျ ကြီးကျရင်တော့ ကိုလိုနီဖြစ်ရတာနဲ့ ဘာမှ မကွာဘူးဖြစ်မှာ။ အပြုအပျက်တွေကြားမှာ နေပြီး သေနတ်သံနဲ့ဗုံးပေါက်သံတွေ နေ့စဉ် ကြားနေရ၊ တထိတ်ထိတ်တလန့်လန့်အသက် ရှင်နေရတဲ့ အာဖဂန်နဲ့ အီရတ်တို့လို ဘယ်သူ မှမဖြစ်ချင်တာအမှန်ပဲ။ စီးပွားရေးအရ လည်းကိုယ်က ကုန်ကြမ်းရောင်းရ (primary product) ပထမအဆင့်ထုတ်ကုန်ကို ရောင်း နေရတာပဲဖြစ်မှာ။ ကျန်တာ အကုန်တင်သွင်း နေရ၊ ပြည်ပကိုမှီခိုနေရတာပဲဖြစ်မှာ။ တိုက် အမြင့်ကြီးတွေအကြားမှာ ညပ်နေတဲ့ တပုပ် လေးဟာ လွတ်လပ်တယ်လို့ ဘယ်လိုပဲပြော ပြောအနည်းဆုံး လေကောင်းလေသန့်မရ မှာတော့သေချာတယ်။ လေကောင်းလေသန့် မရှူရတာကြာရင် ကျန်းမာရေးဘယ်လိုဖြစ် မလဲ။

နအဖဟာ ဗမာပြည်ကို ဒီလိုတာဝန်ရောက် အောင်ဆွဲချနေတယ်။

ဗမာပြည်ကို ကမ္ဘာ့နိုင်ငံတွေအလယ်မှာ ဂုဏ်နဲ့မြင်နဲ့ တင့်တင့်တယ်တယ်နေနိုင်ရေး ဟာ ကိုလိုနီသူ့ကျွန်ဘဝ ရောက်ပြီးကတည်း က ဗမာပြည်က လူမျိုးပေါင်းစုံပြည်သူတွေ မျှော်မှန်းတိုက်ပွဲဝင်ခဲ့ကြတာပဲ။ အနှစ် (၁၂၀) တောင်ရှိသွားပြီ။

လွတ်လပ်ရေးဆိုတာ

လွတ်လပ်ရေးဆိုတာ ကိုယ်တဦးတယောက် ကောင်းစားဖို့ဖြစ်စေ၊ တမျိုးလုံးကောင်းစားဖို့ ဖြစ်စေ၊ လုပ်တဲ့နေရာမှာ တခြားတဦးတယောက် ကိုမထိခိုက်ဘဲနဲ့ လွတ်လွတ်လပ်လပ် ကိုယ့်တိုးတက်မှု အတွက် လုပ်နိုင်တာအဲဒါလွတ်လပ်ရေးပဲ

ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း

“ကျမတို့လွတ်လပ်ရေးရတာ အနှစ်(၅၀) ကျော်သွားပြီ၊ အနှစ် (၅၀) ဆိုတာ နည်းတဲ့အချိန် မဟုတ်ပါဘူး။ ဒီအချိန်ကာလမှာ ကျမတို့ ပြည်သူ လူထုရဲ့စိတ်ဓာတ်ဟာ ဘယ်လောက်အထိ တိုး တက်လာသလဲဆိုတာ နိုင်ငံသားအားလုံး တ ယောက်ချင်းစီစဉ်းစားစေချင်တယ်။ တကယ်ပဲ ကျမတို့ဟာ လွတ်လပ်တဲ့နိုင်ငံသူ နိုင်ငံသားများ ပီသရဲ့လားဆိုတာ အားလုံးတယောက်ချင်း ကိုယ့် ကိုယ်ကို ပြန်ဆန်းစစ်ရမှာဖြစ်ပါတယ်”

ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်

“မြန်မာပြည်သူတွေက ရွေးချယ်ထား တဲ့ခေါင်းဆောင်တယောက် လွတ်လပ်ရေး နေ့မှာ မလွတ်မလပ်ဖြစ်နေတာဟာ ပြည်သူ တွေကကယ်လွတ်လပ်ရေးမရသေးဘူးဆိုတဲ့ သင်္ကေတပါ”

မင်းကိုနိုင် (၅၀) နှစ်မြောက်လွတ်လပ်ရေးနေ့

အမျိုးသားဒီမိုကရေစီအဖွဲ့ချုပ်၏ (၅၈)နှစ်မြောက် လွတ်လပ်ရေးနေ့ တောင်းဆိုချက် (၅) ချက်

၁။ နိုင်ငံတွင်း ဒီမိုကရေစီနှင့်လူ့အခွင့်အရေးထွန်းကားရေးအတွက် မဆုတ်မနစ် ကြိုးပမ်းခြင်းကြောင့်တိုက်ခိုက်ခံရပြီး၊ နောက်နေအိမ်များတွင် အကျယ်ချုပ်ခံ နေကြရသော အဖွဲ့ချုပ်မှ-ဥက္ကဋ္ဌ ဦးတင်ဦးနှင့် အထွေထွေအတွင်းရေးမှူးဒေါ် အောင်ဆန်းစုကြည်တို့ အားခြွင်းချက်မရှိအမြန်ဆုံးပြန်လွှတ်ပေးရန်။

၂။ ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတည်ဆောက်ရာတွင် တိုင်းရင်းသားများသည်မပါ ခွဲမဖြစ်သောကြောင့် နှစ်ရှည်အပြစ်ဒဏ် ကျခံခြင်းခံနေကြရသော ရှမ်းတိုင်း ရင်းသားများဒီမိုကရေစီအဖွဲ့ချုပ် ဥက္ကဋ္ဌ ခွန်ထွန်းဦးနှင့် အတွင်းရေးမှူးစိုင်း ညွန့်လွင်တို့အား ခြွင်းချက်မရှိအမြန်ဆုံးလွှတ်ပေးရန်။

၃။ ပြည်သူလူထုက ၎င်းတို့လုပ်ပိုင်ခွင့်အား လွှဲအပ်ခြင်းခံထားရသည့် ပြည်သူ့လွှတ် တော်ကိုယ်စားလှယ်များအား အကျဉ်းချထားခြင်း ဖမ်းဆီးထားခြင်းအားခြွင်း ချက်မရှိ အမြန်ဆုံးပြန်လွှတ်ပေးရန်။

၄။ မိမိတို့ယုံကြည်ချက်ကြောင့် အကျဉ်းကျခံနေကြရသော နိုင်ငံရေးအကျဉ်း သားများအားလုံးကို ခြွင်းချက်မရှိအမြန်ဆုံးပြန်လွှတ်ပေးရန်။

၅။ နိုင်ငံရေးပါတီများမှတ်ပုံတင်ခြင်း ဥပဒေနှင့်အညီ တရားဝင်ရပ်တည်လျက်ရှိ သော အမျိုးသားဒီမိုကရေစီအဖွဲ့ချုပ်၏ စည်းရုံးရေးအဖွဲ့ အဆင့်ဆင့်ရုံးခန်း များအား အကြောင်းမဲ့ချိတ်ပိတ်ထားခြင်းမှ ပြန်လည်ဖွင့်လှစ်ပေးရန်နှင့် ဒီမို ကရေစီကျင့်စဉ်များအရ စည်းရုံးလှုပ်ရှားခွင့်ပေးရန်။

စာမျက်နှာ (၆) အရက်ဦးမှာ ပန်းသစ်ပွင့်စေမှ....

ဆိုးဝါးနေပြီး အသစ်တခုကို တောင့်တောင့် တတဖြစ်နေပါတယ်။

(၄)

ဒီလိုအခြေအနေ အချက်အလက်တွေကို စနစ်တကျသုတေသနဆန်တဲ့ လေ့လာမှုတွေလုပ်ပြီးတဲ့နောက်မှာ....

လူတိုင်း၊ ပါတီတိုင်း၊ အဖွဲ့အစည်းတိုင်းအဖို့....

“(၂၀၀၆) မှာ ဘာတွေဖြစ်လာမလဲ” ဆိုတဲ့မေးခွန်းနှင့် တပြိုင်နက်တည်းမှာလဲ အဲဒီလိုဖြစ်လာရင် အဲဒီ “(၂၀၀၆) အတွက် ကျနော်တို့ ဘယ်လိုပြင်ဆင်ထားကြမလဲ” ဆိုတဲ့မေးခွန်းဟာ လူတိုင်းမပြေပဲနေလို့မရတဲ့မေးခွန်းတွေဖြစ်လာပါပြီ။

(၅)

(၂၀၀၆) မှာ ဘာတွေဖြစ်လာမလဲ။ ဒီနှစ်ကတော်တော့ကိုပဲ အရေးကြီးတဲ့နှစ်တစ်နှစ်ဖြစ်လိမ့်မယ်။ ဘာကြောင့်လဲဆိုရင် အလှည့်အပြောင်းတခု တကယ်ကိုအလှည့်အပြောင်းတခုဖြစ်သွားနိုင်တဲ့ ရာသီဥတုတွေဖြစ်ပေါ်ထွန်းကားနေလို့ပါပဲ။

ဒီအဆင်အပြင်တွေကိုကြည့်ရင် စစ်ဗိုလ်ချုပ်ကြီးများ ဘာဆက်လုပ်တော့မလဲဆိုတာ အတော့်ကိုပဲရှင်းလင်းနေပါပြီ။

လူထုကြီးနဲ့ နိုင်ငံရေးအင်အားစုအားလုံးဟာ ကနေ့အခြေအနေကို ဖြေရှင်းကျော်လွှားနိုင်ဖို့ အားလုံးပါဝင်တဲ့ လွတ်လပ်ပြီး တန်းတူရည်တူလည်းရှိတဲ့ တွေ့ဆုံဆွေးနွေးအဖြေရှာသင့်ကြောင်း ထောက်ပြတောင်းဆိုနေတဲ့အခါမှာ စစ်ဗိုလ်ချုပ်များရဲ့ အာဘော်၊ သတင်းစာဆောင်းပါးတွေမှာ တွေ့ဆုံဆွေးနွေးတဲ့နည်းဟာ အဖြေကောင်းကို ဘယ်လိုမှမရရှိနိုင်ဘူးလို့ အကြိမ်ကြိမ်ပြောဆိုနေပါပြီ။

တပြိုင်နက်တည်းမှာ သူ့ရဲ့လမ်းပြမြေပုံ (၇) ချက်ဟာ အကောင်းဆုံးသောဖြေရှင်းနည်းဖြစ်တယ်လို့ နိုင်ငံတကာကိုရော၊ ပြည်တွင်းကိုပါ ခေါင်းမာစွာပြောဆိုနေပါတယ်။

စစ်အာဏာရှင်စနစ်တည်မြဲရေးကို ကျားကန်ပေးထားတဲ့ “ညောင်နှစ်ပင်ညီလာခံထွက် ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံအခြေခံဥပဒေ” ကို အကောင်းဆုံးတုနှိုင်းမရတဲ့ အခြေခံဥပဒေဖြစ်တယ်လို့ အရက်အကြောက်ကင်းမဲ့စွာပဲပြောဆိုနေပြန်တယ်။

စစ်ဗိုလ်ချုပ်ကြီးများ ဘာအချိုး ချိုးတော့မလဲဆိုတာကို တော်တော်ရှင်းရှင်း မြင်

ကြရပါပြီ။ လုံးဝမဆွေးနွေးဘူး။ သူ့လမ်းပြမြေပုံ (၇) ချက်ကို ဘယ်သူဘာပြောပြော ဇွတ်တရွတ်ဆက်လုပ်သွားမယ့်သဘောကတော့ တော်တော်ရှင်းသွားပါပြီ။

ဒါဆိုကျနော်တို့ ဘာလုပ်ကြမလဲ။ သေချာတယ်။ ကျနော်တို့ဟာ သူနဲ့ ပြောင်းပြန်လုပ်ကြရလိမ့်မယ်။

သူ့ရဲ့လမ်းပြမြေပုံ (၇) ချက်ကို အဆင့်တိုင်းမှာဆန့်ကျင်သွားကြရလိမ့်မယ်။

တွေ့ဆုံဆွေးနွေးရေးဖြစ်ပေါ်လာရေးအတွက် အင်အားစုအသီးသီးက လူမျိုးပေါင်းစုံပြည်သူလူထုကြီးနှင့်အတူ တက်စုံရွက်စုံလွှင့်ပြီး၊ အခုလက်ရှိအားထုတ်နေကြတာရဲ့ (၂) ဆ၊ (၃) ဆ၊ ဖြစ်နိုင်ရင် (၁၀) ဆ လောက်ထိတိုးပြီး အားထုတ်ဆောင်ရွက်ကြရလိမ့်မယ်။

(၆)

အဖွဲ့အစည်းတွေက ဒီကနေ့လိုအပ်ချက်များအရ တညီတညွတ်တည်းသော ဘုံလုပ်ငန်းစဉ်တရပ်ချမှတ်ပြီး၊ တိုက်ပွဲလမ်းစဉ်တရပ်ရေးဆွဲပြီး တိုက်ပွဲဆင်ကြရမယ့်ကာလမျိုးပါ။

ပြည်တွင်းအင်အားစုတွေကလည်း ပြည်တွင်းမှာနယ်စပ်ဒေသမှာရှိတဲ့ အင်အားစုတွေအနေနဲ့လည်း မိမိရောက်ရှိနေတဲ့ဒေသအသီးသီးမှာ နိုင်ငံတကာမှာရောက်ရှိနေတဲ့၊ ဒီမိုကရေစီရေးဆောင်ရွက်နေတဲ့ အင်အားစုအသီးသီးကလည်း မိမိရောက်ရှိနေတဲ့နိုင်ငံများရဲ့ အခြေအနေပေးမှုရဲ့အောက်မှာ.... စွမ်းဆောင်နိုင်သမျှ ချိတ်ဆက်မှုရှိရှိ ဟန်ချက်ညီညီ အားထုတ်လုံးပမ်းကြရလိမ့်မယ်လို့ ကျနော်စဉ်းစားကြည့်မိတယ်။

(၇)

အခက်အခဲတွေကြီးလာပြီဆိုရင် ရန်သူဖိနှိပ်မှုကပိုပြီး ရက်စက်ပြင်းထန်လာပြီဆိုရင် တိုက်ပွဲကရှည်ကြာလာပြီဆိုရင် လူတချို့ဟာ လမ်းတဝက်မှာပဲ တော်လှန်ရေးရထားကြီးပေါ်ကခုန်ချပြီး ဆင်းကျန်ရစ်တတ်ကြတယ်။ အဲဒီလူတချို့ထက်ပိုပြီး အကင်းပါးတဲ့သူ တချို့ကျတော့ ကိုယ့်ဟာကို တရားတခုထူထောင်ပြီး ခိုင်အာခံအတွေးအခေါ်ကို သနပ်ခါးလိမ်း၊ ပန်းပန်ပြီးပွဲထုတ်လာတတ်တယ်။

“ဒီလိုလေးဆိုတော့ ကြည့်မကောင်းဘူးလား”ဆိုတဲ့သဘောပေါ့။ ဟိုဘက်လှည့်ပြ၊ ဒီဘက်လှည့်ပြ သူ

တရားနှင့် သူ့အတွေးအခေါ်ကို ဈေးကွက်ထဲနည်းအမျိုးမျိုးနဲ့ အတင်းထိုးတင်လာတတ်ကြတယ်။

ခေါင်းဆောင်မှုမဲ့နေပြီတို့၊ တပ်ဦးပါတီများ၊ အဓိကကျသောခေါင်းဆောင် (Key Player) များကို အပြစ်ပုံချတာတို့လုပ်လာတတ်ကြတယ်။

‘လူထုတွေကကြောက်နေပြီ၊ ဘာမှမလုပ်နိုင်ကြတော့ဘူး။ ဘာလူထုလုပ်ရူးမှုမှလည်း ဖြစ်မှာမဟုတ်ဘူး’ ဆိုတဲ့စကားတွေတွင်တွင်ပြောပြီး လူထုကိုစော်ကားမော်ကားလုပ်လာတတ်ကြတယ်။

ခင်ဗျားတို့က အပိတ်ကစားတာပဲ၊ အဖွင့်မကစားတတ်ဘူး။

အော်တာနစ်တစ် (Alternative) မဖြစ်ဘူး။ (Proactive) မဖြစ်ဘူး။ ဖောက်ထွက်ပြီးမကစားတတ်ဘူး စတဲ့နှစ်ပေါင်းရာစုတဝက်ကျော်ကျော် ဒီမိုကရေစီရေး၊ ငြိမ်းချမ်းရေးအတွက်တိုက်ပွဲဝင်ခဲ့၊ အခုလဲဘဝတွေပါပုံပေးပြီး တိုက်ပွဲဝင်နေဆဲအင်အားစုတွေအပေါ် ခပ်လှောင်လှောင် သရော်စော်ကားပြောဆိုလာတတ်ကြတယ်။

(၈)

တခါတခါမှာ ရန်သူနဲ့မတိုက်ရဘဲ ကိုယ့်အချင်းချင်းငြင်းကြခုန်ကြ၊ အပြန်အလှန်တိုက်ခိုက်နေသလိုမျိုးတွေ ကြားရတွေ့ရ မြင်ကြရတဲ့အခါမှာ ကျနော်တော်တော်စိတ်ပျက်မိတယ်။

ဂျပန်ခုခံဆန့်ကျင်ရေး နှစ်ကာလများဆီက တရုတ်ပြည် ဆီအနီးဆွေးနွေးပွဲကိုသွားပြီးအမှတ်ရမိတယ်။

ဂျပန်ခုခံဆန့်ကျင်ရေး တပ်ပေါင်းစုဖွဲ့နိုင်ရေးအတွက် တရုတ်ပြည်ကွန်မြူနစ်ပါတီက ကူမင်တန်ပါတီနဲ့ စကားပြောနေတဲ့ကာလမှာ ကူမင်တန်ပါတီခေါင်းဆောင် ချန်ကေရှိတ်က လုံးလုံးတပ်ပေါင်းစုမဖွဲ့ချင်ဘူး။ ဒါပေမယ့် သူတပ်က ဗိုလ်ချုပ်ကြီးတချို့ကတော့ ကွန်မြူနစ်ပါတီခေါင်းဆောင် ပြောဆိုဆွေးနွေးတဲ့အကြောင်းအရာတွေကို အသိစိတ်ရှိရှိနဲ့စဉ်းစားနေကြပါပြီ။

ချန်ကေရှိတ်ကတော့မဖွဲ့ဘူး။ တပ်ပေါင်းစုမလုပ်ဘူးလို့ ခေါင်းမာပြီခေါင်းမာနေတဲ့အခါမှာ ကွန်မြူနစ်ပါတီခေါင်းဆောင် ချူအင်လိုင်ရဲ့စကားဟာ ကူမင်တန်ဗိုလ်ချုပ်ကြီးများရဲ့နှလုံးသား (Heart) ကိုထိသွားစေတယ်။

“ကျနော်တို့ညီအကိုတွေ စကားများနေ၊ ရန်ဖြစ်နေကြတဲ့အခိုက်မှာ ကျနော်တို့ညီအငယ်ဆုံးကို နောက်ဖေးပေါက်ကနေ ကျား

ဝင်ဆွဲနေပြီ။ ကျနော်တို့ညီရဲ့အပြင်းအထန်အော်ဟစ်ညည်းညူသံကို ကျနော်တို့ကြားနေရပါလျက်နဲ့ ကျနော်တို့ဆက်ရန်ဖြစ်နေသင့်ပါသလား။ ကျနော်တို့ဂျပန်ခုခံဆန့်ကျင်ရေးတပ်ပေါင်းစုတခုကိုတည်ဆောက်ပြီး အိမ်ထဲဝင်လာတဲ့ ကျားကိုတိုက်ခိုက်သင့်တယ်လို့ ကျနော်ပြောချင်တယ်။”

ကူမင်တန်ဗိုလ်ချုပ်ကြီးတိုင်းလိုလိုရဲ့ မျက်ဝန်းတွေမှာ မျက်ရည်တွေနဲ့ပြည့်လာတယ်။ သူတို့ဘယ်လိုမှမခံစားနိုင်တော့ဘူး။ သူတို့အားလုံးက ဂျပန်ခုခံဆန့်ကျင်ရေးတပ်ပေါင်းစုဖွဲ့ဖို့လိုအပ်တယ်လို့ အမှန်တကယ်နားလည်ယုံကြည်သွားကြတယ်။ အဲဒီအစည်းအဝေးတွင်းမှာပဲ ခေါင်းမာနေတဲ့သူတို့ခေါင်းဆောင်ကို သူတို့ကိုယ်တိုင်ဖမ်းဆီးလိုက်ကြတယ်။

ကျနော်တို့ဗိုလ်ချုပ်ကြီးများကတော့ မျက်ရည်ဝိုင်းမယ့်သူလည်းမရှိ။

ခေါင်းမာတဲ့သူတို့ခေါင်းဆောင် နအဖထိပ်သီးကြီးများကိုဖမ်းပြီး လူထုကြီးဘက်ကို မျက်နှာမူတာမျိုးလည်း အခုထိတော့မတွေ့ရသေးဘူး။

ဘယ်သူကမျက်ရည်ဝိုင်းပြီး ဘယ်သူ့အဖမ်းဆီးခံရမလဲဆိုတာ မကြာခင်သဲကွဲတော့မလား ကျနော်တွေ့ကြည့်မိတယ်။

(၉)

ကျနော်တို့အင်အားစုတွေကြားမှာ ရန်သူမိတ်ဆွေမကွဲတဲ့ ပြောဆိုချက်တွေတွေ့တိုင်း၊ ရေးကြသားကြတာတွေတွေ့တိုင်း ကျနော်ဝမ်းနည်းတယ်။

တကယ်ဆိုရင် ကျနော်တို့အိမ်ထဲကျားဝင်နေတာတော်တော်ကြာပြီပဲ။

ဒီကျားကိုကျနော်တို့ ဘယ်လောက်ထိ အဝင်ခံရမှာလဲ။

ကျနော်တို့ညီအငယ်ဆုံးလေးတွေ ဘယ်နှစ်ယောက်လောက်ထပ်ပြီး ကျားဆွခံကြရဦးမှာလဲ။

ကျနော်တို့ညီအကိုတွေအားလုံး လက်ချင်းခိုင်ခိုင်တွဲပြီး အဲဒီကျားဆိုးကိုတိုက်ခိုက်တာမလုပ်သင့်ပေဘူးလား။

စစ်ပွဲတွေကို ထာဝရလုပ်စဲသွားစေချင်ရင် စစ်မှန်တဲ့ငြိမ်းချမ်းရေးကို တည်ဆောက်ကြရလိမ့်မယ်။

ဖက်ဒရယ်ပြည်ထောင်စုစစ်စစ်ကို အမှန်တကယ်လိုချင်ရင် အမျိုးသားတန်းတူရေးနဲ့ ကိုယ်ပိုင်ပြဋ္ဌာန်းခွင့်တွေပေးရလိမ့်မယ်။

အမျိုးသားဆွေးစည်းညီညွတ်ရေးကို လိုချင်ရင် အမျိုးသားပြန်လည်သင့်မြတ်ရေးကို ရင်ထဲအသည်းထဲကကို စိတ်ရောကိုယ်ပါ လုပ်ကြရလိမ့်မယ်။

ဘာကိုမှ အလကားမရနိုင်ဘူး။ တခုလိုချင်ရင်တော့ တခုခုကိုပေးကြရမှာပဲ။ သစ်သီးကိုခူးချင်ရင် အပင်ကိုစိုက်ကြရလိမ့်မယ်။

ကျနော်တို့အားလုံး လှပတဲ့အနာဂါတ်တခုကိုတကယ်လိုချင်တယ်ဆိုရင် လှပတဲ့အနာဂတ်နဲ့ထိုက်တန်တဲ့ လုံးပမ်းအားထုတ်မှုတွေ၊ စွန့်လွှတ်အနစ်နာခံမှုတွေ၊ အရင်းအနှီးတွေအစွမ်းကုန်ထုတ်ကြရပါလိမ့်မယ်။

အမြတ်အစွန်းများများလိုချင်တယ်ဆိုရင် အရင်းအနှီးကလည်း များများစိုက်ထုတ်ရပေလိမ့်မယ်။

ဘယ်လိုပဲဖြစ်ဖြစ် (၂၀၀၆) ဟာ

ကျနော်တို့နှစ်ပါ။

ကျနော်တို့ ရေလောင်းပေါင်းသင်ကောင်းရင်....

(၂၀၀၆) အရက်ဦးမှာ မွေးမြဲလှပတဲ့ ပန်းတွေဝေနေအောင် ဖူးပွင့်ကြပါလိမ့်မယ်။

စာမျက်နှာ (၄) မှအဆက်.....

ပါပဲ။

အဲဒီတော့ ဒီဇင်ဘာ (၁၂) ရက်နေ့ကပဲ ဦးသန့်အရေးတော်ပုံရဲ့ နောက်ဆုံးဖြစ်သွားပြီလား။ အဲသလိုဆိုလို့ရရင် ရနိုင်ပေမဲ့ ကျောင်းသားတွေရဲ့ နောက်ဆုံးတော့လုံးဝမဟုတ်ပါဘူး။ တကယ်တော့ကျောင်းသားတွေရဲ့နောက်ဆုံးဆိုတာ ရှိကုန်ပါပြီ။ ဘာလို့လဲဆိုတော့ နောက်ထပ် (၆) လအကြာဖြစ်တဲ့ (၁၉၇၅) ဇွန်လမှာ ကျောင်းသားတွေဟာ စစ်အာဏာရှင်တွေကို ထပ်မံအံ့တုခွင့်ပြန်ပါတယ်။ ဒါကိုစစ်အစိုးရကဖို့ခွဲပြီး ကျောင်းသားတွေကိုရာနဲ့ချီ ထောင်ချခွင့်ပြန်တယ်။

ဒါပေမယ့် ကျောင်းသားတွေဟာ နောက် (၉) လအကြာဖြစ်တဲ့ (၁၉၇၆) မတ်လမှာ မှိုင်းရာပြည့်အရေးတော်ပုံကို ဆင်နွှဲတိုက်ပွဲဝင်ပြန်ပါတယ်။ ရာချီအဖမ်းခံရပြန်တယ်။ (၁၉၇၇) ခုမှာ (၇) လေးလုံးလုပ်ဖို့ကြိုးပမ်းချက်၊ (၁၉၇၈) မှာ အုံကြွဖို့ကြိုးပမ်းချက်တွေကတော့ စဖို့ကြုံတုန်းမှာပဲ အဖို့ခံလိုက်ရတယ်။ ဒါတွေအားလုံးဟာ နိုင်ငံတကာလွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့်အဖွဲ့တို့၊ နိုင်ငံတကာ ကြက်ခြေနီတို့၊ လူ့အခွင့်အရေးစောင့်ကြည့်ရေးအဖွဲ့တို့က မြန်မာပြည်ကို စာရင်းထဲထည့် မထားတဲ့အချိန်မှာ လုပ်ခဲ့ကြတာပါ။ အဲဒီ နောက် (၁၉၈၀) မှာ မသလစစ်အစိုးရက (၂/၈၀) နဲ့ လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့်ပေးတော့ ကျောင်းသားတွေရဲ့ စွန့်လွှတ်တိုက်ပွဲဝင်မှုတွေကို နိုင်ငံရေးသမားဟောင်းကြီးတွေက သစ္စာဖောက်လိုက်ကြတယ်။ ဒါနဲ့ပဲ (၁၉၈၀) အထိရေ စုန်မျောသွားတာဖြစ်တယ်၊ (၁၉၇၄) ခုနှစ် အလုပ်သမားအရေးတော်ပုံနဲ့ ဦးသန့်အရေးတော်ပုံ လူသတ်ပွဲတွေဖြစ်ပြီးနောက် (၁၃) နှစ်အကြာမှာမှ ဗမာပြည်ကိုကမ္ဘာက “တွေ့ရှိ” သွားကြပါတော့တယ်။

ဘယ်လိုပဲဖြစ်ဖြစ် မျိုးဆက်တွေဟာ တဆက်ပြီးတဆက် ကိုယ်လုပ်နိုင်သလောက် အခြေအနေပေးသလောက် အတတ်နိုင်ဆုံး တာဝန်ကျေအောင် လုပ်သွားကြတာချည်းပါပဲ။ အခြေအနေပေးသလောက်ထက်တော့ ဘယ်သူမှကျော်လွန်ပြီး လုပ်လို့မရခဲ့ကြပါဘူး။ ဘယ်ခေတ်ပဲရောက်ရောက် ကျောင်းသားတွေကတော့ မတရားတာကို ဘယ်တော့မှ ခေါင်းငုံ့ငြိမ်ခံနေမှာ မဟုတ်ပါဘူး။

(ဤဆောင်းပါးရေးဖြစ်ရန် လွှဲဆော်မှုဖြစ်ခဲ့သော ဆရာမကြေးမုံအား အထူးကျေးဇူးတင်ရှိပါသည်။)

ဂါမဏိ

မြန်မာနိုင်ငံလွတ်လပ်သည့်သတင်းအရင်းစီ

မှထုတ်ဝေဖြန့်ချိသည်။

အယ်ဒီတာချုပ်

ဇီဝဇိုး

တာဝန်ခံအယ်ဒီတာ

နေသွင်

သတင်းအယ်ဒီတာ

စေတမင်း ထိုက် ကျော်၊ ကျော်ဦး ညို

စာမျက်နှာဖွဲ့စည်းမှု

စေတဒီထူး၊ အောင်ထက်

စာမူများ၊

ဝေဖန်အကြံပြုစာများ

ဆက်သွယ်

ပေးပို့နိုင်သည်။

P.O.Box (91)

Mae Sod, 63110

Tak, Thailand.

binamojo@cscoms.com

ပြည်တွင်းလှုပ်ရှားမှု

ဓာတ်ပုံများကို

အသုံးပြုခွင့်လေးခဲ့သော

နိုင်ငံရေးအံ့တူမှု

ကော်မတီအား

ပိုးကြိုးသတင်းစဉ်မှ

အထူးကျေးဇူးတင်ရှိပါသည်။

အယ်ဒီတာအဖွဲ့

ကေအဲန်ယူဗဟိုကော်မတီအစည်းအဝေးက သုံးပွင့်ဆိုင်တွေ့ဆုံဆွေးနွေးရေး အမြန်လုပ်ဆောင်ရန်တောင်းဆို

(၁၃) ကြိမ်မြောက်ကေအဲန်ယူ ကွန်ကရက်အပြီး ဒီဇင်ဘာ (၁၂) ရက်နေ့မှ (၁၆) ရက်နေ့ထိကျင်းပခဲ့သော ပထမအကြိမ်မြောက် ဗဟိုကော်မတီအစည်းအဝေးတရပ်က အနှစ်သာရရှိသည့် ဘက် (၃) ဘက်တွေ့ဆုံဆွေးနွေးရေးကို အမြန်လုပ်ဆောင်ရန် နအဖအားတိုက်တွန်းထားသည်။

ကော်မတီအစည်းအဝေးအပြီး နောက်တနေ့တွင်ထုတ်ပြန်သော ကေအဲန်ယူ၏အစည်းအဝေးဆုံး ဖြတ်ကြေညာချက်တွင် မြန်မာပြည်၏နိုင်ငံရေးပြဿနာများကို နိုင်ငံရေးနည်းဖြင့် ဖြေရှင်းနိုင်ခြင်းမရှိသောကြောင့် လက်ရှိမြန်မာပြည်တွင်အထွေထွေအကြပ်ဆိုက်နေပြီး နိုင်ငံရေးအရအလွန်တင်းမာသည့်အခြေအနေသို့ ရောက်လာနေကြောင်းဖော်ပြထားသည်။

ထို့ကြောင့် နအဖအနေဖြင့် အနှစ်သာရရှိသည့်တွေ့ဆုံဆွေးနွေးရေးကို လက်ခံဆောင်ရွက်ရန် ကေအဲန်ယူကတိုက်တွန်းလိုက်သည်။

လူမျိုးစုများ ပြည်သူများ၏အခြေအနေကိုကြည့်လျှင် သမိုင်းတွင်မကြုံဘူးလောက်

ကေအဲန်ယူဗဟိုကော်မတီအစည်းအဝေးသို့တက်ရောက်သူများ

အောင်ဆန်းစုပွဲပြာကျနေပြီး၊ စားဝတ်နေရေး အလွန်ခက်ခဲကြပ်တည်းလာသဖြင့် လူ

မျိုးစုံပြည်သူများက မကျေမနပ်ဖြစ်လာကာ၊ အလွန်အန္တရာယ်များသော အခြေအနေသို့

ဆိုက်ရောက်လာနိုင်သည်ဟု ကြေညာချက်ကဆိုသည်။

ဆက်လက်၍ နအဖ၏ညောင်နှစ်ပင်အမျိုးသားညီလာခံဖြင့် မြန်မာပြည်၏နိုင်ငံရေးပြဿနာကို ဖြေရှင်းနိုင်မည်ဟု ကေအဲန်ယူကမယုံကြည်ကြောင်း ဖော်ပြထားပြီး လက်ရှိပြဿနာကိုပြေလည်စေရန် အရေးတကြီးလိုအပ်ချက်ဖြစ်သော ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်အပါအဝင် နိုင်ငံရေးအကျဉ်းသားအားလုံးကို ခြွင်းချက်မရှိအမြန်လွှတ်ပေးရန်၊ လူမျိုးစုများအပေါ်စစ်ဆင်မှုများကိုရပ်ဆိုင်းပြီး တပြည်လုံးအပစ်အခတ်ရပ်စဲရေးကို ကြေညာပေးရန်၊ ဖိနှိပ်သည့်အမိန့်အာဏာများ၊ လူမျိုးစုံပြည်သူများအပေါ်ဖိနှိပ်မှုများကို အမြန်ရပ်ဆိုင်းရန်ကေအဲန်ယူက အလေးအနက် တိုက်တွန်းထားသည်။

ကေအဲန်ယူအနေဖြင့် ကရင်အမျိုးသားများအနေဖြင့် မည်သို့သောအခက်အခဲများကို ရင်ဆိုင်ရသည်ဖြစ်စေ၊ ‘ကရင်ကွဲမာ ကရင်ဖန်တီးခွင့်ရရှိရေး’ နိုင်ငံရေးဦးတည်ချက်ကို စွဲမြဲစွာဆုပ်ကိုင်ပြီး၊ ဘဝတူမဟာမိတ်အင်အားစုအသီးသီးနှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်သွားမည်ဟု ကြေညာချက်၏နိဂုံးပိုင်းတွင် ဆက်လက်ဖော်ပြထားသည်။❖

ကြပ်ပြေးကိုခြေကုတ်ယူရေး နအဖ ဖန်တီးနေပြီ

အိန္ဒိယအစိုးရချေးငွေဖြင့်၊ ဒေါ်လာ (၂၀) သန်းတန် ရထားတွဲသစ်သည် ဒီဇင်ဘာလ (၂၀) ရက်နေ့မှစတင်၍ ရန်ကုန်နှင့် ပျဉ်းမနားသို့ပြေးဆွဲလျှက်ရှိကြောင်း နအဖပိုင် သတင်းစာများတွင်ဖော်ပြသည်။

၎င်းရထားသည် ရန်ကုန်မှ ပျဉ်းမနားသို့ ည (၉) နာရီတွင်အမှတ် (၃၀) အဆန်နှင့်ပျဉ်းမနားမှ ရန်ကုန်သို့ ည (၈) နာရီတွင်အမှတ် (၃၂) အစုန်ပုံမှန်ပြေးဆွဲမည်ဖြစ်သည်။

ဟီးနီးစီးတီးဘတ်စ်အစီး (၃၀) ကိုလည်း နိုဝင်ဘာ (၆) ရက်နေ့မှ၍ ပျဉ်းမနားမြို့တွင်းခရီးစဉ်အတွက် စီစဉ်ပေးထားသည်ဟု သတင်းကဆိုသည်။ ပျဉ်းမနားမှ နအဖစစ်ရုံးများတည်ရှိရာ ကြပ်ပြေးသို့ ဘတ်စ်ကားဖြင့်သွားလျှင် နာရီဝက်ခန့်ကြာပြီး၊ ကား

အစီး (၁၀၀) ခန့် ပြေးဆွဲပေးနေကြောင်းဒေသသတင်းများအရသိရှိရသည်။

ပျဉ်းမနားနှင့် (၁၀) မိုင်ခန့်ဝေးသော အေလာမြို့သို့လည်း မြန်မာ့လေကြောင်းလိုင်းက တဦးလျှင် ကျပ် (၁၀၀၀၀) ဖြင့် ဒီဇင်ဘာ (၁၂) ရက်နေ့ကစ၍ ခရီးစဉ်သစ်နေ့စဉ်ပြေးဆွဲလျက်ရှိသည်။

ယခုအခါ ပျဉ်းမနားမြို့တွင်း တည်ဆောက်ရေးလုပ်ငန်းများမပြီးပြတ်သေးဘဲ၊ လမ်းချဲ့၊ လမ်းဖောက်ခြင်းများကြောင့် အိမ်များပြောင်းရွှေ့နေရကြောင်း ခိုင်လုံသောသတင်းများကဆိုသည်။

ကြပ်ပြေးတွင်လည်း ဟိုတယ်နှင့်အစိုးရအိမ်ယာစီမံကိန်းများ၏ ဆောက်လက်စအခြေအနေနှင့်ပတ်သက်၍ မျက်မြင်တဦးက “ ၁၀ ဧကလောက်ရှိတဲ့ ခြံကွက်ကြီး

ထဲမှာ အိမ် (၂) လုံး ဆောက်ထားတာဟီးနေတာပဲ၊ ဗိုလ်ချုပ်သန်းရွှေအတွက် ဆောက်တာလို့ပြောတယ်။ နန်းတော်ကျနေတာပဲ” ဟုဆိုသည်။

ဒီဇင်ဘာ (၉) ရက်နေ့က နအဖနိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးက ရန်ကုန်ရှိ ကုလသမဂ္ဂနှင့် နိုင်ငံခြားသံတမန်များကို ခေါ်တွေ့ခဲ့ပြီး သံရုံးများအားလုံးကို (၂၀၀၇) ခုနှစ်တွင်ပြောင်းရွှေ့နိုင်အောင် စီစဉ်မည်ဖြစ်ကြောင်း၊ ယခုနှစ်ဧပြီလတွင် မြေနေရာချွေနိုင်အောင် သံတမန်များကို ကြပ်ပြေးသို့ဖိတ်ခေါ်မည်ဖြစ်ကြောင်းအသိပေးခဲ့သည့်အပေါ် သံတမန်များကမကျေမနပ်ဖြစ်နေကြသည်ဟု သံတမန်သတင်းရပ်ကွက်ကို ကိုးကားသောသတင်းများကဆိုသည်။

အမေရိကန်နှင့် အိန္ဒိယသံရုံးမှ တာဝန်ရှိသူများက မိမိတို့နိုင်ငံသံရုံးများအနေဖြင့် ပြောင်းရန်အစီအစဉ်မရှိသလို အခြားနိုင်ငံသံရုံးများလည်း အစီအစဉ်ရှိမည်မထင်ကြောင်းပြောဆိုသည်။

အစိုးရဝန်ကြီးဌာနရုံးများ ပျဉ်းမနားကြပ်ပြေးသို့ပြောင်းရွှေ့သွားခြင်းကြောင့် ယခင်ရန်ကုန်ဝန်ကြီးဌာနရုံးအဆောက်အဦများကိုဒေါ်လာဖြင့် ရောင်းချရန်စီစဉ်နေသည်ဟု ပြည်တွင်းသတင်းများကဆိုသည်။ အတည်မပြုရသေးသောသတင်းများအရ ယင်းရောင်းချမှုတွင် အာဇာနည်ခေါင်းဆောင်ကြီးများလုပ်ကြံခဲ့ခဲ့သော သမိုင်းဝင်ဝန်ကြီးများရုံးလည်း ရောင်းစားခံထားရသည်ဟု

ကြပ်ပြေးမှဆောက်လုပ်ဆဲတိုက်ခန်းများ

ဆိုသည်။ စီးပွားရေးသမားများကလည်း ရန်ကုန်မှ ပျဉ်းမနားသို့ အရောက်လာကြပြီး မြေကွက်များကို သိန်းထောင်ချီပေးဝယ်၍ သူ့ထက်ငါခြေကုတ်ယူနေကြသည်ဟုဆိုသည်။

မြန်မာပြည်တွင် စီးပွားရေးလုပ်ကိုင်နေသော ထိုင်းစီးပွားရေးသမားတဦးက “စစ်ရေးအရ အချက်အချာကျမကျတော့မသိဘူး။ စီးပွားရေးအရတော့ ရန်ကုန်လောက်အချက်အချာမကျနိုင်ဘူး။ ဒီလောက်ဝေးတဲ့နေရာကို ဘယ်သူမှသွားချင်မှာမဟုတ်ဘူး။ ငွေကုန်များတယ်။ နောက် ရန်ကုန်ကပင်လယ်ဆိပ်ကမ်းလည်း ကောင်းတယ်၊ ပစ္စည်းတွေပို့ရတာ၊ သယ်ရတာလွယ်တယ် စရိတ်စက

သက်သာတယ်”ဟုဆိုသည်။

နအဖသည် ပြီးခဲ့သည့် နိုဝင်ဘာ (၆) ရက်နေ့က စစ်ရုံးချုပ်နှင့် ဝန်ကြီးဌာန (၃၂) ခုကို ရန်ကုန်မြောက်ဘက် မိုင် (၂၀၀) ကျော်ဝေးသော ကြပ်ပြေးအရပ်သို့ ရုတ်တရက်ပြောင်းရွှေ့ခဲ့သည်။ ယင်းရွှေ့ပြောင်းခဲ့မှုနှင့်ပတ်သက်၍ နအဖက အုပ်ချုပ်မှုလွယ်ကူစေရန်ဟု အကြောင်းပြသော်လည်း နိုင်ငံရေးကျွမ်းကျင်သူများက သံတမန်ဆက်ဆံရေးတွင် နာမည်ပျက်နေသော နအဖသည် မြို့တော်ကိုစွန့်ခွာ၍ နိုင်ငံတကာမြင်ကွင်းမှဝေးရာသို့ထွက်ပြေးခြင်းဖြစ်သည်ဟု ဆုံးသပ်ကြသည်။

❖

သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးတွင်သုံးသည့်စစ်ယာဉ်တန်းများ

သမိုင်းတင်၊ သမိုင်းဝင်၊ သမိုင်းရှင်ကြီးသို့ ဂါရဝ

နိုင်ငံဘာလ (၂၉) ရက်နေ့ဟာ အမေလူထုဒေါ်အမာရဲ့မွေးနေ့။

ဒီနှစ် (၂၀၀၅) ခုနှစ် နိုဝင်ဘာ (၂၉) ရက်နေ့ဟာ အမေလူထုဒေါ်အမာရဲ့ အသက် (၉၀) ပြည့်မွေးနေ့။

တောင်သမန်အင်းစောင်းတလျှောက်က မယ်ဇယ်ပင်တန်းတွေတိုက်မှာ ကျနော်တို့ စာပေအနုပညာသမားတွေ အမေလူထု ဒေါ်အမာကို ချစ်ခင်လေးမြတ်တန်ဖိုးထားကြသူ ပြည်သူ့ဘက်တော်သားတွေ သွားလာလှုပ်ရှား စကားဆိုပြည်ပိုင်းဖွဲ့စည်းနေကြပေလိမ့်မယ်။ တောင်လေးလုံးကျောင်းတိုက်လေးထဲက တန်းလျားတွေပေါ်၊ ကွပ်ပျစ်လေးပေါ်စေတီပရဝုဏ်မြေပေါ် ကျောင်းဝင်းမြေပေါ်သာမက၊ ဆရာတော်ဦးပညာကျိန်းစက်ရာ ပေပုရပိုဒ် ရှေးဟောင်းပစ္စည်းလေးတွေ ပြည့်နှက်နေရာ ကျက်သရေခန်းအတွင်းမှာပေါ့၊ ဦးပဉ္စင်းဌေးကြီး သီတင်းသုံးရာ သစ်သားနှစ်ထပ်ကျောင်းဆောင်လေး အတွင်းအပြင်မှာပါ ရောက်လာကြသူ ပရိသတ်တွေနဲ့ပြည့်နှက်နေပါလိမ့်မယ်။ အရှင်ဇနကာဘိဝံသ သီတင်းသုံးသွားတော်မူခဲ့တဲ့ တာဝံ သာသနာကိုစိုက်ထူပြုစုတော်မူသွားခဲ့တဲ့ မဟာဂန္ဓာရုံကျောင်းတိုက်ဆီက ထူးခြားလှတဲ့ နာရီမောင်းသံ လွင်လွင်ငြိမ်ငြိမ် နာရီမှန်မှန်အောက်မှာ တောင်သမန်အင်းရေပြင်ဟာ အစွမ်းကုန် အလှဆုံးအချိန်ဖြစ်နေပါလိမ့်မယ်။ ဆောင်းရာသီကြီးဆိုတော့ အင်းရေပြင် ဟိုတစ်ပင် ဆည်တစ်ပင်ပေါ်မှာတော့ နာမည်ကျော် ဦးပိန်တံတားကြီးဟာ နှင်းမြူဝေဝေကြားမှာ ဂန္ဓဝင်ပန်းချီကားတချပ်နဲ့ အနုပညာဆန်နေပါလိမ့်မယ်။ ဒီလို အနုပညာဆန်လှတဲ့ မဝေးလှသေးတဲ့ ရှေးဟောင်းသမိုင်းအရပ် သမိုင်းအတိတ် သမိုင်းရနံ့တွေရနေဆဲနေရာမှာ အမေလူထုဒေါ်အမာရဲ့ မွေးနေ့ပွဲ နှစ်စဉ်ကျင်းပလာခဲ့တာ (၁၅) ကြိမ်တောင်ရှိပြီလားပဲ။

ကျနော်က အဝေးကနေ စိတ်ပန်းချီအရောင်သွင်းကြည့်မိနေချိန်မှာပဲ၊ အဝေးရောက် အမေရိကန်၊ နယူးယောက်ရောက် မန္တလေးသား ကိုအောင်မိုးဝင်းက တိုက်တိုက်ဆိုင်ဆိုင် တယ်လီဖုန်းဆက်လာပါတယ်။ သူက အာအိုင်တီ ကျောင်းသားဟောင်း၊ ပြီးတော့ ဗကသ (အထက်ဗမာပြည်) ကျောင်းသား ခေါင်းဆောင်ဟောင်းတဦး၊ သူကလည်း အမေလူထုဒေါ်အမာရဲ့ ကနေကျရောက်တဲ့ (၉၀) ပြည့်မွေးနေ့ပွဲ သူတို့ဘက်မှာ ကျင်းပနေကြပုံများအကြောင်း၊ အမိနိုင်ငံအကြောင်း၊ လက်ရှိနိုင်ငံရေးအခြေအနေတွေအကြောင်း၊ အမှတ်ရစရာတွေအကြောင်း ဆွတ်ဆွတ်ပျံ့ပြောဆိုလာတယ်။ လွမ်းမောစရာတွေ၊ ရင်ခုန်စရာတွေကများလွန်းလှတော့ ဖုန်းပြောတာ နှစ်နာရီနီးပါးလောက်တောင်ကြာတယ်။ ဒီဘက်မှာ နေ့လည် (၁၂) နာရီခွဲလောက်က တည်းကပြောလိုက်တာ သူဖုန်းချသွားတော့ နေ့လည် (၂) နာရီနီးပါးရှိနေပြီ။ သူ ဖုန်းစပြောခါစက၊ ‘ကိုရင်တို့ဘက်မှာ အခုဘယ်နှစ်နာရီထိုးပြီလဲ’လို့ မေးလိုက်မိသေးတော့၊ သူက အခုည (၁) နာရီခွဲတော့မယ်တဲ့။ ဖုန်း

အမေလူထုဒေါ်အမာ ငြိမ်းချမ်းရေးအထိမ်းအမှတ် ချီးငွှက်လွှတ်နေစဉ်

ချသွားချိန်မှာ သူတို့ဖက်မှာဆို လင်းခါနီး (၃) နာရီခွဲလောက်တောင် ရှိနေမှာပါကလား။ တညလုံးမအိပ်ပဲ ထိုင်စကားပြောနေတာပါကလား။

အဲဒီနေ့ညမှာပဲ (ကျနော်တို့ဖက်ကည (၉) နာရီကျော်လောက်မှာ) ဖို့ဝိန်းမဇင်ဇင်ဆီက တယ်လီဖုန်းရပြန်တယ်။ မဇင်ဇင်ရဲ့ တခွတ်တရဆက်သွယ်ပေးမှုကြောင့် စကားမပြောရတာ နှစ်ပေါင်းများစွာကြာပြီဖြစ်တဲ့ ဆရာဂျမ်းကြီး (ဆရာတင်မိုး) နဲ့ ဝမ်းပန်းတသာ အားရပါးရစကားပြောခွင့်ရပြန်တယ်။ ဆရာဂျမ်းက နောက်လိုက် စလိုက်နဲ့စကားပြောရတာ စိတ်ချမ်းသာစရာကောင်းလိုက်တာ။ ဆရာဂျမ်းတို့ မဇင်ဇင်တို့ဆီကလည်း ဒီနေ့ဟာ အမေလူထုဒေါ်အမာရဲ့မွေးနေ့ဖြစ်တဲ့အတွက် မွေးနေ့ပွဲ အထိမ်းအမှတ်ပြုနေကြပုံတွေအကြောင်း၊ ဆရာဂျမ်း၊ ဆရာစွမ်း၊ မဇင်ဇင်တို့တွေရဲ့ အမေလူထုဒေါ်အမာအတွက်ရေးဖွဲ့ကြတဲ့ ဂါရဝကဗျာတွေအကြောင်း ကြည်ကြည်နူးနူး ပြောဖြစ်ဆိုဖြစ်ကြားနာမိရပြန်တယ်။ ဒီအရင်တပတ်ကပဲ အမေလူထုဒေါ်အမာရဲ့သားဖြစ်တဲ့ အကိုကြီး ကိုဖိုးသံ (လူထု) ကိုယ်တိုင် ပို့ပေးလိုက်တဲ့၊ အမေအသက် (၉၀) ပြည့်အထိမ်းအမှတ် ကိုယ်တိုင်ရေးကဗျာ ‘သားအမိချင်းပေးစာ’ကို လွမ်းမောစရာ၊ စိတ်ထိခိုက်စရာ ရင်လှိုင်းခုန်ခုန်နဲ့ ဖတ်ခဲ့ရသေးတယ်။ သူကလည်း ကိုယ့်အမေရင်ရဲ့ မွေးနေ့ပွဲ ကိုယ်တိုင်တက်ရောက်ခွင့်မရတဲ့ဘဝ။ ကျနော်တို့ကလဲ ကိုယ်တိုင်တက်ရောက်ခွင့်မရသူတွေဘဝ။ စိတ်နဲ့ပဲ အာရုံပြုပြီး၊ အဝေးကနေ နှလုံးသားနဲ့ပဲ ဂါရဝပြုနေလိုက်ရတယ်။ ဆရာဂျမ်းတို့၊ မဇင်ဇင်တို့ဘက်က တယ်လီဖုန်းချသွားချိန်မှာ ဘီဘီစီလာနေတာတောင် ဆယ့်ငါးမိနစ်လောက်ရှိနေပြီ။ ဘယ်တော့မှ အပျက်မခံနားထောင်လေ့ရှိတဲ့ ဘီဘီစီကို

ကမန်းကတန်းဖွင့်ပြီး နားထောင်လိုက်ရတယ်။ တော်ပါသေးရဲ့၊ ဘီဘီစီကထုတ်လွှင့်နေတဲ့ အမေဒေါ်အမာမွေးနေ့အထိမ်းအမှတ် အစီအစဉ်လေးတွေ ကောင်းကောင်းမှီ

ဝင်း တင့်ထွန်း

လိုက်လို့။ ဘီဘီစီပြီးတော့ ဒီဗွီဘီကို ဆက်နားထောင်ရပြန်တယ်။ မြန်မာလိုလွှင့်နေကြတဲ့ အသံလွှင့် မီဒီယာအစီအစဉ်အားလုံးပေါ်မှာ အမေလူထုဒေါ်အမာ အသက် (၉၀) ပြည့်အထိမ်းအမှတ်ပြောကြဆိုကြ ဂါရဝပြုကြ သံတွေကချည်း လွှမ်းမိုးလှေ့ ချိတ်ခတ်နေတာ ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာကြားရပါတယ်။

ပန်ကျာဌေးဌေးမြင့်က အမေမာ့ကို ဂုဏ်ပြုသောအားဖြင့် “တိုးကျော်မ”သီချင်းသီဆိုနေစဉ်

အမေလူထုဒေါ်အမာနေ့၊ အမေလူထုဒေါ်အမာညလို့တောင် တင်စားဂုဏ်ပြု ကပ်ပွန်းတပ်ရမတတ်ပါပဲ။ အမေလူထုဒေါ်အမာကိုယ်တိုင်ရဲ့ နိုင်ငံချစ်စိတ်၊ ပြည်သူချစ်စိတ်

အပြည့်အဝနဲ့လူထုဘက်ကနေ လူထုကိုယ်စားလို လားဆန္ဒဖွင့်ဟပြောဆိုနေသံ။ အနုပညာသမား၊ နိုင်ငံရေးသမားကြီးများနဲ့တကွ မျိုးဆက်သစ် (ဗကသ) ကျောင်းသားခေါင်းဆောင်များရဲ့ အမေလူထုဒေါ်အမာအပေါ်လေးစားကော်ရော် တန်ဖိုးထားဂုဏ်ပြုကြသံတွေကို နားဆင်ကြားနာနေမိရင်း ရင်ခုန်ဝမ်းသာနေမိပါတယ်။ ဆရာကြီး ဒေါက်တာသန်းထွန်းတို့၊ ဆရာ လူထုစိန်ဝင်းတို့နဲ့တကွ အနယ်နယ်အရပ်ရပ်က စာပေအနုပညာသမားတွေ တိုးတက်နိုးကြားကြသူတွေ နိုင်ငံရေးသမား ကြီးကြီးထွေးထွေး ရွယ်ရွယ်လတ်လတ်တွေလည်း အံ့နဲ့ကျင်းနဲ့တက်ရောက်ကြပြီး စုစည်းစည်း သိုက်သိုက်ဝန်းဝန်းရှိလိုက်တာတဲ့။ ဘာပဲ ဖြစ်ဖြစ်ကြားရတာ၊ သိရတာနားဆင်

သံညှင်းညှင်းအထိ၊ မဟာဂန္ဓာရုံနာရီ မောင်းခတ်သံ ငြိမ်ငြိမ်လွင်လွင်ကနေ၊ ဦးပိန်တံတားပေါ်က လမ်းလျှောက်သံတွေ၊ မယ်ဇယ်ပင်တန်းအောက်က ရယ်မောနှုတ်ဆက်ပွေ့ဖတ်ခွန်းစသံတွေအထိ ကြားနေမြင်နေ မှန်းဆတွေးတောနေမိပါတယ်။

နောက်နေ့မနက်၊ နိုဝင်ဘာ (၃၀) ရက်နေ့လည်ရောက်ကရော၊ ယူကြီးမရစရာကြားလိုက်ရတာက ဆရာကြီးဒေါက်တာသန်းထွန်းရုတ်တရက် ကွယ်လွန်သွားစွာပြီတဲ့။ မနေ့ကပဲ လူထုဒေါ်အမာမွေးနေ့မှာ စကားတွေပြောနေသေးတဲ့ ဆရာကြီးဟာ၊ (ဗကသ) လူငယ်မျိုးဆက်သစ်ကျောင်းသားခေါင်းဆောင်တွေနဲ့ ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာတွေ့နေဆုံနေသေးတဲ့ ဆရာကြီးဟာ၊ မိတ်ဟောင်းဆွေဟောင်းတပည့်ဟောင်းတွေနဲ့ အောက်မေ့စရာ သတိရစရာတွေပြောနေ ပြီးနေ ရိမောနေသေးတဲ့ဆရာကြီးဟာ အမေလူထုဒေါ်အမာမွေးနေ့ပွဲပြီးတဲ့ညမှာပဲ၊ သူ့အင်မတန် သံယောဇဉ်ကြီးလှတဲ့ မန္တလေးမှာရုတ်တရက် ဆုံးသွားရတာတဲ့။ သူ့အင်မတန်ချစ်ခင် သံယောဇဉ်ကြီးစွာတဲ့ လူထုဒေါ်အမာရဲ့ အသက် (၉၀) ပြည့်ကို နောက်ဆုံးလာရောက်နှုတ်ဆက်ရင်း၊ တမင် မန္တလေးကိုလာရောက်ပြီး ရွေးချယ်ခေါင်းချသွားသလိုပါပဲလား။ ဆရာကြီးနဲ့ မန္တလေးရဲ့နှောင်ဖွဲ့မှုဟာ ဘဝနေဝင်ချိန်အထိ နောက်ဆုံးခေါင်းချချိန်အထိ တိုင်အောင်ပါကလား။

ဆရာကြီး ဒေါက်တာသန်းထွန်းက လူထုဦးလှအကြောင်းရေးတဲ့အခါ .....

‘ဦးလှသေဆုံးတဲ့အချိန် ငါ သူ့အနားခပ်လှမ်းလှမ်းမှာရှိတယ်။ ဝက်မစွတ်ဝန်ထောက်ဦးလတ်က ‘သံတော်ဆင့်နာသည့်ကို ကြည့်ချာနေရသည်’လို့ ရေးသလိုပဲ၊ ဘာမှမတတ်နိုင်တဲ့အဆင့် ရောက်နေပြီပဲ။ ‘သူ့သိပ်ပင်ပန်းနေတာကို ငါမြင်တယ်။ ငါ့ကို သူမမြင်နိုင်တော့ပါ’။ ဒေါ်အမာက ‘အနားသွားမနေ

ပါနဲ့တော့’လို့ တားတာကို ငါနားလည်တယ်။ ဒေါ်အမာ မှန်ပါတယ်’ တဲ့။

တဖက်စာမျက်နှာသို့

ဒဂုန်တာရာ၊ ဒေါက်တာသန်းထွန်းနှင့်မြတ်ဗျူသ်အမတ်ကြီး ဗစ်ကီဘောမင်း

ဆရာကြီး ဒေါက်တာသန်းထွန်းရဲ့ တန်ဖိုးကို နားလည်သိမြင်နိုင်စွမ်းရှိသူတိုင်း နှမေုာတသကြေကွဲမိကြမှာ သေချာတယ်။ ကျနော်လည်း ကြေကြေကွဲကွဲ နှမေုာတသဖြစ်မိပါတယ်။

ဆရာကြီးဟာ တကယ့်သမိုင်းပညာရှင်ကြီးပါ။ သမိုင်းပညာကို တကယ်မြတ်နိုးပြီး၊ သမိုင်းပညာကြားထဲ ဘဝကိုမြှုပ်နှံခဲ့ကာ သမိုင်းပညာနဲ့ပဲ အရိုးထုတ်သွားခဲ့သူပါ။ သမိုင်းပညာရှင်တွေထဲမှာတောင် လက်တွေ့ သုတေသနလုပ်ပြီး၊ လက်တွေ့အခိုင်အမာ သုတေသနအချက်အလက်တွေပေါ်ကနေပဲ ဝေဖန်သုံးသပ်ကောက်ချက်ဆွဲပြလေ့ရှိတဲ့ တကယ့် သုတေသီသမိုင်းပညာရှင်စစ်စစ်မျိုး ဖြစ်ပါတယ်။ အနုပညာအပေါ် အခြေမခံ သုတေသနအပေါ်အခြေခံတဲ့ စံထားနည်းယူအပ် ဖွယ်ပညာရှင်မျိုးဖြစ်ပါတယ်။ ဗမာပြည် သမိုင်းအတွက် သမိုင်းပညာအတွက် ဆရာကြီး အပင်ပန်းခံလှည့်လည်ရှာဖွေစုဆောင်း ချန်ထားလွှဲအပ်သွားခဲ့တဲ့ အပတ်တကုတ် ဖော်ထုတ်ပြသပြုစုပေးအပ်သွားခဲ့တဲ့ သမိုင်းဆိုင်ရာအမွေအနှစ်တွေဟာ နဲ့နဲ့နောနော မဟုတ်ပါ။ တန်ဖိုးဖြတ်လို့လည်း မရနိုင်ပါ။

ဆရာကြီးဟာ အဲဒီလိုစစ်မှန်တဲ့ လေးစားအပ်တဲ့ သမိုင်းပညာရှင်ကြီးဖြစ်ရုံမက၊ နိုင်ငံရေးရှုဒေါင့်ကနေ ကြည့်မယ်ဆိုရင်လည်း တိုင်းပြည်နဲ့လူမျိုးအတွက် သမိုင်းတက္ကေတာဝန်တွေကို ထမ်းဆောင်နိုင်သမျှထမ်းဆောင်သွားခဲ့သူ နိုင်ငံတာဝန်ကျေခွဲသူဖြစ်ပါတယ်။ နယ်ချဲ့ဆန့်ကျင်ရေး ဖက်ဆစ်တော်လှန်ရေး အမိန့်ခံတော်ရဲ့လွတ်လပ်ရေးကြိုးပမ်းမှုလမ်းကြောင်းပေါ်မှာ တက်တက်ကြွကြွ

ပါဝင်လှုပ်ရှားခဲ့ပါတယ်။ (၁၉၄၃) ခုနှစ်မှာ ငသိုင်းချောင်း အာရှလူငယ်အတွင်းရေးမှူးတာဝန်ယူခဲ့ပါတယ်။ အာရှလူငယ်ဟာ ဖက်ဆစ်တော်လှန်ရေးအတွက် ကွန်မြူနစ်ပါတီ၊ ပြည်သူ့အရေးတော်ပုံတပ်မတော်တို့နဲ့လက်တွဲပြီး၊ အရေးပါတဲ့အခန်းကလူပုဂ္ဂိုလ်တွေ ဘမိုင်းဝင်နိုင်ငံရေးအင်အားစုကြီးတခုဖြစ်ပါတယ်။ ဆရာဟာ အသက်နှစ်ဆယ်အရွယ်ပဲရှိပါသေးတယ်။ ဖက်ဆစ်တော်လှန်ရေးကာလမှာ ငသိုင်းချောင်းနယ်ရဲ့ နိုင်ငံရေးခေါင်းဆောင်ဟာ ဆရာပါ။ (၁၉၄၅) ခုနှစ်မှာ ငသိုင်းချောင်းမြို့နယ်ရဲ့ ပထမဆုံးသော ဖဆပလညွှန်ကြားတာဝန်ယူခဲ့တာလည်း ဆရာပါ။ ဖက်ဆစ်တော်လှန်ရေးအပြီး စစ်ပြီးခေတ်တက္ကသိုလ် ပြန်တက်တော့လည်း နိုင်ငံရေးဆက်လုပ်ခဲ့ပါတယ်။ စစ်ပြီးခေတ် ဗကညွှန်ကြားဖြစ်ခဲ့သူဟာ ဆရာပါ။ သမိုင်းဝင် ကျောင်းသားအဖွဲ့အစည်း ဗကသကြီးရဲ့ (၁၉၄၇) ခုနှစ် ဗကညွှန်ကြားဟာ ဆရာပါ။ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း လန်ဒန်ကိုသွားနေတုန်း နိုင်ငံရေးအင်အားပြဖို့ ကျောင်းပေါင်းစုံသပိတ်မှောက်ဖို့ လက်မှတ်ရေးထိုးထုတ်ပြန်ခဲ့တာ ဆရာပါ။ နိုင်ငံရေးအရ မာ့ကစ်ဝါဒကို လေ့လာလိုက်စားဆုပ်ကိုင်ခဲ့ဖူးသူဖြစ်သလို၊ ကွန်မြူနစ်ပါတီရဲ့ စည်းမျဉ်းစည်းကမ်းတွေကို နှစ်သက်လေးစားခဲ့သူဖြစ်ပါတယ်။ (၁၉၄၈) ခုနှစ် နောက်ပိုင်းမှာတော့ ဆရာဟာ နိုင်ငံရေးမလုပ်တော့ပဲ သမိုင်းပညာရှင်ဘဝမှာ ဇောက်ချမြှုပ်နှံခဲ့ပြီး သုတေသနလုပ်ငန်းတွေကြား မွေ့လျော်ကျင်လည်ခဲ့ပါတယ်။ နိုင်ငံရေးသမားဘဝက ခွဲထွက်ခဲ့ပြီဆိုပေမယ့် ဆရာဟာ အာဏာရအစိုးရကို၊ ဖဆ-ဆိုရှယ်တွေကို ဘယ်တုန်း

ကမှ အရောတဝင်မလုပ်ခဲ့သူ ပြတ်ပြတ်သားသားစည်းခြားခဲ့သူဖြစ်ပါတယ်။ ဗိုလ်နေဝင်း စစ်အာဏာရှင်ခေတ်တလျှောက်မှာလည်း စစ်အာဏာရှင်စနစ်အပေါ် စစ်အုပ်စုအပေါ် ဘယ်တုန်းကမှ မထောက်ခံ။ နည်းလမ်းပေါင်းစုံနဲ့ ဆန့်ကျင်စည်းခြား ပြတ်သားနိုင် ကျည်ဆွဲဖြစ်ပါတယ်။ ဒါဟာ ဆရာရဲ့အမှန်တရားချစ်စိတ်၊ ပြည်သူချစ်စိတ်၊ ဖောက်ပြန်

ရေးသမားတွေအပေါ် မုန်းတီးရွံ့ရှုစိတ်ကနေ အခြေခံလာခဲ့တဲ့ မူလပင်ရင်းပကတိ စိတ်ဓာတ်အမှန်ဖြစ်ပါတယ်။ ကျနော်ဟာ ဆရာရဲ့ သမိုင်းအမြင်သမိုင်းသုတေသန သမိုင်းပညာရှင်အပေါ် အင်မတန်လေးစားမိပါတယ်။ ဒါပေမယ့် ကျနော်အကြည့်ထိုက်မိအံ့ကတော့ ဆရာ့စိတ်ဓာတ်၊ ဆရာ့နှလုံးသားပါ။

ကျနော်ဟာ ဆရာ့တပည့်သားမြေး မဖြစ်ခဲ့ဖူးပါဘူး။ ဆရာနဲ့ရင်းနှီးကျွမ်းဝင်ချစ်ခင်ဆက်ဆံဆိုင်လည်း မရခဲ့ပါဘူး။ ဒါပေမယ့် ဆရာနဲ့ပတ်သက်ပြီး အမှတ်ရစရာလေးတွေရှိခဲ့ပါတယ်။ ဆရာ့ကို ဒေါက်တာသန်းထွန်းအဖြစ် ပထမဆုံးစတွေ့ စသိလိုက်ရဖူးတာက မန္တလေးကဉ္စနမဟိထက မြကန်သာ ဦးနေနွယ်ရဲ့အိမ်မှာပါ။ လွန်ခဲ့တဲ့ နှစ်သုံးဆယ်လောက်ကပါ။ ဦးနေနွယ်ဟာ မြကန်သာ စာပေဆိုပြီး ဆရာဒေါက်တာသန်းထွန်းရဲ့ စာအုပ်တွေကို ထုတ်ဝေခဲ့သူပါ။ ဆရာ့ရဲ့ အသစ်မြင် မြန်မာနိုင်ငံသမိုင်းကို (၁၉၇၅) ခုလောက်က ပထမဆုံးအကြိမ်ထုတ်ဝေခဲ့တာ ဦးနေနွယ်ပါ။ ဦးနေနွယ်က သူထုတ်ဝေတဲ့ အဲဒီစာအုပ်ကို ကျနော်ကို မှတ်မှတ်ရလက်မှတ်ရေးထိုးလက်ဆောင်ပေးခဲ့ဖူးပါတယ်။ ကျနော်ရန်ကုန်ကိုရောက်တော့ ပထမဆုံးစ

ပြီးရောက်ခဲ့ရ၊ နေခဲ့ရဖူးတာက ‘နို့သာ ကိုသန်းဆွေ’ အိမ်ပါ။ ဆရာ့ရဲ့ ‘နယ်လှည့် ရာဇဝင်’ (၁၊ ၂၊ ၃) သုံးတွဲလုံးဟာ နို့သာကနေ ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေခဲ့တာပါ။ ကျနော် နို့သာရောက်တော့ ဆရာရဲ့နယ်လှည့်ရာဇဝင် သုံးတွဲလုံးဟာ အကိုသန်းဆွေရဲ့စာအုပ်ဗိရိသ်မှာခန့်ခန့်ညားညားပေါ့။ မန္တလေးကဦးနေနွယ်ကြီးဟာ ပြကွဒိန်ရာသီဆိုရင် ရန်ကုန်ကိုရောက်လာပြီ။ ကိုသန်းဆွေအိမ်မှာပဲလာတည်းခိုနေထိုင်ရင်း ကျနော်နဲ့အတူအောက်ထပ်မှာတခန်းထဲအိပ်လေ့ရှိတယ်။ ဦးနေနွယ်ရဲ့ထူးခြားချက်က အင်မတန်စာအုပ်အစုအဆောင်းဝါသနာပါသလို မီးခြစ်မျိုးစုံစုတတ်တာ။ ပြီးတော့ခါတ်ပုံရိုက် အင်မတန်တော်တာ။ နယ်လှည့်ရာဇဝင်ထဲက ခါတ်ပုံတွေတော်တော်များများဟာ သူ့လက်ရာတွေပဲထင်ပါတယ်။ ပြကွဒိန်ရာသီရောက်ရင် ရန်ကုန်ကိုအနည်းဆုံး နှစ်လကျော်သုံးလနီးပါးနေပါတယ်။ ပြကွဒိန်ရိုက် ပြကွဒိန်ထုတ်ဖို့ပါ။ ဦးနေနွယ်ရဲ့ပြကွဒိန်ဟာ မြကန်သာ ပြကွဒိန်ပါ။ မြကန်သာပြကွဒိန်ရဲ့ ထူးခြားချက်ကလည်း နှစ်စဉ်မင်းသမီးခင်သန်းနုဓာတ်ပုံနဲ့ချည်းထုတ်တာဖြစ်ပါတယ်။ အဲဒီ ပြကွဒိန်မျက်နှာဖုံး ခင်သန်းနုရဲ့အလှခါတ်ပုံတွေတိုင်း ဟာလည်း ဦးနေနွယ်ကိုယ်တိုင်ရဲ့ နှစ်စဉ်စိတ်တိုင်းကျ လက်ရာတွေချည်းဖြစ်ပါတယ်။

ရစ်ခဲ့ပါတယ်။ အဲဒီလဖက်ရည်ဆိုင်လေးဟာ ကျနော်တို့ရဲ့ချစ်မိတ်ဆွေ ကဗျာဆရာကို သခွပ် (သခွပ်နီ) ကြီးရဲ့ အဖေရဲ့ထိဆိုင်လေးနဲ့မျက်နှာချင်းဆိုင်မှာပါ။ အနားမှာ ရွှေခဲစာအုပ်အငှားဆိုင်လေးရှိပါတယ်။ တဆက်တည်း တဖက်တည်းမှာ ဦးချစ်သမီး၊ မမြင့်ရဲ့ စေတနာရှင် လဖက်ရည်ဆိုင်နဲ့လည်း ခပ်နီးနီးပါ။ ကျနော်တို့ဟာ ရွှေခဲစာအုပ်ဆိုင်လေးဖက်လာရင်း ရွှေခဲနဲ့ခပ်ကပ်ကပ်က အဲဒီ ‘မြိုးဝေ’ဆိုတဲ့ လဖက်ရည်ဆိုင်လေးမှာ၊ ဒါမှမဟုတ် မမြင့်ရဲ့စေတနာရှင်မှာ နေ့စဉ်လိုလို ထိုင်ဖြစ်လေ့ရှိပါတယ်။ ဆရာကြူးကြီး (မင်းလှညွန့်ကြူး) လည်း သူ့အလုပ်ဖြစ်တဲ့ မြန်မာစာကော်မီရှင်က အလုပ်ဆင်းလာရင်း၊ ရွှေခဲဖက်စာအုပ်လာငှားရင်း ကျနော်တို့နဲ့ မကြာမကြာ လဖက်ရည်ဝိုင်းဖွဲ့လေးရှိပါတယ်။ အဲဒီတုန်းက အာအိုင်တီကျောင်းသား (အခု-အာအက်ဖ်အေက)ကို စိန်ကျော်လှိုင်တို့၊ ကိုသခွပ် ယောက်ဖကဗျာဆရာ ကိုဇော်နောင်၊ ပန်းတနော် ဦးအေးမောင်ခုံးခန်းက ရွှေနေကြီးကို အောင်ကျော်တို့လည်း ကျနော်တို့နဲ့ လာလာပြီး ဝိုင်းဖွဲ့ဖြစ်လေ့ရှိပါတယ်။ အဲဒီနေ့က....

ကြာတော့ကြာပါပြီ၊ လွန်ခဲ့တဲ့ နှစ်အစိတ်ကျော်ဝန်းကျင်လောက်ရှိမယ့် အဲဒီနေ့က.... မြိုးဝေ လဖက်ရည်ဆိုင်လေးမှာထိုင်နေ

ဖေဖော်ဝါရီ (၁၃)

ဒီပဲယင်းအရေးအခင်းကတည်းက ဖမ်းဆီးခံထားရသူ အမျိုးသားဒီမိုကရေစီအဖွဲ့ချုပ် ဥက္ကဋ္ဌ ဦးတင်ဦးကို နေအိမ်အကျယ်အချုပ် သက်တမ်း (၁) နှစ်ထပ်တိုး။

မတ်လ နအဖ ဘဏ္ဍာရေးနှင့်အခွန်ဝန်ကြီးဌာနက မြန်မာမေပလားဝါးဘဏ်နှင့် အာရှဓနဘဏ်တို့ကိုမတ်လ (၃၁) ရက်နေ့မှစ၍ အလုပ်လုပ်ခွင့်လိုင်စင်ရုပ်သိမ်းကြောင်းကြေညာသည်။

ဧပြီလ(၁၇)

ပြည်ပရောက်ရှိမ်းအဖွဲ့တဖွဲ့က မြန်မာနိုင်ငံပထမဆုံးသမ္မတ ညောင်ရွှေစော်ဘွားစပ်ရွှေသိုက်၏သားအကြီး စပ်ခမ်ဖကို သမ္မတအဖြစ်တင်မြှောက်ကာ လွတ်လပ်သောရှမ်းပြည်ယာယီအစိုးရကိုဖွဲ့စည်းကြောင်း ကြေညာသည်။

ဧပြီလ

အင်းစိန်ထောင်တွင် (၂၀၀၄) နိုဝင်ဘာလကတည်းက ဖမ်းဆီးခံထားရသော စစ်ထောက်လှမ်းရေးများအနက် ထိပ်တန်းထောက်လှမ်းရေးအရာရှိ (၃၀) ဦး နှစ်ရည်ထောင်ကျ။

မေလ (၇)

ညနေ (၃) ခန့်က ရန်ကုန်မြို့ (၈)မိုင်လမ်းဆုံရှိ (Junction 8)စင်တာ၊ ပုဇွန်တောင်ကုန်သွယ်မှုဗဟိုဌာနချုပ်နှင့် မြေနီကုန်း ဒဂုံစင်တာတို့တွင် ဗုံး (၃) လုံး တပြိုင်တည်း ပေါက်ကွဲခဲ့ရာ လူ (၄) ဦးသေဆုံး၍ (၁၆၀) ကျော်ဒဏ်ရာရရှိ။

မေလနှောင်းပိုင်း

နအဖ၏ (၄) လပတ်အစည်းအဝေး အပြီးတွင် စစ်တိုင်း (၆) မှ စစ်တိုင်းမှူးနေရာ အပြောင်းအလဲဖြစ်။

မေလ (၂၁)

ရှမ်းအပစ်အခတ်ရပ်အဖွဲ့ တဖွဲ့ဖြစ်သော ဗိုလ်မှူးကြီးစိုင်းရီ၏ ရှမ်းပြည်အမျိုးသားတပ်မတော် (အက်စ်အက်စ်အဲန်အေ)နှင့် နအဖနှင့်တိုက်ခိုက်ဆဲ ဗိုလ်မှူးကြီးရွှက်ဆစ်၏ ရှမ်းပြည်တောင်ပိုင်းတပ်မတော် (အက်စ်အက်စ်အေ-အက်စ်) တို့ ပူးပေါင်းလိုက်ကြသည်။

ဇူလိုင်လ (၆)

မြန်မာနိုင်ငံရှိ အကျဉ်းထောင်အသီးသီးမှ နိုင်ငံရေးအကျဉ်းသား (၃၀၀) ကျော် ပြန်လည်လွတ်မြောက်လာ။

ဇွန်လ (၁၉)

ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်၏ အသက် (၆၀) ပြည့် မွေးနေ့အခမ်းအနားကို ကမ္ဘာ့နိုင်ငံပေါင်း (၂၀) ကျော်တွင်ကျင်းပ။

ဇူလိုင်လ (၂၃)

နအဖဝန်ကြီးချုပ်ဟောင်း ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ခင်ညွန့်အား အဂတိလိုက်စားမှု၊ လာဘ်ပေးလာဘ်ယူမှုများအပါအဝင် စွဲချက် (၈) ခုဖြင့် နအဖ၏ အင်းစိန်တရားရုံးက ဆိုင်းငံ့ထောင်ဒဏ် (၄၄) နှစ်ချမှတ်။

ဩဂုတ် (၅)

ကမ္ဘာ့စားနပ်ရိက္ခာအဖွဲ့ကြီး (World Food Protram) အကြီးအကဲ မစ္စတာမောရစ်သည် ဩဂုတ်လ (၁) ရက်နေ့မှ (၄) ရက်နေ့အထိ မြန်မာနိုင်ငံသို့လာရောက်လေ့လာခဲ့ပြီး၊ မြန်မာနိုင်ငံတွင် အသက် (၅) နှစ်အောက် ကလေးများအားလုံး၏ (၃) ပုံ (၂)ပုံခန့် အဟာရချို့တဲ့နေကြောင်းပြောကြား။

ဩဂုတ် (၁၃)

လုပ်အားပေးခိုင်းစေသော အာဏာပိုင်များကို တရားစွဲဆိုအနိုင်ရခဲ့သော ရန်ကုန်တိုင်းကော့မှူးမြို့နယ်၊ ထန်းမနိုင်ရွာသူ မစုစုနွေးကို အာဏာပိုင်များအားဆဲဆိုမှု၊ ခြိမ်းခြောက်မှုတို့ဖြင့် ထောင် (၁) နှစ်နှင့် (၈) လ ချမှတ်။

ဩဂုတ်လ (၁၈)

နအဖ၏ တင်းကျပ်သောကန့်သတ်မှုများသည် အဖွဲ့ကြီး၏ လုပ်ငန်းအကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် အနှောက်အယှက်ဖြစ်သည်ဟုဆိုကာ မြန်မာနိုင်ငံတွင် (HIV/AIDS) ရောဂါနှင့် ငှက်ဖျားရောဂါတိုက်ဖျက်ရေးတို့အတွက် အကူအညီပေးရန်ရှိသော ဒေါ်လာသန်း (၁၀၀) ကို ရပ်ဆိုင်းလိုက်ကြောင်း ကုလသမဂ္ဂလက်အောက်ခံ (Global Fund) အဖွဲ့ကကြေညာ။

ဩဂုတ်လ (၂၀)

အစိုးရဓာတ်ဆီဆိုင်များတွင် ဓာတ်ဆီတဂါလံလျှင် (၁၅၀) မှ (၁၅၀၀) ကျပ်သို့ ခုန်တက်သွားပြီး သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးစရိတ်နှင့်အခြားစားကုန်များလည်း ဈေးထိုးတက်သွားခဲ့။

စက်တင်ဘာလ

မြန်မာနိုင်ငံတွင် နိုင်ငံရေးအခြေအနေဆိုးရွားလာနေမှုများကို ကုလသမဂ္ဂလုံခြုံရေးကောင်စီက ကြားဝင်ဆောင်ရွက်ပေးရန်အတွက် တောင်အာဖရိကဘုန်းတော်ကြီး ဒက်စ်မွန် တူးတူးနှင့် ချက်သမ္မတဟောင်းဗားကလပ်ဟာဗယ်တို့က (Threat to peace- A call to the UN Security Council to act in Burma) အမည်ရှိ စာမျက်နှာ (၇၀) ပါ အစီရင်ခံစာကို တင်သွင်း။

စက်တင်ဘာ (၆)

မြန်မာနိုင်ငံတွင် အမျိုးသားကျန်းမာရေးနှင့် ပညာရေးဆိုင်ရာ လူသားချင်းစာနာမှုဆိုင်ရာ အထောက်အကူများရရှိရန် နိုင်ငံတကာနှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေးမဖြစ်မနေလိုအပ်ကြောင်း မင်းကိုနိုင်၊ ကိုကိုကြီးနှင့် (၈၈) မျိုးဆက်ကျောင်းသားခေါင်းဆောင်များ ကြေညာချက်ထုတ်ပြန်။

စက်တင်ဘာ (၁၄)

နအဖနှင့် အပစ်ရပ်ထားသော ကချင်ဒီမိုကရေစီသစ်တပ်မတော် (NDAK) အတွင်း အာဏာသိမ်းမှုဖြစ်ပွားခဲ့ပြီး၊ အတွင်းရေးမှူး လရောက်ဇလွန်းနှင့် စစ်ဦးစီးချုပ်မဂျီတို့က ဥက္ကဋ္ဌ ဦးစခန့်တိန့်ယိမ်းကို ရာထူးမှဖြုတ်ချ။

အောက်တိုဘာလ (၂၄)

ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည် မတရားအထိန်းသိမ်းခံထားရခြင်း (၁၀) နှစ်ပြည့်မြောက်သည့်နေ့တွင် ကမ္ဘာ့နိုင်ငံအသီးသီးမှ ဒီမိုကရေစီအရေးထောက်ခံသူများက ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည် ပြန်လည်လွတ်မြောက်ရေးအတွက် ဆန္ဒပြပွဲများနှင့် ဆုတောင်းပွဲများပြုလုပ်ခဲ့ကြ။

ဇူလိုင်လ (၂၆)

လောနိုင်ငံ၊ ဗီယက်ကျင်းမြို့တွင် ကျင်းပသော (၃၀) ကြိမ်မြောက် အာဆီယံနိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးများ ဆွေးနွေးပွဲခေတ္တရပ်နား ချိန်တွင် မြန်မာနိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီး ဦးဉာဏ်ဝင်းက သတင်းထောက်များအား မြန်မာနိုင်ငံ၏ဒီမိုကရေစီအသွင်ကူးပြောင်းရေးလုပ်ငန်း များတွင် အပြည့်အဝအာရုံစိုက် နိုင်ရန်အတွက် (၂၀၀၆) အာဆီယံ ဥက္ကဋ္ဌ နေရာကိုစွန့်လွှတ်ကြောင်းကြေညာ။

အောက်တိုဘာလ (၃၁)

အမေရိကန်သမ္မတဂျော့ဘုရှ်နှင့် ဂျမ်းအမျိုးသမီးလူ့အခွင့်အရေးကြိုးပမ်းသူ နန်း ချန်တောင်းတို့ အိမ်ဖြူတော်တွင် မြန်မာနိုင်ငံလူ့အခွင့်အရေးကိစ္စများကို မိနစ် (၅၀) ကြာဆွေးနွေးခဲ့။

နိုဝင်ဘာ (၄)

ရန်ကုန်အင်းစိန်ထောင် အထူးတရားရုံးမှ ဂျမ်းတိုင်းရင်းသားများဒီမိုကရေစီအဖွဲ့ ချုပ်ဦးခွန်ထွန်းဦးအပါအဝင် ဂျမ်းခေါင်းဆောင် (၈) ဦး နှစ်ရပ်ထောင်ဒဏ်ချမှတ်။

နိုဝင်ဘာ (၇)

နအဖက စစ်ရုံးချုပ်အပါအဝင် အစိုးရ ဝန်ကြီးဌာနရုံးများကို ပျဉ်းမနားနှင့် (၁၂) မိုင်ခန့်အကွာရှိ ကြပ်ပေးဒေသသို့ ပြောင်းရွှေ့ လိုက်ကြောင်း (၅) မိနစ်ကြာ သတင်းစာရှင်းလင်းပွဲပြုလုပ်၍ အတည်ပြုပြောကြား။

ဒီဇင်ဘာ (၅)

သယ်စုနှစ်တခုကျော် အဆုံးမသတ်နိုင်သေးသော ညောင်နှစ်ပင်ညီလာခံပြန်စ။

မြန်မာ့အရေး သူတို့အမြင်

သူတို့ကိုယ်စားကမ္ဘာကိုပြောပေးဖို့ နအဖက ကျနော်တို့ကိုအမြဲပြောတယ်။ ကျနော် အထင်ပြောရရင် ကျနော်တို့ပြောပေးခဲ့ပေါင်းများပြီ။ ဒီတခါတော့ ‘ဟုတ်ပါတယ်၊ သူတို့တွေ လမ်းပြမြေပုံအတိုင်း ဆက်လုပ်ဖို့စိတ်ပိုင်းဖြတ်ထားတာကျနော်တို့သိပါတယ်’ လို့ ကျနော် တို့ပြောမပေးနိုင်တော့ဘူး။

မလေးရှားနိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီး၊ Syed Hamid Albar

အာရှမှာ မြန်မာပြည်ဟာ အအောင် မြင်ဆုံး၊ အဖွံ့ဖြိုးဆုံးနိုင်ငံတခုဖြစ်သင့်ပေမယ့်၊ အခုအဆင်းရဲဆုံးဖြစ်နေတာ လွတ်လပ်မှုမရှိ လို့ဖြစ်တယ်။ လွန်ခဲ့တဲ့ (၁၅) နှစ်က ဗမာ လူထုကမဲဆန္ဒပေးပြီး ဒီမိုကရေစီကို ရွေးချယ် ခဲ့ပြီးဖြစ်ပါတယ်။ ဒါကိုစစ်အစိုးရက ဒီမိုကရေ စီခေါင်းဆောင်ကိုထောင်ချလိုက်ပြီး တုံ့ပြန် လိုက်ပါတယ်။ အဲဒါရဲ့ရလဒ်ကတော့ လူသား ရင်းမြစ်နဲ့ သယံဇာတကြွယ်ဝတဲ့နိုင်ငံက လူသန်းပေါင်းများစွာဟာ အသက်ရှင်ရပ် တည်ရေးအတွက် တော်တော်ရုန်းကန်နေ ကြရပါပြီ။ မြန်မာစစ်အစိုးရဟာ မုဒိမ်းကျင့်မှု၊

ညှဉ်းပန်းနှိပ်စက်မှု၊ သတ်ဖြတ်မှု၊ မတရား နေရာပြောင်းရွှေ့မှု စတဲ့ကျူးလွန်မှုတွေကို ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့်ဆောင်ရွက်နေပါတယ်။ မြန်မာပြည်သူတွေဟာ ရက်စက်ကြမ်းကြုတ်မှု အမှောင်တိုက်ထဲမှာနေထိုင်နေရပေမယ့် သူတို့ရဲ့နှလုံးသားထဲမှာ လွတ်လပ်ခြင်း အလင်းရောင်တွေ ရှင်သန်တောက်ပနေပါ တယ်။ သူတို့လိုလားတဲ့လွတ်မြောက်ခွင့်ဟာ တနေ့တော့ ရလာကြမှာဖြစ်ပါတယ်။

ဂျော့ဘုရှ် (နိုဝင်ဘာ-၁၆၊ တိုကျိုမြို့)

နှမြောတသ၊ တမ်းတမဆုံး

တခေတ်တယောက် သက်ရှိသမိုင်း

ရှေ့ဟောင်းသုတေသနအသင်းကို ဦးဆောင်ဦးရွက်ပြုခဲ့သူ၊ အငြိမ်းစားသမိုင်း ပါမောက္ခ၊ ဗမာသဉ္ဇာတိတက္ကသိုလ်၊ ဒေါက်တာ သန်းထွန်း M.A, B.L, Ph.D, D. Lit (LONDON) အသက် (၈၂) နှစ်သည် နိုဝင် ဘာ (၃၀) ရက် နံနက် (၂) နာရီတွင် နှလုံးရောဂါဖြင့် ကွယ်လွန်။ ❖

အနှိပ်ခံများဘက်ကလေးနေ

ပြည်ထောင်စု တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများ ဒီမိုကရေစီအဖွဲ့ချုပ်အတွင်းရေးမှူး၊ လူ့အခွင့် အရေးအမှုများတွင် လိုက်လံဆောင်ရွက်ပေးသူ၊ အိုင်အယ်လ်အိုဘက်စားပေးမှုဖြင့် သေဒဏ် ပေးခံထားရသူ (၁၀) ဦးကို ကွင်းလုံးကျွတ် အောင်ဆောင်ရွက်ပေးဖူးသူ၊ ဒေါ်အောင် ဆန်းစုကြည်၏ နေအိမ်အမွေကိစ္စအတွက် အာဏာကုန်လွှဲအပ်ခံထားရသူ ရှေ့နေကြီး နိုင်ငွေရ အသက် (၅၀) သည် နိုဝင်ဘာ (၁၆) ရက်နေ့၊ နေ့လည်ပိုင်းက နှလုံးရောဂါဖြင့် ရန်ကုန် ဆေးရုံကြီးတွင်ကွယ်လွန်။ ❖

ဒီမိုကရေစီဘက်တော်သားအနုပညာရှင်

သခင်ကိုယ်တော်မှိုင်း၏ ကမ္ဘာ့ငြိမ်းချမ်း ရေးပြည်ပခရီးစဉ်များတွင် လိုက်ပါဆောင် ရွက်ခဲ့သူ၊ ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်၏ ရွှေတိဂုံ အနောက်ဘက်မုခ် တရားပွဲဖြစ်မြောက်အောင် စီစဉ်ပေးခဲ့သူ၊ ဒေါ်ခင်ကြည်၏ ဈာပနတွင် ရှေ့တန်းမှပါဝင်ခဲ့၍ ရေကြည်အိုင်စစ်အကျဉ်း စခန်းတွင်အနှိပ်စက်ခံခဲ့ရဖူးသူ၊ အမေလူထု ဒေါ်အမာ၊ သခင်သိန်းမောင်၊ သခင်စိုးမြင့်တို့ နှင့်အတူ သခင်ကိုယ်တော်မှိုင်းဗိမာန် ထိန်း သိမ်းစောင့်ရှောက်ရေး ဂေါပကအဖွဲ့ဝင်

အဖြစ် ဆောင်ရွက်ခဲ့သူ နိုင်ငံကျော်ရပ်ရှင် မင်းသားကြီးဦးထွန်းဝေ အသက် (၈၅) နှစ် သည်ဩဂုတ်လ (၁၃) ရက်တွင် ရန်ကုန်မြို့ ရန်ကင်းနေအိမ်တွင် လူကြီးရောဂါဖြင့်ကွယ် လွန်။ ❖

လွတ်လပ်ရေးတိုက်ပွဲဝင်၊ဝါရင့်နိုင်ငံရေးသမား

ဦးဗမာအစည်းအရုံးဝင်၊ ဖက်ဆစ်တော်လှန်ရေးသမားကြီး၊ ဝိဇ္ဇာရအမတ်ကြီးကို သာဓကဆောင်သော နာမည်ကျော်မိန့်ခွန်း ဖြင့် နိုင်ငံရေးလောကတွင်ထင်ရှားသူ၊ ငြိမ်း ချမ်းရေး၊ ညီညွတ်ရေး၊ ဒီမိုကရေစီရေးကိုယုံကြည်သူ ဝိဇ္ဇာရသခင်ချစ်မောင် အသက် (၉၀) သည် ဖေဖော်ဝါရီလ (၃) ရက်နေ့ နေ့လည်အချိန်က ရန်ကုန်နေအိမ်တွင်ကွယ်လွန်။ ❖

ရာသီပေါက်လွန်ရေးသမားကြီး

နယ်ချဲ့ဆန့်ကျင်ရေး၊ ဖက်ဆစ်တော် လှန်ရေး သမိုင်းတလျှောက်တွင် ရှေ့တန်းမှ ပါဝင်ခဲ့သူ၊ စစ်တွေ ဗမာသကိုဦးဆောင်ခဲ့သူ၊ (၁၉၄၀) ခုနှစ် ရခိုင်ဒေသခံရေးစစ်ပွဲ၏ ခေါင်းဆောင်၊ ရခိုင်ဒေသ ကွန်မြူနစ်ပါတီ ဖွဲ့စည်းရာတွင်တာဝန်ခံ၊ ဗမာပြည်ကွန်မြူ နစ်ပါတီ၏ နိုင်ငံရေးဦးဆောင်အဖွဲ့ဝင် ရဲဘော်ကျော်မြ အသက် (၉၀) သည် ဧပြီလ (၂၀)ရက်နေ့ညနေက တရုတ်ပြည်၊ ခွန်မင်မြို့ ဆေးရုံတွင်ကွယ်လွန်။ ❖

အာဏာရှင်ဆန့်ကျင်ရေးနှင့် လူမျိုးစုအရေးတိုက်ပွဲဝင်သူ

အသက် (၂၆) နှစ် အရွယ်တွင် တော်လှန်ရေးသို့ ဝင်ရောက်ခဲ့သူ၊ (၁၉၅၀) ခုနှစ် လက်နက်နှင့် ဒီမိုကရေစီလဲလှယ်ရာတွင်ပါဝင်ခဲ့သော်လည်း (၁၉၆၂) ဗိုလ်နေဝင်း အာဏာ သိမ်းသည့်အချိန်တွင် တော်လှန်ရေးနယ်ထဲပြန်လည်ဝင်ရောက်ခဲ့သူ မွန်ပြည်သစ်ပါတီ၏ ဥက္ကဋ္ဌနိုင်ထင် အသက် (၈၄) နှစ်သည် မတ်လ (၂၄) ရက်နေ့က သွေးကင်ဆာရောဂါဖြင့် မော်လမြိုင်ဆေးရုံတွင်ကွယ်လွန်။ ❖

ဖက်ဒရယ်ပြည်ထောင်စု ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေဆိုင်ရာ လှုပ်ရှားဆောင်ရွက်မှုများ

ဖက်ဒရယ်ပြည်ထောင်စု ဖွဲ့စည်းပုံ အခြေခံဥပဒေဆိုင်ရာလှုပ်ရှားမှုများကို အက်စ် ဒီစီ၊ အက်စ်စီအက်စ်စီ၊ ဒီပလိုမာအယ်လ်ဘီ တို့မှ (၂၀၀၄) ခုနှစ်အတွင်း ပူးတွဲဆောင်ရွက်ခဲ့ကြပြီး အဲနီစီယူဘီ၊ အဲနီစီဂျီယူဘီ၊ အဲနီဒီအက်စ်၊ ယူအဲနီအယ်လ်ဒီ-အယ်လ်အေ၊ ကေအဲနီပီပီ၊ဒီပလိုမာအယ်လ်ဘီတို့ဖြင့် နှီးနော့ဖလှယ်ကျင်းပရေး ပူးတွဲကော်မတီဖွဲ့စည်းဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။

ရည်ရွယ်ချက်

(၁) နိုင်ငံရေးပါတီအဖွဲ့အစည်းများအတွင်း တူညီသောအာဏာပိုင်ဖက်ဒရယ်ပြည်ထောင်စုဖွဲ့စည်းပုံဆိုင်ရာ အခြေခံမူများချမှတ်နိုင်ရေး၊

(၂) နအဖ၏ အမျိုးသားညီလာခံအား နိုင်ငံရေးအရတုန့်ပြန်နိုင်ရေး၊

(၃) ဖက်ဒရယ်ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေရေးဆွဲရေးလုပ်ငန်းစဉ်နှင့် ပြည်နယ်များဖွဲ့စည်းပုံရေးဆွဲရေးလုပ်ငန်းစဉ်တို့ ဟန်ချက်ညီစွာ ဆက်စပ်ဆောင်ရွက်နိုင်ရေး၊

ကိုယ်စားလှယ်များ

ဖက်ဒရယ်ပြည်ထောင်စုဖွဲ့စည်းပုံဆိုင်ရာ အခြေခံမူများချမှတ်ရေး နှီးနော့ဖလှယ်ပွဲကို သက္ကရာဇ် (၂၀၀၅) ခုနှစ် ဖေဖော်ဝါရီလ (၉) ရက်နေ့မှ (၁၂) ရက်နေ့အထိ အောင်မြင်စွာကျင်းပနိုင်ခဲ့ပြီး ထိုနှီးနော့ဖလှယ်ပွဲကြီးသို့ ပြည်သူ့လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များ၊ နိုင်ငံရေးပါတီအဖွဲ့အစည်းအသီးသီးတို့မှခေါင်းဆောင်များနှင့်တကွ အမျိုးသမီးအဖွဲ့အစည်းများ၊ လူငယ်အဖွဲ့အစည်းများနှင့် လူထုအခြေပြုအဖွဲ့အစည်းများမှကိုယ်စားလှယ် (၁၀၆) ဦး တက်ရောက်ခဲ့ကြသည်။

မူများကို သဘောတူလက်မှတ်ရေးထိုးခဲ့ကြသည်။

(၁) အချုပ်အခြာအာဏာ (Sovereign Power)

နိုင်ငံ၏ အချုပ်အခြာအာဏာဟူသမျှတို့သည် ပြည်သူလူထုထံမှသာ ဆင်းသက်စေရမည်။

(၂) တန်းတူရေး (Equality)

တိုင်းရင်းသားလူမျိုးတိုင်းသည် နိုင်ငံရေးအရဖြစ်စေ၊ လူမျိုးရေးအရဖြစ်စေ တန်းတူရည်တူအခွင့်အရေးရှိစေရမည်။

(၃) ကိုယ်ပိုင်ပြဌာန်းခွင့် (Self-determination)

တိုင်းရင်းသားလူမျိုးတိုင်းသည် နိုင်ငံရေး၊ စီးပွားရေး၊ လူမှုရေးနှင့် ယဉ်ကျေးမှုစသည့် ကဏ္ဍအသီးသီးတွင် ကိုယ်ပိုင်ပြဌာန်းခွင့်အပြည့်အဝရှိစေရမည်။

(၄) ဖက်ဒရယ်ပြည်ထောင်စုမူများ (Federal Principles)

ကိုယ်ပိုင်ပြဌာန်းခွင့်အပြည့်အဝရှိသော ပြည်နယ်များဖြင့်ဖွဲ့စည်းသည့် ဖက်ဒရယ်ပြည်ထောင်စုဖြစ်ရမည်။ ပြည်ထောင်စုလွှတ်တော်တွင် လွှတ်တော်နှစ်ရပ်ထားရှိရမည်။

(၅) လူနည်းစုများ၏ အခွင့်အရေးများ (Minority Rights)

ပြည်ထောင်စုအဖွဲ့ဝင် ပြည်နယ်များအတွင်း နေထိုင်ကြသောတိုင်းရင်းသားလူနည်းစုများ၏ အခွင့်အရေးများအားဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေတွင် အတိအလင်းကာကွယ်ပြဌာန်းပေးရမည်။

(၆) ဒီမိုကရေစီအခွင့်အရေး၊ အခြေခံလူ့အခွင့်အရေးနှင့် ကျားမဆိုင်ရာ တန်းတူညီမျှမှုများ

ဗိုလ်ချုပ်အောင်သန်းလေးကအာဏာပိုင်ဖက်ဒရယ်ပြည်ထောင်စုဖွဲ့စည်းရေးဆွဲရေးတင်ပြစဉ်

ဆံခြင်းမရှိစေဘဲ အခြေခံလူ့အခွင့်အရေးများ၊ ဒီမိုကရေစီအခွင့်အရေးများကို ကာကွယ်ပြဌာန်းပေးရမည်။

(၇) ဘာသာရေးကို အခြေမခံသောနိုင်ငံ (Secular State)

ဘာသာရေးကို အခြေမခံသောနိုင်ငံတော်ဖြစ်စေရမည်။

(၈) ပါတီစုံဒီမိုကရေစီစနစ် (Multi-party Democracy System)

ဖက်ဒရယ်ပြည်ထောင်စုတွင် ပါတီစုံဒီမိုကရေစီစနစ်ကို ကျင့်သုံးစေရမည်။

(၂) ပြည်နယ်သစ်များဖွဲ့စည်းရေး၊

(၃) (က) သဘာဝ ပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေး၊

(ခ) အမျိုးသမီးများနှင့် ကလေးများဆိုင်ရာကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရန်နှင့် တိုးတက်မြှင့်တင်ရေးအတွက် အထူးလုပ်ဆောင်ချက်များ အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ရေး၊ စသည့်မူများကို ဖက်ဒရယ်ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံ အခြေခံဥပဒေမူကြမ်းရေးဆွဲရာတွင် အလေးအနက်ထည့်သွင်းပြဌာန်းသွားရန်သဘောတူလက်ခံကြသည်။

ဖက်ဒရယ်ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံ အခြေခံဥပဒေမူကြမ်းရေးဆွဲရေးလုပ်ငန်းစဉ်အား ဆက်လက်အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်သွားရန်

(၂) ဤလုပ်ငန်းစဉ်အား ဆက်လက်အကောင်အထည်ဖော်နိုင်ရေးအတွက် အဲနီစီယူဘီ၊ အဲနီစီဂျီယူဘီ၊ အဲနီဒီအက်စ်၊ ယူအဲနီအယ်လ်ဒီ-အယ်လ်အေ၊ ကေအဲနီပီပီ၊ အက်စ်ဒီယူ၊ ဒီပလိုမာအယ်လ်ဘီနှင့် လူငယ်အဖွဲ့အစည်းများကဆောင်ရွက်ရန်

(၃) ထိုဆောင်ရွက်ရာတွင် ဖက်ဒရယ်ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံ အခြေခံဥပဒေမူကြမ်းရေးဆွဲရေးဆိုင်ရာညှိနှိုင်းမှုကော်မတီ (Constitutional Drafting Coordination Committee) တရပ်အား ဖွဲ့စည်းဆောင်ရွက်သွားရန်နှင့် ဥပဒေရေးရာ အကြံပေးအဖွဲ့ကိုလည်း ဖွဲ့စည်းဆောင်ရွက်သွားရန်လမ်းညွှန်သည်။

(၄) ယင်းအခြေခံမူများကို အောက်ဖော်ပြပါနယ်ပယ်အသီးသီးတွင် ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့် ထောက်ခံမှုများရရှိနိုင်ရေးအတွက် ကြိုးပမ်းအားထုတ်သွားမည်ဖြစ်ကြောင်း ဤနှီးနော့ဖလှယ်ပွဲကြီးမှဆုံးဖြတ်သည်။

- (က) ပြည်သူလူထုတရပ်လုံး
- (ခ) ပြည်တွင်းနိုင်ငံရေးပါတီများ
- (ဂ) အပစ်အခတ်ရပ်စဲထားသော လက်နက်ကိုင်တိုင်းရင်းသားအဖွဲ့အစည်းများ
- (ဃ) နအဖ တပ်မတော်
- (င) နိုင်ငံတကာအစိုးရများနှင့် အဖွဲ့အစည်းများ

နှီးနော့ဖလှယ်ပွဲကြီး၏ ရှေ့လုပ်ငန်းစဉ်များဆိုင်ရာဆုံးဖြတ်ချက်များဖြစ်သော လုပ်

အချပ်ပို (ဆ) ဆို့

အခြေခံမူများမှာ

နှီးနော့ဖလှယ်ပွဲသို့ တက်ရောက်လာကြသောကိုယ်စားလှယ်အသီးသီးတို့က ဖက်ဒရယ်ပြည် ထောင်စုဖွဲ့စည်းပုံဆိုင်ရာအခြေခံ

မူ (Democracy, Human Rights and Gender Equality)

ဘာသာအယူဝါဒ၊ အသားအရောင်၊ လိင်ကွဲပြားမှုများကိုအခြေခံသော ခွဲခြားဆက်

အခြားသဘောတူညီချက်များ

(၁) Civilian Supremacy အရပ်ဘက်အုပ်ချုပ်မှုအောက်တွင် ပြည်ထောင်စုတပ်မတော်ထားရှိရေး၊

ရှေ့လုပ်ငန်းစဉ်

(၁) သဘောတူညီမှုရရှိပြီးသော အာဏာပိုင်ဖက်ဒရယ်ပြည်ထောင်စု ဖွဲ့စည်းပုံဆိုင်ရာ အခြေခံမူများအပေါ်တွင် အခြေခံပြီး

ဖက်ဒရယ်ပြည်ထောင်စုဖွဲ့စည်းပုံမှ....

ငန်းစဉ် (၁၊ ၂၊ ၃) တို့အား ဆက်လက် အကောင်အထည်ဖော်နိုင်ရေးအတွက် တာဝန် ပေးအပ်ခြင်းခံရသည့် အဲဒီစီယူဘီ၊ အဲဒီစီဂျီ ယူဘီ၊ အဲဒီဒီအက်ဖ်၊ ယူအဲန်အယ်လ်ဒီ- အယ်လ်အေ၊ ကေအဲန်ပီပီ၊ အက်စ်ဒီယူ၊ ဒဗလျူအယ်လ်ဘီ၊ အဲန်ပိုင် (Forum)၊ အက်စ်ပိုင်စီဘီတို့၏ ပူးတွဲအစည်းအဝေးကို အဲဒီစီယူဘီဌာနချုပ်ရုံးတွင် (၂၀၀၅) ခုနှစ် မတ်လ (၁၈၊ ၁၉) ရက်နေ့များတွင် ပြုလုပ် ခဲ့ပြီး ယင်းစည်းအဝေးမှ အင်အားစုအသီး သီးတို့၏ ကိုယ်စားလှယ်ပေါင်း (၁၅) ဦးဖြင့် Federal Constitution Drafting and Co-ordinating Committee အား ဖွဲ့စည်းခဲ့သည်။ ကော်မတီ၏ ရည်မှန်းချက်

အနာဂတ်ဖက်ဒရယ်ပြည်ထောင်စုဖွဲ့ စည်းပုံဆိုင်ရာအခြေခံမူ (ဂ) ချက်အပေါ်တွင် အခြေခံပြီး ဖက်ဒရယ်ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံအခြေ ခံဥပဒေမူကြမ်းရေးဆွဲရေးလုပ်ငန်းအား အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်သွားရန် ဖြစ်သည်။

(က)ဖက်ဒရယ်ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံအခြေ ခံဥပဒေမူကြမ်း ရေးဆွဲရေးဆိုင်ရာညှိနှိုင်းမှု ကော်မတီ (Constitutional Drafting Co-ordination Committee) တရပ်အား ညီ လာခံ၏ လမ်းညွှန်မှုများနှင့်အညီ အောက်ပါ အတိုင်း ဖွဲ့စည်းတာဝန်ပေးအပ်သည်။

- ၁။ အဲဒီစီယူဘီမှ ကိုယ်စားလှယ် - (၃)ဦး
၂။ အဲဒီဒီအက်ဖ်မှ ကိုယ်စားလှယ် - (၂)ဦး
၃။ ယူအဲန်အယ်လ်ဒီ (အယ်လ်အေ)မှ ကိုယ် စားလှယ်- (၂)ဦး
၄။ အဲဒီစီဂျီယူဘီမှ ကိုယ်စားလှယ် - (၁)ဦး
၅။ ကေအဲန်ပီပီမှ ကိုယ်စားလှယ် - (၂)ဦး
၆။ အက်စ်ဒီယူမှ ကိုယ်စားလှယ် - (၁)ဦး
၇။ ဒဗလျူအယ်လ်ဘီမှ ကိုယ်စားလှယ် - (၂)ဦး
၈။ အဲန်ပိုင်ဖောင်မှ ကိုယ်စားလှယ် - (၁)ဦး
၉။ အက်စ်ပိုင်စီဘီမှ ကိုယ်စားလှယ် - (၁)ဦး

(ခ) ကော်မတီသည် အဲဒီစီယူဘီ၊ အဲဒီဒီ အက်ဖ်၊ ယူအဲန်အယ်လ်ဒီ-အယ်လ်အေ၊ အဲဒီစီဂျီယူ ဘီ၊ ကေအဲန်ပီပီ၊ အက်စ်ဒီယူ၊ ဒဗလျူ အယ်လ်ဘီ၊ အဲန်ပိုင် (Forum)၊ အက်စ်ပိုင် စီဘီတို့၏ နိုင်ငံရေးအရဦးဆောင်မှုဖြင့် အနာဂတ်ဖက်ဒရယ် ပြည်ထောင်စုဖွဲ့စည်း အုပ်ချုပ်ပုံအခြေခံဥပဒေမူကြမ်းကို ရေးဆွဲ ရာတွင် ရေးဆွဲရေးဆိုင်ရာကိစ္စများအား လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်သွားရန်နှင့် နိုင်ငံရေး ဆိုင်ရာဆုံးဖြတ်ချက်များကိုမူ ဤကော်မတီ အား တာဝန်ပေးအပ်ထားသည့် မိခင်အဖွဲ့ အစည်းများကသာလျှင် အပြီးသတ်ဆုံးဖြတ် ချက်ပေးရန်

- (ဂ) ကော်မတီ၏ သက်တမ်းကို (၁) နှစ် သတ်မှတ်ပြီး (၂၀၀၆) ခုနှစ်၊ မတ်လ မကုန် ဆုံးမှီကော်မတီ၏ သက်တမ်းကာလကို ပြန် လည်သုံးသပ်ရန်
(ဃ) ကော်မတီ၏ လုပ်ငန်းတာဝန်များ
(င) အနာဂတ်ဖက်ဒရယ်ပြည်ထောင်

စုဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံ အခြေခံဥပဒေမူကြမ်း အား (၁) နှစ်အတွင်း အပြီးရေးဆွဲနိုင်ရေး အတွက် လိုအပ်သောလုပ်ငန်းစဉ်များချမှတ် ဆောင်ရွက်သွားရန်။

(၂) ဖက်ဒရယ်ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံ အခြေခံဥပဒေမူကြမ်းရေးဆွဲရေးလုပ်ငန်းစဉ်နှင့် ပြည်နယ်များ ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံအခြေခံဥပဒေ ရေးဆွဲရေးလုပ်ငန်း စဉ်များသည် ရေးဆွဲနိုင် ရေးအတွက် ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်သွားရန်။

(၃) ဤကော်မတီသည် လုပ်ငန်းစဉ်လို အပ်ချက်များနှင့်အညီ တပ်ပေါင်းစုများ၊ နိုင်ငံရေးပါတီအဖွဲ့အစည်းများနှင့် အသိ ပညာရှင်များ၊ အတတ်ပညာရှင်များ၏အကြံ ပြုလမ်းညွှန်မှုများရယူနိုင်ရေးအတွက် ညှိနှိုင်း ဆောင်ရွက်သွားရန်။

(၄) ဤကော်မတီသည် နီးနှောဖလှယ် ပွဲ၏ လမ်းညွှန်ချက်များနှင့်အညီ ဥပဒေရေး ရာအကြံပေးအဖွဲ့ကိုလည်း ဖွဲ့စည်းဆောင် ရွက်သွားရန်။

(၅) ကော်မတီသည် အထက်ပါလုပ် ငန်းစဉ်များအား သတ်မှတ်သည့် အချိန်ကာ လအတွင်း အောင်မြင်စွာအကောင်အထည် ဖော်ဆောင်ရွက်နိုင်ရေးအတွက် ရံပုံငွေများ ရှာဖွေဆောင်ရွက်သွားရန်။

လုပ်ငန်းလမ်းညွှန်မှုများ
(၁) ကော်မတီမှ အနာဂတ်ဖွဲ့စည်းပုံ အခြေခံဥပဒေရေးဆွဲရာတွင် အခြေခံမူ (ဂ) ချက်အရ ထည့်သွင်းရေးဆွဲရမည့်အကြောင်း အရာ (Issues) များကို ညှိနှိုင်းသတ်မှတ် ရန်။

(၂) ရရှိလာသည့်အကြောင်းအရာ များအပေါ်တွင် လိုအပ်သောဆုံးဖြတ်ချက် များကို ချမှတ်နိုင်ရန်အတွက် ဆွေးနွေးပွဲများ (Seminar)ကို လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်သွားရန်။

(၃) ဆွေးနွေးပွဲများမှရရှိလာသော သဘောတူညီချက်များကို တာဝန်ပေးအပ် ထားသော မိခင်အဖွဲ့အစည်းများ၊ သက်ဆိုင် ရာတပ်ပေါင်းစုများ၊ ဖက်ဒရယ်နှင့် ပြည်နယ် ဖွဲ့စည်းပုံရေးဆွဲရေးဆိုင်ရာကော်မတီများ နှင့် ညှိနှိုင်းဆွေးနွေးပွဲများပြုလုပ်၍ သဘော တူညီချက်များရယူသွားရန်။

(၄) သဘောတူညီချက်များရရှိပြီး နောက် အနာဂတ်တွင် လက်တွေ့အဆုံးပြုနိုင် မည့် ဖက်ဒရယ်ပြည်ထောင်စုဖွဲ့စည်းပုံဆိုင် ရာ အခြေခံဥပဒေမူကြမ်းတခုကို ရေးဆွဲ၍ ပြန်လည်တင်ပြရန်။

(င) အတည်ပြုချက်ရယူခြင်း
ကော်မတီမှ ရေးဆွဲပြုစုထားသည့် အနာဂတ်ဖက်ဒရယ်ပြည်ထောင်စု ဖွဲ့စည်း အုပ်ချုပ်ပုံအခြေခံဥပဒေမူကြမ်းကို နိုင်ငံရေး တပ်ပေါင်းစုများ၊ နိုင်ငံရေးပါတီ အဖွဲ့အစည်း များ၊ လူထုအခြေပြုအဖွဲ့အစည်းများနှင့် တသီးပုဂ္ဂလများ၊ တတ်သိပညာရှင်များပါ ဝင်သည့် ညီလာခံတရပ်ကို ကျင်းပပြုလုပ်၍ အတည်ပြုချက်ရယူသွားရန်။

အက်ဖ်ဒီစီစီအတွင်းရေးမှူး ကိုမျိုးဝင်းနှင့် မိုးကြိုးဆက်သွယ်မေးမြန်းချက်

မေး။ ။ အခုရေးဆွဲထားပြီးတဲ့ ဖွဲ့စည်း ပုံအခြေခံဥပဒေမူကြမ်းဟာ ဘယ်လောက် တရားဝင်မှုရှိပါသလဲ။

ဖြေ။ ။ နိုင်ငံတခုရဲ့ ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံ ဥပဒေရေးဆွဲရေးလုပ်ငန်းစဉ်မှာ ပါဝင် ဆောင်ရွက်ဖို့အတွက် နိုင်ငံသားတိုင်းမှာ တာဝန်ရှိသလို ကြိုးပမ်းပိုင်ခွင့်လည်းရှိတယ်။ ဒီနေရာမှာ အဓိကပြောချင်တာက ဒီလုပ် ငန်းစဉ်ထဲမှာ ပြည်သူလူထုရဲ့ ပါဝင်မှုအခန်း ကဏ္ဍကဘယ်လိုလဲ၊ သူတို့ရဲ့ဆန္ဒသဘောထား တွေကို အမှန်တကယ်ဘဲ ထင်ဟပ်နိုင်မှု ရှိရဲ့ လားဆိုတဲ့ အပေါ်မှာမူတည်တယ်။

ပြည်သူလူထုကို ကိုယ်စားပြုတဲ့နိုင်ငံရေး ပါတီအဖွဲ့အစည်းများက သဘောတူချမှတ် ထားတဲ့ ဖက်ဒရယ်ပြည်ထောင်စုဖွဲ့စည်းပုံ ဆိုင်ရာအခြေခံမူ (ဂ) ချက်အပေါ်မှာ အခြေ ခံပြီး ရေးဆွဲနေတာဖြစ်တယ်။ ဒီအခြေခံမူ တွေဟာလည်း လွတ်လပ်ရေးကြိုးပမ်းမှုကာ လ၊ လွတ်လပ်ရေးရရှိပြီးကာလနဲ့ (၁၉၈၈) နောက်ပိုင်းကာလများမှာ တည်ရှိခဲ့တဲ့ ပြည်ထောင်စုဖခင်ကြီးများရဲ့ သ ဘောထားတွေ၊ ပြည်တွင်း ပြည်ပ နိုင်ငံရေးပါတီအဖွဲ့အစည်းများရဲ့ ရပ် တည်ချက်သဘောထားတွေ၊ သဘောတူညီချက်တွေအပေါ်မှာ အခြေခံပြီး သဘောတူချမှတ်ထား ခဲ့တာလည်းဖြစ်တယ်။ ကျနော်တို့ရဲ့ ကြိုး ပမ်းနေမှုဟာ ပြည်သူလူထုရဲ့ဆန္ဒတွေ၊ မျှော် မှန်းချက်တွေနဲ့တစ်တည်းရှိတယ်လို့ အပိုင် အမာပြောဆိုနိုင်ပါတယ်။

ဒါပေမယ့် ကျနော်တို့ ရေးဆွဲနေတဲ့ဖွဲ့ စည်းပုံဘဲဖြစ်ဖြစ်၊ စစ်အုပ်စုက ဦးဆောင် ရေးဆွဲနေတဲ့ ဖွဲ့စည်းပုံဘဲဖြစ်ဖြစ် ပြည်သူ လူထုရဲ့ စစ်မှန်တဲ့ဆန္ဒသဘောထားတွေကို ထင်ဟပ်နိုင်တဲ့ ပြည်လုံးကျွတ် ဆန္ဒခံယူပြီးမှ သာလျှင် တရားဝင်မှုရှိလာမှာဖြစ်တယ်။

မေး။ ။ နိုင်ငံတကာက ပညာရှင်တွေ ဆီကလည်း အကြံဉာဏ်တွေရယူထားတယ် လို့ သိရပါတယ်။ နိုင်ငံတကာက ထောက်ခံမှု အနေအထားကိုသိပါရစေ။

ဖြေ။ ။ ကျနော်တို့ တိုင်းပြည်ရဲ့ ပကတိ အခြေအနေများနဲ့ သဟဇာတဖြစ်ဖို့ ဖွဲ့စည်း ပုံအခြေခံဥပဒေမူကြမ်းတခု ရရှိလာအောင် ကြိုးပမ်းဆောင်ရွက်ရာမှာ အတိတ်ကာလက ရရှိလာပြီးဖြစ်တဲ့ အားနည်းချက်တွေထင်သန် စာယူရာမှာတွေရယ် အနာဂတ်အတွက် ပုံဖော် ဖန်တီးချင်တဲ့ ကျနော်တို့ရဲ့ မျှော်မှန်းချက် တွေရယ်အပေါ်မှာ အခြေခံပြီး လိုအပ်တဲ့မူ တွေကို ချမှတ်ဆောင်ရွက်ခဲ့ရတာဖြစ်တယ်။ အဲဒီနိုင်ငံရေးဆိုင်ရာမူတွေကို ဥပဒေကြောင်း

အရ အသက်ဝင်လာစေဖို့၊ ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံ ဥပဒေထဲမှာ ထည့်သွင်းပြဋ္ဌာန်းနိုင်ဖို့ အတွက် အတတ်ပညာပိုင်းအရ ဥပ ဒေပညာရှင်တွေဆီက အကြံပြုချက် များ ရယူခဲ့တာဖြစ်ပါတယ်။ ကျနော် တို့ရဲ့ကြိုးပမ်းနေမှုတွေ၊ ရလဒ်တွေ ကို နိုင်ငံတကာက ထောက်ခံပံ့ပိုးမှု၊ အသိအမှတ်ပြုမှု အပြည့်အဝရရှိ ထားပါတယ်။

မေး။ ။ ပြည်တွင်း၊ ပြည်ပမှာရှိနေတဲ့ မြန် မာပြည်သူလူ ထုတွေရဲ့ ထောက် ခံမှုရရှိ ဆောင်

ရွေ့ဆက် ဘယ်လိုဆောင်ရွက်မယ်ဆိုတာ ပြောပြပေးပါ။

ဖြေ။ ။ အခုဆိုရင် ကျနော်တို့ကော်မတီ ရဲ့ပထမမူကြမ်းတွေ၊ ရရှိထားပြီးပါပြီ။ လာမယ့် ဇန်နဝါရီလအတွင်းမှာ ဒီမူကြမ်းကို ထိုင်း-မြန်မာနယ်စပ်နဲ့ အိန္ဒိယ-မြန်မာနယ် စပ်တို့မှာ နှစ်နေရာခွဲပြီး နိုင်ငံရေးပါတီအဖွဲ့ အစည်းအားလုံးကို တင်ပြသွားမယ်။ အကြံပြု ချက်များကိုရယူသွားမယ်။ ဖေဖော်ဝါရီလအ တွင်းမှာ ရရှိလာတဲ့အကြံပြုချက်များအပေါ် အခြေခံပြီး ကော်မတီက ပြင်ဆင်ဖြည့်စွက် သွားမယ်။ မတ်လထဲမှာ နိုင်ငံရေးပါတီ အဖွဲ့ အစည်းအားလုံးကို ဖိတ်ခေါ်ပြီးတော့ အ တည်ပြုချက်ကို ရယူသွားမှာဖြစ်ပါတယ်။ ပြီးရင်တော့ နိုင်ငံရေးပါတီအဖွဲ့အစည်း အလိုက် သက်ဆိုင်ရာလူထုကို အဆင့်ဆင့် တင်ပြသွားနိုင်ဖို့ ရည်မှန်းထားတယ်။ ပြည် တွင်းပြည်ပ ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့်ဆောင်ရွက် သွားမှာပါ။

မေး။ ။ နအဖကရေးဆွဲနေတဲ့ ဖွဲ့စည်း ပုံနဲ့၊ အခုရေးဆွဲထားတဲ့ ဖွဲ့စည်းပုံမူကြမ်းမှာ ဘယ်လိုကွာခြားချက်တွေ ရှိပါသလဲ။

ဖြေ။ ။ကျနော်အထက်မှာ တင်ပြခဲ့ သလိုပဲ ဒီရေးဆွဲရေးလုပ်ငန်းစဉ် အဆင့်ဆင့် မှာ ပြည်သူလူထုက ပါဝင်နိုင်ခွင့်ရှိဖို့ဟာ

အရေးကြီးဆုံးဖြစ်တယ်။ နအဖရဲ့ ဆောင် ရွက်နေမှုဖြစ်စဉ်ထဲမှာ ပြည်သူလူထုရဲ့ ပါဝင် ပိုင်ခွင့်လုံးဝမရှိသလို၊ ပြည်သူလူထုကို ကိုယ် စားပြုတဲ့ နိုင်ငံရေးပါတီအဖွဲ့အစည်းများ လည်း ပါဝင်ခွင့်မရရှိခဲ့ဘူး။ ပြီးတော့သူတို့ လုပ်ငန်းစဉ်ရဲ့ရလဒ်ဖြစ်တဲ့ အခြေခံမူ (၁၀၄) ချက်ဟာလည်း ပြည်သူလူထုရဲ့ ဆန္ဒ သဘောထားတွေအပေါ်မှာအခြေခံပြီး ချ မှတ်ထားတာမဟုတ်ဘူး။ အမျိုးသားနိုင်ငံရေး ဦးဆောင်မှုအခန်းကဏ္ဍမှာ တပ်မတော်က ပါဝင်နိုင်ရေးဦးတည်ချက်နဲ့ စစ်အာဏာ တည်မြဲရေး အကျိုးစီးပွားကိုဦးထိပ်ထားပြီး ချမှတ်ထားတာဖြစ်တယ်။ ရေးဆွဲနေတာဖြစ် တယ်။

ကျနော်တို့ကတော့ ပြည်သူလူထုရဲ့ဆန္ဒ ဖြစ်တဲ့ အခြေခံမူ (ဂ) ချက်အပေါ်မှာ အခြေ ခံပြီးရေးဆွဲထားတာဖြစ်တယ်။ အဓိက အားဖြင့် ဒီမိုကရေစီရေး၊ လူ့အခွင့်အရေး၊ တိုင်းရင်းသားလူမျိုးတိုင်းရဲ့ တန်းတူရေးနဲ့ ကိုယ်ပိုင်ပြဋ္ဌာန်းပိုင်ခွင့်အပေါ်မှာအခြေခံပြီး ရေးဆွဲထားတာဖြစ်တယ်။ စစ်မှန်တဲ့ ဒီမိုက ရက်တစ်ဖက်ဒရယ်ပြည်ထောင်စုကြီး တည် ဆောက်နိုင်ရေးကို ဦးတည်ထားတာဖြစ်တယ်။

မြန်မာပြည်သူများအားလုံး နှစ်သစ်တွင် ငြိမ်းချမ်းပျော်ရွှင်စေကြောင်း မိုးကြိုးပိုင်းတော်သားများက ဆုမွန်ကောင်းတောင်းပါသည်။

It is the end of 2005; many unforgettable things happened this year. That is perhaps why a very important event has been totally forgotten – the 120th anniversary of Burma's falling under colonial rule.

On such an anniversary day, our thoughts naturally tend to compare the past era with the present one, and we are surprised to find a lot of similarities. During the earlier period, colonial powers were robbing poorer countries. The whole world was in chaos because the conditions previously agreed under the Westphalia agree-

outside world, because they focus on protecting themselves through isolation and hibernation.

During the colonial expansion of the late 1800's, the Burmese Kings, knowing that both the English and the French fancied their country, tried to play those two colonial powers against each other. The same situation exists today: the SPDC, thinking themselves very smart, are trying to play a flirting game among America, China, India, and ASEAN. As a blind man is not afraid of ghosts, the SPDC are doing whatever they like without regard to

Is History Repeating Itself ?

This does not mean, of course, that history will repeat itself in exactly the same fashion. It is simply to point out that the SPDC generals do not learn their history lessons.

Burma's problems first affected ASEAN, then the Asia-Pacific Forum and the EU, and finally the Security Council of the United Nations. Burma has now become an important topic on all international forums.

Burma's affairs had been hotly discussed by the international community in the

crease their independent stature and influence. But Burma's SPDC, like a dog, is merely rolling around in the ashes.

The SPDC continues to talk about opposing colonialism, but nobody listens. Everyone knows that shouting like a crazy person does not make one a national hero. A hero has to struggle and fight at the side of the people.

Having said all this, we can ask ourselves if Burma will even become someone's colony once again. We can say that colonialism of the 18th and 19th centuries

SPDC GENERALS: DOOMED TO REPEAT HISTORY?

ment had been abandoned by the colonialist countries. Is that different from the situation today? Not much!

Comparing Past and Present

Half a century of the Cold War, with its well balanced bi-polar international relationships, has changed. Newly powerful countries are now gaining influence in the world, some trying to get a permanent place on the UN Security Council, and even to change the structure of the Council itself.

Even the older colonial powers are changing rapidly today. Look at the EU, look at the US invasion in Iraq... so many problems in the world today.

When England conquered Burma 120 years ago, the Burmese Kings had little contact with other countries. Likewise, the SPDC of nowadays is a pariah in the international community. Burmese Kings, backward in habits and lacking worldly knowledge, did not understand what was happening outside Burma. But the present junta also knows very little about

the danger of falling victim to big powers. At that time, Burma was very backward, but what about now? Sadly, the gap existing between Burma and America today is perhaps wider than that between Burma and England in the past.

Furthermore, the conditions during the Palace days were very complicated. At one point a large number of Royal Princes were detained and then killed by the King's men. In a similar manner, the SPDC recently removed "prince" Gen. Khin Nyunt and all his followers from power, and many more "princes" are likely to see the same fate.

A very remarkable similarity between then and now is that the Burmese King, like the SPDC, suddenly decided to move his Capital when he thought himself under threat from the foreigners. (In the years leading up to 1885, the English colonialists were planning to invade upper Burma after securing lower Burma with the Randapo treaty.)

same way just once before in history: during the Kuomintang invasion of Burma from China. But at that time Burma was the plaintiff in the court of the UN. Now, in all international venues, the Burma of the SPDC military junta is always cast as the villain. In all of our history, our country has never been held in such universal ignominy. Now, after being so thoroughly disgraced, we will be despised by the international community for many decades to come.

Change Means Opportunity

From a historical point of view, the world today is in a transitional period. America is the only super-power, but it is being dragged down in Iraq. Bound by its own problems, America cannot intervene in world affairs as it would like.

Such a transitional period provides a golden opportunity for all countries to reach out for their own benefit. For example, Latin American countries like Venezuela and Brazil are taking advantage of America's preoccupation in Iraq to in-

will never come back, but if Burma remains politically and economically backward, it is no better than being a colony. Nobody wants to live in rubble, listening to the sound of gunfire and bombs exploding every day. Nobody wants to live a desperate life as people now do in Afghanistan and Iraq. War is the failure of politics.

As an undeveloped economy, Burma can sell only raw materials, and must rely on imported manufactured goods from the outside world.

A small hut squeezed among sky-scrapers will not get fresh air, no matter how free and independent it is. What will happen to one who is depleted of fresh air for a long time? SPDC is dragging Burma down to such a condition.

From the time they fell under colonial rule, the Burmese people have been trying to stand up proudly in the international community. And they have been failing at it for 120 long years.

CHILD SOLDIERS

WHAT THEY SAY ABOUT THEMSELVES...

MoJo recently met with three child soldiers on the Thai-Burma border to hear them tell their personal stories. For the sake of their security, sensitive names and places were changed. Many thanks to the Patriotic War Veterans of Burma (PWVB) for their kind assistance in arranging our interviews.

MOJO (THE LIGHTNING) NEWSLETTER

"In our 'training', there were 100 children, 14 to 16 years old, among the 150 soldiers."
(Myo Thant)

Myo Thant
In 1997, in his sixteenth year, Myo Thant and his three friends were seized by the army at the Taungoo railway station, while they were traveling to Mandalay to visit their friends after finishing their Ninth Standard examinations.

"We showed our student IDs to the army officers, but it did not help. They took us away just as though we were homeless youths," he remembered. They were forced to serve as army porters for six months in the border line conflicts, carrying weapons and food for the soldiers. On their way home after six months' slavery as porters, they were again stopped and forced into army, this time as "trainees". So they did not see their families for almost a year.

"In our 'training', there were 100 children, 14 to 16 years old, among the 150 soldiers."

After the training, he was sent to be a soldier in northern Shan State, where "we chased Shan ladies until they were too tired to run. When they lay down under a tree, we raped them," he said.

The end came when his elder brother, who was attending DSA (Defense Service Academy), was kicked out of army, when the officers discovered that one of his uncles was involved in 1988 uprising.
Burma Independent News Agency

"I am not exactly sure why my brother was kicked out, because the story of my uncle happened way back in 1988, and it happened in a small village," he said. But he clearly realized that he had no future in the army, and the rest of his family had already left for Thailand.

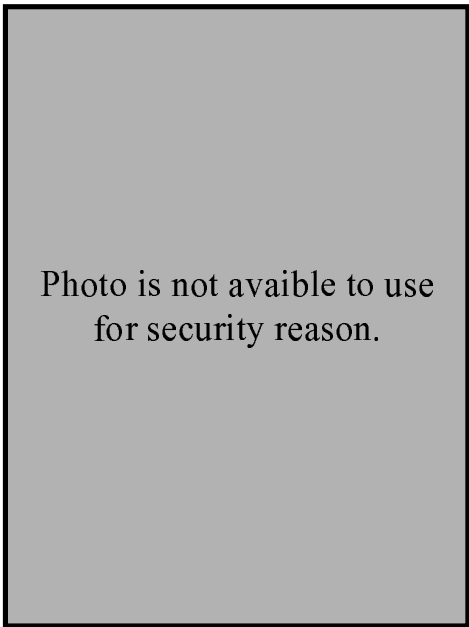
Han Win Oo

When Han Win Oo joined the Burmese army, he was only fifteen years old.

"I joined because I was crazy to drive one of the road-building bulldozers I used to see near my village. But I never got a chance to drive one until I left the army after ten years' service," he said.

When he and his best friend first presented themselves for the medical check in Mingaladon, they were both told that their teenage bodies were too small to be regular soldiers. But as the officers gave them bananas to help increase their body weight, Han Win Oo finally passed the check and was able to attend the 14-day induction period prior to basic training. Unfortunately, his friend failed the medical check, and Han Win Oo found himself alone in the army at fifteen.

The induction period discomfort of reduced rations and no blankets for sleeping was very discouraging for the boy.

If you think a civilian wants democracy, any soldier wants it ten times more.
(Han Win Oo)

The army officers enforce nudity for children who want to go to the toilet at night as a way to prevent them from running away, but they run away anyway.

"This time was like being in a jail," he continues. "Around fifteen trainees ran away during the four months' basic training, and we were beaten for every single friend who had escaped.

"When some other inductees asked me to join them in fleeing the army, I was afraid to do so, and I also still believed I would drive a bulldozer some day," he continued. "But I was very unlucky. "There were trainings for bulldozer drivers every four months. But most of the time I was on the front lines, and the officers never let me know about the trainings. They may have thought it was not very important, but it was very important for me. That was the reason I joined the army, even though I do not like to fire gun."

After eight years, Han Win Oo finally became an assistant to a bulldozer driver, and it seemed that his dream was going to become a reality. But it was not to be.

"Even though I could make more money, this time was really bad for me," he said. His superior officer, who had close relations with the top brass, always refused to promote him. And whenever the driver gave him a chance to sit at the wheel, the officer made him get down.

After ten years, during a road-building project in southern Burman, he finally ran away from army.

"If you think a civilian wants democracy, any soldier wants it ten times more. There are so many oppressions on every soldier, and even among the senior and junior officers."

Tayzar Lin:
In October, 2003, Tayzar Lin and his three friends were at local police station because they had a brawl with each other the previous night.

"Okay, boys, you have a choice. You can go jail, or go into the army" the police sergeant told them. In this way, the four young boys, who just finished their high school examinations, became soldiers, because they did not want to endure the notorious Insein prison.

They were first sent to four months' "training" in Phaung-Gyi (near Rangoon), where they had to do agricultural works and gather firewood most of the time, rather than being trained for war. After this "training", Tayzar Lin, because of his high school education, was qualified

"Okay, boys, you have a choice. You can go jail, or go into the army"
(The police sergeant)

to join for another four months' training(nursing course)at Mingaladon. However, he took the opportunity to return home without leave, and did not go back to the army. Three months later, while he was living with his family, the authorities came and arrested him.

"One more time: do you want to go back to the army, or go to jail?" they asked him. This time he decided to go to take a one-year sentence in Insein jail, because he felt that jail could not be worse than the army. Upon his release from jail, he returned to his small village to live peacefully, but the local authorities came again and again to ask him to go back army. Each time he simply replied "no"."There were around 70 children among the 85 soldiers in our company," he said. "They had joined the army for many reasons. Some were unhappy with their families; others were starving at home. But most of them had been arrested at different places, and forced to become soldiers on the spot."

***